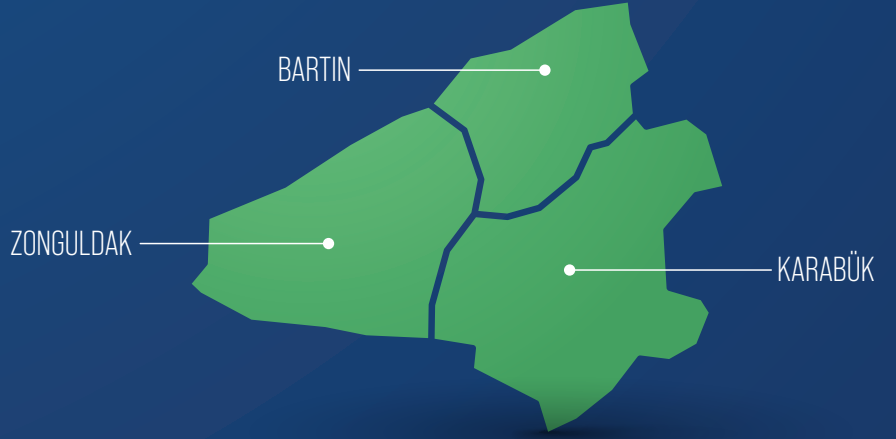

TR81 DÜZEY 2 BÖLGESİ BÖLGE PLANI

2024-2028

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

BAKKA
BATI KARADENİZ KALKINMA AJANSI
WESTERN BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

BATI KARADENİZ KALKINMA AJANSI

Güney Mah. Zonguldak Yolu Cad.

No:36 67600 Kozlu / Zonguldak

+90 (372) 257 7470

+90 (372) 257 7472

bilgi@bakka.gov.tr

Haziran 2025, Zonguldak

ISBN No: 978-625-6405-09-7

Sayfa Sayısı: 199

Yayın Ebatı: 210x297 mm

Yayın Kodu: TR81/DOK/SEK/2021/001

Bu yayın 500 adet basılmıştır.

TR81 BATI KARADENİZ BÖLGE PLANI (2024-2028)

Yayın Sahibi

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı

Bu raporun tüm hakları Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı'na aittir. Yayın içeriğinin kısmen ya da tamamen yayımlanması ve çoğaltılması fikri mülkiyet hukukuna tabidir. Kaynak gösterilmek kaydı ile Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı yayınları üçüncü kişilerce kullanılabilir.

TR81 2024-2028 BÖLGE PLANI DÜZEY-2 BÖLGESİ

Köseağzı Plajı / Zonguldak

TAKDİM

Ülkemizin sosyoekonomik gelişmişlik seviyesini topyekûn artırma hedefi doğrultusunda Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Millî Teknoloji Hamlesi ile yüksek teknoloji ve katma değerli üretimi destekliyoruz. Küresel rekabet gücümüzü yükseltecek, ekonomik ve teknolojik bağımsızlığımızı güçlendirecek adımlar atıyoruz. Diğer yandan da Yerel Kalkınma Hamlesi ile 81 ilimizin potansiyelini ve yetkinliklerini harekete geçirecek politikalarla birlikte tüm bölgelerimizin bu yolculuğa azami katkıyı sunmasına yönelik program ve projeleri hayata geçiriyoruz.

Küresel değer zincirleriyle ilişkiler, üretim yapısı, dış ticaret düzeyi, girişimcilik kapasitesi, AR-GE ve yenilik performansı ve diğer illerle sosyoekonomik ilişkiler açısından illerimiz ayrılmaktadır. İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Bursa ve Antalya gibi küresel değer zincirlerinde üst sıralarda yer alan illerimiz ve Kayseri, Gaziantep, Konya, Denizli ve Tekirdağ gibi önemli üretim ve ihracat merkezlerimiz ile birlikte imalat sanayi altyapısı ve kentsel hizmetler açısından daha yoğun müdahale ihtiyacı olan illerimiz mevcuttur.

İşte bu farklılıkları dikkate alan bölgesel kalkınma politikaları, refahın yurt sathında dengeli bir şekilde yayılmasını sağlama amacıyla öncelik verdiğimiz konuların başında gelmektedir. Buradan hareketle, 2024-2028 dönemi bölgesel gelişme politikalarımızın yeni stratejik çerçevesini ve uygulama araçlarını içeren Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejimizi (BGUS), "Küresel rekabette söz sahibi, refah düzeyi yüksek ve dirençli bölgeleriyle yerel dinamiklerini kullanarak topyekûn kalkınmış bir Türkiye" vizyonu ile kamu, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarından temsilcilerle geniş bir katılımı ile hazırladık. Yerel düzeyde ise kalkınma ajanslarımızın her birinin sorumluluk sahasını da ifade eden 26 Düzey 2 Bölgesi için hazırladığımız bölge planlarında; Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'yle uyumlu şekilde her bir bölgenin orta vadeli gelişme önceliklerini ve potansiyellerini tanımladık. Yerelde yine ilgili bütün paydaşların katılımıyla kalkınma ajanslarımızın koordinasyonunda hazırladığımız bölge planlarında uygulama aracı olarak örnek projeler de geliştirdik.

Bu kapsamda; Zonguldak, Karabük ve Bartın illerini kapsayan TR81 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı'nı da Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda Batı Karadeniz Kalkınma Ajansımız eliyle ortaya koyduk.

TR81 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı; bölgede ekonomik ve sosyal kalkınmayı desteklemek, sektörel çeşitlenmeyi sağlamak, katma değerli üretimi teşvik etmek, mekânsal kaliteyi artırmak ve yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla stratejik öncelikler, hedefler ve tedbirler içeriyor. Bölgede sektörel gelişim, sosyal refahın artırılması, girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, yaşanabilir mekânlar ile sürdürülebilir bir çevrenin oluşturulması gibi konularda bölge planında yer alan amaçların hayata geçirilmesi için kamu ve özel sektöre yönelik proje örneklerine de planda ayrıca yer verdik.

BGUS ve bölge planlarının hazırlık sürecinde Bakanlığımıza ve kalkınma ajanslarımıza katkı veren tüm kurum ve kuruluşlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum. Başta Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ve kalkınma ajansları personelimiz olmak üzere çalışmaların hazırlanmasında emeği geçen herkesi tebrik ediyorum.

Mehmet Fatih KACIR
Sanayi ve Teknoloji Bakanı

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	12
PLAN HAZIRLIK SÜRECİ	23
ULUSLARARASI GELİŞMELER VE BÖLGEYE ETKİLERİ	26
1.BÖLGEYE GENEL BAKIŞ	32
1.1. İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması ve TR81 Düzey 2 Bölgesi	32
1.2. Bölgeye Genel Bakış	33
1.3. Sektörel Yapı ve Yatırımlar	42
1.4. Yatırım Ortamı	43
2.VİZYON, STRATEJİK ÖNCELİK, HEDEF VE TEDBİRLER	49
2.1. Planın Vizyonu	49
2.2. Planlama Yaklaşımı	51
3.STRATEJİK ÖNCELİK 1 – SEKTÖREL GELİŞİM, DÖNÜŞÜM VE ÇEŞİTLENMENİN SAĞLANMASI	57
3.1. Amaç	57
3.2. Hedefler	61
3.2.1. (Hedef 1.1) Planlı Sanayi Alanları Oluşturulacak ve Geliştirilecektir	61
3.2.2. (Hedef 1.2) Mal ve Hizmet Üretiminde Yenilikçilik Teşvik Edilerek Sektörlerin Rekabet Gücü Artırılacaktır	65
3.2.3. (Hedef 1.3) Yeşil Dönüşüm Uygulamaları Hayata Geçirilecektir	67
3.2.4. (Hedef 1.4) Mavi Büyüme Odaklı Sektörel Gelişim Desteklenecektir	70
3.2.5. (Hedef 1.5) Kültür ve Turizm Geliştirilecek, Turizm Gelirleri Artırılacaktır	73
3.2.6. (Hedef 1.6) Tarım ve Alternatif Kırsal Ekonomik Faaliyetler Geliştirilecektir	79
3.3. Örnek Proje ve Program Fikirleri	83
4. STRATEJİK ÖNCELİK 2 – BEŞERİ VE SOSYAL SERMAYENİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE GİRİŞİMCİLİK KÜLTÜRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİYLE SOSYAL REFAHIN ARTIRILMASI	87
4.1. Amaç	87
4.2. Hedefler	89
4.2.1. (Hedef 2.1) Piyasanın İhtiyaç ve Beklentilerini Karşılacak Şekilde İş Gücünün Bilgi, Beceri ve Kapasitesi Yükseltilecektir	89
4.2.2. (Hedef 2.2) Girişimcilik Ekosistemi Geliştirilecektir	91
4.2.3. (Hedef 2.3) Toplumsal Fırsat Eşitliği Gözetilerek Toplumun Her Kesiminin Sosyoekonomik ve Kültürel Hayat ile Hizmetlere Erişim İmkânı Artırılacaktır	93
4.2.4. (Hedef 2.4) Sivil Toplum Kuruluşları ve Kooperatifler Güçlendirilecektir	95
4.3. Örnek Proje ve Program Fikirleri	96
5. STRATEJİK ÖNCELİK 3 – YAŞANABİLİR MEKÂNLAR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRENİN OLUŞTURULMASI	99
5.1. AMAÇ	99
5.2. HEDEFLER	100
5.2.1. (Hedef 3.1) Kentsel ve Kırsal Mekânlar İyileştirilecek, Hizmet Kalitesi Artırılacaktır	100
5.2.2. Tedbirler 3.1	100
5.2.3. (Hedef 3.2) Çevre Altyapıları İyileştirilecek ve Çevresel Değerler Korunacaktır	102
5.2.4. (Hedef 3.3) Sürdürülebilir Planlama ve Yönetim Mekanizmaları Geliştirilecektir	106
5.2.5. (Hedef 3.4) Afetlerle Mücadele ve İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesi Güçlendirilecektir	108
5.3. Örnek Proje ve Program Fikirleri	111
6. MEKÂNSAL GELİŞİM ŞEMASI	113
6.1. Mekânsal Haritalar ve Şematik Gösterimler	113
6.2. Tematik Mekânsal Haritalar	115
6.2.1. Yatırım Ekosistemi	115
6.2.2. Sanayi ve Üretim Ekosistemi ile Sanayi Odakları	119
6.2.3. Kentsel ve Kırsal Gelişim Odakları	121
6.2.4. Turizm Odakları	123

6.3. Mekânsal Gelişim Şeması	129
7. BÖLGE PLANI HEDEFLERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ İLE İLİŞKİSİ	131
8. BÖLGE PLANININ İZLEMESİ	134
9. ÖRNEK YATIRIM FIRSATI VE PROJE FİKRİ KÜNYELERİ	141
9.1. Künye (1.1) Ereğli 2. OSB Projesi	144
9.2. Künye (1.2) Zonguldak Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB 2. Etap Projesi	145
9.3. Künye (1.3) Yenice Orman Ürünleri İhtisas OSB Projesi	146
9.4. Künye (1.4) Bartın Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB Projesi	147
9.5. Künye (1.5) Filyos Lojistik Merkez Projesi	148
9.6. Künye (1.6) Teknokent Tohum	149
9.7. Künye (1.7) Akkaya Günöbirlilik Termal Tesis	150
9.8. Künye (1.8) Bartın Teknoloji Geliştirme Bölgesi Projesi	151
9.9. Künye (1.9) Abdipaşa Temizlik Ürünleri İhtisas OSB Projesi	152
9.10. Künye (1.10) Saya ve Ayakkabı Sanayi Sitesi	153
9.11. Künye (1.11) Zonguldak Kömür Jeoparkı Müzesi ve Ziyaretçi Merkezi	154
9.12. Künye (1.12) Standart Cıvata, Somun ve Bağlantı Elemanları Üretim Tesis	155
9.13. Künye (1.13) Safranlık Agroturizm Merkezi	156
9.14. Künye (1.14) Ahşap Kaplama Paneli ve Ağaç Esaslı Panel İmalatı	157
9.15. Künye (1.15) Çelik Çekme Boru Üretim Tesis	158
9.16. Künye (1.16) Kontrplak - Plywood İmalatı Üretim Tesis	159
9.17. Künye (1.17) Mobilya Atıklarından Palet İmalatı	160
9.18. Künye (1.18) Ahşap Yat - Tekne İmalatı	161
9.19. Künye (1.19) Zonguldak Otel Yatırımı	162
9.20. Künye (1.20) Mermer Atıkları Mikronize Öğütme Tesis	163
9.21. Künye (1.21) Keltepe Kayak Merkezi 4 Yıldız ve Üzeri Otel Yatırımı	164
9.22. Künye (1.22) Tıbbi Aromatik Bitki Yetiştiriciliği ve İşleme Tesis	165
9.23. Künye (1.23) Karabük Lojistik Merkez	166
9.24. Künye (1.24) Kestane İşleme ve Paketleme Tesis	167
9.25. Künye (1.25) Alışveriş Merkezi Yatırımı	168
9.26. Künye (1.26) Bungalov Tipi Konaklama Tesis	169
9.27. Künye (1.27) Modern Seracılık	170
9.28. Künye (1.28) Su Ürünleri Entegre Tesis	171
9.29. Künye (1.29) Deniz Salyangozu İşleme Tesis	172
9.30. Künye (1.30) Bartın Otel Yatırımı	173
9.31. Künye (1.31) Ahşap Oyuncak ve Ev Eşyası/Hediyelik Eşya Üretim Tesis	174
9.32. Künye (1.32) İş Sağlığı ve Güvenliği Ayakkabısı Üretim Tesis	175
9.33. Künye (1.33) Defne İşleme Tesis	176
9.34. Künye (1.34) Bartın İli Manda ve Ürünleri Entegre Üretim Tesis	177
9.35. Künye (1.35) Sıcak Daldırma Galvaniz Tesis Kurulumu	178
9.36. Künye (1.36) OSB, MDF ve Sunta Üretim Tesis	179
9.37. Künye (1.37) Nitelikli Bağlantı Elemanları Üretim Tesis	181
9.38. Künye (1.38) Basınçlı Kap Üretim Tesis	183
9.39. Künye (3.1) Keltepe Orman Parkı	184
9.40. Künye (3.2) Fener Kentsel Rekreatyon, Kültür, Sanat ve Spor Alanı Projesi	185
9.41. Künye (3.3) Afet, Arama Kurtarma Ekibi Güçlendirme Projesi	186
9.42. Künye (3.4) Baklabostan Tabiat Parkı Doğa Evleri	187
9.43. Künye (3.5) Akkaya Termal Otel Projesi	188
10. ÖRNEK PROGRAM FİKRİ KÜNYELERİ	190
10.1. Künye (1.1) Sanayi Altyapısı Güçlendirme Programı	191
10.2. Künye (1.2) Teknolojik Gelişim ve Yenilik Ekosisteminin Güçlendirilmesi Programı	192
10.3. Künye (2.1) Kırsal Girişimciliği, Kadın Girişimcileri ve Kooperatifleşmeyi Destekleme Programı	194
10.4. Künye (2.2) Paya Dayalı Kitle Fonlama ile Girişimciliği Geliştirme Programı	196
10.5. Künye (2.3) Siber Vatan Dijital Teknolojiler Kapasite Geliştirme ve Girişim Destekleme Programı	198

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1: İlçelerde Kadın/Erkek ve Köy/Şehir Nüfus Dağılımı (2022).....	35
Tablo 2: İlçelerde Nüfus Değişimi ve Oranları (2014-2022).....	38
Tablo 3: İlçelerde Yaş Grubuna Göre Nüfus Değişim Oranı (Yüzde) (2007-2022).....	39
Tablo 4: Gayrisafi Yurt İçi AR-GE Harcaması ve İnsan Kaynağı (2021).....	45
Tablo 5: Hedef 1.1'in Performans Göstergeleri.....	64
Tablo 6: Hedef 1.1'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	64
Tablo 7: Hedef 1.2'nin Performans Göstergeleri.....	67
Tablo 8: Hedef 1.2'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	67
Tablo 9: Hedef 1.3'ün Performans Göstergeleri.....	69
Tablo 10: Hedef 1.3'ün Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	70
Tablo 11: Hedef 1.4'ün Performans Göstergeleri.....	73
Tablo 12: Hedef 1.4'ün Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri ile ilişkisi.....	73
Tablo 13: Hedef 1.5'in Performans Göstergeleri.....	79
Tablo 14: Hedef 1.5'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	79
Tablo 15: Hedef 1.6'nın Performans Göstergeleri.....	82
Tablo 16: Hedef 1.6'nın Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri ile ilişkisi.....	83
Tablo 17: Stratejik Öncelik 1 Kapsamında Oluşturulan Örnek Proje ve Program Fikirleri.....	83
Tablo 18: Hedef 2.1'in Performans Göstergeleri.....	91
Tablo 19: Hedef 2.1'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	91
Tablo 20: Hedef 2.2'nin Performans Göstergeleri.....	92
Tablo 21: Hedef 2.2'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	93
Tablo 22: Hedef 2.3'ün Performans Göstergeleri.....	94
Tablo 23: Hedef 2.3'ün Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	95
Tablo 24: Hedef 2.4'ün Performans Göstergeleri.....	96
Tablo 25: Hedef 2.4'ün Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	96
Tablo 26: Stratejik Öncelik 2 Kapsamında Oluşturulan Örnek Program Fikirleri.....	96
Tablo 27: Hedef 3.1'in Performans Göstergeleri.....	102
Tablo 28: Hedef 3.1'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleriyle ilişkisi.....	102
Tablo 29: Hedef 3.2'nin Performans Göstergeleri.....	105
Tablo 30: Hedef 3.2'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	105
Tablo 31: Hedef 3.3'ün Performans Göstergeleri.....	107
Tablo 32: Hedef 3.3'ün Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	108
Tablo 33: Hedef 3.4'ün Performans Göstergeleri.....	110
Tablo 34: Hedef 3.4'ün Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	110
Tablo 35: Stratejik Öncelik 3 Kapsamında Oluşturulan Örnek Proje Fikirleri.....	111
Tablo 36: Bölge Planının Performans Göstergeleri.....	134
Tablo 37: Örnek Yatırım Fırsatı ve Proje Fikirleri.....	141
Tablo 38: Örnek Program Fikirleri.....	190

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: Batı Karadeniz Bölgesinin Planlama Geçmişi.....	13
Şekil 2: Bölge Planı Vizyonu ve Stratejik Öncelikler.....	15
Şekil 3: Bölgede Kentsel Kademelenme.....	16
Şekil 4: Bölgede Sanayi Odakları.....	17
Şekil 5: Bölgede Turizm Odakları.....	17
Şekil 6: Komşu İller ve Bölgeler.....	18
Şekil 7: Vizyon, Stratejik Öncelikler ve Hedefler.....	20
Şekil 8: Plan Hazırlık Süreci.....	21
Şekil 9: Batı Karadeniz Bölgesi Temel Sorun Alanları.....	22
Şekil 10: Uluslararası Gelişmeler.....	24
Şekil 11: Batı Karadeniz Bölgesi'nin Konumu.....	33
Şekil 12: Bölge İllerinin Yüz Ölçüm Oranları (Yüzde).....	33
Şekil 13: Bölge İllerinin 2022 Yılı Nüfus Oranları (Yüzde).....	34
Şekil 14: Bölgenin Türkiye Yüz Ölçümü ve Nüfusundaki Payı (Yüzde).....	34
Şekil 15: İllerin Kentsel ve Kırsal Nüfusları ve Oranları (Yüzde) (2022).....	36
Şekil 16: Çocuk ve Yaşlı Bağımlılık Oranları (Yüzde).....	36
Şekil 17: Türkiye ve Bölge İlleri Ortanca Yaş Verileri (Erkek-Kadın).....	37
Şekil 18: BGUS (2024-2028) Mekânsal Tipolojisi.....	40
Şekil 19: Bölge Üniversitelerinin İstatistikleri (2022-2023).....	41
Şekil 20: Batı Karadeniz Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi) (2019-2022) (Milyon USD).....	42
Şekil 21: Bölge İllerinin Türkiye İthalat ve İhracatındaki Payı (Yüzde).....	43
Şekil 22: Batı Karadeniz Bölgesi Ticaret ve Sanayi Alanları (hektar).....	44
Şekil 23: Bölgede Küçük Sanayi Sitelerinin Sayısı.....	44
Şekil 24: AR-GE ve İnovasyon Arayüzleri.....	45
Şekil 25: GBS Yatırım Teşvik Öngörü Değerleri (Seçilmiş Sektörler).....	46
Şekil 26: TR81 Batı Karadeniz Bölgesi Verileri (Infografik).....	49
Şekil 27: Bölge Planı Vizyonui Stratejik Öncelikleri ve Hedefleri.....	50
Şekil 28: Bölgenin Yıllar İtibarıyla Türkiye Nüfusundan Aldığı Pay (Yüzde).....	51
Şekil 29: Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Oranları (Yüzde).....	52
Şekil 30: Bölge Planı Diyagramı.....	54
Şekil 31: Stratejik Öncelik 1'in Hedef ve Tedbirleri.....	55
Şekil 32: Bölgenin İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Cari Fiyatlarla Gayrisafi Yurt İçi Hâsılası (milyon TL).....	59
Şekil 33: Stratejik Öncelik 2'nin Hedef ve Tedbirleri.....	85
Şekil 34: Stratejik Öncelik 3'ün Hedef ve Tedbirleri.....	97
Şekil 35: Ulaşım Haritası.....	116
Şekil 36: Sanayi ve Üretim Ekosistemi.....	117
Şekil 37: Sanayi ve Üretim Ekosistemi ile Ulaşım Ağları.....	118
Şekil 38: Sanayi Odakları.....	120
Şekil 39: Kentsel ve Kırsal Gelişim Odakları.....	122
Şekil 40: Bölgedeki Turizm Türleri.....	126
Şekil 41: Turizm Odakları.....	128
Şekil 42: Batı Karadeniz Bölgesi Mekânsal Gelişim Senaryosu.....	131
Şekil 43: Bölge Planının Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi.....	132

KISALTMALAR

AR-GE	Araştırma Geliştirme
BAKAP	Batı Karadeniz Kalkınma Programı
BAKKA	Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı
BGUS	Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi
DKMP	Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
DSİ	Devlet Su İşleri
EB	Endüstri Bölgesi
ERIH	Avrupa Endüstriyel Miras Rotası (European Route of Industrial Heritage)
GBS	Girişimci Bilgi Sistemi
GYSH	Gayrisafi Yurt İçi Hâsıla
İBBS	İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması
İŞGEM	İş Geliştirme Merkezi
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KİT	Kamu İktisadi Teşekkülü
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KSS	Küçük Sanayi Sitesi
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
SEGE	Sosyo - Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SKDM	Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
TGB	Teknoloji Geliştirme Bölgesi
TTK	Türkiye Taşkömürü Kurumu
TTO	Teknoloji Transfer Ofisi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı
YER-SİS	Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırması Projesi
ZBK	Zonguldak Bartın Karabük Bölgesel Gelişme Projesi
ZONÇEB	Zonguldak Özel İdare ve Belediyeler Çevre Altyapı Hizmetler Birliği

YÖNETİCİ ÖZETİ

Devrek Bastonu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bölgenin Planlama Tarihi

Türkiye'nin planlı kalkınma süreci, 1960'larda başlamış ve ülkenin bölgesel kalkınma politikalarında önemli bir dönüm noktası olmuştur. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda (1963-1967) bölge planlaması ve kalkınması için özel bir bölüm bulunmaktadır. O tarihlerde Karabük ve Bartın'ı da içine alan Zonguldak ili, Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda "Potansiyel Gelişme Bölgesi" olarak belirlenmiş, bu statü, ilin sosyoekonomik kalkınması için önemli bir adım olmuştur. "Potansiyel Gelişme Bölgesi" veya "Gelişme Halinde Az Gelişmiş Bölge" gibi tanımlar, gelişme hızının ülke ortalamasının üzerinde, ancak gelir seviyesinin ortalamasının altında olduğu bölgeler için kullanılmaktadır.

O yıllarda Zonguldak; ülkenin kömür ve demir-çelik üretiminin büyük bir kısmının gerçekleştirildiği, Türkiye'nin ilk entegre demir-çelik fabrikası olan Karabük Demir-Çelik Fabrikası'na ev sahipliği yapan ağır sanayinin merkezi olarak ön plana çıkmaktadır. İkinci entegre demir-çelik fabrikası olarak Ereğli Demir Çelik Fabrikası'nın kurulmasının planlandığı bir bölge olma özelliğinden dolayı, sanayinin gelişmesi ve büyük bir endüstri projesinin yaratacağı sorunların incelenmesi amacıyla bir plan hazırlanmıştır. 1961 yılında İmar ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlık çalışmalarına başlanan, ülkede hazırlanan ilk çok yönlü bölgesel plan niteliği taşıyan "Zonguldak Bölgesi Ön Planı" 1964 yılında yayımlanmıştır.

"Zonguldak Bölgesi Ön Planı" çalışmasından sonra bölgeye ilişkin Zonguldak-Bartın-Karabük (ZBK) Bölgesel Gelişme Projesi hazırlanmıştır. DPT Müsteşarlığı tarafından 1995 yılı Eylül ayında çalışmalarına başlanan proje 1997 yılının Mart ayında tamamlanmıştır. Ekonomik ve sosyal yapının demir-çelik ve kömür sanayisinin etkisinde olması ve bölgenin sosyoekonomik bir değişim sürecinde olması gerekçeleri ile hazırlanan proje, bölgenin darboğazlarını başarılı bir biçimde tespit etmiştir.

ZBK Bölgesel Gelişme Projesi, bölgede yeni yatırım alanları açmak, uzun ve orta vadeli bölgesel gelişimi planlamak amacıyla hazırlanmıştır. Özellikle kömür madenciliğindeki verimin ve karlılığın azalmasının ardından kömür madenlerinin kapatılmasıyla ortaya çıkacak işsizlik, sosyal ve ekonomik dengenin bozulması, işletmelerin yaşayabileceği kriz ve bölge dışına göçün artması gibi olumsuz sonuçları engellemeyi hedeflemiştir. Yine bu kapsamda, demir-çelik sektörüne yönelik verimlilik politikaları, Filyos Limanı'nın inşası, ulaştırma projeleri gibi kömürü ve demir-çelik üretiminin devamlılığını sağlayacak büyük ölçekli proje ve politika önerileri içermektedir. Projede sektörel çeşitliliği teşvik etmek ve kırsal kalkınmayı sağlamak üzere alternatif politika hedefleri de yer almıştır.

Kalkınma Ajanslarının kurulmasıyla birlikte tüm Türkiye'de bölgesel plan hazırlıkları da başlamıştır. 2009 yılında Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın kurulması ve 2010 yılında faaliyete başlamasıyla birlikte 2010-2013 yıllarını kapsayan Batı Karadeniz Bölge Planı hazırlanmıştır. Bu plan; Zonguldak, Karabük ve Bartın illerini içerisine alan bölgede kalkınma ajansı eliyle hazırlanarak yürürlüğe koyulan ilk bölgesel plan niteliğine sahiptir. Bölgeyi bütüncül olarak ele alan ve sektörel gelişimin ne şekilde sağlanabileceğine dair bilgiler içeren plan, bölgenin mevcut durumunu ve ihtiyaçlarını ortaya koyan, katılımcılık esasını benimseyerek ekonomik ve sosyal alanlarda gerçekleştirilmesi hedeflenen strateji ve hedefleri içermektedir.

2010-2013 plan dönemi sonrası için kalkınma ajansları tarafından 2014-2023 yıllarını kapsayan bölge planı hazırlık sürecine başlanmıştır. TR81 Düzey 2 Bölgesi özelinde 10 yıllık dönem için hazırlanan bu planda, bölgenin gelişme durumuna uyumlu olacak biçimde rekabet gücünü arttırabilecek stratejik alanlara odaklanılmış olup plan mekânsal haritalarla desteklenmiştir. Bölgenin mevcut durumu ve temel sorunları titizlikle tespit edilmiş, bu sorunların çözümüne yönelik somut tedbirler 10 yıllık bir perspektifle ortaya konmuştur. Planda yer alan öngörüler önemli ölçüde yerine getirilmiştir.

Şekil 1'de Batı Karadeniz Bölgesi'nin planlama tarihi gösterilmektedir.

Şekil 1: Batı Karadeniz Bölgesinin Planlama Geçmişi

Kaynak: BAKKA Tarafından Hazırlanmıştır, 2023

Bölgesel Kalkınmada Ulusal Koordinasyon

Bölgesel gelişme alanında, uluslararası eğilimler doğrultusunda, Türkiye'nin sektörel ve tematik politikaları ile uyum ve bütünleşmeyi güçlendirmek amacıyla 2024-2028 yıllarını kapsayan Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) hazırlanmıştır. BGUS, ulusal düzeyde bölgesel kalkınmaya yönelik temel stratejileri ve öncelikleri belirlemekte olup, bu stratejiler doğrultusunda hazırlanan bölge planları, bölgelerin sosyoekonomik kalkınma süreçlerine rehberlik etmektedir. BGUS, bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılarak refahın ülke sathına daha dengeli yayılmasını, tüm bölgelerin potansiyelinin değerlendirilerek ulusal kalkınmaya azami düzeyde katkı sağlanmasını hedeflemektedir.

Cumhurbaşkanlığının 31859 Sayılı Genelgesi uyarınca; bölgesel gelişme çalışmalarına yeni ve bütüncül bir perspektif kazandırılması ve 2023 yılı sonrası için ülke sathında ulusal ve bölgesel kalkınma uygulamalarının etkinliğinin artırılması amacıyla hazırlanan BGUS ve bölge planları, merkezi düzeyde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, yerel düzeyde ise Bakanlığın yönlendirmesi çerçevesinde kalkınma ajanslarının koordinasyonunda kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından tüm paydaşlarla iş birliği içerisinde hazırlanmıştır. Bölgenin gelecek vizyonu, stratejik öncelikleri ve hedefleri, mevcut durumun titiz bir analizi temelinde, ulusal ve uluslararası çalışmalara dayalı olarak şekillendirilmiş, ulusal hedeflere güçlü bir katkı sunacak şekilde, küresel sürdürülebilirlik ilkeleriyle tam uyumlu bir biçimde belirlenmiştir.

Vizyonu "**Küresel rekabette söz sahibi, refah düzeyi yüksek ve dirençli bölgeleriyle, yerel dinamiklerini kullanarak topyekün kalkınmış bir Türkiye**" olarak belirlenmiş yeni BGUS ile uyumlu olacak şekilde Türkiye'nin 26 Düzey 2 bölgesinde bölge planları oluşturulmuştur. Planlamada ulusal koordinasyon amacıyla On İkinci Kalkınma Planı, BGUS, Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırması Projesi (YER-SİS), Türkiye'deki İl ve İlçelerin Sosyoekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE) gibi diğer üst ölçekli strateji ve planlar esas alınmakta, bunlara ek olarak "Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri" gözetilmektedir.

2024 -2028 Batı Karadeniz Bölge Planı ile aynı dönemi kapsayan On İkinci Kalkınma Planı'nın vizyonu "**Türkiye Yüzyılında çevreye duyarlı, afetlere dayanıklı, ileri teknolojiye dayalı yüksek katma değer üreten, geliri adil paylaşan, istikrarlı, güçlü ve müreffeh bir Türkiye**" olarak belirlenmiştir. Plan, "istikrarlı büyüme, güçlü ekonomi", "yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim", "nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum", "afetlere dirençli yaşam alanları, sürdürülebilir çevre" ve "adaleti esas alan demokratik iyi yönetim" olmak üzere beş ana eksen üzerinden oluşmaktadır. "**Yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim**" ekseninde başta öncelikli sektörler ile gelişme alanları olmak üzere üretimde yeşil ve dijital dönüşümün gerçekleştirilmesiyle ekonomide rekabetçilik ve verimlilik artışı sağlanarak refah artışına katkı sağlayacak politikalar yer almaktadır. "**Nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum**" ekseninde kapsayıcı büyüme yaklaşımı çerçevesinde beşeri sermayenin güçlendirilmesi ve refahın toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılmasına yönelik politikalar ele alınmaktadır. "**Afetlere dirençli yaşam alanları, sürdürülebilir çevre**" ekseninde ise yerleşim yerlerinin ve toplumun afetlere karşı dirençliliğinin artırılması, çevrenin korunması, şehirlerde ve kırsal alanlarda yaşam kalitesinin iyileştirilmesi ile bölgeler arası

gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik politikalara yer verilmektedir. Bölge Planında belirlenen stratejik öncelikler, hedef ve tedbirler On İkinci Kalkınma Planı'nda yer alan beş ana eksen ile örtüşmekte ve bu eksenler doğrultusunda bölgenin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasını desteklemektedir.

Bölge Planları (2024-2028)

Bölge planı çalışmaları, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülmüştür. 2022 ve 2023 yıllarında 26 Düzey 2 bölgesinde faaliyet gösteren kalkınma ajansları tarafından ajansların sorumluluk bölgeleri özelinde 2024-2028 yıllarını kapsayan 5 yıllık dönem için planlarda vizyon ve stratejik öncelikler belirlenmiş olup bu öncelikler çerçevesinde hedef ve tedbirler oluşturulmuştur.

Kalkınma ajansları, bölgelerinde ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda mekânsal gelişimi de gözetken bütüncül bir yaklaşımla gerçekleştirilecek değişim ve dönüşümün çerçevesini çizen ve bölgelerin 2028 yılında varmak istediği hedefleri ve buna ilişkin yol haritasını ortaya koyan temel politika dokümanı niteliğine sahip bölge planlarını hazırlamıştır.

Batı Karadeniz Bölge Planı (2024-2028)

Batı Karadeniz Bölge Planı (2024-2028), Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından TR81 Düzey 2 Bölgesi'nin sürdürülebilir kalkınmasını hedefleyerek hazırlanmıştır. Plan, yatırım ortamının geliştirilmesi, sektörel gelişimin sağlanması, rekabet gücünün artırılması, girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi, insani gelişmişlik ve sosyal kalkınmanın sağlanması, çevrenin korunması, afetler ve iklim değişikliğiyle mücadele, mekânsal gelişim ve yaşam kalitesinin artırılması gibi temel konuları kapsayacak şekilde tasarlanmıştır.

Planlama sürecinde, toplumun her kesiminden geniş katılım sağlanarak dinamik ve kapsayıcı bir yaklaşım benimsenmiştir. Resmî yazılar, anketler, toplantılar, yüz yüze görüşmeler, derinlemesine mülakatlar ve çalıştaylar gibi yöntemlerle kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının etkin katılımı sağlanmıştır.

Planın hazırlık sürecinde, bölgenin mevcut durumu kapsamlı şekilde analiz edilmiş, darboğazlar, potansiyeller, fırsatlar ve olası tehditler tespit edilerek gerekli müdahaleler plana dahil edilmiştir. Planlama çalışmalarında uluslararası gelişmeler gözden geçirilmiş, ulusal politikaların yerelde uygulanmasını sağlayacak, ülke çıkarlarına hizmet eden konular dikkatle ele alınmış ve yerel gündemi ilgilendiren konular da planlama yaklaşımında detaylıca incelenmiştir. Plan kapsamında, ulusal kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde stratejik öncelikler belirlenmiş ve bu öncelikler doğrultusunda temel müdahale alanları tanımlanmıştır.

Bölgenin, illerin ve ilçelerin sürdürülebilir kalkınmaya ilişkin konuları, istatistiki veri ve bilgiler, idari kayıtlar ile plan hazırlık safhasındaki tüm çalışmalar gözden geçirilerek sorunlu alanlar ile gelişme potansiyeli taşıyan ve rekabetçi yönler tespit edilmiştir. Tüm bu çalışmalar neticesinde bölgenin temel ve kök sorunları da göz önünde bulundurularak yeni bölge planı kurgusu oluşturulmuştur.

Planda mevcut durum analizinden elde edilen tespitler doğrultusunda planın stratejik önceliklerine katkı sağlayacak şematik mekânsal analizler gerçekleştirilmiştir. Bu analizler ekonomik faaliyetlerin ve ana lojistik altyapının durumu, yerleşimlerin fonksiyonları ve ilişkileri, kentleşme eğilimlerinin ve yerleşme merkezlerinin mekânda örgütlenmesi; göç, mal ve hizmet gibi yerleşmeler arası akım ve ilişkilerin yönlendirilmesine ilişkin alt şemalar vasıtasıyla hazırlanan sentez şemalardan oluşmaktadır.

Tüm bu çalışmaların sonucunda, Zonguldak, Karabük ve Bartın illerini kapsayan Batı Karadeniz Bölge Planı (2024-2028) için belirlenen vizyon "**Sürdürülebilir kalkınmayı esas alan, yenilikçi yaklaşımlarla üreterek gelişen ve yaşam kalitesini yükseltmiş bir Batı Karadeniz**" olmuştur.

Plan kapsamında küresel ve ulusal gelişmeler, bölgenin sahip olduğu potansiyel, fırsatlar, mevcut durum ve belirlenen bölge planı vizyonu dikkate alınarak üç stratejik öncelik belirlenmiştir. Şekil 2'de Batı Karadeniz Bölgesi 2024-2028 Bölge Planı vizyonu ile stratejik öncelikleri gösterilmektedir.

Şekil 2: Bölge Planı Vizyonu ve Stratejik Öncelikler

VİZYON

Sürdürülebilir kalkınmayı esas alan, yenilikçi yaklaşımlarla üreterek gelişen ve yaşam kalitesini yükseltmiş bir Batı Karadeniz

Kaynak: BAKKA Tarafından Hazırlanmıştır, 2023

TR81 Düzey 2 Bölgesi'nin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerini ortaya koyan bu doküman, bölgenin stratejik önceliklerini, hedeflerini ve tedbirlerini içeren temel bir politika belgesi niteliğindedir.

Mevcut durumda, temel istatistiklerle birlikte paydaş analizi ve ilçe bazlı değerlendirmeler bulunmaktadır. Planda, belirlenen stratejik öncelikler, bu önceliklere ulaşmak için gerekli hedef ve tedbirler, program ve proje önerileri ile birlikte mekânsal analizlere yer verilmiştir. Mekânsal analiz çalışmaları, bölge içi ve bölgeler arası ilişkileri, şematik şekillerle gösterilen analiz ve mekânsal gelişim senaryoları aracılığıyla sunulmuştur.

2024-2028 Planlama Yaklaşımı

Bölge Planları, ulusal politika ve programların yerelde uygulanmasını sağlayan ve kalkınma hedeflerine katkı sunan önemli dokümanlardır. Bu doğrultuda Batı Karadeniz Bölge Planı, On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) ve Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2024-2028) ile uyumlu olarak hazırlanmıştır.

Planın temel amacı, bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltacak stratejik öncelikler belirleyerek yerel ve bölgesel müdahalelere rehberlik etmektir. Ayrıca, farklı kurumlar tarafından yürütülen çalışmaların, ortak bir gelecek vizyonu çerçevesinde yönlendirilmesini sağlayarak kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliğini güçlendirmek hedeflenmektedir.

Plan hazırlık çalışmaları sürecinde elde edilen bilgi ve verilerin sentezlenmesiyle planın vizyonu, stratejik öncelikleri ve hedefleri tasarlanmıştır. "*2028 yılına kadar daha yaşanılabilir, uluslararası düzeyde rekabet gücü yüksek, adil paylaştan, üreten ve gelişen, aynı zamanda doğayı ve kaynak değerlerini koruyan bir bölgeye sahip olmak*" ilkesi üzerine plan hazırlanmıştır.

Plan bölgesi, Türkiye'nin ilk ili Zonguldak, ilk entegre demir-çelik fabrikasına sahip Karabük ve turizm potansiyeli yüksek Bartın'dan oluşan TR81 Düzey 2 Bölgesi'dir.

Batı Karadeniz; milattan önce 5.000'li yıllara uzanan tarihî, antik kentleri, kadim kültürü, zengin doğası, turizm unsurları, güçlü sanayisi ve nitelikli insan kaynağıyla geçmişten günümüze ülkemizin önemli bölgelerinden biri olmuştur. Ülkemizin tek taş kömürü havzasına sahip olan bölge, Türkiye'nin sanayileşme hamlesinde öncü olmuş, Cumhuriyet'in ilk enerji santraliyle tüm ülkeyi aydınlatmış, birçok stratejik yatırımın gerçekleşmesine öncülük ederek günümüze kadar önemini korumuştur.

Planlama çalışmasında mevcut durumun yanında gelecek senaryoları da göz önünde bulundurulmuş olup mekânsal analiz ve çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Mekânsal analizlerde, bölge ilçelerinin sanayi yapısı, turizm potansiyeli, çevre altyapıları, Türkiye’de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırması (YER-SİS) hizmet merkezi kademeleri, nüfus ve nüfusun mekânsal dağılımı, SEGE kademeleri gibi farklı parametreler göz önünde bulundurulmuştur. Bu parametrelerle, ilçelerin mevcut durumları ve gelişme potansiyelleri ortaya koyulmuştur.

Ayrıca Zonguldak açıklarında keşfedilen doğal gaz rezervi ve Filyos Vadisi Projesi, bölgenin ekonomik büyümesine büyük katkı sağlayacak önemli yatırımlar olarak öne çıkmaktadır. Bu gelişmeler ile devam eden ve öngörülen diğer yatırımlar, hem yerel istihdamı artıracak hem de bölgenin enerji merkezi olma potansiyelini güçlendireceğinden kentsel kademeler belirlenirken bu hususlar dikkate alınmıştır.

Zonguldak ve Bartın’ın kıyı koridorunu oluşturan Alaplı, Ereğli, Kozlu, Zonguldak Merkez, Kilimli, Çaycuma, Bartın Merkez ve Amasra ile iç kesimde yer alan Devrek, Karabük Merkez ve Safranbolu birinci kentsel kademe olarak belirlenmiştir. Bu ilçelerde, plan dönemi boyunca kentleşme, sanayi yatırımları ve konut üretiminin artması ile turizmin gelişmesi beklenmektedir.

İkinci kentsel kademe olarak Gökçebey, Yenice ve Eskipazar belirlenmiştir. Bu ilçelerden Gökçebey ve Eskipazar’da devam eden OSB yatırımı bulunmaktadır. Yenice’de ise plan döneminde OSB kurulması için çalışmalara başlanması planlanmaktadır. Bu ilçeler halihazırda göç verme eğilimi devam eden, baskın kırsal nüfusa sahip, sanayi tesisi sayısı ile sanayi istihdamı düşük ilçelerdir. Yapılmakta olan veya yapımı planlanan yatırımlarla birlikte kısa zaman içerisinde bu ilçelerde de istihdam ve gelişmişlik seviyesinin ve hizmet çeşitliliğinin artacağı düşünülmektedir.

Son kentsel kademe olarak Kurucuşile, Ulus, Eflani ve Ovacık’tan oluşan dört ilçe belirlenmiştir. Bu ilçeler baskın kırsal olarak tanımlanan, köy nüfusunun şehir nüfusundan fazla olduğu, sanayileşmenin ve sanayi istihdamının görece düşük olduğu ve çoğunlukla dışa göçün fazla olduğu, nüfus büyüklüğü ile nüfus yoğunluğunun oldukça düşük olduğu ilçelerdir. Bu yerleşimlerde kırsal gelişimin önceliklendirilmesi planlanmaktadır. Ayrıca bu ilçeler teşvik sisteminde alt bölge teşviğinden faydalanabilecek ilçeler arasında yer almaktadır. Bu ilçelerde de gelişimin sağlanması için tarımsal üretim, kırsal turizm, agroturizm, ekoturizm, doğa turizmi, iş gücüne dayalı sanayi yatırımlarının önceliklendirilerek ilk etapta nüfus stabilizasyonunun ve devamında ise gelişimin sağlanabileceği öngörülmektedir. Şekil 3’te bölgedeki kentsel kademelenme gösterilmektedir.

Şekil 3: Bölgede Kentsel Kademelenme

Kaynak: BAKKA Mekânsal Analiz Çalışmaları, 2023

Bölgenin sanayi odakları da sahip oldukları sanayi alanları, sanayi istihdamı ve üretim yönüyle üç dereceye ayrılmıştır. Birinci derece odaklar arasında; Alaplı-Ereğli, Filyos ve Karabük-Safranbolu yer almaktadır. Zonguldak Merkez, Çaycuma, Devrek, Eskipazar ve Bartın Merkez ikinci derece odak olarak tespit edilmiştir. Üçüncü derece odak olarak ise Kozlu, Kilimli, Gökçebey ve Yenice olarak belirlenmiştir. Şekil 4’te bölgedeki sanayi odakları gösterilmektedir.

Şekil 4: Bölgede Sanayi Odakları

Kaynak: BAKKA Mekânsal Analiz Çalışmaları, 2023

Turizm konusunda tesis ve konaklama altyapısı, geliş ve geceleme sayıları, ziyaretçi hareketliliği ve gelecek projeksiyonu öngörülerek dört ana turizm odağı belirlenmiştir. Ana turizm odakları; Alaplı’yı da içine alacak şekilde Ereğli, Kozlu ve Kilimli’yi içine alacak şekilde Zonguldak Merkez ve Safranbolu ile Bartın merkezi de içine alacak şekilde Amasra olarak belirlenmiştir.

Potansiyel turizm odakları olarak ise Çaycuma, Ulus, Yenice ve Devrek olarak tespit edilmiştir. Bu ilçeler sahip oldukları kaynak değerler, ana turizm odaklarına yakınlıkları ve ulaşım aksları üzerinde bulunmaları gibi nedenlerle bu kategoride yer almakta olup Ulus’un Küre Dağları Millî Parkı özelinde kaynak değerleri ve markalaşma potansiyeli, Çaycuma’nın ise Tios Antik Kenti, Filyos Kalesi, Filyos sahil kesimi, Roma Su Yolu ve Kadioğlu Mozaikleri gibi kaynak değerleri nedeniyle plan döneminde yapılacak doğru yatırımlarla bir üst seviyeye çıkabilecekleri değerlendirilmiştir.

Karabük Merkez ve Eskipazar destekleyici turizm odakları olarak öngörülmüştür. Karabük’te endüstriyel miras turizmi, tren turizmi, Keltepe’deki kış turizmi ve doğal kaynakları kullanarak geliştirilebilecek doğa turizmi potansiyeli bulunmaktadır. Eskipazar’da ise Hadrianapolis Antik Kenti, Akkaya termal su kaynakları, tren turizmi gibi seçenekler yer almaktadır. Bu yerleşimlerde de plan döneminde yapılacak yatırım ve planlamaların yanında tanıtım ve markalaşma çalışmalarıyla turizmde bir üst kademeye geçiş sağlanabilecektir. Şekil 5’te bölgedeki turizm odakları gösterilmektedir.

Şekil 5: Bölgede Turizm Odakları

Kaynak: BAKKA Mekânsal Analiz Çalışmaları, 2023

Yapılan mekânsal çalışmalar sentezlenerek bir mekânsal gelişim şeması da hazırlanmış olup bu haritada sanayi ve turizm koridorları, ulaşım aksları, öne çıkan sektörler ve gelişim koridorları gibi unsurlara yer verilmiştir.

Komşu Bölgelerle Etkileşim

Batı Karadeniz Bölgesi kuzeyde Karadeniz, doğuda Kuzey Anadolu (TR82 Düzey 2) ve güney-batıda Doğu Marmara (TR42 Düzey 2) bölgeleri ile çevrilidir. Türkiye'nin ana ulaşım akslarından biri olan, Ankara'dan çıktıkdan sonra Yeniçağa, Bolu ve Düzce istikametini kullanarak İstanbul'a ulaşan Ankara-İstanbul Otoyolu bölgeden yaklaşık 100 km uzaklıktadır. Batı Karadeniz Bölgesi Ankara'ya yaklaşık 250 km, İstanbul'a 320 km mesafededir. Şekil 6'da TR81 Düzey 2 Bölgesi'nin (Zonguldak, Karabük ve Bartın) komşu bölge ve illeri gösterilmektedir.

Şekil 6: Komşu İller ve Bölgeler

Kaynak: İdari Sınırlar Kullanılarak BAKKA Tarafından Üretilmiştir, 2023

Bölge; ulaşım kolaylığı, hedef pazarın ağırlıkla Doğu Marmara ve İstanbul'da yer alması, üretim/tüketim süreçlerindeki tedarik ilişkisi ve lojistik operasyonlardan dolayı Doğu Marmara'nın etkisi altında kalmaktadır. Özellikle bölgenin Ankara ve İstanbul'a ulaşımını sağlayan Bolu ve Düzce geçişleri Batı Karadeniz (TR81 Düzey 2) ve Doğu Marmara (TR42 Düzey 2) bölgeleri arasında kendiliğinden bir ilişkinin doğmasını sağlamaktadır. Diğer taraftan Doğu Marmara Bölgesi'nde yeni sanayi parseli yaratmada yaşanan güçlükler ve maliyet artışları ile Doğu Marmara Otoyolu ile ulaşım akslarının güçlendirilmesi bu bölgelerden sanayinin Batı Karadeniz Bölgesi'ne doğru desantralize olmasını kolaylaştırmaktadır.

Batı Karadeniz Bölgesi ülkenin sosyoekonomik anlamda en gelişmiş ve ülke milli gelirinde en çok paya sahip olan Marmara Üretim Havzasının hemen yakınında yer almaktadır. BGUS'ta da ifade edildiği üzere; Marmara Üretim Havzasının, 2035'te tamamlanması öngörülen Marmara ring otoyolu, İstanbul-Ankara hızlı tren projesi, Halkalı-Kapıkule hızlı tren ve İzmir Bergama-Balıkesir-Bandırma-Bursa hızlı tren projelerinin de katkısıyla, doğuda Batı Karadeniz ve Ankara yönüne, güneyde ise Çanakkale, Balıkesir, Manisa ve İzmir yönüne doğru gelişme göstereceği öngörülmektedir.

Batı Karadeniz Bölgesi'nin 2014-2022 yılları arasında en çok göç aldığı iller arasında; Doğu Marmara Bölgesi'nden Kocaeli 3'üncü, Bolu 6'ncı, Sakarya 7'nci ve Düzce 9'uncu, TR82 Bölgesi'nden Kastamonu 5'inci sıradadır. Bölgenin en çok göç verdiği iller arasında da Kocaeli 3'üncü, Sakarya 5'inci, Bolu 7'nci, Kastamonu 8'inci ve Düzce 9'uncu sıradadır. Bu veriler detaylı incelendiğinde istihdam ve eğitim amaçlı olarak bölgeler arası önemli bir insan hareketliliğinin varlığı görülmektedir.

Batı Karadeniz Bölgesi'nde ihracat limanları olmasına rağmen; ölçek, hinterland, limanların teknik altyapıları gibi farklı nedenlerle bölge firmaları sıklıkla Kocaeli bölgesindeki limanları dış ticaret amacıyla kullanmaktadır. Bu durum bölgeler arasında önemli bir lojistik iş birliği olduğuna işaret etmektedir.

Bölgeler arasında sadece ticaret değil kültürel bağlar da güçlüdür. Bolu'nun Gerede-Yeniçağ-Mengen ilçeleri ile Zonguldak'ın Devrek ve Karabük'ün Eskipazar ilçeleri arasında yemek kültürü ve gastronomi açısından benzerlik ve geçişkenlikler bulunmaktadır. Bu güzergahlar boyunca mutfak kültürü kullanılarak bir gastronomi rotası oluşturulması mümkündür.

Turizm açısından da Batı Karadeniz'in Akçakoca-Ereğli aksında ve Yedigöller Millî Parkı odağında bir hareketlilikten söz etmek mümkündür. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan 2023 Türkiye Turizm Stratejisi çalışması kapsamında ülkemizde 7 adet tematik tematik turizm gelişim koridoru önerilmekte olup bu koridorlardan biri de Şile –Sinop arasında uzanan, özellikle Ankara ve İstanbul gibi metropollere hizmet edecek bir iç turizm gelişim koridoru olarak geliştirilmesi öngörülen, takriben 500 km uzunluğundaki Batı Karadeniz Kıyı Koridoru'dur. Strateji belgesinde bölgenin kültür, kıyı ve doğa turizmi çerçevesinde geliştirileceği, bu koridordaki Şile, Akçakoca, Amasra, Cide, Çaylıoğlu ve Sinop yerleşmelerinde yer alan balıkçı barınaklarının yatları kabul edebilecek şekilde yenilenerek marina/balıkçı köyü kavramı çerçevesinde turizm gelişimi sağlanacağı ifade edilmiştir. Bununla beraber, koridor boyunca yer alan orman içi dinlenme tesisleri gibi ekoturizmin gelişmesinde odak noktası olabilecek koruma alanlarında oto karavan ve çadırli kamp yapmayı olanaklı kılan düzenlemeler yapılacağı ve planlama çalışmaları ile butik otel, pansiyonculuk ve kırsal turizm tesislerinin geliştirileceği, mevcut konaklama kapasitesinin kültür ve ekoturizme yönelik yapılacak planlama ve uygulamalarla artırılacağı hususları stratejide yer almıştır.

Bölgenin doğu aksında ise Karabük ve Bartın illeriyle Kastamonu yakın bir ilişki içerisinde. Eflani'den giden yol Kastamonu'da Pınarbaşı ve Daday'a, Ulus'tan Pınarbaşı'na, Kurucaşile'den Cide'ye bağlanmaktadır. Bölgeler arasındaki yol bağlantıları ile turistik unsurların birbirine yakınlığı doğal bir turizm koridoru oluşturmaktadır. Ayrıca Küre Dağları Millî Parkı'nın Bartın ve Kastamonu'nun ortak bir millî parkı olmasından ötürü bu alanda önemli bir ekoturizm potansiyeli bulunmaktadır.

TR81 ve TR82 Düzey 2 Bölgesi illeri benzer bir kültürel yapı ve dokuya sahiptir. Birbirine yakın coğrafyalar olması sebebiyle geçmişte Karabük Demir-Çelik Fabrikası'nda çalışmak için Kastamonu'dan birçok insan bölgeye gelmiştir. Bu sebeple ekonomik ve sosyal ilişkiler karşılıklı devam etmektedir. Turizmde özellikle Kastamonu-Safranbolu ve Kastamonu-Bartın (Amasra) bağlantılı birçok tur yapılmakta ve çeşitlendirilmektedir. Küre Dağları Millî Parkı, Bartın ve Kastamonu'nun ortak değeri olduğundan Küre Dağları'nı da içeren birçok rota ve gezi güzergahı oluşturulmuştur. Uzun Devreli Gelişme Planları ve Gelişme Planlarına uygun şekilde kamp ve karavan rotası, ekoturizm rotası, doğa temelli spor turizmi gibi alternatifler üzerinde çalışmalar yürütülecektir. Bunların yanında Sinop ve Amasra'yı içine alan ve çoğunlukla yabancı ziyaretçilere hizmet eden kruvaziyer turizmi rotası da bölgeler arası iş birliği ve koordinasyonun sağlanabileceği temel alanlar arasındadır. İki bölge aynı zamanda Karadeniz kıyı koridoru üzerinde yer alan önemli destinasyonlara sahip olduğundan kıyı turizmi açısından da önemli rotasal hareketlilik olanakları bulunmaktadır.

Ankara'dan hareket ederek Çankırı'dan geçen Irmak-Karabük-Zonguldak hattı boyunca uzanan Kömüre Giden Demir Yolu – Yeşil Rota güzergahı tren turizmi için oldukça değerli ve önemli bir güzergahtır. Bu hat üzerinde plan döneminde, turistik tren yolculuklarının başlatılması, iki bölgenin birlikte ortak bir tren rotasında bütünleştirilmesi planlanmaktadır. Tren turizminde Çankırı, Eskipazar, Safranbolu, Yenice, Filyos ve Zonguldak Merkez ana güzergahlar olup Bartın, Düzce ve Kastamonu'nun farklı tur paketleriyle bu rotaya eklenmesi de öngörülmektedir.

TR81 ve TR82 Düzey 2 Bölgeleri ayrıca genç göçü, hızla yaşanan ve yoğun kırsal nüfus, girişim ekosistemindeki zayıflıklar, artan emekli nüfus oranı, yatırım ve girişim ekosistemindeki eksiklikler gibi alanlarda da benzer problemlere sahiptir. Bu amaçla kırsal kalkınma alanında özel destek programları uygulanması, alternatif sektörel yatırım alanları yaratılması (su ürünleri, odun dışı orman ürünleri vb.), mesleki eğitimin geliştirilmesi, girişimcilik, AR-GE ve yenilikçilik kültürünün bölgede oluşturulması gibi alanlarda ortak çalışma imkânları bulunmaktadır.

Şekil 7: Vizyon, Stratejik Öncelikler ve Hedefler

Şekil 8: Plan Hazırlık Süreci

Şekil 9: Batı Karadeniz Bölgesi Temel Sorun Alanları

PLAN HAZIRLIK SÜRECİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Kalkınma Ajansları tarafından yürütülen bölge planı çalışmaları 641 sayılı Kalkınmaya İlişkin Bazı Kurullar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 2018/3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi gereğince Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmaktadır.

BAKKA tarafından, bölge planı hazırlık çalışmalarına 9 Mart 2022 tarihinde başlanmıştır. İlk aşamada kurum içerisinde planlama sürecine yönelik toplantılar yapılarak iş takvimi çıkarılmıştır. Katılımcılık ilkesi gereği Zonguldak, Karabük ve Bartın'da 18 ilçede valilik, belediye, kaymakamlık, genel müdürlükler, bölge ve il müdürlükleri, ilçe müdürlükleri, üniversiteler, odalar ve STK'ların içinde yer aldığı 80'den fazla kurum ve kuruluşla birebir görüşmeler gerçekleştirilmiş, paydaşların katkıları titizlikle sürece yansıtılmıştır. Bu ziyaretlerde hazırlanan bir form çerçevesinde paydaşlardan bölgeye, illerine ve ilçelerine ilişkin değerlendirmeler ile bölgenin gelecek vizyonuna ilişkin önerileri alınmıştır.

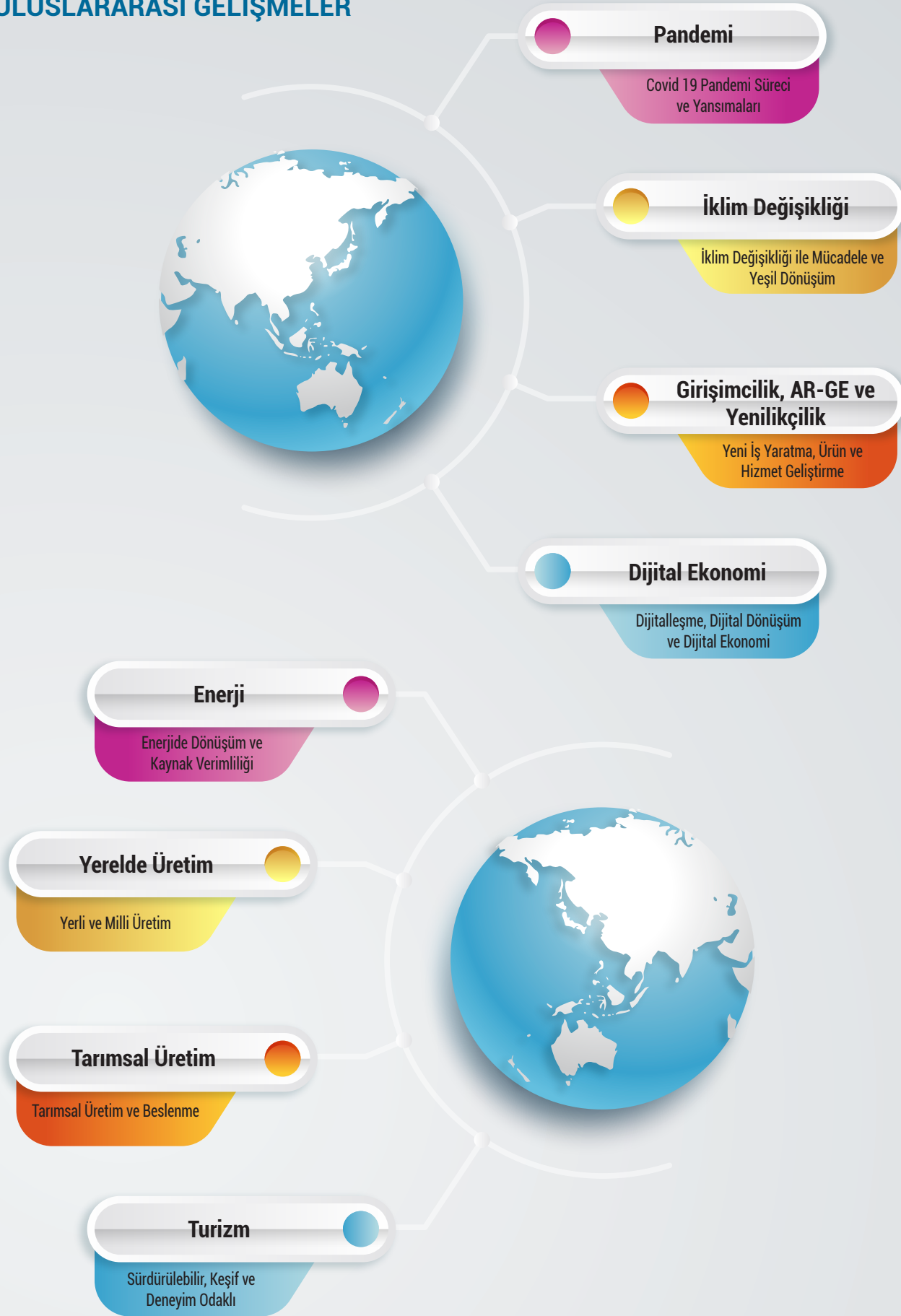
Bölge Planı Mevcut Durum cildinin hazırlanmasına yönelik 22 farklı tema/alan belirlenerek Ajans personeli tarafından ilgili alanlarda detaylı ve kapsamlı rapor hazırlıkları yürütülmüştür. Her bir rapor kapsamında kurum ve kuruluşlardan resmi yazıyla bilgi, belge ve istatistiki veriler elde edilmiştir. Ulusal plan ve stratejiler, bölgesel analiz ve dokümanlar ile literatür çalışmaları yürütülerek tematik raporlar hazırlanmış, bu raporlar kullanılarak mevcut durum ortaya koyulmuştur.

Plan hazırlık sürecinde paydaş görüşlerinin alınmasına yönelik bir paydaş anketi hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış bu ankette çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular birlikte yer almış, ayrıca paydaşlardan program/proje önerileri de talep edilmiştir. Anket; resmi yazıyla kurum/kuruluşlara iletilmiş, sosyal medya hesaplarında bağlantı linkleri paylaşarak duyurulmuş, ziyaret ve toplantılarda paydaşlardan anketin doldurulması talep edilmiştir. Üç ilden toplam 445 anket paydaşlar tarafından doldurulmuş olup söz konusu anket verileri analiz edilerek plan hazırlıklarına önemli bir girdi sağlanmıştır.

Katılımcılığın sağlanması ve paydaş görüşlerinin plana yansıtılabilmesi için bölge illerinde birer çalıştay gerçekleştirilmiştir. Çalıştaylarda, Ajans tarafından bölgenin mevcut durumuna ilişkin yapılan sunumlar sonrasında tematik masalarda bölge ve illere yönelik konular tartışılmıştır. Tematik masalarda mevcut durum ve sorunlar görüşülmüş, ardından fırsatlar ve potansiyeller ele alınmıştır. Bölgesel, ulusal ve küresel gelişmeler çerçevesinde bölgenin yeniden konumlandırılmasına ilişkin öneriler kaydedilerek çalışmalara yansıtılmıştır. Tematik masalarda bölge paydaşlarından program ve proje önerileri alınarak analiz edilmiş, olgunlaştırılan öneriler kullanılarak nihai proje/program listesi oluşturulmuştur.

Mart 2022'de başlayan plan hazırlık çalışmaları, gerçekleştirilen toplantılar, görüşmeler, anketler ve analizlerin sentezlenmesiyle titizlikle tamamlanmış ve Ajans Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmuştur. Ardından, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ile paylaşılmış ve buradan alınan geri bildirimler doğrultusunda, BGUS ve On İkinci Kalkınma Planı ile uyumlaştırma çalışmaları sonucunda nihai şekli verilmiştir.

ULUSLARARASI GELİŞMELER

ULUSLARARASI GELİŞMELER VE BÖLGEYE ETKİLERİ

Deniz Feneri / Zonguldak

ULUSLARARASI GELİŞMELER VE BÖLGEYE ETKİLERİ

Covid-19 Pandemi Sürecinin Yansımaları

2019 yılı sonlarında Çin'de başlayan ve 2020 yılının başlarında tüm dünya üzerinde yaygın şekilde görülen Covid-19 pandemisiyle birlikte iş ve yaşam şekillerinde önemli değişiklikler yaşanmıştır. Covid'in etkisi günümüzde nispeten azalmış olmakla birlikte bu süreç yaşamı ve alışkanlıkları farklı kalıplara da sevk etmiştir. Pandemi süreci ve sonrasında sağlık sektörü oldukça önemli hale gelmiş, tedarik zincirinde yaşanan sıkıntılardan dolayı güvenilir gıda ve gıda arzı güvenliği önem kazanmış ve yerel üretimin önemi artmıştır.

Pandemi sürecinde yoğun olarak başlayan uzaktan ve esnek çalışma modelleri gelişerek birçok alan ve sektörde kalıcı uygulamalar haline dönmüştür. Uzaktan çalışma imkânı ve güvenli yaşam koşulları nedeniyle kentten kırsala dönüş trendi artmış, doğayla bütünleşik yaşam önem kazanmıştır. Doğayla uyumlu kamp ve karavan turizmi, doğa sporları turizmi ve sürdürülebilir turizm alanları ilgi görmeye başlamıştır. Eğitimden üretime teknolojinin iş ve yaşamdaki rolü hızla artmaya başlamış, dünyanın ana üretim merkezlerinde değişimler yaşanmaya başlamıştır.

Pandeminin tüm Türkiye'de olduğu gibi Batı Karadeniz Bölgesi'nde de etkileri görülmüştür. Pandemiyle birlikte yerel üretimin ve tarımsal üretimin stratejik önemi artmış, bu alanlardaki bölgesel potansiyel, küresel değişimlere uyum sağlayacak şekilde yeniden ele alınmıştır. Bununla birlikte kırsalda tarımsal üretim henüz yeterli seviyelerde değildir. Bölgede örtü altı tarım kültürü yaygın olmasına rağmen modern ve endüstriyel tarım yeterince yapılmamaktadır. Çaycuma'da yapımına başlanan topraksız ve otomasyona dayalı modern seraları içeren tarıma dayalı ihtisas OSB modelinin pandemiyle birlikte önemi artmıştır. Plan döneminde ilk etabın tüm parsellerde üretime başlaması, ikinci etabının ise yapılmasına yönelik çalışmaların başlatılması öngörülmektedir. Diğer yandan bölgenin ikinci tarıma dayalı ihtisas OSB projesinin Bartın'da yapılmasına yönelik çalışmalara başlanması öngörülmektedir.

Pandemi süreciyle sürdürülebilir ve doğayla uyumlu turizm önem kazanmıştır. Buradan hareketle temeli yerküreyi koruma, eğitim ve farkındalık faaliyetleri olan UNESCO Küresel Jeopark Programı'na yönelik Zonguldak Kömür Jeoparkı Projesi geliştirilerek 2022 yılında UNESCO'ya başvuru gerçekleştirilmiş olup "küresel aday jeopark" unvanının yanında aynı yıl UNESCO Türkiye Millî Komisyonu'nun aldığı kararla "ulusal jeopark" unvanı elde edilmiştir. Bu kararla Türkiye'deki üç ulusal jeoparktan biri olan Zonguldak Kömür Jeoparkı'nın plan döneminde UNESCO Küresel Jeopark etiketini alması ve çalışmalarını bu doğrultuda geliştirmesi planlanmaktadır. Doğayı korumaya yönelik bir diğer program için Küre Dağları Millî Parkı'nın UNESCO Biyosfer Rezerv Alanı Programı'na dahil olmasına yönelik KUZKA, BAKKA, yerel ve merkezi kurumlarla ön hazırlıklar başlatılmış olup plan döneminde ulusal mevzuata uygun şekilde söz konusu çalışmaların sürdürülmesi öngörülmektedir.

Pandemi sonrası doğayla uyumlu ve keşfetmeye dayalı turizm türleri önem kazandığından Kuzey Anadolu (TR82 Düzey 2), Batı Karadeniz (TR81 Düzey 2) ve Doğu Marmara (TR42 Düzey 2) bölgeleriyle entegre şekilde ekoturizm koridoru geliştirebilecektir. Bu kapsamda kamp ve karavan alanları, doğa içi tesisler ve rotalar oluşturularak, deneyim ve spor turizmini geliştirerek üç bölge birlikte öne çıkabilecektir. Ayrıca Karabük ve Zonguldak'ta endüstriyel miras turizminin geliştirilmesi, Zonguldak'ta jeoturizmin geliştirilmesi, Safranbolu'da agroturizmin geliştirilmesi, Yenice'de ekoturizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi, Eskipazar'da termal sular ile antik değerlerin turizme hazır hale getirilmesi, Keltepe'de ekoturizm ile kış turizminin geliştirilmesi sağlanarak turizmde çeşitlenme öngörülmektedir.

İklim Değişikliğiyle Mücadele ve Yeşil Dönüşüm

İklim değişikliği, insanın yaşamsal ihtiyaçlar için kullandığı doğaya bıraktığı etki ile ekolojik şartların değişmesi sonucu iklimde yaşanan önemli farklılıkları ifade etmektedir. Bu farklılıklar; alışılmayan sıcaklık farklılıkları, yağış rejimindeki büyük değişimler, mevsimlerde yaşanan zaman kaymaları veya mevsim periyotlarındaki değişiklikler olarak karşımıza çıkmaktadır. İklim değişikliği, etki ettiği coğrafyada bitki, hayvan, insan yaşamı dâhil olmak üzere tüm ekosisteme nüfuz etmekte, bunun sonucunda ise ciddi sorunlar ve afetler ortaya çıkabilmektedir.

Toplumsal tüm kesimleriyle birlikte topyekün bir mücadele gerektiren iklim değişikliğiyle mücadele konusunda başta karbon salınımı yüksek endüstriler olmak üzere birçok farklı alanda düzenlemeler ve yasal zorunluluklar

hayata geçirilmektedir. Sınırdaki karbon düzenlemesi, sera gazı emisyonunda sınırlamalar ve karbon salınımının azaltılması gibi son günlerde daha sık duyulan kavramlar Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Paris İklim Anlaşması gibi çalışmaların hayatımıza getirdiği önemli birer yansımadır.

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM), Avrupa Yeşil Mutabakatı ile hedeflenen politikaların Avrupa sanayisi üzerinde yaratacağı maliyet karşısında, Avrupa'nın rekabetçiliğinin korunabilmesi ve üretim ile yatırımların, emisyon azaltım hedefi AB'den az olan ülkelere kaymasının önlenmesi için hayata geçirilmesi hedeflenen bir düzenlemedir. Düzenlemenin 1 Ocak 2023 tarihî itibarıyla 3 yıllık mali yükümlülük gerektirmeyen bir geçiş dönemi ile başlatılacağı ve 2026 yılından itibaren mali yükümlülük getireceği öngörülmektedir. SKDM'ye tabi olan seçili sektörler bu aşamada demir-çelik, çimento, alüminyum, elektrik ve gübre olarak belirlenmiştir. Paris İklim Anlaşması kapsamında yürütülmesi öngörülen plan ve politikalar incelendiğinde ise enerji, sanayi, ulaştırma, inşaat ve tarım sektörlerinin bu anlaşmadan doğrudan etkileneceği değerlendirilmektedir.

Türkiye için yeşil dönüşümü başarmak ve karbon-nötr bir ülke olabilmek için çok uzun bir zaman bulunmamaktadır. Bölgemizde hakim sektörlerden olan, ayrıca istihdam, ülke ihtiyaçları ve ihracat açısından stratejik öneme sahip madencilik, demir-çelik ve enerji sektörleri bu düzenlemelerden doğrudan etkilenecek ana sektörlerdir. Bölgede plan döneminde söz konusu uluslararası taahhütlerden etkilenecek sektörlerin doğru tespiti, ekonomik ve sosyal etkilerinin belirlenmesi, paydaşlarda farkındalık geliştirme çalışmalarının yürütülmesi gerekmektedir.

Ayrıca bu düzenlemelerden etkilenecek imalat sanayi başta olmak üzere ilgili sektörlerde kaynak verimliliği, enerji verimliliği, endüstriyel simbiyoz, yenilenebilir enerji uygulamaları teşvik edilerek uygulamaya geçirilmesi gerekmektedir. Yeni yapılacak OSB vb. yatırımlarda yeşil OSB, yenilenebilir enerji kullanımı, sıfır atık uygulaması, eko-endüstriyel park gibi modellerin uygulanmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmelidir. Oldukça kritik olan ve bölgenin de gelecek vizyonuna etki eden bu çalışmalar plana yansıtılmaya çalışılmıştır.

Girişimcilik, AR-GE ve Yenilik Ekosistemi

Ülkelerin ekonomik büyüme ve kalkınmalarında girişimciliğin önemli bir payı vardır. Girişimciler; yeni iş yaratma, ürün ve hizmet geliştirme, rekabet ortamının gelişimi ve verimliliği artırma gibi birçok alana katkı sağlamaktadır. Bu sebeple bölgede sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması için girişimcilik, AR-GE ve yenilik ekosisteminde gerekli altyapı ve arayüzlerin geliştirilmesi, destek ve finansal araçların oluşturulması oldukça önemlidir.

Batı Karadeniz Bölgesi'nde girişimcilik ekosistemi henüz arzu edilen seviyede değildir. Bunun için teknoparkların sayısının ve imkânlarının artırılması, girişimcilik merkezi, TTO, kuluçka merkezi, İŞGEM gibi arayüzlerin işlevsel bir şekilde oluşturulması plana yansıtılmıştır. Ayrıca mentorluk ve yönetim danışmanlığı ile destek ve finansal araçların da plan döneminde uygulanarak, girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik adımlar, yeni plan döneminin ana unsurlarını oluşturmaktadır.

Aynı şekilde tüm sektörlerde AR-GE ve yenilik çalışmalarıyla önemli değişim ve dönüşümler yaşanmaya başlamış, son dönemde ülkelerin olduğu kadar firmaların da AR-GE ve yenilik yatırımları artış göstermiştir. Bu alandaki gelişimi kalıcı kılmak için insan kaynağının geliştirilmesi, fikri mülkiyet haklarının öneminin benimsenmesi, teknoloji geliştirme bölgeleri, AR-GE ve tasarım merkezleri gibi farklı arayüzlerin kurulması ve geliştirilmesi ile finansman imkânlarının yeni dönemde artırılması beklenmektedir.

Batı Karadeniz Bölgesi'nin AR-GE ve yenilik altyapısı, yerinde müdahalelerle geliştirilebilecek bir potansiyele sahiptir. Bununla birlikte mevcut firmaların önemli bir kısmı hâlihazırda geleneksel üretim tekniklerini kullanmaktadır. Yeni plan döneminde planlı sanayi alanları yaratılarak bölgede yapılabilecek katma değerli yatırımlara yönelik yatırım fizibiliteleri, danışmanlık ve mentorluk hizmetleriyle yönlendirme yapılması gerekmektedir. Teknoloji geliştirme bölgeleri ve ilgili aktörlerle AR-GE ve yenilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmesi ve bunlara ek olarak sağlanacak finansal kaynaklarla bu alanlarda yapılan yatırımların teşvik edilmesi sağlanacaktır.

Dijitalleşme, Dijital Ekonomi ve Dijital Dönüşüm

Küreselleşmenin dünya ekonomisi üzerindeki dönüştürücü etkisi, ulusal ekonomileri bu değişime ayak uydurmaya zorlamaktadır. Bu dönüşüm sadece teknolojiyi değil, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak insan ve iş süreçleri alanında bütüncül bir dönüşümü de içermektedir.

Yakın zamana kadar dijitalleşme politikaları daha çok teknolojik altyapı odaklı ele alınırken, günümüzde geliştirilen ve yaygın olarak kullanılan yeni teknolojiler, altyapının yanı sıra verinin, bir değer olarak dijital ekonominin merkezinde yer almasına neden olmuştur. Bu itibarla, 21. yüzyılın dünyasında bir güç olarak var olabilmenin temelinde, veriye dayalı bir ekonomik model yer almaktadır. Bu yeni ekonomik modeli oluşturan değer zincirinin en önemli halkalarını nesnelerin interneti, büyük veri, bulut mimari, yapay zekâ, blok zinciri, kripto varlıklar, dijital para, siber güvenlik vb. teknolojiler oluşturmakta olup bu teknolojiler ile veriye dayalı olarak kurulan yeni ekonomik modele, dijital ekonomi adı verilmektedir.

Dijital teknolojilerin iş yaşamında her geçen gün daha fazla yer almasıyla günümüzde lokasyondan bağımsız ve uzaktan çalışma kültürü de yaygınlaşmaya başlamıştır. İşlerini internet üzerinden ve teknolojik ürünleri kullanarak yürüten, dijital göçebe olarak adlandırılan bir kesim bulunmaktadır. Bulundukları bölgede sağlıklı internet erişiminin yanında tablet, bilgisayar, akıllı telefon gibi ürünlere sahip olmaları yeterli olduğundan bu kesim çoğunlukla çalışırken gezebilecekleri, rahat yaşayabilecekleri ve büyükşehirlerden uzak alanlarda yaşamayı tercih etmektedir. Ülkemizde de beşeri sermayenin güçlendirilmesine yönelik çalışmalarla yeni yetenekler ve girişimler ortaya çıkmaya başlamıştır. Temeli nitelikli insan kaynağına dayalı bu alanda özelleştirilmiş eğitim faaliyetleri büyük bir etki yaratmakta ve özellikle gençlerin bu alanlara yönelmesine aracılık etmektedir. Ayrıca bölge insan kaynağını bu alanda geliştirirken diğer yandan dijital göçebelerin yaşayabileceği niteliklere uygun koşulları kendi bünyesinde oluşturabilecektir.

Diğer taraftan tüm dünyada bilim ve teknoloji odaklı çalışmalarla birlikte yeni nesil girişimcilik kavramı gelişmiş ve bu girişimler milyar dolarlık yatırımlar almaya başlamıştır. Unicorn olarak adlandırılan bu girişim ekosisteminin tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de hızla gelişeceği ve ülkenin gelişimine önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Batı Karadeniz Bölgesi'nde yaklaşık 10 yıl önce Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından başlatılan Siber Vatan isimli teknoloji odaklı eğitim çalışmaları son yıllarda meyvelerini vermeye başlamış ve ulusal düzeye de taşınmıştır. Siber Vatan Programı'nın ulusal düzeyde koordinasyonunu da Ajans yürütmektedir.

Önemli ulusal ve uluslararası başarılar elde edilen Siber Vatan programında lise ve üniversite öğrencilerine eğitimler verilerek yazılım, kodlama, oyun geliştirme, kriptoloji, siber güvenlik gibi alt dallarda uzmanlaşma sağlanmaktadır. Plan döneminde eğitimlerin devam ettirilmesi, yetkinlik merkezi gibi yatırımlarla kurumsal yapının oluşturulması ve uzmanlık kazanan öğrencilerin kendi işini kurmasına yönelik teknoloji girişimciliği çalışmalarına ağırlık verilmesi planlanmaktadır. Ayrıca bölgede teknoloji tabanlı girişimlerin ve işletmelerin artırılması, bu alanda girişimcilik ekosistemin yaratılarak sistemin tüm Türkiye'ye yaygınlaştırılmasına öncülük edilmesi hedeflenmektedir.

Enerji Dönüşüm ve Kaynak Verimliliği

Dünyadaki birincil enerji üretiminin yaklaşık yüzde 80'i fosil yakıt olarak adlandırılan petrol, kömür ve doğal gazdan karşılanmaktadır. Fosil yakıtların kullanılmasıyla ortaya çıkan sera gazları, iklim değişikliğine neden olmaktadır. 2050'li yıllarda dünyadaki nüfusun 9,7 milyara ulaşması beklenmektedir. Bu sayı, günümüz nüfusundan yaklaşık 1,7 milyar kişi daha fazladır. 2050 yılına gelindiğinde dünya nüfusunun yaklaşık dörtte üçünün şehirlerde yaşayarak paylaşılan esenlik ve refahın temel unsuru olan gıda, su ve enerji kaynakları üzerinde daha fazla baskı oluşturması beklenmektedir.

Bu baskının azaltılması ve 2050 yılında sıfır emisyon taahhüdüne ulaşılması amacıyla dünyada fosil yakıt kökenli enerji üretim ve tüketiminden uzaklaşılması ve alternatif enerji üretim yöntemlerine geçilmesi amacıyla yatırım ve çalışmalar sürdürülmektedir. Bu doğrultuda yenilenebilir enerji yatırım ve üretimleri her geçen yıl artmaya devam etmektedir. On İkinci Kalkınma Planı'nda "*Enerji dönüşümünün temelinde fosil kaynakların yerini yenilenebilir kaynaklara bırakması bulunmaktadır. Yenilenebilir kaynakların 2025 yılında kömürü geride bırakarak küresel elektrik üretimini karşılamadaki en büyük kaynak olacağı tahmin edilmektedir.*" ifadesine yer verilmiştir. İkinci büyük değişim ise küresel petrol tüketiminin yaklaşık yüzde 50'sini oluşturan araçlarda yaşanmaktadır. Yeni dönemde elektrikli ve hibrit araçlara geçiş ile birlikte bu alanda önemli bir gelişme kaydedilmesi beklenmektedir.

Bir diğer konu ise kaynak verimliliği ve optimizasyon çalışmalarıyla tüketimi azaltmaktır. Bu maksatla konutlarda, sanayide ve yaşamın her alanında kaynak verimliliğini arttıracak ve bu bilinci yaygınlaştıracak uygulamalar hayata geçirilmektedir. Ayrıca sanayide model fabrika vb. uygulamaların geliştirilerek yaygınlaştırılması da

kaynak verimliliğine hizmet edecektir.

Batı Karadeniz Bölgesi'nde toplam kurulu enerji gücü 3.640,9 MW olup bunun yüzde 5,7'si olan 206,6 MW'ı yenilenebilir enerji kaynaklarına aittir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının da kendi arasında bölge içerisindeki paylarına bakıldığında yüzde 78,2'si hidroelektrik enerji, yüzde 11,6'sı güneş enerjisi, yüzde 10,2'si ise biyokütle enerjisi olarak sıralanmaktadır.

Kişi başına toplam elektrik tüketiminde en fazla tüketim gerçekleştiren iller sıralamasında Karabük 7.602 kWh değeriyle 6'ncı, Zonguldak 5.433 kWh değeriyle 8'inci ve Bartın'da ise 4.245 kWh değeri ile 17'nci sırada yer almıştır. Zonguldak ve Karabük'te ağır sanayi faaliyetleri yoğun olarak gerçekleştirildiği için bölgenin sanayi işletmelerinde kişi başına ortalama tüketim değeri (4.422 kWh) Türkiye ortalamasının (1.622 kWh) oldukça üzerinde gerçekleşmiştir. Batı Karadeniz Bölgesi sanayi işletmelerinde kişi başına elektrik tüketiminde bölgeler arasında 2'nci, iller bazında ise Karabük 3'üncü, Zonguldak 8'inci ve Bartın 14'üncü sıradadır. Bu alanda yenilenebilir enerji sistemleri, yenilikçi altyapı ve sistemler ile farklı üretim proseslerinin devreye alınması gerektiği görülmektedir.

Batı Karadeniz Bölgesi'nde başta sanayide olmak üzere yenilenebilir enerji kullanımının artırılması, kaynak verimliliği uygulamalarının ise plan döneminde hızlandırılması ve yaygınlaştırılması öngörülmektedir.

Yerelde Üretim

2020 yılında ülkemizde de görülen pandemiyle birlikte uygulanan karantina sınırlamaları nedeniyle dünya genelinde sınır ticaretlerinde sorunlar yaşanmıştır. Gıda tedarikinde yaşanan güçlükler, ticaret kota ve kısıtlamaları ülkelerin mevcut ekonomik ve ticari işleyişini önemli ölçüde bozmuştur. Özellikle Çin'in dünya için önemli bir üretim merkezi olarak yer aldığı günümüz dünyasında bu gerekçelerle üretim, Avrupa'ya daha yakın olan Türkiye'ye kaymaya başlamıştır.

Diğer taraftan ülkeler sağlık, gıda, teknoloji, enerji ve imalat gibi temel sektörlerde yerelde üretim imkânlarını artırma gayreti içerisine girmiş, yerelde üretim imkânı olmayan alanlarda ise tedarik zincirini çeşitlendirmiştir. İthalata dayalı tüketimden vazgeçilerek yerli ve millî üretimin artırılması için ülkemizde de belirlenen bazı alanlarda devlet destekleri ve farklı finansal araçlar etkin olarak kullanılmaya başlanmıştır. On İkinci Kalkınma Planı'nda "*Enerji arz güvenliğinin sağlanması kapsamında çevresel etkiler azami ölçüde göz önünde bulundurularak yerli kömürün kullanımına devam edilecektir.*" ifadesi yer almıştır. Bu çerçevede taş kömürünün çevresel etkilerini gözetenek daha katma değerli kullanımına yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Batı Karadeniz Bölgesi'nin Karadeniz'e 139 km kıyısı bulunmaktadır. Sanayinin başkenti olarak da anılan ve Türkiye'nin ilk entegre demir-çelik yatırımlarının yapıldığı bu bölgede sektörel darboğazlar ve sektörel çeşitlenmenin sağlanamamasından ötürü sanayi üretimi son 30-35 yıldır yeterince gelişmemiştir. Bunun temel nedenleri arasında planlı sanayi alanlarının ve lojistik altyapılarının yetersiz olması yer almaktadır.

Son dönemde Filyos Vadisi Projesi'yle birlikte Türkiye'nin en büyük üç limanından biri Zonguldak'ta inşa edilmiş, Irmak-Karabük-Zonguldak demir yolu bağlantısı rehabilite edilmiş, yol ve lojistik imkânları geliştirilmiştir. Bölgesel havalimanı konumunda olan Zonguldak Havalimanı da yapılan yatırımlarla aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bununla birlikte bölgenin planlı sanayi alanları sayı ve büyüklük bakımından yeterli değildir. Bölgede geliştirilecek sanayi alanlarıyla Ankara ve İstanbul gibi metropollerde sanayinin desantralizasyonu kapsamında yatırımların hızla bölgeye gelmesi, gelişen sanayi ekosistemiyle birlikte yerelde üretimin gelişmesi, dış ticarete daha olumlu bir tablo oluşması sağlanacaktır. Bölgede sektörel çeşitliliği sağlayacak ve istihdamı arttıracak bu yatırımlar göçü de engelleyeceğinden bu hususlar yeni plan döneminde hedef ve tedbirlere yansıtılmıştır.

Tarımsal Üretim ve Beslenme

Ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan yaşanan gelişmeler ile küresel iklim değişikliği tarımsal üretimi önemli ölçüde etkilemektedir. Artan nüfus, kırsal nüfusun azalması ve kentleşme ile gıdaya olan talep artışı gibi nedenlerle üretimde yaşanan sorunlar, doğal kaynakların etkin kullanımını, tarımsal üretimi ve verimliliği zorunlu hale getirmektedir.

Gıda endüstrisi ile tarım ve hayvancılık sektörleri; başta su tüketimi olmak üzere doğal kaynakları tüketen ve

karbon emisyonu oluşumuna da sebep olan sektörlerdir. Gıda endüstrisinin sera gazı salınımindaki etkisi yüzde 25 düzeyinde olup karbondioksit emisyonlarının da 3'te 1'inden sorumlu olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla her geçen yıl artan nüfusla birlikte sınırlı kaynaklara sahip dünyamızda üretim, tüketim ve beslenme alışkanlıklarının da değiştirilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Tarımsal girdi fiyatlarının artması, tarım arazilerinin azalması, artan rekabet koşulları, küçük üretici ve işletmelerin ölçek ekonomisi sebebiyle pazar paylarının azalması, sıcaklık artışına bağlı verim kayıpları, kuraklık, ekstrem hava koşulları, kırsal nüfusun azalması, iklim değişikliği nedeniyle su kaynaklarında azalma gibi nedenlerle tarımsal üretim ve gıda sektörü olumsuz etkilenmektedir. Bu durum fiyatlara yansımakta, beslenme ve tarımsal üretim alışkanlıklarının değişimine neden olmaktadır.

Günümüzde ve yakın gelecekte pandemi ve diğer krizlerin de etkisiyle yerel üretim ve beslenme ile mevsiminde beslenmenin önem kazanması, et ürünleri üretim ve tüketiminin azalması, besleyici gıda üretimine yönelme ve kentten kırsala tersine göçün başlaması kuvvetle muhtemeldir. İklim değişikliğine uyum kapsamında yağmur hasadı, tasarruflu su kullanımı, güneş enerjisinin tarım ve üretimde yaygınlaştırılması, organik tarım, topraksız ve modern tarım uygulamalarının artırılması beklenmektedir.

İklim değişikliğinin etkileri tüm dünya ve ülkemizde olduğu gibi Batı Karadeniz Bölgesi'nde de görülecektir. Bununla birlikte bölgenin iklim koşulları tarımsal üretime ve seracılığa oldukça uygundur. Bölgede yapımı devam eden sera ihtisas OSB projesinin plan döneminde hayata geçirilmesi, projenin ikinci etabına bu dönemde başlanması ve Bartın'da da sera ihtisas OSB kurulma imkânının değerlendirilerek yerelde tarımsal üretim kapasitesinin artırılması ve ihracata yönelik üretim yapılması planlanmaktadır. Ayrıca bölgenin tamamında örtü altı ve seracılık faaliyetleri ile iyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, kırsalda ekonomik ve sosyal gelişime de katkı sunacak şekilde gıda güvenliği ve güvenli gıda da sağlanmış olacaktır.

Turizmde Yeni Trendler

Özellikle pandemi ve iklim kriziyle birlikte her sektörde olduğu gibi turizm sektöründe de önemli değişim ve farklılaşmalar yaşanmaya başlamıştır. Ziyaretçi eğilimlerinde eskiye göre radikal değişimler gözlemlenmek de mümkündür. Son dönemde doğayla uyumlu, sürdürülebilir, duyarlı ve bilinçli turizm eğilimleri ön plana çıkmaya başlamıştır.

Geçmişte oldukça yaygın olan kitle turizmi terkedilmeye başlanmış, butik ve deneyimsel turizm ivme kazanmaya başlamıştır. Bu sebeple yeni destinasyonlar keşfetme, yerel/yöresel ürünleri tatma, macera turizmi ve doğa keşifleri gibi alternatifler önemini arttırmıştır. Bu durum konaklama alternatiflerine de yansımış, küçük ev ve bungalow ev konsepti, glamping, kamp ve karavan turizmi gibi alternatif konaklama ve seyahat seçenekleri öne çıkmaya başlamıştır. Ayrıca sürdürülebilir turizm kavramına uygun kırsal turizm, ekoturizm, gastro turizm, agroturizm, jeoturizm, doğa turizmi ve doğaya uyumlu spor turizmi seçenekleri de önem kazanmıştır.

Bu turizm türlerinin yanında özellikle destinasyon markalaşması olarak da sayılabilecek UNESCO programları, sürdürülebilir turizm kavramıyla örtüştüğünden daha çok ilgi görmeye başlamıştır. Bu çerçevede, Zonguldak Kömür Jeoparkı projesi geliştirilerek UNESCO Küresel Jeopark Ağı'na başvurusu yapılarak aday küresel jeopark statüsü kazanılmış, aynı zamanda bu alan UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından Ulusal Jeopark olarak ilan edilmiştir. Plan döneminde UNESCO tescilinin alınarak sürdürülebilir turizmin geliştirilmesine yönelik çalışmaların yürütülmesi hedeflenmektedir.

Bartın'da da Küre Dağları Millî Parkı'nın UNESCO Biyosfer Rezerv Alanı programına dahil olması yönünde çalışmalar başlatılmıştır. Bu program da temelinde koruma bilinci aşılama ve farkındalık yaratarak kaynak değerleri gelecek nesillere aktarma temelinde şekillendirilmiştir.

Bölge ilçe ve beldelerinde uygun olanların Citta Slow Ağı'na dahil olması, Safranbolu'da agroturizm çalışmalarının yaygınlaştırılması, kıyı bölgelerinde kruvaziyer turizminin canlandırılması, Zonguldak ve Karabük'te endüstriyel miras turizmi çalışmalarının yürütülmesi; Yenice'de doğa temelli turizm, Keltepe'de kış turizminin geliştirilmesi; Çaycuma'da Kadioğlu Mozaikleri, Eskipazar'da Hadrianopolis Antik Kenti ve Akkaya termal sularında yapılacak çalışmalar, Güzelcehisar'da jeoturizmin geliştirilmesi, Bartın'da mavi bayraklı plajların artırılması ve nitelikli turizm tesislerinin yapımıyla geliştirilebilecek Ulus ve Küre Dağlarında doğa ve spor turizmi çalışmaları yeni trendlere uygun olarak bölgede geliştirilebilecek turizm türleri arasında yer almaktadır.

BÖLGEYE GENEL BAKIŞ

Bölüklü Yaylası / Zonguldak

1. BÖLGEYE GENEL BAKIŞ

1.1. İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması ve TR81 Düzey 2 Bölgesi

Avrupa Birliği'nin bölgesel düzeyde uyguladığı müktesebata uyum çerçevesinde Türkiye'de de bir İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çalışması hazırlanmıştır. Bu çalışmada bölgesel istatistiklerin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyoekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel politikaların çerçevesinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği Bölgesel İstatistik Sistemi'ne uygun karşılaştırılabilir istatistikî veri tabanı oluşturulması amacıyla ülke genelinde İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) tanımlanmıştır. Bölgesel analizlerin sağlıklı yapılabilmesi için geliştirilen İBBS, Avrupa Birliği istatistikî sınıflandırma birimleri ile uyumludur. Çalışma kapsamında; 3 kademeli bölge sistemi oluşturulurken, 81 il Düzey 3 olarak tanımlanmış, "ekonomik, sosyal ve coğrafi yönden benzerlik gösteren komşu iller ise bölgesel kalkınma planları ve nüfus büyüklükleri de dikkate alınarak Düzey 2 ve Düzey 1 bölgeleri belirlenmiştir. Bu sınıflamaya göre istatistikî açıdan Türkiye aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır;

- 12 Düzey 1 Bölgesi (üst bölgeler)
- 26 Düzey 2 Bölgesi (bölgeler)
- 81 Düzey 3 Bölgesi (iller)

Bu ayırım bir idari sınıflama olmayıp istatistikî bir sınıflamadır. 5449 sayılı Kanun'un mülga 3'üncü maddesi gereğince Kalkınma Ajansları Düzey 2 Bölgeleri esas alınarak kurulmuştur. İBBS kapsamında Zonguldak, Karabük ve Bartın illerini kapsayan Batı Karadeniz Bölgesi, TR81 Düzey 2 Bölgesi olarak adlandırılmıştır.

Bölgenin Konumu

Batı Karadeniz Bölgesi, güneybatıda Bolu, Düzce, Sakarya, Kocaeli ve Yalova illerini kapsayan Doğu Marmara Bölgesi (TR42 Düzey 2 Bölgesi), doğuda Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerini kapsayan Kuzey Anadolu Bölgesi (TR82 Düzey 2 Bölgesi) ve kuzeyde Karadeniz ile çevrilidir.

Batı Karadeniz Bölgesi, Türkiye'nin önemli merkezlerine olan stratejik yakınlığı ile lojistik avantajlar sunan bir bölgedir. Bölge merkezinden 350 km yarıçapa sahip bir daire çizildiğinde bu alanda Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde 40'ı yaşamaktadır. Ankara-İstanbul otoyolu ise bölgeye yaklaşık 100 km uzaktan geçmektedir. Şekil 11'de Batı Karadeniz Bölgesi'nin konumu gösterilmektedir.

Şekil 11: Batı Karadeniz Bölgesi'nin Konumu

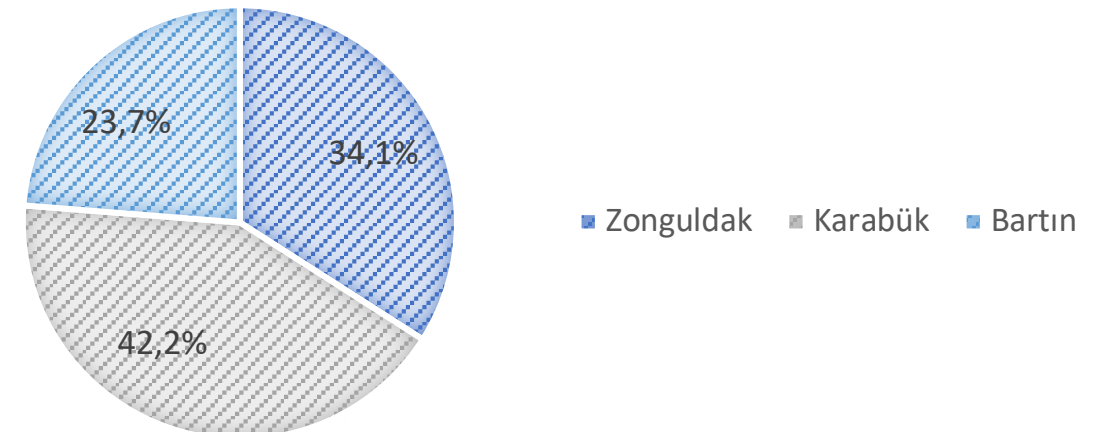

Kaynak: BAKKA Tarafından Üretilmiştir, 2023

1.2. Bölgeye Genel Bakış

Batı Karadeniz Bölgesi, Zonguldak ile birlikte önceden Zonguldak'ın ilçeleri iken sırasıyla 1991 ve 1995 yıllarında il statüsüne kavuşan Bartın ve Karabük illerini kapsamaktadır ve toplam 9.814 km² yüz ölçümüne sahiptir. Bu değer ile bölge Türkiye yüz ölçümü içinde yüzde 1,25 orana sahiptir. Bölge yüz ölçümünün yüzde 34,1'ini Zonguldak (3.342 km²), yüzde 42,2'sini Karabük (4.142 km²) ve yüzde 23,7'sini Bartın (2.330 km²) oluşturmaktadır. Şekil 12'de bölge illerinin yüz ölçümlerinin oranları gösterilmektedir.

Şekil 12: Bölge İllerinin Yüz Ölçüm Oranları (Yüzde)

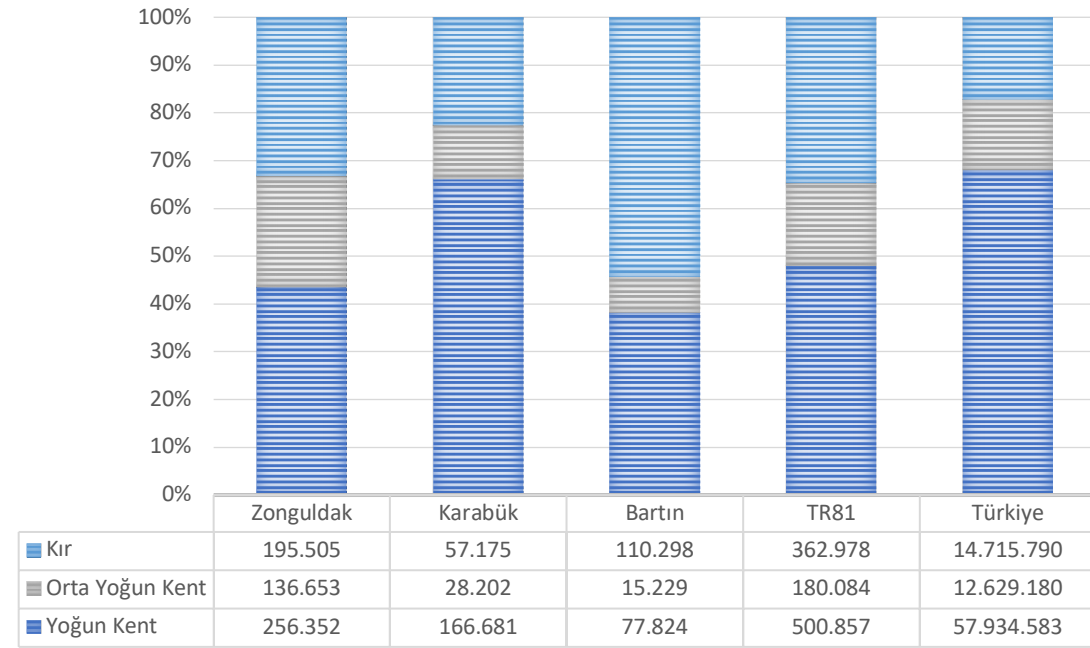
Kaynak: TÜİK, 2023

35

Bu sınıflamaya göre bölgede en fazla yoğun kentte yaşayan nüfus oranı sırasıyla yüzde 66,1 ile Karabük, yüzde 43,6 ile Zonguldak ve yüzde 38,3 ile Bartın'dadır. En fazla orta yoğun kentte yaşayan nüfus oranı sırasıyla yüzde 23,2 ile Zonguldak, yüzde 11,2 ile Karabük ve yüzde 7,5 ile Bartın'dadır. En fazla kırdaki nüfus oranı sırasıyla yüzde 54,2 ile Bartın, yüzde 33,2 ile Zonguldak ve yüzde 22,7 ile Karabük şeklinde sıralanmaktadır.

Kadın nüfus oranının yoğun kentlerde öne çıktığı, kırdaki ise erkek nüfus oranının kadın nüfus oranına göre daha fazla olduğu görülmektedir. Şekil 15'te bölge illerinin ve Türkiye'nin kentsel ve kırsal nüfus sayıları ile oranları gösterilmektedir.

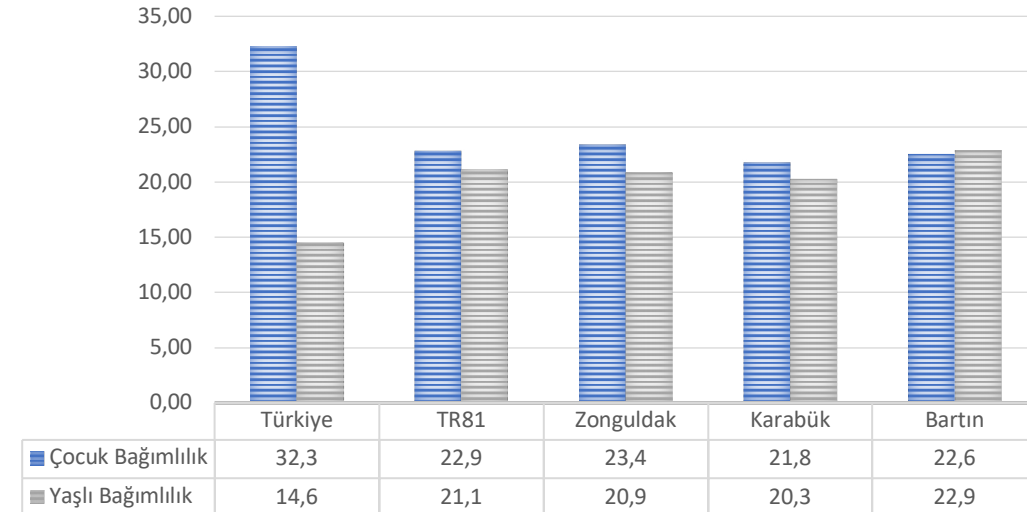
Şekil 15: İllerin Kentsel ve Kırsal Nüfusları ve Oranları (Yüzde) (2022)

Kaynak: TÜİK, 2023

2022 yılı TÜİK verilerine göre bölge nüfusunun yaş dağılımı incelendiğinde; yaşlı bağımlılık oranı (65+) yüzde 21,1 ile Türkiye ortalaması olan yüzde 14,6'nın oldukça üzerindedir. Genç bağımlılık (0-14) oranında ise bölge ortalaması yüzde 22,9 ile Türkiye ortalaması olan yüzde 32,3'ün oldukça altında yer almaktadır. Şekil 16'da Türkiye, TR81 Düzey 2 Bölgesi ve bölge illerinin çocuk ve yaşlı bağımlılık oranları gösterilmektedir.

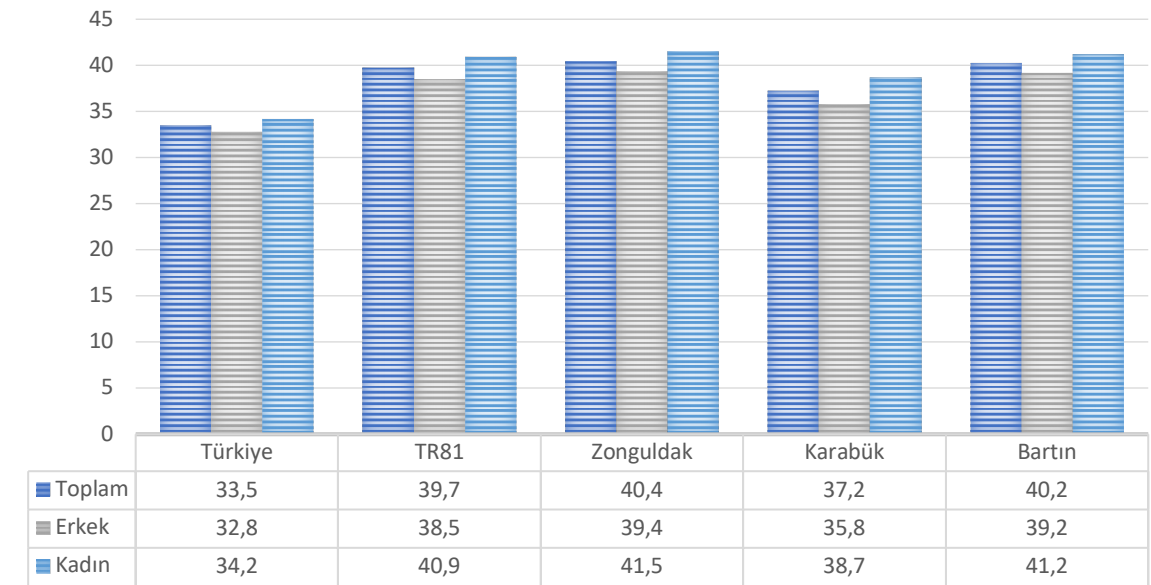
Şekil 16: Çocuk ve Yaşlı Bağımlılık Oranları (Yüzde)

Kaynak: TÜİK, 2023

2022 yılı TÜİK verilerine göre Türkiye'nin ortalama yaşı 33,5 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyete göre ortalama yaş erkeklerde 32,8, kadınlarda ise 34,2'dir. Batı Karadeniz Bölgesi'nin ortalama yaşı 39,7 olup erkeklerde 38,5 ve kadınlarda 40,9'dur. Bu oranla bölge Düzey 2 Bölgeleri arasında en yüksek ortalama yaşa sahip 3'üncü bölgedir. Bölge illerinden Zonguldak'ın ortalama yaşı 40,4, Karabük'ün 37,2 ve Bartın'ın 39,2 olup Türkiye'de en fazla ortalama yaşa sahip iller arasında sırasıyla 9'uncu, 28'inci ve 10'uncu sıradadır. Şekil 17'de Türkiye, TR81 Düzey 2 Bölgesi ve bölge illerinin kadın ve erkek ile toplam ortalama yaş verileri gösterilmektedir.

Şekil 17: Türkiye ve Bölge İlleri Ortanca Yaş Verileri (Erkek-Kadın)

Kaynak: TÜİK, 2023

2022 yılı verilerine göre Batı Karadeniz Bölgesi'nin nüfus yoğunluğu Türkiye ortalamasıyla aynıdır (111 kişi/km²). Kilometrekareye Zonguldak'ta 178, Karabük'te 61 ve Bartın'da 98 kişi düşmektedir. Bu veriler doğrultusunda bölge illeri Türkiye'de sırasıyla 12'nci, 42'nci ve 27'nci sıradadır.

Batı Karadeniz Bölgesi genellikle göç veren bir görüntü vermekte ve bölgenin temel sorunlarının başında göç yer almaktadır. 2014-2022 yılları arasında Batı Karadeniz Bölgesi'nde net göç hızı 2016, 2018, 2021 ve 2022 yılları hariç negatif olarak gerçekleşmiştir.

Bölgedeki ilçelerin 2014-2022 yılları arasındaki nüfus verileri karşılaştırıldığında 8 ilçenin nüfusunun arttığı ve 10 ilçenin nüfusunun azaldığı görülmektedir. Sayıca en fazla göç alan ilçeler sırasıyla Bartın Merkez, Safranbolu, Karabük Merkez, Kozlu, Devrek, Ereğli, Ovacık ve Eskipazar olmuştur. Aynı dönemde sayıca en fazla nüfusu azalan veren ilçeler ise sırasıyla Zonguldak Merkez, Kilimli, Alaplı, Çaycuma, Amasra, Yenice, Gökçebey, Ulus, Eflani ve Kurucası şeklinde sıralanmaktadır. Tablo 2'de bölge ilçelerinin 2014 ve 2022 yılı nüfus karşılaştırması sayısal ve oransal olarak verilmiştir.

Tablo 2: İlçelerde Nüfus Değişimi ve Oranları (2014-2022)

İlçeler	2014 Yılı Nüfusu	2022 Yılı Nüfusu	Nüfus Farkı	Nüfustaki Değişim (%)
Amasra	15.376	13.852	-1.524	-9,91
Kurucaşile	6.844	6.337	-507	-7,41
Bartın Merkez	145.230	161.830	16.600	11,43
Ulus	21.955	21.332	-623	-2,84
Eflani	8.918	8.352	-566	-6,35
Eskipazar	12.544	12.767	223	1,78
Karabük Merkez	127.658	137.428	9.770	7,65
Ovacık	3.168	3.731	563	17,77
Safranbolu	58.295	70.409	12.114	20,78
Yenice	20.750	19.371	-1.379	-6,65
Alaplı	44.470	42.720	-1.750	-3,94
Çaycuma	92.205	90.583	-1.622	-1,76
Devrek	55.889	57.069	1.180	2,11
Ereğli	174.151	175.309	1.158	0,66
Gökçeşey	21.978	21.165	-813	-3,70
Kilimli	39.098	33.121	-5.977	-15,29
Kozlu	44.141	49.767	5.626	12,75
Zonguldak Merkez	126.864	118.776	-8.088	-6,38

Kaynak: TÜİK, 2023

2014-2022 yılları arasında nüfus değişimi oransal olarak incelendiğinde; göç alan ilçelerde Safranbolu yüzde 20,8, Ovacık yüzde 17,8 ve Kozlu yüzde 12,8 ile en yüksek oranlara, Kilimli yüzde -15,3, Amasra yüzde -9,9 ve Kurucaşile yüzde -7,4 değerleriyle en düşük oranlara sahip ilçelerdir.

TÜİK'in nüfus verileri 2007 ve 2022 yılları arasında ilçe düzeyinde kıyaslandığında; toplam nüfusta en fazla artışın sırasıyla Safranbolu, Bartın Merkez, Karabük Merkez, Kozlu ve Ovacık'ta olduğu, 65 yaş ve üstü yaş grubunda en fazla artışın sırasıyla Ereğli, Ovacık, Safranbolu, Amasra, Çaycuma ve Devrek'te gerçekleştiği, 15-64 yaş arasında en fazla artışın sırasıyla Safranbolu, Bartın Merkez, Karabük Merkez ve Kozlu'da gerçekleştiği, 0-14 yaş aralığında ise tek artışın Safranbolu ilçesinde yaşandığı görülmektedir.

Tablo 3'te 2007-2022 yılları arasında bölge ilçelerinde yaş grubuna göre nüfustaki kümülatif değişim oranları gösterilmektedir.

Tablo 3: İlçelerde Yaş Grubuna Göre Nüfus Değişim Oranı (Yüzde) (2007-2022)

İlçeler	0-14 yaş grubundaki değişim (%)	15-64 yaş grubundaki değişim (%)	65+ yaş grubundaki değişim (%)	Toplam nüfustaki değişim (%)
Amasra	-45	-11	71	-9
Kurucaşile	-53	-19	37	-17
Bartın Merkez	-8	23	64	20
Ulus	-51	-18	54	-12
Eflani	-60	-16	45	-13
Eskipazar	-45	-3	41	-3
Karabük Merkez	-13	21	45	15
Ovacık	-56	-2	78	10
Safranbolu	27	40	73	41
Yenice	-53	-21	60	-17
Alaplı	-31	-8	68	-8
Çaycuma	-34	-9	71	-6
Devrek	-35	-15	71	-9
Ereğli	-20	3	79	3
Gökçeşey	-39	-12	68	-10
Kilimli*	-35	-21	38	-19
Kozlu*	-10	12	63	12
Zonguldak Merkez	-59	-46	0	-45

Kaynak: TÜİK, 2023 (* Kozlu ve Kilimli 2012 yılında ilçe olduğundan baz nüfusu 2013 olarak kullanılmıştır)

Aynı yıllar arasında toplam nüfusta en fazla azalışın Zonguldak Merkez, Kilimli, Yenice, Kurucaşile, Eflani ve Ulus'ta gerçekleştiği, 65 yaş ve üstü yaş grubunda bölgede sadece Zonguldak Merkez'de azalma yaşandığı, 15-64 yaş arasında en fazla azalışın sırasıyla Zonguldak Merkez, Kilimli, Yenice, Kurucaşile, Ulus ve Eflani'de gerçekleştiği, 0-14 yaş aralığında ise en fazla azalışın Eflani, Zonguldak Merkez, Ovacık, Kurucaşile, Yenice, Ulus ve Eskipazar'da yaşandığı görülmektedir.

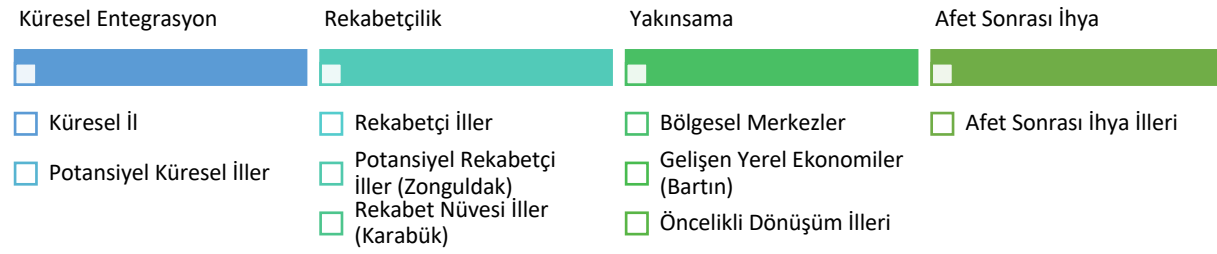
2011 ve 2017 yıllarında yapılan il ve bölge düzeyinde Sosyoekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE) çalışmasında Batı Karadeniz Bölgesi'ne ilişkin veriler incelendiğinde, Bartın ilinin 55. sıradan 46. sıraya yükseldiği, Karabük ilinin 27. sıradan 22. sıraya yükseldiği, Zonguldak ilinin ise 21. sıradan 28. sıraya gerilediği görülmektedir. SEGE-2017 çalışmasında illere yönelik 6 kademe belirlenmiştir. En gelişmiş iller 1. kademe, en az gelişmiş iller ise 6. kademe de almaktadır. Batı Karadeniz Bölgesi'nde yer alan illerimizden Zonguldak 3. Karabük 2. ve Bartın 4. kademe de almaktadır. Yine aynı çalışma kapsamında düzey 2 bölgeleri de 4 kademe de değerlendirilmiştir. Altı bölgenin birinci kademe (en iyi) olarak değerlendirildiği bu çalışmada Batı Karadeniz Bölgesi'nin de içinde yer aldığı sekiz bölge ikinci kademe, sekiz bölge üçüncü kademe, dört bölge ise dördüncü kademe de almıştır. Aynı çalışmada endeks değerleri esas alınarak sıralama yapılmış olup Batı Karadeniz Bölgesi 26 bölge arasında 12'nci sırada yer almıştır.

2022 yılında gerçekleştirilen "İlçelerin Sosyoekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması"nda ise ilçelerin bağlı olduğu il içindeki ve Türkiye içindeki sıralaması ortaya çıkmış ve ilçeler altı gelişmişlik kademesinde sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda bölgede yer alan ilçeler en yüksek ikinci (Zonguldak Merkez, Karabük Merkez, Safranbolu, Kozlu, Ereğli, Bartın Merkez) ve en düşük beşinci (Ovacık, Kurucaşile, Eflani, Ulus) kademededir. Bu çalışmaya göre Türkiye'de değerlendirme yapılan toplam 973 ilçe arasında bölge ilçelerinden 824'üncü sıradaki Ovacık en düşük, 102'nci sırada yer alan Zonguldak Merkez ise en yüksek sıralamaya sahip olmuştur.

Bölgesel gelişmenin ulusal koordinasyonu amacıyla hazırlanan ve 2024-2028 yıllarını kapsayan Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi çalışmasında yapılan analizler çerçevesinde mekânsal tipolojiler geliştirilmiştir. Mekânsal tipoloji için YER-SİS ve SEGE skorları dahil olmak üzere üretim yapısı, gelir düzeyi, ihracat, istihdam, nüfus gibi bölgesel kalkınmada öne çıkan 31 ayrı göstergeler kullanılmıştır. Bu göstergeler baz alınarak dört boyutta 9 farklı mekânsal tipoloji oluşturulmuştur.

Oluşturulan bu yeni mekânsal yaklaşım çerçevesinde Batı Karadeniz Bölgesi illeri iki farklı boyutta ve üç farklı mekânsal tipolojide ele alınmıştır. Zonguldak ve Karabük rekabetçilik boyutunda, Bartın ise yakınsama boyutu altında yer almıştır. Bu doğrultuda Zonguldak "potansiyel rekabetçi il", Karabük "rekabet nüvesi il" ve Bartın "gelişen yerel ekonomi" olarak tanımlanmıştır. Bölgede küresel entegrasyon ve afet sonrası ihyâ boyutunda bir il bulunmamaktadır. Şekil 18'de BGUS (2024-2028) mekânsal tipolojisi içinde TR81 Düzey 2 Bölgesi illerinin yeri gösterilmektedir.

Şekil 18: BGUS (2024-2028) Mekânsal Tipolojisi

Kaynak: BGUS, 2023

Bölgede gelir dağılımına ilişkin istatistiklerde ev sahibi olma oranı yüzde 54,0 ile ülke ortalamasından yüzde 4,2 düşük; kiracı olma oranı yüzde 22,3 ile ülke ortalamasından yüzde 2,6 düşüktür. Lojman oranı ise yüzde 2,6 ile ülke ortalamasından yüzde 1,2 yüksektir ve bu kategoride ülkedeki en yüksek orana sahip üçüncü bölgedir. Ev sahibi olmayıp kira ödemeyen oran yüzde 21,1 olup ülke ortalamasından yüzde 5,6 yüksektir.

TÜİK'in Gelir Dağılımı İstatistikleri 2022 yılı çalışmasına göre; en yüksek eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine sahip yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay yüzde 37,9 ile en düşük orana sahip düzey 2 bölgesi olmuştur. Ayrıca en düşük gelire sahip yüzde 20'lik grubun aldığı pay yüzde 8,3 ile en yüksek üçüncü düzey 2 bölgesi olmuştur. Bu veriler bölgede gelir dağılımının diğer bölgelere oranla daha adil paylaşıldığını göstermektedir.

Gelir dağılımı eşitsizliği ölçütlerinden olan Gini katsayısı 2022 yılında bölgede;

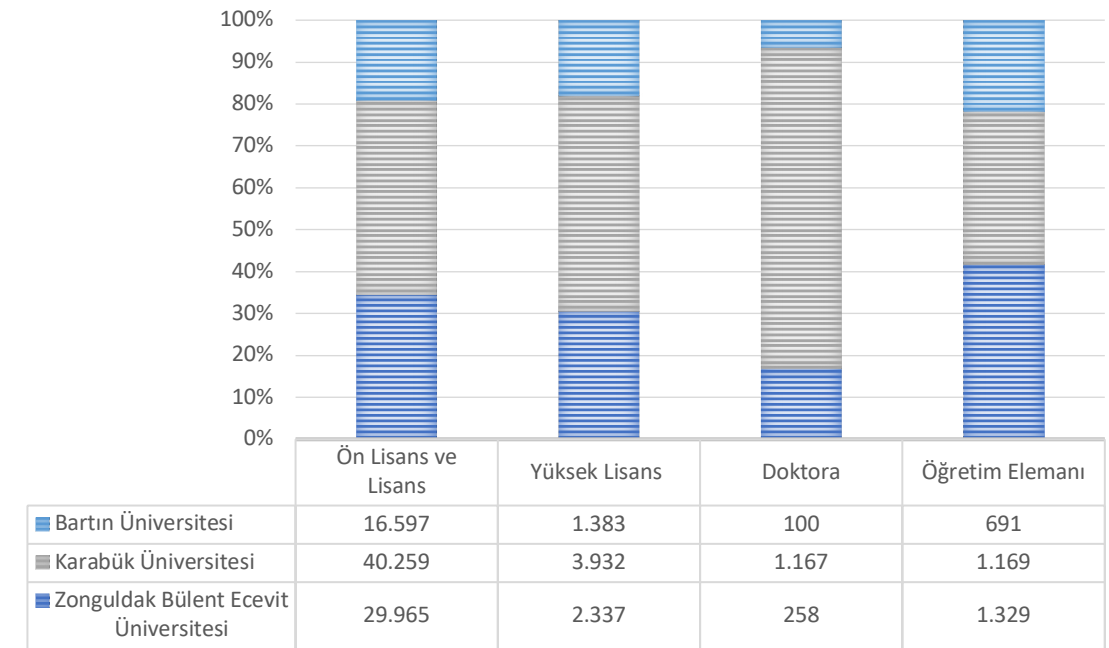
- Hanehalkı kullanılabilir gelir hesaplamalarına göre 0,335 değeriyle ülkedeki gelir dağılımı eşitliği en iyi dördüncü bölge olmuştur. Aynı yıl ülkede hanehalkı kullanılabilir gelirine göre Gini katsayısı ise 0,412 olarak hesaplanmıştır.
- Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre 0,295 değeriyle ülkedeki en iyi gelir dağılımına sahip bölge olmuştur. Aynı yıl ülkede eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre Gini katsayısı 0,415 olarak hesaplanmıştır.

Toplumsal gelirden en fazla pay alan yüzde 20'sinin elde ettiği gelirin en az pay alan yüzde 20'sinin elde ettiği gelire oranı şeklinde hesaplanan P80/P20 oranı 2022 yılında Türkiye'de 7,9 orana sahipken bölgede 4,5 orana sahiptir. Bu oranla bölge TRB1 bölgesinden sonra en iyi orana sahip ikinci bölgedir. Gelirden en fazla pay alan yüzde 10'unun elde ettiği gelirin en az pay alan yüzde 10'unun elde ettiği gelire oranı şeklinde hesaplanan P90/P10 oranı ise 2022 yılında Türkiye'de 14,2 iken bölgede 7,2 orana sahip olup ülkedeki en iyi üçüncü bölge sıralamasına sahiptir.

Bölgenin 2022 yılı göç verileri incelendiğinde kadın göçünün erkek göçünden fazla olduğu, yaş grupları bazında ise en fazla göçün 15-29 yaş aralığında olduğu gözlemlenmektedir. Kadın göçünün fazla olması bölgedeki iktisadi sektörlerin yapısının daha çok erkeklerin çalıştığı ağır sanayi alanlarında yoğunlaşmasıyla açıklanabilmektedir. Yaş grupları bazında ise çoğunlukla çalışma çağındaki genç nüfusun göç ettiği görülmektedir. Bu durum bölgenin farklı sektör ve alanlarda yeterli istihdam olanağı yaratamamasıyla açıklanabilmektedir.

Eğitimde net okullaşma oranı açısından TR81 bölge illeri Türkiye ortalamasının üzerindedir. 2021-2022 Millî Eğitim Müdürlükleri resmi istatistiklerine göre önceki yıllara oranla ilköğretim, ortaokul, mesleki ve teknik orta öğretim net okullaşma oranlarında düşüş görülmekle birlikte; orta öğretim ve genel orta öğretim düzeyinde artış yaşanmıştır. Bölgede 3 devlet üniversitesi yer almakta olup 1924 yılında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, 2007 yılında Karabük Üniversitesi ve son olarak 2008 yılında Bartın Üniversitesi kurulmuştur. Şekil 19'da bölge üniversitelerinin öğrenci ve öğretim elemanı sayılarına ilişkin istatistikler yer almaktadır.

Şekil 19: Bölge Üniversitelerinin İstatistikleri (2022-2023)

Kaynak: YÖK Bilgi Yönetim Sistemi, 2023

Yükseköğretimde bölgede 2022-2023 öğretim yılında toplam 3 üniversitede 86.821 ön lisans ve lisans öğrencisi bulunmakta olup Türkiye'deki toplam yükseköğretim ön lisans ve lisans öğrenci sayısının yüzde 1,4'ünü oluşturmaktadır. Bölgede toplam yüksek lisans düzeyindeki öğrenci sayısı 7.652 olup Türkiye'deki toplam yüksek lisans öğrenci sayısının yüzde 1,8'ini oluşturmaktadır. Bölgede öğrenim gören doktora öğrencisi sayısı 1.525 olup Türkiye'deki doktora öğrenimi gören öğrenci sayısının yüzde 1,3'ünü oluşturmaktadır. Bölgede toplam öğretim elemanı sayısı ise 3.189'a ulaşmış olup Türkiye'deki toplam öğretim elemanı sayısının yüzde 1,7'sini oluşturmaktadır.

Üç ilin 2010 ve 2023 yılı Yükseköğretim Kurulu istatistik verilerine göre karşılaştırmalı olarak bakıldığında ön lisans ve lisans öğrenci sayılarında Zonguldak ilinde yüzde 93, Karabük ilinde yüzde 320 ve Bartın ilinde ise yüzde 430 oranında bir artış yaşanmıştır. Bunun yanında her 3 ilde de yüksek lisans öğrenci sayısı ve öğretim elemanı sayısında yaşanan artış içinde en yüksek oranı Bartın Üniversitesi alırken, onu sırasıyla Karabük Üniversitesi ve Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi takip etmiştir.

Sağlık alanında Zonguldak'ta 8 devlet hastanesi, 1 üniversite hastanesi ve 3 özel hastane; Karabük'te 5 devlet hastanesi ve 1 özel hastane; Bartın'da ise 3 devlet hastanesi ve 1 özel hastane bulunmaktadır. Türkiye'de toplamda 1.534 hastane bulunmakta olup bölge illerindeki toplam hastane sayısı ve kapasiteleri de ülke geneline göre düşüktür.

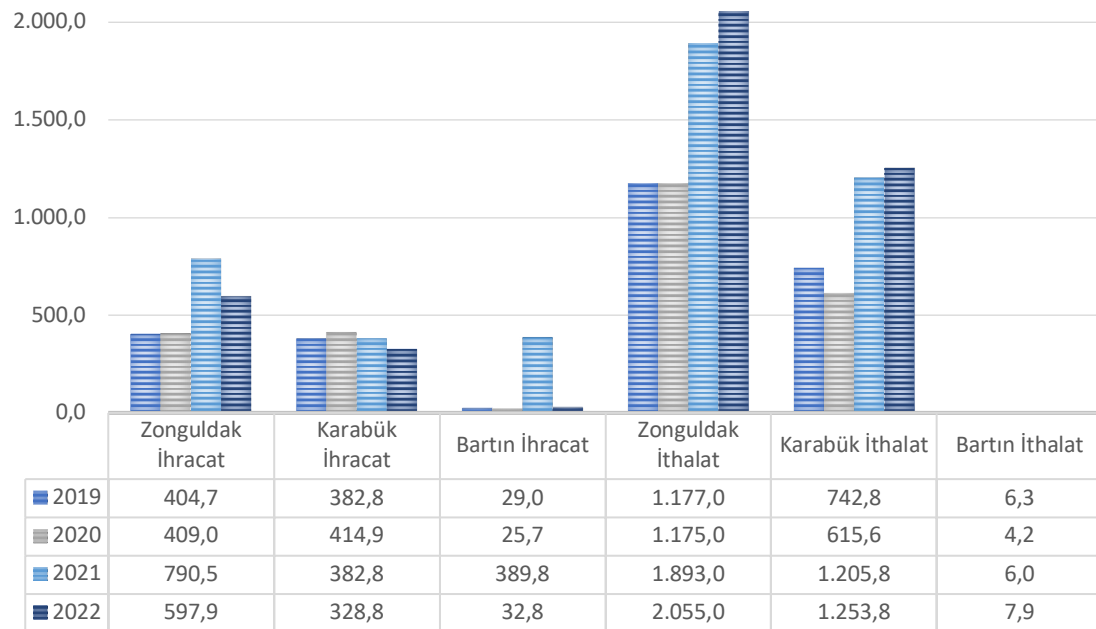
Türkiye'de bulunan toplam hastane yatak kapasitesinin en güncel verilerle yüzde 0,91'i Zonguldak'ta, yüzde 0,30'u Karabük'te, yüzde 0,17'lik bir kısmı ise Bartın'da yer almaktadır. Bu durum illerin nüfusuyla da önemli ölçüde paralellik göstermektedir. Yüzbin kişi başına düşen hastane yatak sayıları her geçen gün artmakla birlikte Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü'nün 2021 yılı verilerine göre Türkiye ortalaması 301 olarak hesaplanmıştır. Batı Karadeniz Bölgesi illerinde yüzbin kişi başına düşen hastane yatak sayılarına bakıldığında ise Zonguldak 392, Karabük 291, Bartın ise 214 düzeyindedir. Bu durumda Bartın ve Karabük ilinde yatak sayısı Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır.

1.3. Sektörel Yapı ve Yatırımlar

Bölgedeki sanayi faaliyetleri günümüz itibarıyla ağırlıklı olarak madencilik ve demir-çelik endüstrisine dayanmakta olup 1990'lı yıllarla birlikte madencilik, demir-çelik ve bağlı sektörlerde yaşanan sıkıntılar nedeniyle bu sektörlerin istihdam oranlarında bölgede önemli düşüşler yaşanmaya başlanmıştır. Bölgede madencilik, demir-çelik ve enerji sektörleri ağırlıklı ekonomik yapı (üretim, istihdam ve ihracat) hâlâ devam etmekle birlikte son yıllarda turizm, tekstil ürünleri, orman ürünleri, yapı sektörü, gıda ve içecek sektörü gibi ekonomik faaliyetlerin canlanmasıyla sektörel çeşitlenme yönünde gelişim gözlenmektedir.

Bölgede dış ticaret ağırlıklı olarak Zonguldak ve Karabük'ten gerçekleştirilmektedir. 2022 yılı TÜİK verilerine göre 959,5 milyon dolarlık bölge ihracatının yüzde 96,6'sı ve 3,4 milyar dolarlık bölge ithalatının yüzde 99,8'i bu iki ildir. Bölge ihracatının son on yılda genel olarak artış eğilimi gösterdiği, özellikle 2021 yılında ciddi bir atılım gösterdiği istatistiklerden görülebilmektedir. İhracatta öne çıkan ana sektör açık ara imalatdır. İmalat sektöründe ise başta ana metal sanayi olmak üzere diğer metalik olmayan mineral ürünler ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat imalatı alanları ihracatta öne çıkmaktadır. Bölge ihracatı (ağırlıklı olarak demir-çelik ve türev ürünler) ithalat odaklı olduğundan demir-çelik üretimine girdi sağlayan metal cevheri, hurda ve kömür gibi ürünler ithal edilen ürünlerin başında gelmektedir. Şekil 20'de Batı Karadeniz Bölgesi dış ticaret istatistiklerinin 2019-2022 yılları arasındaki verileri gösterilmektedir.

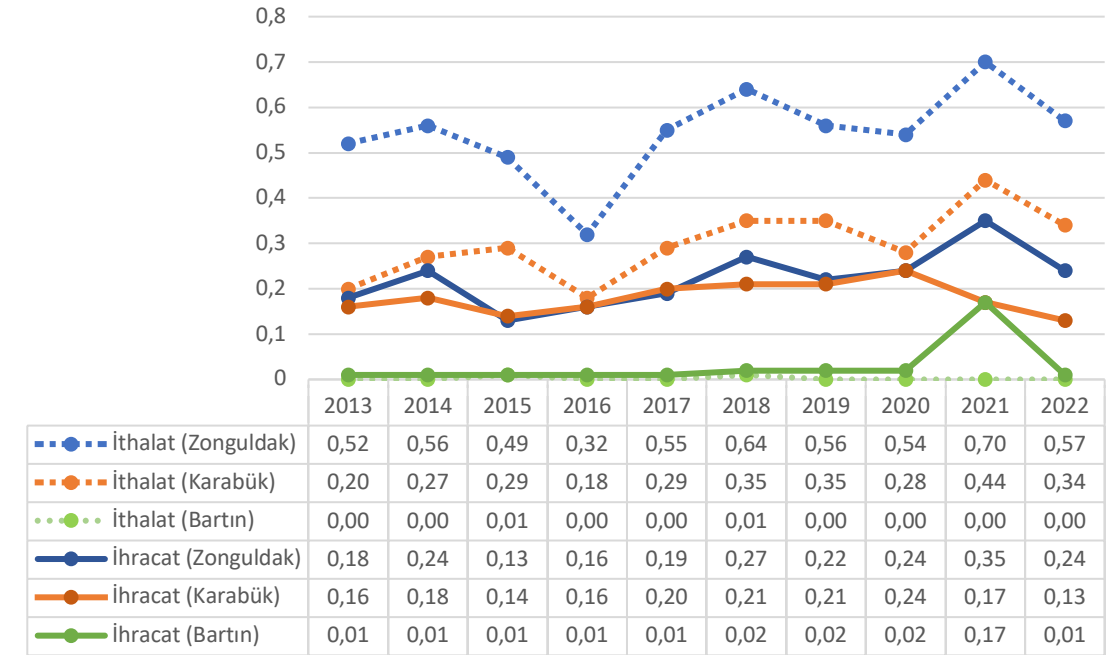
Şekil 20: Batı Karadeniz Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi) (2019-2022) (Milyon USD)

Kaynak: TÜİK, 2023

Dış ticaret verilerine göre; bölgenin Türkiye ihracatındaki payı 2021 yılında yüzde 0,69, 2022 yılında ise yüzde 0,38, bölgenin Türkiye ithalatındaki payı ise 2021 yılında yüzde 1,14, 2022 yılında ise yüzde 0,91 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılından 2022 yılına kadar ithalat verileri incelendiğinde Türkiye ithalatında en fazla payın 2021 yılında yüzde 1,14 ve 2018 yılında yüzde 1,0 olarak alındığı görülmektedir. Yine aynı dönemde ihracat verileri incelendiğinde Türkiye ihracatında en fazla payın yüzde 0,69 oranla 2021 yılında ve 0,50 oranla 2018 ve 2020 yıllarında alındığı görülmektedir. Şekil 21'de TR81 Düzey 2 Bölgesi illerinin 2013-2022 yılları arasındaki verileri grafik olarak verilmiştir.

Şekil 21: Bölge İllerinin Türkiye İthalat ve İhracatındaki Payı (Yüzde)

Kaynak: TÜİK, 2023

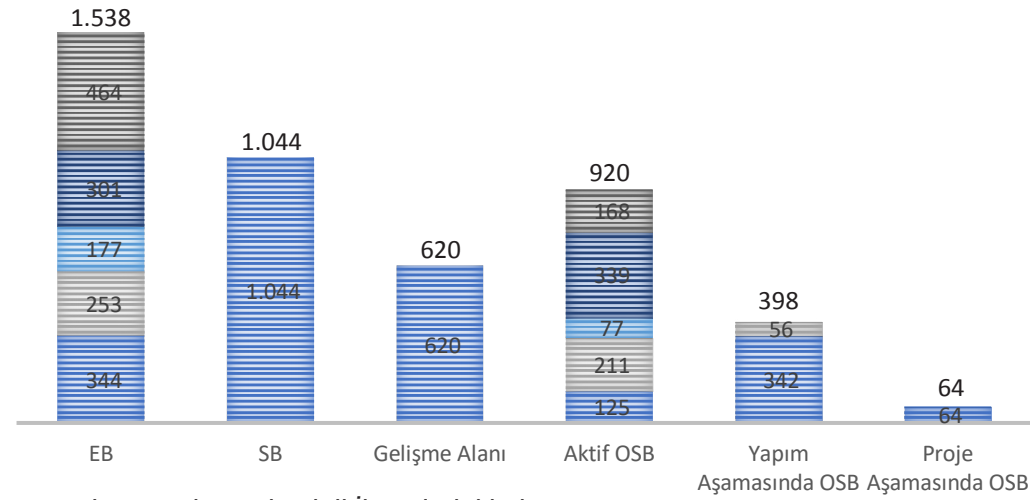
İş gücü göstergeleri bölge bazlı incelendiğinde işsizlik oranının ülke ortalamasının üstündedir. Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 10,4 iken bölgenin işsizlik oranı yüzde 11,3 olarak gerçekleşmiştir. Bölgenin hakim sektörleri olan madencilik ve demir-çelik ile demir-çeliğe bağlı yan sanayi ürünleri sektörünün kırılganlığı ve dönemsel olarak istihdamdaki daralma, işsizlik oranının ülke ortalamasının üstünde kalmasının en önemli nedenlerindendir.

2022 yılı TÜİK iş gücü verilerine göre bölgenin istihdam oranı yüzde 43,8 olup ülkenin istihdam ortalaması olan yüzde 47,5'ten düşüktür. Bölgenin iş gücüne katılma oranı yüzde 49,4 olup ülkenin istihdama katılım ortalaması olan yüzde 53,1'den düşüktür. Bölge nüfusunun istihdam oranı ve iş gücüne katılma oranının ülke ortalamasının altında seyretmesinde yaşlı bağımlılık oranının yüksek olması, genç göçünün fazla olması, emekli nüfusunun yoğun olması ve kadın istihdamının düşük olmasının önemli bir payı vardır.

İstihdamın sektörel dağılımı incelendiğinde 2022 yılı verilerine göre hizmet sektörünün yüzde 49,6 ile en yüksek payı aldığı, sanayinin yüzde 28,8 oranıyla ikinci sırada olduğu ve tarımın ise yüzde 21,6 ile onu izlediği görülmektedir. Bölgenin oranları Türkiye ortalamasıyla karşılaştırıldığında sanayi sektöründe ülke ortalamasıyla (yüzde 27,7) neredeyse aynı olduğu, hizmet sektöründe ülke ortalamasından (yüzde 56,5) yüzde 6,9 düşük olduğu ve tarım sektöründe ise ülke ortalamasından (yüzde 15,8) yüzde 5,8 oranında yüksek olduğu görülmektedir.

1.4. Yatırım Ortamı

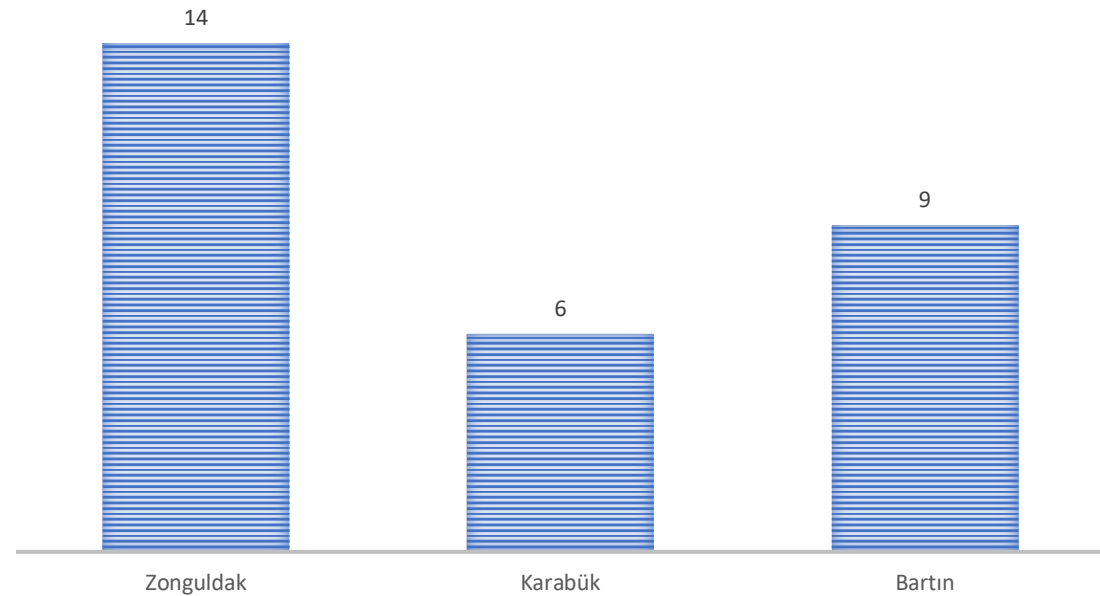
Bölgede beş endüstri bölgesi, bir serbest bölge ve bir de serbest bölge gelişme alanı bulunmaktadır. Filyos Endüstri Bölgesi 344 hektar alana, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Filyos Endüstri Bölgesi 253 hektar alana, Eren Holding AŞ. Zonguldak Özel Endüstri Bölgesi 176,53 hektar alana, KARDEMİR Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi Karabük Özel Endüstri Bölgesi 300,50 hektar alana ve Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. Zonguldak Özel Endüstri Bölgesi ise 464,10 hektar alana sahiptir. Filyos Serbest Bölgesi 1.044 hektar alana ve Filyos Serbest Bölge Gelişme Alanı ise 620 hektar alana sahiptir. Bölgede aktif OSB'ler; Çaycuma OSB 125 hektar, Ereğli OSB 211 hektar, Alaplı OSB 77 hektar, Karabük OSB 339 hektar ve Bartın OSB 168 hektar büyüklüğündedir. Yatırım aşamasında olan Eskipazar OSB 342 hektar, Çaycuma Tarıma Dayalı İhtisas (Sera) OSB 56 hektar ve proje aşamasında olan Gökçebey OSB ise 64 hektar büyüklüğündedir. Şekil 22'de Batı Karadeniz Bölgesi ticaret ve sanayi alanları (endüstri bölgesi, serbest bölge, gelişme alanı, aktif OSB, yapım aşamasında ve proje aşamasında) gösterilmiştir.

Şekil 22: Batı Karadeniz Bölgesi Ticaret ve Sanayi Alanları (hektar)

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri, 2023

Batı Karadeniz Bölgesi'nde yedisi karma ve biri ihtisas olmak üzere toplam 8 adet OSB bulunmaktadır. Bu OSB'lerin beşi (Zonguldak Çaycuma, Ereğli, Alaplı, Karabük, Bartın) aktif, ikisi (Eskipazar ve Çaycuma Tarıma Dayalı Sera İhtisas) yapım aşamasındadır. Ayrıca planlama aşamasında olan bir adet OSB (Gökçebey) bulunmaktadır. Aktif OSB'lerin toplam alanı 920 hektar, yapım aşamasında olanların alanı 398 hektar ve proje aşamasında olanların alanı ise 64 hektardır. Bunlara ek olarak Bartın ve Çaycuma OSB'de genişletme çalışmaları sürdürülmektedir. Ayrıca Saltukova, Abdipaşa ve Ereğli 2. OSB kurulumuna ilişkin bazı girişimler de bulunmaktadır. Aktif OSB'lerde 2023 yılı itibarıyla toplam 171 işletme yer almakta olup çalışan sayısı 15.339'dur.

Bölgede on dördü Zonguldak'ta, altısı Karabük'te ve dokuzu Bartın'da olmak üzere toplam 29 aktif küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Toplam 3.652 işlik bulunan bu sanayi alanlarında toplam çalışan sayısı ise 7.814'tür. Şekil 23'te küçük sanayi sitelerinin bölge illeri arasındaki dağılımı yer almaktadır.

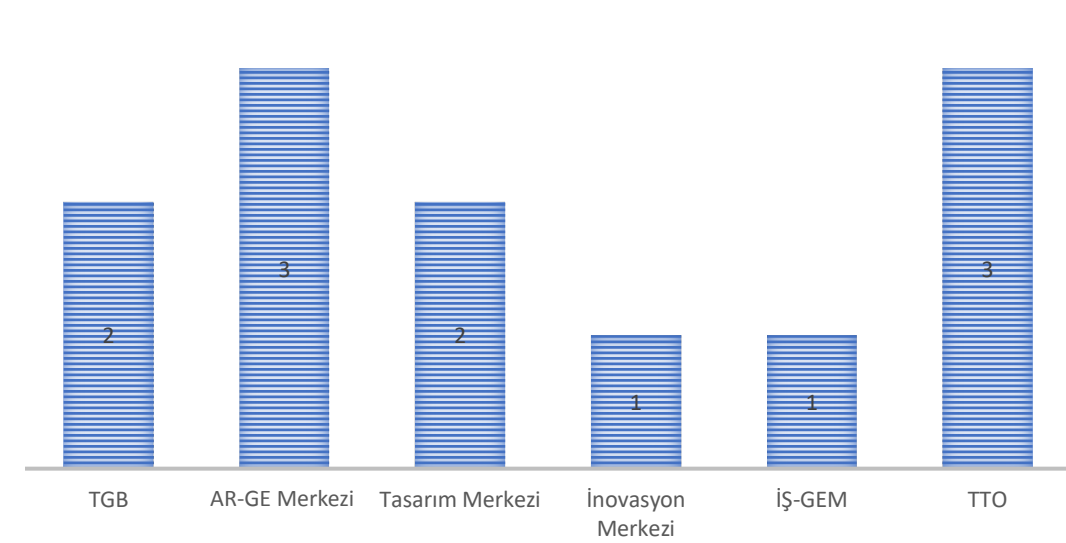
Şekil 23: Bölgede Küçük Sanayi Sitelerinin Sayısı

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri, 2023

Bölgede 2.030 m² kullanım alanına sahip Zonguldak Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TGB) ile 1.000 m² alana sahip Karabük TGB olmak üzere iki TGB bulunmaktadır. Teknoparklarda toplam 43 işlik yer almaktadır. 19'u Karabük'te ve 16'sı Zonguldak'ta olmak üzere 35 firmada toplam 96 çalışan bulunmaktadır. Teknoparklardaki 35 firmanın

tamamı yerli olup sadece yüzde 23'ü akademisyen ortaklıdır. Firmaların sadece yüzde 28,6'sı kuluçka firmasıdır. Bartın OSB içerisinde ise 4.000 m² kapalı alana sahip Bartın İnovasyon ve Test Merkezi yer almaktadır. Ayrıca Zonguldak Merkez ilçede bir adet iş geliştirme merkezi bulunmaktadır.

Bölgede ikisi Zonguldak ve biri Karabük'te olmak üzere üç özel AR-GE merkezi (Ereğli Demir-Çelik Fabrikası, Çanakçılar Seramik, KARDEMİR Karabük Demir-Çelik Fabrikası) ile biri Zonguldak ve biri Karabük'te olmak üzere iki tasarım merkezi (ERDEMİR Mühendislik Yönetim ile Gürmen Giyim Sanayi) bulunmaktadır. Girişimci Bilgi Sistemi (GBS) verilerine göre AR-GE merkezlerinde Zonguldak'ta 78, Karabük'te 20, tasarım merkezlerinde ise Zonguldak'ta 80 ve Karabük'te 18 çalışan görev yapmaktadır. Şekil 24'te bölgedeki AR-GE ve inovasyon merkezi unsurları yer almaktadır.

Şekil 24: AR-GE ve İnovasyon Arayüzleri

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri, 2023

TÜİK'in Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri Araştırması 2021 yılı sonuçlarına göre Batı Karadeniz Bölgesi 309,6 milyon TL AR-GE harcaması ve 3.089 kişi AR-GE insan kaynağı verisiyle her iki kategoride de 26 Düzey 2 Bölgesi arasında 22'nci sırada yer almıştır. Tablo 4'te TÜİK verilerine göre bölgedeki gayrisafi yurt içi AR-GE harcaması ve insan kaynağı verileri yer almaktadır.

Tablo 4: Gayrisafi Yurt İçi AR-GE Harcaması ve İnsan Kaynağı (2021)

Lokasyon	AR-GE Harcaması (milyon TL)	AR-GE İnsan Kaynağı (kişi sayısı)
Türkiye	81.922,0	358.289
Batı Karadeniz (TR8 Düzey 1)	1.320,2	11.500
Batı Karadeniz (TR81 Düzey 2)	309,6	3.089

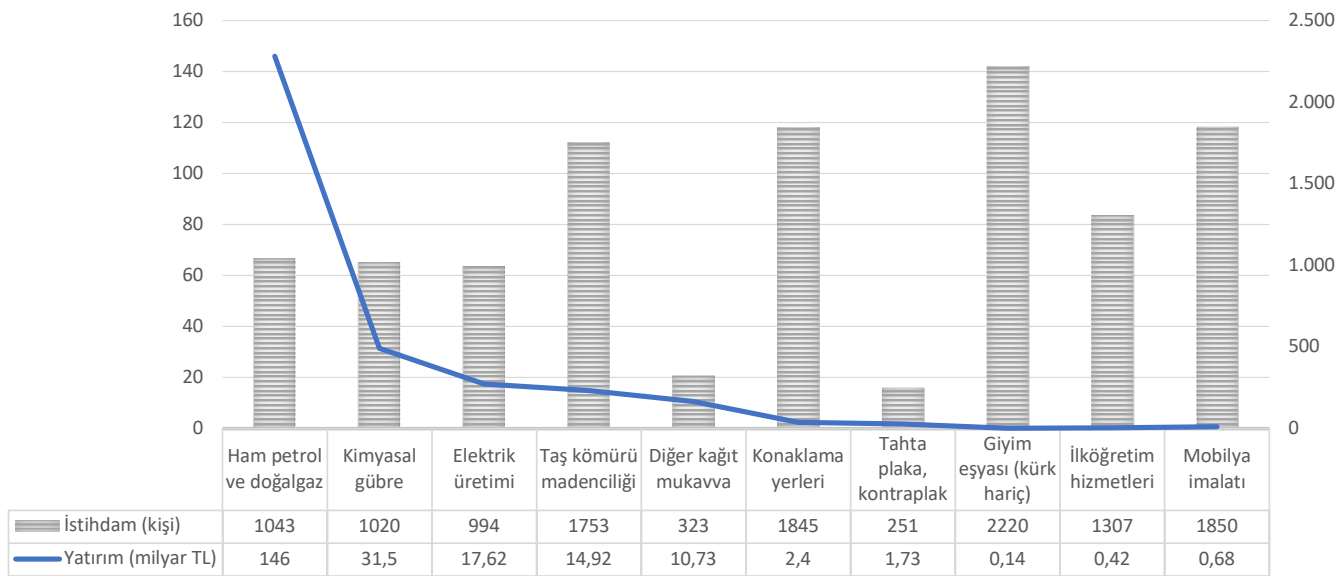
Kaynak: TÜİK, 2023

GBS'den alınan yatırım teşvik sistemi öngörü değerleri verilerine göre bölgede üç ilde 500 belgeye bağlı olarak reel verilerle 224,6 milyar TL sabit yatırım ve 18.785 istihdam öngörülmüştür. Bu yatırımlar arasında istihdam ve yatırım yönünden öne çıkanlar aşağıda özetlenmiş olup ayrıca Şekil 25'te seçilmiş sektörlerin GBS teşvik öngörü değerleri gösterilmektedir.

- 24 belge adedi, 141,4 milyon TL yatırım ve 2.100 istihdam ile giyim eşyası imalatı (kürk hariç)
- 29 belge adedi, 676,1 milyon TL yatırım ve 1.810 istihdam ile mobilya imalatı,
- 7 belge adedi, 14,92 milyar TL yatırım ve 1.720 istihdamla taş kömürü madenciliği,

- 57 belge adedi, 2,4 milyar TL yatırım ve 1.370 istihdam ile konaklama yerleri,
- 2 belge adedi, 146 milyar TL yatırım ve 1.040 istihdamla ham petrol ve doğal gaz çıkarımı,
- 1 belge adedi, 31,5 milyar TL yatırım ve 1.020 istihdamla kimyasal gübre ve azotlu bileşiklerin imalatı,
- 39 belge adedi, 17,62 milyar TL yatırım ve 994 istihdamla elektrik üretimi, iletimi ve dağıtımı,
- 3 belge adedi, 10,73 milyar TL yatırım ve 323 istihdamla diğer kağıt ve mukavva ürünleri imalatı
- 5 belge adedi, 1,73 milyar TL yatırım ve 251 istihdamla tahta plaka imalatı, kontraplak, yonga levha

Şekil 25: GBS Yatırım Teşvik Öngörü Değerleri (Seçilmiş Sektörler)

Kaynak: GBS, 2023

Bölgenin girişimcilik ekosisteminde 2022 yılında 12.944 girişim gerçekleşmiş olup 315,8 milyar TL'lik ciro büyüklüğüne ulaşmıştır. Bölgedeki girişimlerde ciro bazında en büyük payı yüzde 81,9 ile Zonguldak alırken, onu yüzde 13,7 ile Karabük ve yüzde 4,4 ile Bartın takip etmektedir. Girişimler en çok toptan ve perakende ticaret ile imalat sektörlerinde gerçekleştirilmiştir. Toplam girişimlerin yüzde 89,7'si imalat dışı sanayi kaynaklıdır. Girişimlerin ciro bazında ölçeği incelendiğinde yüzde 30,6'sı KOBİ üstü, yüzde 5,3'ü orta ölçekli, yüzde 6'sı küçük ölçekli ve yüzde 58,1'i ise mikro ölçeklidir.

TR81 BATI KARADENİZ BÖLGESİ

VİZYON

Sürdürülebilir kalkınmayı esas alan, yenilikçi yaklaşımlarla üretirken gelişen ve yaşam kalitesini yükseltmiş bir Batı Karadeniz

NÜFUS
1.053.972

%63,9 Şehir
%36,1 Köy

İL NÜFUSLARI (BİN KİŞİ)

Bartın 207

Karabük 255

Zonguldak 592

ULAŞIM

DEMİR YOLU: Irmak- Karabük-Zonguldak arasında, 315 km uzunluğa sahip olup yük ve yolcu taşımacılığı yapılmaktadır.

LİMANLAR: 8 adet liman bulunmaktadır. 60,3 milyon ton elleçleme kapasitesi olan bu limanlarda dış ticaret gerçekleştirilmekte, Amasra Limanı'nda ise kruvaziyer gemiler ağırlanmaktadır.

HAVALİMANI: Yurt içi ve yurt dışı uçuşlar yapılmakta olan Zonguldak Havalimanı bölgesel havalimanı hüviyeti taşımaktadır.

22 MİLYAR TL KAMU YATIRIMI

Doğal gaz arama, çıkarma ve işleme faaliyetleri kapsamında Zonguldak iline 2021 ve 2022 yıllarında yapılan toplam kamu yatırım tutarı.

TARIMSAL EKONOMİ
60 BİN TON FINDIK ÜRETİMİ
20 BİN TON DEFNE İŞLEME

Seracılık, odun dışı orman ürünleri, arıcılık, balıkçılık, meyvecilik, organik tarım.

SANAYİ & AR-GE

5 Endüstri Bölgesi
1 Serbest Bölge
2 Lojistik Merkez Projesi
5 Aktif OSB
2 Devam Eden OSB
26 KSS
2 Teknoloji Geliştirme Bölgesi
3 AR-GE Merkezi
2 Tasarım Merkezi
2 Yetkinlik Merkezi

SEKTÖRLER

Demir-Çelik
Madencilik
Enerji
Mobilya
Tarımsal Sanayi
Orman Endüstrisi
Tersanecilik
Yapı Malzemeleri
Gıda

DOĞALGAZ

710 Milyar metreküp doğal gaz rezervi çıkarma ve işleme faaliyetleri Filyos'ta gerçekleştirilmektedir.

ELEKTRİK

Zonguldak ili elektrik üretiminde 6. * TR81 Bölgesi kişi başı sanayi tüketiminde 2. sırada*

TAŞ KÖMÜRÜ

Türkiye'de taş kömürü madenciliği yapan tek bölge Zonguldak - Bartın havzasıdır.

2023

1,8 Milyar \$ İhracat*

* Faaliyet illerine göre ihracat verileri kullanılmıştır.

2,6 Milyar \$ İthalat

2023

EN ÇOK İHRACAT YAPILAN 5 ÜLKE
UKRAYNA %10,3
ROMANYA %8,4
İTALYA %6,7
ALMANYA %8,2
FAS %5,9

İLK 5 İHRACAT SEKTÖRÜ (Milyon ABD Doları)
Çelik 554,
Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri 56
Makine ve Aksamları 44
Kimyevi Maddeler ve Mamülleri 32
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri 29

VİZYON, STRATEJİK ÖNCELİK, HEDEF VE TEDBİRLER

Yenice Ormanları

2. VİZYON, STRATEJİK ÖNCELİK, HEDEF VE TEDBİRLER

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda BAKKA tarafından yürütülen Batı Karadeniz Bölge Planı (2024-2028) çalışmalarında beş yıllık bir planlama süreci esas alınmıştır. Bölgenin mevcut durumu, temel sorunları, fırsat alanları ve potansiyelleri dikkate alınarak 2024-2028 Bölge Planı hazırlık çalışmaları yürütülmüştür.

641 sayılı Kalkınmaya İlişkin Bazı Kurullar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 2018/3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi gereğince Cumhurbaşkanı tarafından onaylanan 2024-2028 Bölge Planı iki bölümden oluşmaktadır:

- I. Mevcut Durum Analizi
- II. Bölge Planı (Vizyon | Stratejik Öncelikler | Hedefler | Tedbirler)

Planın hazırlık sürecinde vizyondan sektörel hedeflere, fırsatlardan proje önerilerine kadar planlama sürecinin tüm aşamalarında katılımcılık anlayışı ile hareket edilerek çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Mevcut durum analizinde bölgenin ekonomik göstergeleri, rekabet gücü, yatırım ortamı, demografik durumu, beşeri sermaye, sosyal kalkınma, yaşam kalitesi, erişilebilirlik, altyapı, doğal ve tarihî değerler, iklim değişikliği, çevre, afet riskleri ve kırsal kalkınma konularını içermektedir. Bu başlıklarda bölgenin mevcut durumu somut veri ve göstergelerle ortaya koyularak bölgenin Türkiye ve dünyadaki yeri değerlendirilmiştir.

Bölge Planı, mevcut durum analizindeki tespitlerden yola çıkılarak hazırlanmıştır. Bölgenin vizyonu ve stratejik öncelikleri belirlenmiş, bu önceliklere ulaşmak için hedefler ve bu hedefleri gerçekleştirmek için de tedbirler oluşturulmuştur. Planda, bölgenin sorunları, dar boğazları, potansiyelleri ve fırsatlarına ilişkin stratejik öneme sahip hedef ve tedbirlerin detaylı açıklamaları yer almaktadır. Bu bölümde, kalkınma planı ve diğer ulusal strateji ve raporlarda bulunan bölgeye ilişkin öngörüler ile sektörel ve tematik raporlardan faydalanılmıştır. Planda ayrıca mekânsal gelişim şeması, sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle ilişki ve program/proje önerileri bölümleri yer almaktadır.

2.1. Planın Vizyonu

Batı Karadeniz Bölge Planı'nda (2024-2028) **"Sürdürülebilir kalkınmayı esas alan, yenilikçi yaklaşımlarla üreterek gelişen ve yaşam kalitesini yükseltmiş bir Batı Karadeniz"** vizyonu belirlenmiş olup tespit edilen sorunlara çözüm olması ve bu vizyona ulaşılabilmesi için ulaşılmaması gereken hedefleri kapsayan üç stratejik öncelik belirlenmiştir:

- Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması
- Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması
- Yaşanabilir Mekânlar ve Sürdürülebilir Çevrenin Oluşturulması

Her bir stratejik öncelik altında hedefler ve hedefler altında ise tedbirler belirlenmiştir. Bölge Planında toplam 3 stratejik öncelik, 14 hedef, 78 tedbir, 5 program önerisi ve 43 proje önerisi oluşturulmuştur. İlk stratejik öncelik altında 6 hedef, 39 tedbir, 2 program önerisi ve 38 proje önerisi belirlenmiştir. İkinci stratejik öncelik altında 4 hedef, 16 tedbir ve 3 program önerisi belirlenmiştir. Son stratejik öncelik altında ise 4 hedef, 23 tedbir ve 5 proje önerisi belirlenmiştir.

2024-2028 Batı Karadeniz Bölge Planının Vizyonu, Stratejik Öncelikleri ve Hedefleri

PLAN VİZYONU

Sürdürülebilir kalkınmayı esas alan, yenilikçi yaklaşımlarla üreterek gelişen ve yaşam kalitesini yükseltmiş bir Batı Karadeniz

Stratejik Öncelikler ve Hedefler

SÖ1. Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması

- ▶ Hedef 1.1. Planlı Sanayi Alanları Oluşturulacak ve Geliştirilecektir.
- ▶ Hedef 1.2. Mal ve Hizmet Üretiminde Yenilikçilik Teşvik Edilerek Sektörlerin Rekabet Gücü Artırılacaktır.
- ▶ Hedef 1.3. Yeşil Dönüşüm Uygulamaları Hayata Geçirilecektir.
- ▶ Hedef 1.4. Mavi Büyüme Odaklı Sektörel Gelişim Desteklenecektir.
- ▶ Hedef 1.5. Kültür ve Turizm Geliştirilecek, Turizm Gelirleri Artırılacaktır.
- ▶ Hedef 1.6. Tarım ve Alternatif Kırsal Ekonomik Faaliyetler Geliştirilecektir.

SÖ2. Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması

- ▶ Hedef 2.1 Piyasaların İhtiyaç ve Beklentilerini Karşılacak Şekilde İş Gücünün Bilgi, Beceri ve Kapasitesi Yükseltilecektir.
- ▶ Hedef 2.2. Girişimcilik Ekosistemi Geliştirilecektir.
- ▶ Hedef 2.3 Toplumsal Fırsat Eşitliği Gözetilerek Toplumun Her Kesiminin Sosyoekonomik ve Kültürel Hayat ile Hizmetlere Erişim İmkânı Artırılacaktır.
- ▶ Hedef 2.4 Sivil Toplum Kuruluşları ve Kooperatifler Güçlendirilecektir.

SÖ3. Yaşanabilir Mekanlar ve Sürdürülebilir Çevrenin Oluşturulması

- ▶ Hedef 3.1 Kentsel ve Kırsal Mekanlar İyileştirilecek, Hizmet Kalitesi Artırılacaktır.
- ▶ Hedef 3.2 Çevre Altyapıları İyileştirilecek ve Çevresel Değerler Korunacaktır.
- ▶ Hedef 3.3 Sürdürülebilir Planlama ve Yönetim Mekanizmaları Geliştirilecektir.
- ▶ Hedef 3.4 Afetlerle Mücadele ve İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesi Güçlendirilecektir.

2.2. Planlama Yaklaşımı

2024-2028 TR81 Bölge Planı hazırlanırken planlama yaklaşımında öncelikle ulusal ve uluslararası gelişmeler, üst ölçekli plan ve stratejiler ile bölge paydaşlarından alınan geri bildirim ve bölgenin mevcut durumu göz önünde bulundurulmuştur.

Bölge planı için belirlenen gelecek vizyonu çerçevesinde odaklanılması gereken üç temel stratejik alan belirlenmiş olup bu alanlar aşağıda yer almaktadır:

- Ekonomik Sektörler
- Beşeri Kapasite ve Sosyal Sermaye
- Mekânsal Kalite

Bu üç temel stratejik alan çerçevesinde yapılan tüm çalışmalar analiz edilerek stratejik öncelikler belirlenmiştir. Ekonomik sektörler için "Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması", beşeri kapasite ve sosyal sermaye için "Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması", mekânsal kalite için ise "Yaşanabilir Mekânlar ve Sürdürülebilir Çevrenin Oluşturulması" stratejik öncelikler olarak belirlenmiştir.

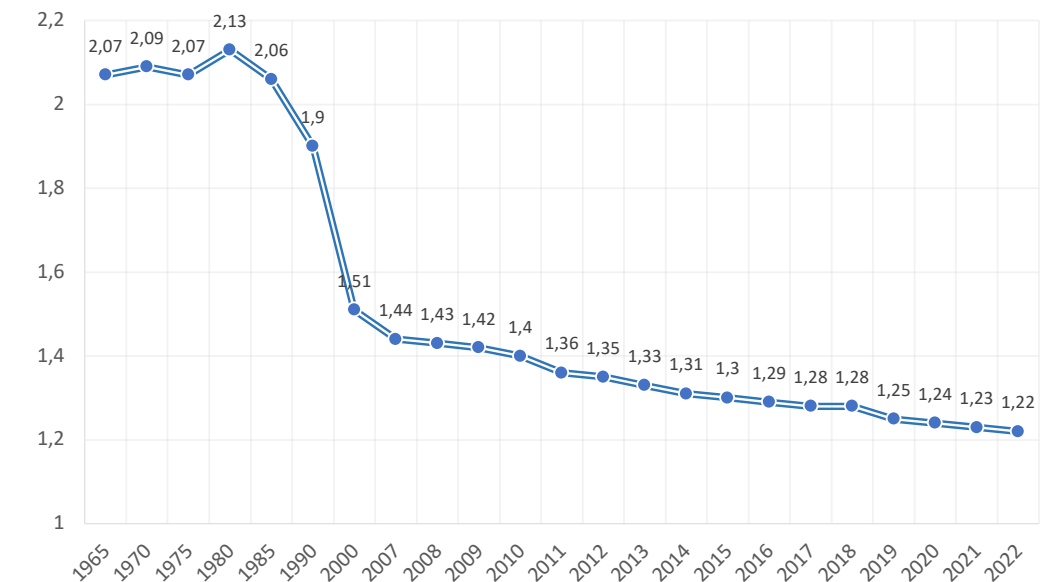
Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması

Batı Karadeniz Bölgesi'ndeki sektörel gelişim ağırlıklı olarak taş kömürüne bağlı madencilik, enerji ve demir-çelik sektörlerinde yaşanmış ve bu gelişim günümüze kadar sürmüştür. Bir dönem 40 bini aşan çalışan sayısı ile Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK), 30 binlere yaklaşan çalışan sayısı da demir-çelik işletmeleri bölge ekonomisinin âdeta omurgası haline gelmiştir. 1990'lı yıllara kadar bu iki hâkim sektörde kamu iktisadi teşekküllerinin (KİT) varlığı ve istihdamdaki payı oldukça fazladır.

KİT'lerin istihdam ve ekonomideki payı, alternatif yatırımların ve girişimlerin bölgede gerçekleştirilme istahını ve bölgenin farklı potansiyellerinin değerlendirilmesine yönelik arayışları da olumsuz yönde etkilemiştir. Alternatif yatırımlar yeterince yapılmadığından sektörel çeşitlenme sağlanamamıştır. 1990'lı yıllardan başlayarak sırasıyla KARDEMİR, Filyos Ateş Tuğla Fabrikası, Çaycuma SEKA Kâğıt Fabrikası, ERDEMİR ve Çatalağzı Termik Santrali'nin özelleştirilmesi, TTK'nın rödovanslı işletmeciliğe başlamasıyla birlikte bölgenin istihdam yapısında önemli değişiklikler yaşanmaya başlamıştır.

Bölgede alternatif sektörlerin de yeterince gelişmemiş olması ve hâkim sektörlerde yaşanan sıkıntılar bölge dışına göçü de beraberinde getirmiştir. 1980 yılında bölge nüfusu Türkiye nüfusunun yüzde 2,13'üne sahipken, bu gelişmelerle birlikte 2000 yılında bu oran yüzde 1,51'e ve 2022 yılında ise yüzde 1,22'ye kadar gerilemiştir. Bölgede yaşanan bu göç çoğunlukla çalışabilir genç nüfusta meydana gelmiştir. Şekil 28'de bölgenin yıllar itibarıyla Türkiye nüfusundan aldığı paya ilişkin değişim gösterilmektedir.

Şekil 28: Bölgenin Yıllar İtibarıyla Türkiye Nüfusundan Aldığı Pay (Yüzde)

Kaynak: TÜİK, 2023

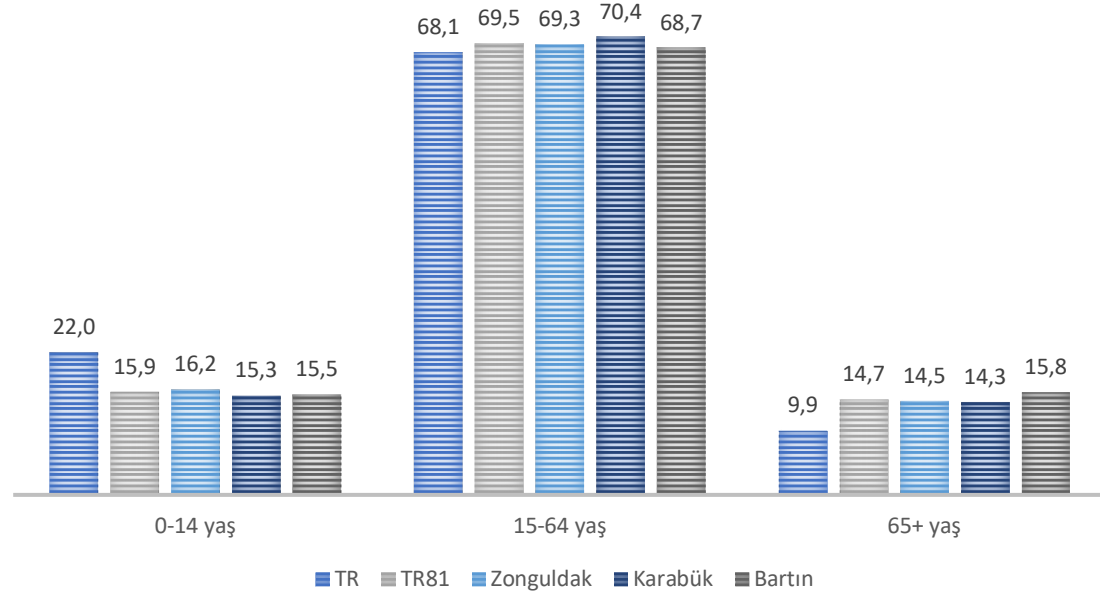
Ülkemizdeki sanayi ekosisteminin gelişmesi, büyükşehirlerde yatırım maliyetlerinin yüksekliği ve sanayinin desantralizasyonu, Filyos Vadisi Projesi'nde yaşanan gelişmeler, Karadeniz açıklarında bulunan doğal gaz rezervleri ile, ulaşım ve lojistik akslarındaki iyileşmelerin etkisiyle bölgede son dönemde farklı sektörlerle yönelik alternatif yatırım arayışları artış göstermeye başlamıştır. Bununla birlikte bölgenin engebeli topografyası, yatırım yapılacak sanayi parsellerinin kısıtlı olması, tekil yatırımlar kadar planlı sanayi alanları oluşturulmasını da zorlaştırmakta, dolayısıyla yeni sektörlerin bölgedeki gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Tüm bu tespitler neticesinde bölgede Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması ilk öncelik olarak ortaya çıkmıştır.

Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması

Bölgenin nüfus profili incelendiğinde; genç bağımlılık oranının Türkiye ortalamasından düşük, yaşlı bağımlılık oranının ise Türkiye ortalamasına göre yüksek olduğu görülmektedir. Bunun yanında kadınların istihdama katılım oranları ile istihdam oranları gibi istatistikler incelendiğinde ise toplumsal cinsiyet eşitsizliği sorunlarının da henüz çözülmediği görülmektedir.

Bölge nüfusunun yaklaşık yüzde 15'ini 15-24, yüzde 32'sini ise 25-49 yaş aralığında bulunan kişiler oluşturmaktadır. Bu verilere bakıldığında Türkiye ortalamasına göre düşük de olsa bölgede çalışabilir nitelikte dinamik bir nüfus bulunduğu görülmektedir. Bunun yanında bölgede 65 yaş üstü yaşlı nüfusun 15-64 yaş üretken nüfusa oranının Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu ve yıllar itibarıyla arttığı görülmektedir. Şekil 29'da 2022 yılı ADNKS verilerine göre bölgedeki nüfusun yaş gruplarına göre oranları gösterilmektedir.

Şekil 29: Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Oranları (Yüzde)

Kaynak: TÜİK, 2023

2008-2022 dönemlerinde Batı Karadeniz Bölgesi'ne ait net göç hızına ve nüfus verilerine ilişkin değerler incelendiğinde, bölgenin genel olarak göç veren ve nüfus artış hızının düşük olduğu bir bölge görünümünde olduğu da görülmektedir. Özellikle genç ve çalışabilir nitelikte nüfusun çoğunlukla istihdam amaçlı göçü bu tablonun en önemli nedenleri arasındadır. Bu durum, istihdama katkı sağlayabilecek beşeri sermayeyi güçlendirme çalışmaları ile farklı sektörlerde yapılacak yatırımlar ve girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılma çalışmalarının önemi ve gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bölgede, mahalli idare birlikleri, üretici birlikleri, odalar, vakıflar, dernekler, kooperatifler, sendikalar gibi sosyal sermaye yapıları yer almakla birlikte yeterince güçlü değildir. Söz konusu yapıların güçlendirilmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir. Bu yapıların nitelik ve nicelik bakımından geliştirilmesi, bölgenin girişimcilik kültürü ve beşeri sermayesinin gelişimine de önemli katkılarda bulunacaktır.

Bu sebeplerle eğitime ve istihdama yönelik politikalar geliştirilecek, kadınların ve özel politika gerektiren grupların iş gücüne katılımı arttırılacak, sosyal sermaye yapılarının güçlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar hayata geçirilerek bölgenin sosyal refahının artmasına ve kalkınmasının hızlandırılmasına yönelik proje ve faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Yaşanabilir Mekânlar ve Sürdürülebilir Çevrenin Oluşturulması

TÜİK'in 2022 yılı verilerine göre bölge nüfusunun yüzde 36,1'i köylerde, yüzde 63,9'u da şehirlerde yaşamaktadır. Bölge engebeli arazi yapısı ve düzlüklerin az olması nedeniyle yerleşim bakımından önemli zorluklar barındırmaktadır. Türkiye'de sanayileşme sürecinin öncüsü bölgelerden biri olması nedeniyle uzun yıllar ülkenin her yöresinden göç alan bölgenin şehirleşme hızı planlama hızının önünde seyrettiğinden, gecekondulaşma ve çarpık yapılaşmayı bölgede yoğun şekilde görmek, bunun getirdiği her türlü altyapı ve planlama sorununu gözlemlemek mümkündür. Bölgede yaşam kalitesini arttıracak ve günün gerekliliklerine uygun konut ve iş alanlarının yanında toplumun sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak alanlara da ihtiyaç duyulmaktadır.

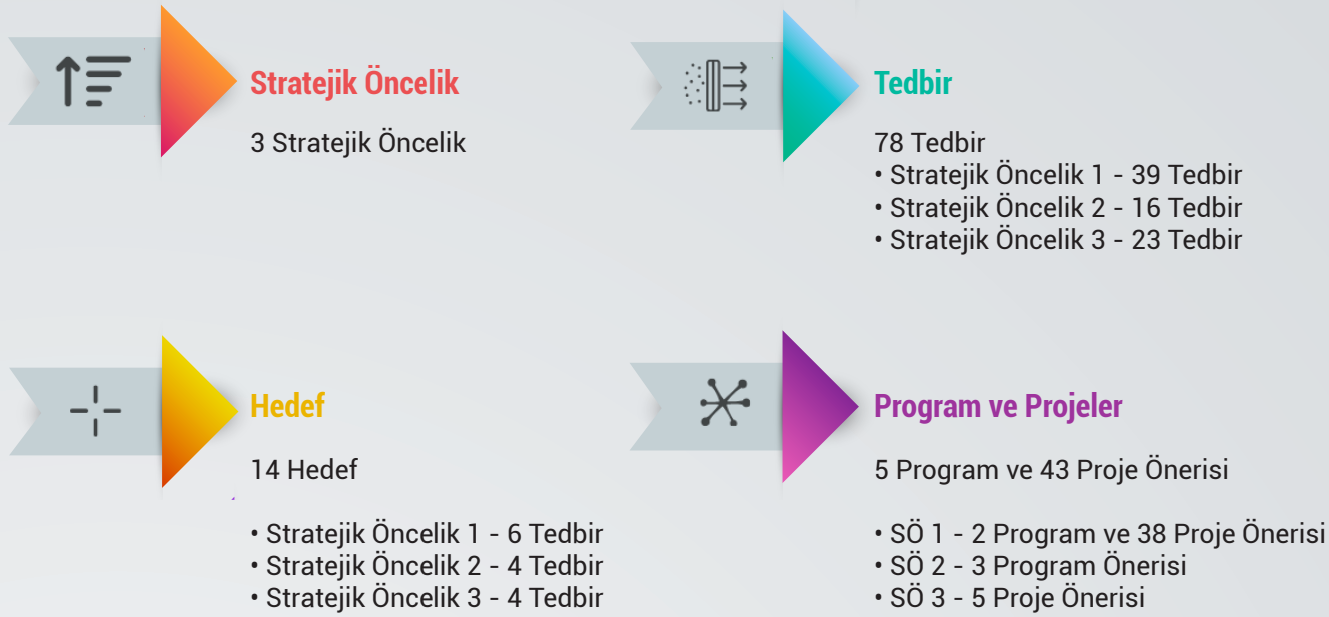
Toplam yüz ölçümünün yüzde 64,3'ü ormanla kaplı bölgenin Karadeniz'e de 139 km kıyısı bulunmaktadır. Bölgenin arazi yapısı ve mülkiyete bağlı sorunlar nedeniyle yerleşime uygun alanlar da oldukça kısıtlıdır. Bunlara ilave olarak bu kadar zengin ve hassas ekosisteme sahip Batı Karadeniz'de yaşamın her alanında çevreye duyarlı yaklaşımların artırılması, insanların şehirlerde ve kırsal alanlarda yaşam kalitesinin sürdürülebilir bir şekilde yükseltilmesi en önemli ihtiyaçların başında gelmektedir.

Geçmişte madencilik faaliyetlerinin başlaması ve işletmelerin açılmasıyla hızlı bir nüfus artışı yaşayan bölgede kentsel ve kırsal doku çoğunlukla çarpık bir yapılaşmaya sahip olduğundan mekânsal kalitenin iyileştirilmesi, kentsel dönüşüm, rehabilitasyon ve sokak sağlıklılaştırma çalışmalarının gerçekleştirilmesi oldukça önemlidir. Söz konusu çalışmalar aynı zamanda iklim değişikliği ve afetlerle mücadele kapsamında da hayata geçirilmelidir.

Sanayi sektörü açısından da bölge kirlenici birçok sektör bünyesinde barındırmaktadır. Bunun yanında bölgede evsel kaynaklı kirlilik de yoğun olarak görülmektedir. Çevre sorunlarının başında atıklar (evsel ve endüstriyel atıklar ile inşaat ve hafriyat atıkları) ve su kaynaklarının kirliliği gelmektedir. Söz konusu sorunların; altyapı ve üstyapı yatırımları, bilinçlendirme ve eğitimlerle çözülmesi öngörülmektedir. Buna ek olarak evsel ve endüstriyel hava kirliliği sorunları da bölgede acilen çözülmesi gereken sorunların başında gelmektedir.

Bölgede yaşayan insanların yaşam kalitesini yükseltirken sosyal ve ekonomik süreçlere katılımlarını kolaylaştırmak, aynı zamanda kent yaşamı içinde temiz bir çevre sağlamak da öncelikler arasında yer almıştır. Bu süreçte bölgenin çarpık kentleşme yapısının, kentsel donatılar ihmal edilmeden, kalite, evrensel tasarım, özgünlük, estetik ve mimari kaygılar gözetilerek dönüşümünün sağlanması, yerleşimlerin iklim değişiklikleri ile afetlere hazırlıklı hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Batı Karadeniz Bölge Planı 2024-2028

STRATEJİK ÖNCELİK-1 Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması

- Hedef 1.1** Planlı Sanayi Alanları Oluşturulacak ve Geliştirilecektir.
- Tedbir 1.1.1.** Mevcut sanayi alanları genişletilerek ve yeni sanayi alanları oluşturularak bölgedeki düzenli sanayi alanı sayı ve büyüklüğü artırılabilecektir.
 - Tedbir 1.1.2.** Mevcut sanayi alanlarının temel altyapı eksiklikleri giderilecektir.
 - Tedbir 1.1.3.** Sanayi alanlarında çevreci ve yenilikçi proje ve uygulamalar hayata geçirilecektir.
 - Tedbir 1.1.4.** Şehir merkezi ve yerleşim alanları içinde kalan sanayi alanları taşınacaktır.
 - Tedbir 1.1.5.** İllerin ve sanayi alanlarının liman, demir yolu ve kara yolu erişimleri geliştirilecek, lojistik imkânları artırılabilecektir.
 - Tedbir 1.1.6.** Sanayi alanlarında ortak kullanım alanı, eğitim ve yenilik altyapısı desteklenecektir.
- Hedef 1.2** Mal ve Hizmet Üretiminde Yenilikçilik Teşvik Edilerek Sektörlerin Rekabet Gücü Artırılabilecektir.
- Tedbir 1.2.1.** Bölgede öne çıkan sektörlerde kümelenme çalışmaları geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.2.2.** Teknoloji geliştirme bölgeleri kurulacak ve mevcutlar geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.2.3.** Yenilikçi ve katma değerli üretime yönelik tasarım merkezi, atölye, AR-GE merkezi, TTO ve nitelikli pazar yeri araçları kazandırılacaktır.
 - Tedbir 1.2.4.** Alternatif destek mekanizmalarıyla yenilikçi üretim ve uygulamalar hayata geçirilecektir.
 - Tedbir 1.2.5.** Dijitalleşme ve dijital dönüşüm uygulamaları geliştirilecek ve desteklenecektir.
 - Tedbir 1.2.6.** Yüksek katma değerli ürünlerin üretimi teşvik edilecek; orta ve yüksek teknolojiyle üretim yapan sektörler desteklenecektir.
 - Tedbir 1.2.7.** İşletmelerin kurumsallaşma düzeyleri ve markalaşma becerileri artırılabilecek, beşeri kapasiteleri güçlendirilecektir.
 - Tedbirler 1.2.8.** Tüm sektörlerde iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri yaygın ve etkin hale getirilecektir.
- Hedef 1.3** Yeşil Dönüşüm Uygulamaları Hayata Geçirilecektir.
- Tedbir 1.3.1.** Kaynak verimliliği, döngüsel ekonomi, temiz üretim ve yeşil dönüşüm odaklı projeler desteklenecek ve bu alanlardaki yatırımlar artırılabilecektir.
 - Tedbir 1.3.2.** Yeşil OSB ve eko-endüstriyel park modeline yönelik yatırımlar teşvik edilecektir.
 - Tedbir 1.3.3.** Enerji verimliliği uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.
 - Tedbir 1.3.4.** Elektrik üretimi ve tüketiminde yenilenebilir enerjinin payı artırılabilecektir.
- Hedef 1.4** Mavi Büyüme Odaklı Sektörel Gelişim Desteklenecektir.
- Tedbir 1.4.1.** Balıkçılık ve endüstriyel su ürünleri üretimi geliştirilecek, depolama, işleme ve paketleme tesisleriyle toplam kalite ve katma değer artırılabilecektir.
 - Tedbir 1.4.2.** Deniz yolu taşımacılık altyapı ve üstyapıları iyileştirilecek, çok modlu lojistik imkânı bölgeye kazandırılacaktır.
 - Tedbir 1.4.3.** Karadeniz'deki hidrokarbon arama ve çıkarma faaliyetleri kapsamında ortaya çıkabilecek yeni fırsatlar değerlendirilecektir.
 - Tedbir 1.4.4.** Gemi inşa, tamir ve bakım sektörü ile yat ve tekne imalatı sektörü geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.4.5.** Marina, kıyı ve deniz turizmi altyapı ve tesisleri geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.4.6.** Denizel kaynaklı elektrik üretimine dönük araştırma, fizibilite ve prototip uygulamaları geliştirilecektir.
- Hedef 1.5** Kültür ve Turizm Geliştirilecek, Turizm Gelirleri Artırılabilecektir.
- Tedbir 1.5.1.** Bölgenin potansiyellerine ve kaynak değerlerine uygun turizm çeşitleri geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.5.2.** Önemli ziyaret noktalarında altyapı ve üstyapılar geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.5.3.** Konaklamada yatak ve tesis sayısı artırılabilecek, konaklama türlerinde çeşitlilik sağlanacak ve nitelikli konaklama imkânları geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.5.4.** Turistik işletmelerde kapasite geliştirilecek ve hizmet kalitesi artırılabilecektir.
 - Tedbir 1.5.5.** Turizmde tanıtım ve pazarlama çalışmaları geliştirilecek, dijital mecralar daha etkin kullanılacaktır.
 - Tedbir 1.5.6.** Ziyaret noktalarının entegrasyonu sağlanarak rotalar geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.5.7.** Bölgenin ve alt destinasyonların sürdürülebilir gelişimi desteklenecek, marka değeri güçlendirilecek, ulusal ve uluslararası ağlara üyelikler artırılabilecektir.
 - Tedbir 1.5.8.** Bölge kültürünün korunması ve gelecek nesillere aktarılması için çalışmalar yapılacaktır ve kültürel gelişim desteklenecektir.
- Hedef 1.4** Tarım ve Alternatif Kırsal Ekonomik Faaliyetler Geliştirilecektir.
- Tedbir 1.6.1.** Tarımsal üretim, tarımsal sanayi ve kırsal turizmin gelişimine yönelik programlar geliştirilecek ve destekler sağlanacaktır.
 - Tedbir 1.6.2.** Odun dışı orman ürünlerinin toplanması, işlenmesi ve paketlenmesine yönelik yatırımlar artırılabilecektir.
 - Tedbir 1.6.3.** Örtü altı tarım, iyi tarım ve organik tarım uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.
 - Tedbir 1.6.4.** Katma değeri yüksek tarımsal ürünler ile tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimine ve işlenmesine yönelik projeler geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.6.5.** Kanatlı hayvan, büyük baş hayvan ve manda yetiştiriciliği ile arıcılık faaliyetleri desteklenecek; bu alanlardaki endüstriyel üretim geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.6.6.** Tarımsal üretim ve işlemede ortak kullanıma yönelik altyapı ve tesisler ile makine parkları geliştirilecektir.
 - Tedbir 1.6.7.** Yerel ve yöresel ürünlere yönelik markalaşma ve tanıtım çalışmaları yürütülecek, işleme, paketleme, satış ve pazarlama altyapısı geliştirilecektir.

STRATEJİK ÖNCELİK 1 - SEKTÖREL GELİŞİM, DÖNÜŞÜM VE ÇEŞİTLENMENİN SAĞLANMASI

Safran Çiçeği

3. STRATEJİK ÖNCELİK 1 – SEKTÖREL GELİŞİM, DÖNÜŞÜM VE ÇEŞİTLENMENİN SAĞLANMASI

3.1. Amaç

2024-2028 planlaması kapsamında hazırlanan sektörel gelişim, dönüşüm ve çeşitlenmenin sağlanması stratejisi On İkinci Kalkınma Planı ile örtüşen amaç ve tedbirlere sahiptir. Kalkınma planının vizyonu “Türkiye Yüzyılında çevreye duyarlı, afetlere dayanıklı, ileri teknolojiye dayalı yüksek katma değer üreten, geliri adil paylaştan, istikrarlı, güçlü ve müreffeh bir Türkiye” olarak ortaya koyulmuştur. Plan, “istikrarlı büyüme, güçlü ekonomi”, “yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim”, “nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum”, “afetlere dirençli yaşam alanları, sürdürülebilir çevre” ve “adaleti esas alan demokratik iyi yönetim” olmak üzere beş ana eksen üzerinden oluşmaktadır. Yeşil ve dijital dönüşüm, ekonomide rekabetçilik ve verimlilik artışı sağlayarak refahın yükseltilmesine katkı sağlayacak politikaların odak noktasını oluşturmaktadır.

On İkinci Kalkınma Planı’nın temel hedefi, Türkiye’nin yüksek gelir grubu ülkeler arasında yer almasını sağlamak olarak ifade edilmektedir. Bu doğrultuda, yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçilik, verimlilik temelli, sanayi ağırlıklı, ihracata dayalı nitelikli büyüme, enerji ve gıda arz güvenliği, uluslararası iş birlikleri ve stratejik ortaklıkların güçlendirilmesi gibi politikalar uygulanması planlanmaktadır. Plan kapsamında imalat sanayii odaklı büyüme, teknoloji kapasitesinin geliştirilmesi, yeşil ve dijital dönüşüm, sürdürülebilir üretim ve uluslararası rekabet gücünün artırılması ön planda tutulmuştur.

Kalkınma planında bu hedeflere ulaşabilmek için, makroekonomik politika çerçevesinde Türkiye’nin verimlilik ve rekabetçiliği öne çıkarılarak sanayi sektörünün tarım ve hizmetler sektörleriyle etkileşiminin artırılması, büyümenin başat aktörü olarak sanayinin rol alması, yeşil dönüşüm ve dijital teknoloji entegrasyonunun teşvik edileceği belirtilmektedir. Sanayide yeşil dönüşüm için çeşitli politika ve tedbirler alınması, sürdürülebilir üretim ve dijitalleşme odaklı projelere destek verilmesi, enerji verimliliğinin teşvik edilmesi, tesislerin çevresel etkilerinin izlenmesi ve azaltılması gibi planlamalar yapılmıştır. Dijital dönüşümde ise yapay zekâ, büyük veri analitiği, otomasyon gibi teknolojilerin imalat süreçlerine entegrasyonunun teşvik edilmesi, KOBİ’lerin dijital teknolojileri etkin kullanmalarının desteklenmesi, model fabrikaların kurulması ve 5G teknolojisinin kullanımının teşvik edilmesi hedeflenmektedir. Tüm bu hedefler ve tedbir planlamaları bölge özelinde değerlendirildiğinde yeşil ve dijital dönüşüm odağında yenilikçiliğin, rekabetçiliğin ve katma değer tüm sektörlerde teşvik edilmesi önem arz etmektedir.

Zaman içinde enerji kaynaklarının çeşitlenmesi ve çevresel endişelerin artmasıyla birlikte, Batı Karadeniz Bölgesi’ndeki sanayileşme modeli üzerinde değişiklikler kaçınılmaz hale gelmiştir. Kalkınma planının öngördüğü yeşil ve dijital dönüşüm stratejileri, bölgenin tarihindeki madencilik odaklı sanayi mirasını sürdürürken aynı zamanda çevre dostu ve teknoloji odaklı bir geleceğe yönelik stratejileri zorunlu hale getirmiştir. Yeşil enerji kaynaklarına dayalı sürdürülebilir üretim modellerine geçiş, çevresel etkilerin kontrol altına alınması ve dijital teknolojilerin entegrasyonu bölgenin sanayileşme potansiyeli, çevresel sürdürülebilirlik ve rekabet gücü açısından daha geniş bir perspektifle değerlendirilmelidir.

Batı Karadeniz Bölgesi, Ereğli havzasında 1829 yılında taş kömürünün bulunması ve 1848 yılında madencilik faaliyetlerinin başlamasıyla önem kazanmaya başlamış bir bölgedir. Maden işletmeciliği yapmak üzere İngiltere, Fransa ve İtalya’dan yabancı maden firmaların yanında farklı niteliklere sahip yerli ve yabancı binlerce çalışan havzaya gelerek burada çalışmaya ve yaşamaya başlamıştır. Taş kömürü madeninin varlığı nedeniyle bölgede entegre demir-çelik fabrikaları kurulmuş ve bağlantılı sektörler gelişmiş, Türkiye’nin enerji ihtiyacı da önemli ölçüde bölgeden sağlanmaya başlanmıştır. Böylece, Türkiye’nin sanayileşme sürecinin temel taşları bölgede atılmıştır.

Havzadaki sektörel gelişim ağırlıklı olarak taş kömürüne bağımlı bir şekilde madencilik, enerji ve demir-çelik sektörlerinde olmuş ve bu gelişim günümüze kadar sürmüştür. Bir dönem 40 bini aşan çalışan sayısı ile Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK), 30 binlere yaklaşan çalışan sayısı ile demir-çelik işletmeleri bölge ekonomisinin âdeta omurgası haline gelmiştir. 1990’lı yıllara kadar hâkim sektörlerde kamu iktisadi teşekküllerinin (KİT) varlığı ve istihdamdaki payı oldukça fazladır. KİT’lerin istihdam ve ekonomideki payının yüksek oluşu, alternatif yatırımların ve girişimlerin bölgede gerçekleştirilme iştahını ve bölgenin farklı potansiyellerinin değerlendirilmesine yönelik

arayışları da olumsuz yönde etkilemiştir. Buna bağlı olarak alternatif yatırımlar yapılmadığından bölgede sektörel çeşitlenme yeterince sağlanamamıştır.

Bununla birlikte 1990'lı yıllardan başlayarak sırasıyla KARDEMiR, Filyos Ateş Tuğla Fabrikası, Çaycuma SEKA Kâğıt Fabrikası, ERDEMiR ve Çatalağzı Termik Santrali işletmelerinin özelleştirilmesi, TTK'nın ise rödovanslı işletmeciliğe yönelmesi sonucu bölgenin istihdam yapısında önemli değişiklikler yaşanmaya başlamıştır. Bölgede alternatif sektör ve yatırımların eksikliği göçü beraberinde getirmiştir.

Diğer taraftan ülkemizde kentleşmenin hızla artmasıyla birlikte özellikle son yıllarda İstanbul ve büyük metropollerde hızlı değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır. Dünya örneklerine benzer şekilde metropolitan alanlarda yatırım yeri sorunları, işçilik ve yaşam maliyetlerinin yükselmesi, yüksek teknoloji sektörlerin ve hizmet sektörünün gelişimi sonucu sanayi yatırımları farklı bölgelerde kendine yer aramaktadır. Yatırımların bölge seçiminde pazara yakınlık, uygun yatırım yeri, nitelikli iş gücü, ulaşım ve lojistik ağlarının güçlü olması ve teşvik gibi farklı parametreler önemli hale gelmektedir. Sanayinin desantralizasyonu olarak adlandırılan bu süreç on yılı aşkın süredir ülkemizde de yaşanmaktadır. Kuzey Marmara Otoyolu'nun tamamlanması bölgeye ulaşımı kolaylaştırmış olup desantralizasyonun bölgeye yönelmesini hızlandıran bir etki oluşturmuştur. İstanbul'daki sanayi yatırımları batıda Trakya bölgesine, doğu ve güneyde Kocaeli, Yalova, Bursa, Sakarya, Düzce aksına kadar yayılmış olup yatırım talepleri son birkaç yılda Batı Karadeniz Bölgesi'ne kadar uzanmıştır.

Özellikle son yıllarda Filyos Vadisi Projesi'nin de bölgede yarattığı fırsat ve hareketlilikle daha fazla yatırım alanı talep edildiği ve talep edilen ölçeklerin de hâlihazırda mevcut olan sanayi parseli ölçeklerinden çok daha büyük olduğu görülmektedir. Bu durum, Batı Karadeniz Bölgesi'nde yeni ve planlı sanayi alanları oluşturulmasına, mevcut sanayi alanlarının altyapı ve üstyapılarının geliştirilmesine duyulan ihtiyacı artırmaktadır. On İkinci Kalkınma Planı'nda "Batı Karadeniz'de yer alan kömür ve doğal gaz sahaları ile demir-çelik, kâğıt, ormancılık sanayii ve tarıma dayalı sanayinin Filyos Limanına bağlantısı sağlanacaktır." ifadesi yer almaktadır. Bu doğrultuda plan döneminde yerel ve ulusal paydaşların iş birliği ile çalışmalar yürütülecektir.

On İkinci Kalkınma Planı'nın hedefleri ve politikaları çerçevesinde, yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim amacına odaklanarak, imalat sanayiinde yeşil dönüşümü desteklemeye yönelik politika ve tedbirler arasında, mevcut organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinde ortak kullanıma yönelik yeşil dönüşüm projelerinin tasarlanması, Yeşil OSB ve Yeşil Endüstri Bölgeleri'nin yaygınlaştırılması bulunmaktadır. Kalkınma planında ayrıca, kamu yatırım politikaları çerçevesinde çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması, dijital dönüşümün desteklenmesi, bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması, özel sektör yatırımlarının ihtiyaç duyduğu altyapının temin edilmesi, afetlere ve küresel risklere karşı dayanıklılığın artırılması hedeflenmiştir. Planlı sanayi alanlarındaki ihtiyaca yönelik olarak, kamu yatırımlarına ayrılan kaynağın artırılması kararlaştırılmıştır. Politika ve tedbirler başlığı altında, özellikle planlı sanayi alanlarına yönelik yatırımlara öncelik verilmesi hedeflenmektedir. Bu politika ve tedbirlerin bölgeye uyarlanmasıyla sanayi sektörü daha sürdürülebilir ve rekabetçi bir yapıya kavuşturulabilecektir.

Bölgede mevcut durumda yatırım yapılabilecek sanayi alanları sayı ve ölçek olarak oldukça kısıtlıdır. Bölgenin engebeli topografyası, bölge yüz ölçümünün önemli bir kısmının ormanla kaplı olması, maden havzası nedeniyle yatırıma kapalı alanlar gibi nedenler de bölgede planlı sanayi alanlarının oluşturulmasını zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla bu durum yeni yatırımların bölgeye gelmesini ve farklı sektörlerin bölgedeki gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir.

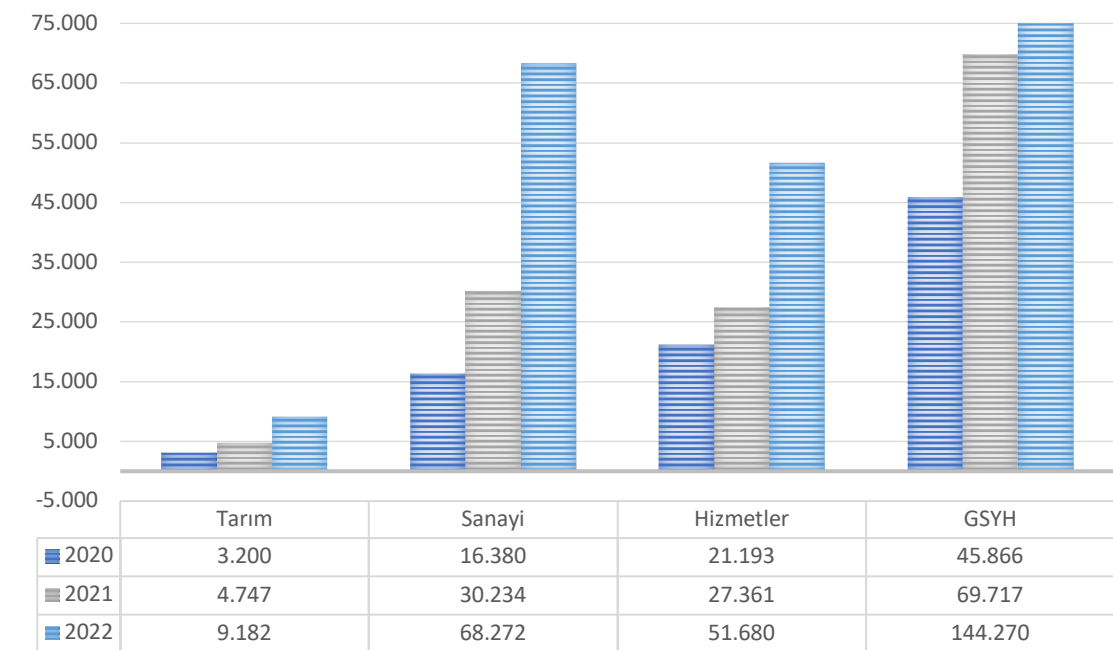
Türkiye'nin son 20 yıldaki hızlı sanayi gelişimi, işletmelerin üretim kapasitelerini ve daha büyük sanayi alanlarına duyulan ihtiyacı arttırmıştır. Bu durum yatırımların hayata geçme sürecinde bölgede farklı büyüklük ve ölçeklerde planlı sanayi ve ticaret alanları oluşturulmasını ve bunların bir plan dâhilinde hazırlanmasını elzem hale getirmiştir.

Bölge sanayisinin gelişimi, rekabetçi ve katma değerli yatırımların hayata geçirilebilmesi için planlı sanayi alanlarının sayı ve büyüklük olarak artırılması gerekmektedir. Öncelikli olarak devam eden yatırımların hızla tamamlanması ve diğer taraftan da planlı sanayi alanları oluşturulması bölgeye yeni yatırımları çekecek ve kalkınmayı ivmelendirecektir. Planlı yeni sanayi alanlarının oluşturulmasında coğrafi imkânsızlıklar da göz önüne alınarak deniz dolgu modeli gibi yeni yaklaşımlar çevreci bir bakış açısıyla ele alınabilecektir. Ayrıca endüstri bölgeleri ve organize sanayi bölgeleri mevzuatlarındaki değişiklikler takip edilerek fırsatların da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bir önceki bölge planının hazırlık dönemi olan 2013 yılında bölgede aktif OSB sayısı 4 iken 2023 yılında bu sayı bölgede ancak 5'e yükselebilmektedir. Sanayi alanı oluşturulması oldukça uzun ve zor bir süreç gerektirmektedir. Önceki plan hazırlık döneminden günümüze iki adet endüstri bölgesi kurulmuş ve altyapı çalışmaları önemli oranda tamamlanmıştır. Filyos Serbest Bölgesi sınırları tespit edilmiş olup hâlâ aktif değildir. Çaycuma'da altyapısı tamamlanan Çaycuma Tarıma Dayalı İhtisas OSB'ye ek olarak aynı içerikte genişleme alanı işlemleri, altyapı uygulama ve kamulaştırma işlemleri devam eden Eskipazar OSB, tüzel kişilik kazanan Gökçebey OSB ve birçok KSS projesi devam etmektedir. Ayrıca Bartın ile Çaycuma OSB'nin genişletme çalışmaları sürdürülmektedir. Karabük'ün Yenice ilçesi, Zonguldak'ın Ereğli ilçesinde, Bartın'ın Abdipaşa beldesinde ve Zonguldak'ın Saltukova beldesinde yeni OSB kurulmasına yönelik çalışmalar ise devam etmektedir. Ayrıca Zonguldak'ın Kilimli ilçesinde bölgeye katma değeri yüksek yatırımların çekilebilmesi amacıyla bir endüstri bölgesi kurulmasına yönelik ön araştırma çalışmaları ve girişimler de sürmektedir.

Bölgenin iktisadi faaliyet kollarına göre cari fiyatlarla gayrisafi yurt içi hâsıla (GSYH) bakımından ilk sırada sanayi sektörü gelmektedir. Bölgede GSYH değeri 2022 yılında tarım sektöründe 9,2 milyar TL, hizmetler sektöründe 51,7 milyar TL iken sanayi sektöründe ise 68,3 milyar TL, toplam Gayrisafi Yurt İçi Hâsıla ise 144,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Sanayi sektöründe üretim, istihdam ve ihracatta geleneksel sektörlerin hâkimiyeti devam ettiğinden mal ve hizmet üretiminde yenilikçi model ve rekabetçi uygulamalar yeterince gelişmemiştir. Şekil 32'de bölgenin 2020, 2021 ve 2022 yıllarında gayrisafi yurt içi hâsıla bakımından iktisadi faaliyet kollarına göre dağılımı gösterilmektedir.

Şekil 32: Bölgenin İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Cari Fiyatlarla Gayrisafi Yurt İçi Hâsılası (milyon TL)

Kaynak: TÜİK, 2023

On İkinci Kalkınma Planı dönemi boyunca, özellikle sanayide öncelikli sektörlerde teknoloji, yenilikçilik, ürün kalitesi, verimlilik ve ihracat kapasitesinin artırılması, endüstriyel kapasitenin dönüştürülmesi, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ve rekabetçiliğin artırılması hedeflenmektedir. Yeşil ve dijital dönüşümü destekleyen politikalarla uluslararası doğrudan yatırımlar için çekici bir ortam oluşturularak, AR-GE ve teknoloji transferini teşvik eden dinamik bir üretim yapısı kurularak küresel düzeyde ortaya çıkan fırsatlardan en iyi şekilde faydalanılması hedeflenmektedir. Bu çerçevede bölgede oluşturulacak ve uygulanacak politika ve tedbirlerin etkin şekilde takibi ve koordinasyonu sağlanacaktır.

Bölgede mal ve hizmet üretiminde rekabetçiliğin geliştirilmesi için kümelenme çalışmalarının yanında, girişimcilik, AR-GE ve yenilik altyapı ve yatırımları hayata geçirilmelidir. Mevcut durumda bölgede üç özel AR-GE merkezi,

iki tasarım merkezi, iki teknoloji geliştirme bölgesi, üç adet teknoloji transfer ofisi ve bir inovasyon merkezi bulunmaktadır. Bu altyapıların sayısının ve niteliklerinin artırılması, sektörlerin ve işletmelerin yenilikçi ve katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca mevcut işletmelerde; üretim ve hizmet kalitelerinin yükseltilmesi, kurumsallaşmanın ve yeşil dönüşümün sağlanması, akıllı uzmanlaşma, kümelenme ve simbiyotik mantığın geliştirilmesi, ihracatın ve verimliliğin artırılması, fikri, sinai ve mülkiyet haklarının ekonomik değere dönüşümü de desteklenmelidir. Bu çalışmalar yapılırken iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin tüm sektörlerde yaygın ve etkin hale getirilmesi, güncel ve modern teknikler de kullanılarak iş kazalarının önüne geçilmesi oldukça önemlidir.

Diğer taraftan Avrupa başta olmak üzere dünyada iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında üretimden tüketime yeni yaklaşımlar geliştirilmektedir. Paris İklim Anlaşması ve Yeşil Mutabakat da bu kapsamda oluşturulmuş olup bu anlaşmalara taraf ülkelerde yeşil dönüşüm hareketi başlatılmıştır. On İkinci Kalkınma Planı'nda da geniş bir şekilde ele alınan bu husus, yeşil teşvik ve düzenlemeler gibi politika önlemlerini gündeme getirmiştir. İklim değişikliğiyle mücadelede zararların azaltımı ve uyum, kayıp ve zararların telafisi, finansman, teknoloji geliştirme ve transferi gibi konularda çeşitli adımlar atılmaktadır. Bu bağlamda, temiz enerji üretimi, enerji verimliliği, yeşil dönüşüm, sürdürülebilir ulaşım, döngüsel ekonomi, yeşil altyapı ve şehir planlaması, sürdürülebilir tarım ve gıda üretimi gibi alanlarda yatırımların hızlanması öngörülmektedir.

Kalkınma Planında küresel ekonomideki dengelerin değişimine, teknolojik gelişmelere, enerji ve emtia fiyatlarındaki artışa, iklim değişikliğine ve iş yapma modellerindeki değişimlere uyum sağlamak adına dijitalleşme ve yeşil dönüşüm odaklı politikalar sıkça ele alınmaktadır. Ayrıca, nitelikli insan kaynağının artırılması, katma değerli üretim ve ihracat kapasitesinin yükseltilmesi amaçlanırken, 2053 net sıfır emisyon hedefleriyle uyumlu teknoloji ve altyapı yatırımları, yeşil ve dijital becerilerin geliştirilmesi, finansman ve teşvik mekanizmalarının kurulması öncelikli hedefler arasında yer almaktadır. Plan, Türkiye'nin ihracata yönelik, teknoloji yoğun, katma değeri yüksek, yeşil ve dijital dönüşümü öncelik haline getiren bir üretim merkezi olma amacını vurgulayarak özellikle imalat sanayiine odaklanmaktadır.

Gerek sanayide gerekse hizmet üretiminde yenilikçi ve çevreci yaklaşımlarla farklı proje ve faaliyetler geliştirilerek bu alanda önemli kazanımlar elde edilebilmektedir. Batı Karadeniz Bölgesi Türkiye ortalamasına kıyasla enerji üretimi ve tüketiminde üst sıralarda yer aldığından yeşil dönüşüm hareketinde alması gereken önemli bir mesafe bulunmaktadır.

Dünya genelinde son yıllarda gittikçe artan gıda ve enerji ihtiyacı nedeniyle denizel ekonomi potansiyeli üzerinde daha fazla durulmaya başlanmıştır. Mavi büyüme olarak adlandırılan bu yaklaşım kapsamında Karadeniz'e 139 km kıyısı olan Batı Karadeniz'in de önemli bir potansiyele sahip olduğu bilinmektedir. Bölgede su ürünleri yetiştiriciliği kapsamında endüstriyel balıkçılığın, deniz ticaretinin ve bağlı sektörlerin geliştirilmesi bu açıdan önemlidir.

Türkiye'nin en büyük doğal gaz rezervi Karadeniz'de Zonguldak açıklarında Sakarya Gaz Sahası'nda bulunmuştur. Hidrokarbon kaynaklarının yaratacağı fırsatlardan yararlanılması ve denizel enerji üretim yöntemlerinin araştırılması da yeni dönemde önceliklendirilecek konular arasında yer almaktadır. Bölgede deniz yolu taşımacılığının ve kruvaziyer turizminin geliştirilmesi, gemi inşa, yat ve tekne yapımı sektörlerinin geliştirilmesi deniz ekosisteminden daha fazla faydalanılmasını sağlayacaktır. Bunun yanında deniz kirliliğinin azaltılması, marina, kıyı ve deniz turizmi altyapı ve tesislerinden daha fazla faydalanılması mavi büyüme odaklı sektörel gelişimi destekleyecektir. Yeni plan döneminde bölgede mavi büyümeye yönelik önemli adımlar atılması planlanmaktadır.

On İkinci Kalkınma Planı'nda öncelikli gelişme alanlarından biri olarak belirlenen turizm sektöründe turizmin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi, sezon süresinin uzatılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve daha fazla harcama eğilimi olan ziyaretçinin ülkemize çekilmesiyle ziyaretçi başına turizm gelirin artırılması hedeflenmektedir. Buna ek olarak varış noktası yönetimi yaklaşımıyla sektörde yeşil ve dijital dönüşümün gerçekleştirilerek rekabetçiliğin geliştirilmesi ve koruma/kullanma dengesi gözetilerek ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlanmasının da amaçlandığı ifade edilmektedir.

Batı Karadeniz Bölgesi jeolojik, tarihî, kültürel, doğal ve endüstriyel miras değerleri bakımından oldukça zengin

bir coğrafyadır. Bununla birlikte turizm sektörü; altyapı ve yatırım, markalaşma ve turizm unsurları arasındaki entegrasyon eksiklikleri, konaklama çeşitliliği ile nitelikli konaklama tesislerinin yetersiz olması, hizmet kalitesi ve tanıtım eksikliği gibi nedenlerle kısıtlı bir şekilde gelişebilmiştir. Bölge turizmi çoğunlukla Safranbolu ve Amasra gibi marka değeri yüksek ve bilinen şehirler üzerinden planlanmış, ağırlıklı olarak iç turizm hedeflenmiştir. Özellikle son on yılda yapılan altyapı ve üstyapı yatırımları ile turizm aktörlerindeki bilinç ve farkındalığın gelişmesiyle birlikte turizmde önemli bir gelişim gözlemlenmeye başlamıştır. Bundan sonraki süreçte On İkinci Kalkınma Planı'yla da uyumlu olarak turizmin çeşitlendirilmesi, tüm bölgeye ve yıla yayılarak geliştirilmesi, ayrıca yaratılan katma değerlerin artırılmasına yönelik çalışmalara öncelik verilmesi planlanmaktadır.

On İkinci Kalkınma Planı'nın Yeşil ve Dijital Dönüşümle Rekabetçi Üretim başlıklı hedef ve politikaları içerisinde, tarım ve gıda alanının öncelikli gelişme alanlarından biri olarak belirlendiği görülmektedir. Bu alanda atılacak adımlar arasında orman kaynaklı ürün ve hizmetlerin sürdürülebilir orman yönetimi ilkeleri çerçevesinde ihracat odaklı çeşitlendirilmesi, sektörün ekonomideki payının artırılması ve orman varlığının yoğun olduğu bölgelerde orman ürünleri ihtisas Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) kurularak sektörde kümelenme sağlanması gibi politika ve tedbirler bulunmaktadır.

Bu hedeflerle uyumlu olarak bölgede topyekün kalkınma için önemli bir nüfusa sahip kırsal kesimin de alternatif politika ve stratejilerle geliştirilmesi gerekmektedir. Batı Karadeniz Bölgesi'nde tarım sektörü ile tarım dışı ekonomik faaliyetler yeterince gelişmemiştir. Engebeli ve bölünmüş arazi yapısı endüstriyel tarımı zorlaştırmaktadır. Bununla birlikte tarımda bölgenin karakterine ve toprak yapısına uygun butik üretimler geliştirilebilecektir. Bu kapsamda bitkisel ve hayvansal üretim, odun dışı orman ürünleri üretimi, tarıma dayalı sanayi ve tarım dışı ekonomik faaliyetler geliştirilmelidir.

Örtü altı tarımın ölçeği, teknoloji düzeyi ve toplam alanı arttırılmalıdır. İyi tarım ve organik tarım gibi uygulamalarla verimli ve sağlıklı üretim teşvik edilmelidir. Bölgede üretilen, yetiştirilen veya doğal olarak yetişen katma değeri yüksek ürün gruplarının üretim ve hasadının artırılması, bu ürünlerin işlenmesine yönelik kapasitenin geliştirilmesi sağlanmalıdır. Kırsalda ekonomik faaliyetlerin geliştirilmesi üretim ve işlemede ortak kullanıma yönelik altyapı ve tesisler ile makine parkının geliştirilmesi bu plan döneminde müdahale edilmesi gereken konular arasında yer almaktadır.

3.2. Hedefler

3.2.1. (Hedef 1.1) Planlı Sanayi Alanları Oluşturulacak ve Geliştirilecektir.

Batı Karadeniz Bölgesi coğrafi olarak engebeli bir arazi yapısına sahiptir ve bölgenin önemli bir kısmı ormanlarla kaplıdır. Bölgenin sahip olduğu elverişsiz arazi yapısı, büyük ölçekli yatırım alanları oluşturulmasını ve yeni yatırımların yapılmasını zorlaştırmaktadır. Mevcut durumda bölgenin sahip olduğu planlı sanayi alanı sayısı ve parsel büyüklüğü yeni ve katma değerli yatırımların bölgede gelişimi için yeterli olmadığından bu durum bölgedeki ekonomik gelişmeyi, üretimi, istihdamı, ihracatı ve kalkınma fırsatlarını olumsuz etkilemektedir. Sektörel gelişimin, çeşitliliğin, üretim ve istihdamın artması için bölgede planlı sanayi alanı projeleri geliştirilecektir.

On İkinci Kalkınma Planı'nda, planlı sanayi alanlarının (OSB, EB, KSS) ülke yüz ölçümüne oranının 0,18'den 0,50'ye çıkarılması hedeflenmiştir. Buna ek olarak planda, OSB'lerin sayılarının ve niteliğinin artırılması, altyapısının iyileştirilmesi, yeşil dönüşüme entegre edilmesi, eğitimle bütünleştirilmesi, yeni ihtisas OSB'lerin kurulması vb. bir çok hedef yer almaktadır. Bu kapsamda, TR81 Batı Karadeniz Bölgesinde planlı sanayi alanları oluşturulması hedefinin On İkinci Kalkınma Planı hedefleriyle doğrudan uyumlu olduğu ifade edilebilecektir.

2023 yılı itibarıyla, Zonguldak'ta üç adet aktif organize sanayi bölgesi (OSB) bulunmaktadır. Ereğli ve Çaycuma OSB'leri tam doluluk seviyesine yaklaşmış olup bu OSB'lerde genişlemeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Alaplı OSB'de ise altyapı çalışmaları ve parsel tahsis süreçleri devam etmektedir. Ancak yatırıma hazır parsellerin tamamı dolu veya tahsisli durumdadır. Zonguldak-Ankara-Karabük yolu kesişim bölgesinde planlanan Gökçebeğ OSB için kuruluş yeri tespiti ile tüzel kişilik oluşturma süreci tamamlanmıştır. Çaycuma'da altyapı çalışmaları tamamlanmış bir adet Sera İhtisas OSB bulunmakta olup 2024 yılında faaliyete geçmesi beklenmektedir. Filyos beldesi yakınlarında altyapı çalışmaları tamamlama aşamasında olan bir adet endüstri bölgesi, gerisinde ise henüz fiziki bir çalışma yapılmayan serbest bölge yer almaktadır. Filyos Limanı arkasında TPAO tarafından doğal gaz işleme tesisi olarak kullanılan bir adet endüstri bölgesi mevcut olup 2023 yılı Nisan ayı itibarıyla faaliyete

geçmiştir. Diğer endüstri bölgesi için de 2024 yılı itibarıyla altyapı çalışmalarının devam etmesi ve üstyapı çalışmalarına başlanması beklenmektedir. Bartın'da bir adet OSB yer almakta olup tam doluluk seviyesine ulaşmıştır. Bu nedenle genişlemeye yönelik çalışmalar devam etmektedir. Karabük'te ise bir adet OSB aktif olarak faaliyetlerine devam etmekte, Eskipazar ilçesinde ise bir adet karma OSB kurulumu için çalışmalar devam etmektedir. Bunlara ek olarak Ereğli'de ikinci OSB, Zonguldak Saltukova ile Bartın Abdipaşa'da yeni OSB oluşturulmasına yönelik çabalar da mevcuttur. Ayrıca Kilimli ilçesinde atıl alanların ekonomiye kazandırılması ve ilçe bazlı teşvik sisteminin avantajlarından faydalanmak üzere bir endüstri bölgesi kurulması için ön çalışmalar ve girişimler devam etmektedir. Bölgenin ihtiyaçları gözetilerek devam etmekte olan yeni OSB ve KSS projeleri ile genişleme projeleri hızlandırılarak tamamlanacaktır. Planlı sanayi alanlarının seçimi yapılırken şehirlerin gelişme aksları ile birinci sınıf tarım alanı, orman, ırmak yatağı, sulak alan, afet riski yüksek alanlar gibi riskli bölgelerden uzak tutulması ve ekosisteme zarar vermeyecek şekilde hassas bir planlama yaklaşımı esas alınmalıdır.

Diğer taraftan Karadeniz'de Sakarya Gaz Sahası'nda keşfedilen doğal gaz ve bu doğal gazın Filyos'ta işlenerek ana dağıtım hatlarına verilmesi, bölgedeki yatırım ekosistemi ile alternatif sektörlerin bölgede gelişim potansiyelini olumlu yönde etkilemiştir. Bölge; değişen küresel eğilimler, stratejik alanlarda yaşanan gelişmeler ve geleneksel sektörlerdeki dar boğazlar nedeniyle bir dönüşümün ön evresindedir. Planlı sanayi alanları oluşturulması ve yatırım ekosisteminin iyileştirilmesi, bölgede sektörel gelişim, dönüşüm ve çeşitlenmenin başlangıcı olacaktır. Bununla birlikte Filyos Vadisi Projesi kapsamında birçok farklı bileşen, kurum/kuruluş ve yatırım eş zamanlı yürütüldüğünden eş güdüm ve bütüncül planlama ihtiyacı bulunmaktadır.

Bölgede özellikle valilikler, sanayi ve teknoloji il müdürlükleri, ticaret ve sanayi odaları, kalkınma ajansı, yerel yönetimler ve OSB müdürlüklerinin girişimleriyle planlı sanayi alanlarının oluşturulmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Aynı zamanda mevcut alanların genişletilmesine yönelik çalışmaların hızlandırılması beklenmektedir. Bu gelişmelerin bölgede üretim, ihracat ve istihdam değerlerini tetikleyerek bölgesel kalkınmayı hızlandırması amaçlanmaktadır.

3.2.1.1. Tedbirler 1.1

Tedbir 1.1.1. Mevcut sanayi alanları genişletilerek ve yeni sanayi alanları oluşturularak bölgedeki planlı sanayi alanı sayı ve büyüklüğü artırılabilecektir.

Tedbir Açıklaması: Batı Karadeniz Bölgesi'nde OSB'lerin mevcut doluluk durumları ve talepler dikkate alındığında yeni yatırımlar için planlı sanayi alanları oluşturulması gerektiği görülmektedir. Bunun yanında neredeyse her ilçede mevcut sanayici ve işletmelerin OSB'lerden daha küçük üretim ve işliklere ihtiyaç duyduğu, hâlihazırda mevcut olan altyapının günün gerekliliklerini karşılamadığı görülmektedir. Bu doğrultuda OSB'den daha küçük sanayi alanı yatırımlarına da ihtiyaç duyulmaktadır. Planlı sanayi alanları projelerinin hayata geçirilmesi hususunda yerel, ulusal, dış kaynaklı fonların kullanılabilirliği değerlendirilmelidir.

Çaycuma ve Bartın OSB genişletme çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca Çaycuma Tarıma Dayalı İhtisas OSB altyapı çalışmaları, Eskipazar OSB kamulaştırma ve altyapı çalışmaları ile Gökçebey OSB için kuruluş yeri tespiti ile tüzel kişilik oluşturma süreci tamamlanmış, Ereğli II. OSB kurulumuna yönelik planlama çalışmalarına başlanmıştır. Söz konusu OSB'lerde plan döneminde işletmelerin yatırımlarını başlatacağı öngörülmektedir. Bunlara ek olarak Bartın'da Tarıma Dayalı İhtisas Sera OSB, Abdipaşa OSB, Yenice'de mobilya, orman ürünleri ve/veya ağaç işleri OSB veya KSS kurulması çalışmaları, Saltukova OSB ile Çaycuma Tarıma Dayalı İhtisas OSB 2. etap çalışmalarının da yürütülmesi öngörülmektedir. Alaplı'da bulunan dağınık haldeki sanayi tesislerine yönelik ıslah OSB kurulum çalışmaları yürütülmesi öngörülmektedir. Ayrıca bölgede su ürünleri yetiştiriciliğinin geliştirilmesi de planlandığından denizde ve karada yetiştiricilik alanları oluşturulması, işleme ve paketleme tesisleriyle bu alanda katma değer yaratılması hedeflenmektedir. Kilimli ilçesinde de bir endüstri bölgesi kurulmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Bunlara ek olarak bölgede neredeyse her ilçede ihtiyaç duyulan KSS eksiklikleri giderilecek, mevcutların da iyileştirme çalışmaları yürütülecektir. Zonguldak ilinde proje, planlama ve ön hazırlık çalışmaları tamamlanan MAKZON projesinin (KSS) plan döneminde hayata geçmesi öngörülmektedir.

Tedbir 1.1.2. Mevcut sanayi alanlarının temel altyapı eksiklikleri giderilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgedeki sanayi alanlarının birçoğunda temel altyapı eksiklikleri bulunmaktadır. Sanayi

alanlarında enerji altyapısı ve güvenliği, modernizasyon, alternatif enerji tedarik uygulamaları, ulaşım, atık yönetimi gibi yatırımlar tamamlanarak günün ve mevzuatın gerektirdiği şartlara uyum çalışmaları yapılacaktır. Bu doğrultuda yerel kaynak imkânları ve dış fonlar kullanılarak Çaycuma ve Bartın OSB, Eskipazar OSB, Eflani KSS, Ereğli ve Alaplı OSB, Çaycuma Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB başta olmak üzere bundan sonra yapılacak olan tüm OSB ve KSS'lerde belirtilen uygulamalar yerine getirilecektir.

Tedbir 1.1.3. Sanayi alanlarında çevreci ve yenilikçi proje ve uygulamalar hayata geçirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölge içindeki işletmelerin yatırım yeri taleplerini karşılamak, bölge dışından yatırım çekmek ve Filyos Vadisi Projesi'nin geri sahasındaki yatırım ekosisteminin geliştirmek üzere yeni yatırım alanlarına olan ihtiyaç her geçen gün daha fazla hissedilmektedir. OSB'ler bölgede yapılması planlanan görece büyük yatırımların karar sürecini hızlandırırken teşvik ve destekler açısından da avantajlar sağlamaktadır. Ayrıca bu alanlar, yeşil dönüşüm, yenilenebilir enerji kullanımı, atık yönetimi, kaynak verimliliği, simbiyotik faaliyetler, akıllı uzmanlaşma, kümelenme, karbon salınımının azaltılması gibi birçok uygulamaya da imkân tanımaktadır.

Bölgede bulunan bütün OSB'lerin bu dönüşüme uygun hale getirilmesi ve yeni sanayi alanı projelerinin ise bu altyapı ile donatılmak üzere tasarlanması sağlanacaktır. Bölgenin engebeli yapısı, orman ve mera alanlarının çokluğu nedeniyle yeni ve büyük sanayi alanların oluşturulması oldukça güçtür. Bölgede göçün önlenmesi, sektörel çeşitliliğin sağlanması, istihdam, ihracat ve üretimin artması yoluyla kalkınmaya hizmet edilebilmesi için yeni yatırım alanları için alternatif yaklaşımların elzem olduğu değerlendirilmektedir. Bu nedenle, ilçe bazlı teşvik sisteminin avantajları, atıl alanların ekonomiye kazandırılması, çok modlu taşımacılık imkânlarına yakınlık, koruma-kullanma dengesi ve yenilikçi-yeşil yaklaşım ilkelerinin benimsenerek dolgu modeli vb. uygulamalar yatırımcılar ve devlet destekleri eliyle hayata geçirilebilecektir.

Tedbir 1.1.4. Şehir merkezi ve yerleşim alanları içinde kalan sanayi alanları taşınacaktır.

Tedbir Açıklaması: Bölgede onaylanan planların doğru uygulanamaması sonucunda kentleşme sorunları yaşanmaktadır. Şehirlerin gelişim akslarının kontrol edilememesi sonucu bazı sanayi ve üretim alanları da şehir içinde kalmıştır. Bu alanlar yarattığı trafik, kirlilik ve şehirleşme prensiplerine aykırılığı sebebiyle günümüzde önemli bir sorun oluşturmaktadır.

Şehir merkezlerinde ve yerleşim yerleri içinde kalan sanayi alanlarının veya müstakil sanayi parsellerinin de doğru planlama ilkeleri gereği şehrin çeperlerinde tespit edilen uygun alanlara taşınması gerekmektedir. Bu kapsamda Karabük ilinde şehir merkezindeki haddehaneler için OSB'de yer tahsis çalışmaları devam etmektedir. Zonguldak'ta Acılık KSS'nin şehir dışına taşınması, Bakacaklı mevkiinde yapımı devam eden Girişim KSS tamamlandığında il merkezinde bulunan bazı işletmelerin bu alana taşınması ayrıca Bartın'ın Ulus ilçe merkezinde bulunan Ulus KSS'nin ilçe merkezi dışına taşınması planlanmaktadır.

Tedbir 1.1.5. İllerin ve sanayi alanlarının liman, demir yolu ve kara yolu erişimleri geliştirilecek, lojistik imkânları artırılabilecektir.

Tedbir Açıklaması: Filyos Vadisi Projesi'nde doğal gaz, liman, endüstri bölgesi ve serbest bölge gibi bileşenlerle devam eden yatırımlar, Zonguldak Havalimanı'nın iç ve dış hatlarda aktif hale gelmesi, demir yolu rehabilitasyon ve iltisak hatları çalışmalarının tamamlanması, kara yolu ulaşım akslarının iyileştirilmesi ve yeni yapılan diğer yatırımlar bölgenin yatırım ve yaşam cazibesini daha fazla arttıracaktır. Dünya Bankası tarafından kredisi onaylanan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından koordine edilen Türkiye'de Demiryolu Lojistiğini Geliştirme Projesi kapsamında Filyos limanının ve endüstri bölgesinin iltisak hattıyla mevcut demir yoluna bağlanarak ulusal hatta entegre olması sağlanacaktır.

Yük ve yolcu taşıma amacı ile projelendirilen Arifiye-Karasu-Kocaali-Akçakoca-Alaplı-Ereğli-Bartın Demir Yolu Projesi'nin Adapazarı-Karasu arasındaki inşaat çalışmaları devam etmektedir. Alaplı OSB, Ereğli OSB, Filyos Limanı, Bartın Limanı ve Bartın OSB'yi Marmara Bölgesi'ne bağlayacak olan hat bölgenin bir cazibe merkezi haline gelmesini sağlayacaktır. Hattın plan döneminde tamamlanması öngörülmekte olup bölgenin sosyoekonomik kalkınmasına önemli bir katkı sunması beklenmektedir.

Buna ek olarak bölgedeki mevcut Irmak-Karabük-Zonguldak Demir Yolu Hattı'nın çift hatlı hale getirilmesi amacıyla araştırma ve analizler gerçekleştirilecektir. Ayrıca sanayi alanlarının ana ulaşım aksları ve alternatif

ulaşım sistemleriyle entegrasyonunun artırılması, yeni bağlantılar sağlanması ve mevcutların geliştirilmesi amacıyla farklı fonlardan faydalanılacaktır. Böylece ham madde ve nihai ürünün daha hızlı, kolay ve ucuz transferi sağlanarak bölgedeki işletmelerin rekabetçiliği artırılabilecektir. Bu kapsamda ilk etapta Filyos Limanı ve Filyos Endüstri Bölgesi Demiryolu İltisak Hattı Bağlantı Projesi çalışmaları devam etmektedir.

Bölgede bölünmüş yol çalışmaları tamamlanacak, yeni ulaşım aksları açılacak ve mevcutlar iyileştirilecektir. Bölgedeki illerin kendi içinde ve önemli merkezlerle erişimi güçlendirilecektir. Bu kapsamda Filyos Limanına erişim kolaylaştırılacak ve Batı Karadeniz Sahil Yolu Projesi tamamlanacaktır.

Tedbir 1.1.6. Sanayi alanlarında ortak kullanım alanı, eğitim ve yenilik altyapısı desteklenecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede yer alan planlı sanayi alanlarında; test laboratuvarı, paketleme alanı, atölye, prototip merkezi gibi ortak kullanım alanları, kreş, eğitim merkezi, teknik ve mesleki okul gibi eğitim alanları ile İŞGEM, kuluçka/ön kuluçka merkezi, girişimcilik merkezi ve test merkezi gibi yenilik altyapısı projeleri oluşturulacak, mevcut olanların imkânları geliştirilecektir. Bu çalışmalar gerçekleştirilirken yerel, ulusal ve dış kaynaklı fonlar ile ilgili merkezi hükümet yatırımlarından yararlanılacaktır.

Özellikle Zonguldak ve Bartın OSB'lerinde tekstil gibi emek yoğun sektörlerin bulunmasından dolayı ihtiyaç duyulan kreş binası uygulamaları teşvik edilecektir. Ayrıca mevzuat düzenlemeleri ve ihtiyaçlar çerçevesinde Çaycuma OSB, Bartın OSB, Eskipazar OSB, Eflani KSS, Ereğli ve Alaplı OSB, Çaycuma Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB ve bundan sonra yapılacak olan tüm EB, OSB ve KSS'lerde ortak kullanım ve eğitim alanlarının yapılması özendirilecek, yenilikçi altyapı tesislerinin yapılmasıyla sanayinin AR-GE, inovasyon ve yenilik kabiliyetleri artırılabilecektir.

3.2.1.2. Performans Göstergeleri

Tablo 5: Hedef 1.1'in Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Aktif OSB ve EB sayısı (karma + ihtisas)	Adet	5	9
Yeni kurulan ve aktif hale gelen KSS sayısı	Adet	-	5
Altyapı, üstyapı ve imkânları geliştirilen planlı sanayi alanı	Adet	-	5

3.2.1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 6: Hedef 1.1'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
	Bölgede hayata geçirilecek planlı sanayi alanlarıyla daha çok yatırımın yapılması, üretim, ihracat ve istihdamda önemli bir artışın yaşanması beklenmektedir. Bölgesel kalkınmayı da hızlandıracak bu gelişmelerin bölge halkının refah seviyesine olumlu yansımaları, yoksulluğun azaltılmasına da doğrudan katkı sağlaması beklenmektedir.
	Enerji üretim ve tüketimi yoğun olan bölgede gerek mevcut gerekse yeni yapılacak yatırımlarda yenilenebilir enerjinin payı artırılacaktır. Ayrıca yeşil OSB, eko endüstriyel park gibi uygulamalarla temiz enerji gibi uygulamalar desteklenecektir.
	Yapılması planlanan planlı sanayi alanlarının ve sağlayacağı altyapı olanaklarının sanayide sektörel çeşitliliği ve yenilikçiliği arttırması, ayrıca AR-GE ve yenilik ekosistemindeki ara yüzlerin de bu alanda gelişimi hızlandırması beklenmektedir.

3.2.2. (Hedef 1.2) Mal ve Hizmet Üretiminde Yenilikçilik Teşvik Edilerek Sektörlerin Rekabet Gücü Artırılacaktır.

Batı Karadeniz Bölgesi'nin sanayisi doğal kaynak temelli büyük ölçekli kamu ve özel sektör yatırımları ekseninde gelişim göstermiştir. Bölgenin mal ve hizmet üretim süreçlerinin şekillenmesinde ise maden rezervleri, orman varlığı, doğal, kültürel ve tarihi değerlerinin etkili olduğunu söylemek mümkündür. Bölgede öne çıkan sektörler; madencilik, demir-çelik, enerji, orman ürünleri ve bağlantılı sektörler ile taş ve toprak ürünleri, tekstil ve turizm sektörü olarak sayılabilir. Bununla birlikte bu sektörlerde çoğunlukla geleneksel ve emek yoğun üretim ve hizmet süreçleri devam etmektedir. Bu sebeple bölgede öne çıkan sektörlerde potansiyellerin değerlendirilmesi ve teknoloji seviyesinin geliştirilmesine yönelik girişimlerin desteklenmesi yönünde çalışmalar yapılacaktır (örneğin, Karabük'te demir-çelik sektöründe tren tekeri ve savunma sanayi ürünleri desteklenecektir).

Uluslararası ticarete rekabetçiliğin artması ve teknolojiye sağlanan hızlı gelişme ile yaşanan dönüşüm tüm dünyada olduğu gibi bölge işletmeleri açısından da önemlidir. Bu dönüşüm sürecinden başarı ile çıkabilmek ve katma değerli ürünler üretebilmek amacıyla yenilikçiliğin ve rekabetçiliğin bölgede geliştirilmesi ve tüm sektörlerle yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Bölgenin hâkim sektörlerinden olan madencilikte çıkarılan taş kömüründen On İkinci Kalkınma Planı'nda da bahsedildiği gibi değerli kimyasalların üretilmesine, kömürün hidrojen, metanol ve amonyak üretimi gibi daha çevreci şekilde kullanılabilmesine yönelik AR-GE faaliyetleri ve rezervlerin temiz kömür teknolojileriyle değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

3.2.2.1. Tedbirler 1.2

Tedbir 1.2.1. Bölgede öne çıkan sektörlerde kümelenme çalışmaları geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede geçmiş dönemde yapılan çeşitli analiz ve araştırmalara göre bölgenin kümelenmeye en uygun sektörleri; demir çelik, makine imalat, gemi inşa, mobilya, yatçılık, orman ürünleri, madencilik, su ürünleri, gıda ile ayakkabı ve sayacılık olarak öne çıkmaktadır. Zonguldak Kilimli, Ereğli ve Alaplı ilçelerinde su ürünleri ve Zonguldak merkezde makine imalat ve madencilik; Karabük merkezde demir çelik ve Yenice ilçesinde orman ürünleri; Bartın merkezde ayakkabıcılık ve sayacılık ile Kurucaşile ilçesinde ahşap yat ve tekne imalatı sektörlerinin önemli kümelenme potansiyeli bulunmaktadır. Bu doğrultuda bölgenin güçlü olduğu ve rekabetçiliği yüksek sektörlerde ulusal fonlardan faydalanılarak yerel ve bölgesel kurumların koordinasyonunda çalışmalar başlatılacaktır.

Tedbir 1.2.2. Teknoloji geliştirme bölgeleri kurulacak ve mevcutlar geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede hâlihazırda Zonguldak ve Karabük'te olmak üzere iki teknopark yer almakta olup kısıtlı imkân ve koşullarda hizmet vermektedir. Söz konusu teknoparklarda alan yetersizliğinden dolayı talep eden firmalar için yeterli iş yeri alanı ve teknolojik ihtiyaçlar tam olarak karşılanamamaktadır. Bu nedenle AR-GE ve yenilikçiliği hızlandıran teknoloji geliştirme altyapılarının sayısı, toplam alan büyüklüğü ile nitelikleri artırılacaktır. Zonguldak ve Karabük illerinde bulunan teknoparkların mevcut alanlarının genişletilmesine ve Bartın'da yeni teknopark kurulumuna yönelik çalışmalar yapılacaktır. Bölge üniversitelerinin koordinasyonunda teknoparkların geliştirilmesine yönelik ulusal ve dış fonlar kullanılarak projeler tasarlanacaktır.

Tedbir 1.2.3. Yenilikçi ve katma değerli üretime yönelik tasarım merkezi, atölye, AR-GE merkezi, TTO ve nitelikli pazar yeri araçları kazandırılacaktır.

Tedbir Açıklaması: Bölgede katma değerli üretimi arttırmaya imkân sağlayacak merkezlere ihtiyaç bulunmaktadır. Bu ihtiyacın giderilmesi amacıyla yerel yönetimler ve üniversiteler başta olmak üzere özellikle dış kaynaklı fonlar kullanılarak yeni merkez ve alanlar kazandırılabilir. Bu kapsamda bölge illerinde atıl binaların ekonomiye kazandırılması önceliklendirilerek atölyeler, AR-GE ve tasarım merkezleri, kuluçka merkezleri, girişimcilik merkezleri, prototip merkezleri, yetkinlik merkezleri ve teknoloji transfer ofisleri ile nitelikli pazar yeri gibi ortak kullanım alanlarının kazandırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Tedbir 1.2.4. Alternatif destek mekanizmalarıyla yenilikçi üretim ve uygulamalar hayata geçirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Üretim, istihdam ve ihracat yönüyle kalkınmayı tetikleyecek işletmeler başta olmak

üzere günün gerekliliklerine uygun olarak üretim proseslerinde iyileşme, katma değerli ve yenilikçi üretim ile uygulamaların hayata geçirebilmesi için alternatif destek mekanizmaları hayata geçirilecektir.

Tedbir 1.2.5. Dijitalleşme ve dijital dönüşüm uygulamaları geliştirilecek ve desteklenecektir.

Tedbir Açıklaması: Otomasyona geçiş sağlayan işletmeler diğer işletmelerle rekabette öne geçerek üstünlük sağlamaktadır. Dijitalleşmenin etkisiyle otomasyon sistemine geçiş ve üretimin hızlanması orta vadede şirketlere çağrı yakalama ve gelişen teknolojiye uyum sağlama fırsatı sunacaktır. Tüm sektörlerde dijitalleşme ve dijital dönüşüm uygulamalarını hayata geçirmek de verimliliği arttıracak ve rekabetçiliği geliştirecek unsurlardandır. Tüm sektörlerde dijitalleşme ve otomasyon altyapısının iyileştirilmesi ve gelişen dijital yeniliklere uyum sağlanması gerekmektedir. Bölge firmalarının yeni dijital gelişmeleri takip edebilmeleri, gelişmelerden haberdar olmaları ve farkındalık oluşturulması amacıyla dijitalleşme, endüstri 4.0, yalın üretim gibi yenilikçi üretim altyapıları konusunda farkındalık sahibi olmaları ve bu konuda yatırım yapmaları gerekmektedir. Bu kapsamda üretim altyapılarını dijital çağa uyumlu şekilde yenilemeleri hususunda Zonguldak, Karabük ve Bartın'daki firmalar ulusal ve uluslararası fonlara yönlendirilecektir. Ayrıca bölgede yeni kurulacak olan Gökçebeğ OSB, Eskipazar OSB ve Bartın Ayakkabı ve Sayacılık KSS gibi planlı sanayi alanlarının teknolojik gelişmeler göz önünde bulundurularak kurulumlarının gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Tedbir 1.2.6. Yüksek katma değerli ürünlerin üretimi teşvik edilecek, orta ve yüksek teknolojiyle üretim yapan sektörler desteklenecektir.

Tedbir Açıklaması: Altyapısı tamamlanan Filyos Limanı, demir yolu entegrasyonuna kavuşup ticari hizmetlere açıldıktan sonra işletmelere önemli bir lojistik avantaj sağlayacak, bu durum işletmelerle birlikte tüm bölge ekosistemini geliştirecektir. Böylece bölgede katma değerli, orta-yüksek ve yüksek teknolojiyle üretimin önü açılacak ve bölgenin rekabet gücü artırılabilecektir. Sağlanacak desteklerin yanı sıra, yatırım fizibilite ve yatırım danışmanlığı gibi hizmetlerle münferit yatırımlar, ihtisas sanayi bölgesi yatırımları veya stratejik yatırım alanları belirlenerek kamu ve özel sektör yatırımları bu alanlara yönlendirilecek; gerekli yönlendirme, danışmanlık ve destekler bu kapsamda sağlanacaktır.

Tedbir 1.2.7. İşletmelerin kurumsallaşma düzeyleri ve markalaşma becerileri arttırılacak, beşeri kapasiteleri güçlendirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Hızla değişen teknoloji ve rekabet koşulları, işletmelerin kurumsallaşmasını, rekabetçilik ve inovasyonu içselleştirmesini gerektirmektedir. Bu doğrultuda bölgede işletmelerin kurumsal yapıları güçlendirilecek, markalaşma becerileri ve çalışan nitelikleri geliştirilerek rekabet güçleri artırılabilecektir. Bu kapsamda destek sağlayıcı kuruluşların fonlarından faydalanılarak kapasite geliştirme ve markalaşma becerilerinin artırılmasına yönelik bölgedeki üniversiteler ve diğer paydaşlarla iş birliği yapılacaktır. Mevcut sanayi alanları ile yeni kurulacak olan tüm OSB ve KSS'lerde faaliyet gösteren firmaların orta ve yüksek teknolojiyle ürün üretmelerine yönelik yatırım teşvik sistemi destek unsurları başta olmak üzere diğer devlet desteklerinden yararlanmaları sağlanacak; böylece firmaların kurumsallaşma düzeyi ile markalaşma becerileri ve beşeri kapasiteleri güçlendirilecektir.

Tedbirler 1.2.8. Tüm sektörlerde iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri yaygın ve etkin hale getirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede üretim, istihdam ve ihracatta öne çıkan demir-çelik ve madencilik sektörleri başta olmak üzere, iş kazaları ve meslek hastalıklarının yaşandığı sektörlerde iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri yaygın ve etkin hale getirilecektir. Bu maksatla mal ve hizmet üretiminin tüm alanlarında, risk yönetimi yaklaşımı benimsenerek, güncel ve modern teknikler kullanılarak iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemeye yönelik tedbirler alınacaktır.

Çaycuma ve Bartın OSB, Eskipazar OSB, Eflani KSS, Ereğli ve Alaplı OSB, Çaycuma Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB başta olmak üzere bölgede faaliyet gösteren tüm firmaların iş sağlığı ve güvenliği konusunda farkındalıklarının artırılması ve sertifikasyon süreçlerinde farklı destek mekanizmalarının kullanımı özendirilecektir.

3.2.2.2. Performans Göstergeleri

Tablo 7: Hedef 1.2'nin Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Tescil sayısı (marka, patent, faydalı model)	Adet	542	717
Kümelenme çalışmaları başlatılan sektör sayısı	Adet	-	2
Teknoloji geliştirme bölgesi sayısı	Adet	2	3
Teknoloji geliştirme bölgelerinde yer alan firma sayısı	Adet	70	105

3.2.2.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 8: Hedef 1.2'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
	Sektörel kümelenme çalışmalarıyla birlikte sanayi ekosisteminin gelişmesi, nitelikli ve katma değerli üretimin artması beklenmektedir. Yeni sanayi alanları ve altyapılar, bu tür üretimleri bölgeye çekerek istihdamın ve hane halkı gelirlerinin artmasına, dolayısıyla refah seviyesinin yükselmesine katkı sağlayacaktır.
	Katma değerli ve yenilikçi üretimin artışı, orta-yüksek ve yüksek teknoloji üretim alanlarının büyümesini teşvik edecektir. Bu husus bölge ihracatının artmasını ve ekonomik büyümenin hızlanmasına katkıda bulunacaktır. Ayrıca tüm sektörlerde iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri artırılarak çalışanların daha güvenli ve sağlıklı ortamlarda çalışmaları sağlanacaktır.
	Bölgede AR-GE ve yenilikçiliğe katkı sağlayan ara yüzler oluşturularak yenilik ekosisteminin geliştirilmesi ve bu alana yapılacak yatırımların çeşitli desteklerle teşvik edilmesi planlanmaktadır. Nitelikli altyapıya sahip sanayi alanlarıyla birlikte sanayinin hızlı ve sürdürülebilir gelişimi de öngörülmektedir.

3.2.3. (Hedef 1.3) Yeşil Dönüşüm Uygulamaları Hayata Geçirilecektir.

Paris Anlaşması, iklim değişikliğiyle mücadelede uluslararası çerçeveyi belirleyen önemli bir adımdır. Küresel sera gazı emisyonlarının en az %55'ini oluşturan 55 taraf ülkenin onayını alması koşuluyla 5 Ekim 2016'da yürürlüğe giren anlaşma, 4 Kasım 2016 itibarıyla uygulanmaya başlamıştır. Türkiye, anlaşmayı 2016 yılında imzalamış, 2021 yılında ise Paris Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifinin TBMM'den geçmesiyle anlaşmayı resmen kabul etmiştir. 7 Ekim 2021'de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren anlaşma, Türkiye'ye iklim değişikliği ile mücadele konusunda birçok sorumluluk yüklemektedir.

2019 yılında Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği ekonomisini daha sürdürülebilir ve daha yeşil bir seviyeye çıkarmayı amaçlayan bir politika paketi olan Avrupa Yeşil Mutabakatı'nı tanıtmıştır. Mutabakatın genel hedefleri; 2050 yılına kadar net sera gazı emisyonlarını sıfıra indirerek iklim nötr ilk kıta olmak ve yeşil ekonomiye geçiş sürecini Avrupa için ekonomik ve endüstriyel bir fırsata çevirmektir. Yeşil Mutabakat, politika paketlerinin yanı sıra, çevre dostu teknolojilere yönelik araştırmalar için çeşitli finansal desteklerden oluşmaktadır.

Yürürlüğe giren Paris İklim Anlaşmasının uzun vadeli hedefi, insan kaynaklı sera gazı salınımlarının neden olduğu küresel sıcaklık artışını, sanayileşme öncesi döneme kıyasla 2 °C'nin altında tutmak; ayrıca bu artışın 1,5 °C'nin altında sınırlamaya yönelik küresel çabaların sürdürülmesi olarak ifade edilmektedir. Anlaşma ile her beş yılda bir, ülkelerin daha iddialı bir emisyon azaltımı hedefi belirlemesi tavsiye edilmektedir. Ayrıca ülkelerin uzun dönemli emisyon azaltımı stratejileri belirleyip ulusal katkı beyanlarını bu uzun vadeli hedefin içinde konumlandırması da Paris Anlaşması çerçevesinde zorunlu olmasa da tavsiye edilen bir yaklaşımdır. Diğer temel

hedefler arasında iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı uyum kabiliyetini ve iklim direncini artırmak, düşük sera gazı emisyonlu kalkınmayı sağlamak ve bu süreçte gıda üretimini korumak yer almaktadır. Son olarak ise düşük emisyonlu ve iklim dirençli kalkınma yolunda finans akışının istikrarlı hale getirilmesi hedeflenmektedir.

Avrupa Yeşil Mutabakatı, Avrupa ekonomisini ve üretim-tüketim kalıplarını dönüştürmeye yönelik politika ve finansman paketlerinden oluşmaktadır. Paris İklim Anlaşması ise sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğun ortadan kaldırılması amacıyla Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ni güçlendirmeyi hedeflemektedir. Yeşil Mutabakat, sadece ekonomik alanda değil; sosyal, iklimsel ve temel insan hakları gibi pek çok alanda yapısal bir dönüşüm stratejisi olarak konumlanmaktadır. Mutabakat hedefleri arasında üretim ve ticaret süreçlerini yakından izlemek; temiz üretim, döngüsel ekonomi, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve kaynak verimliliği temelinde dönüşümü teşvik etmek yer almaktadır. Bu uygulamalar, Avrupa Birliği ile doğrudan ticareti olan ülkeleri de önemli şekilde etkileyecektir.

Avrupa Birliği'nin Türkiye'nin en önemli ihracat pazarı olduğu göz önüne alındığında da Avrupa Yeşil Mutabakat ile getirilen yeni nesil ticaret kurallarının iyi analiz edilmesi; gerekli önlem ve adımlar ile rekabet gücünün korunması gerekmektedir. Bu çerçevede Paris İklim Anlaşması ve Yeşil Mutabakatın hedeflerine ulaşmak ve ülkemizin yükümlülüklerini yerine getirmek adına sorumlu üretim ve tüketim başta olmak üzere tüm ekonomik faaliyetlerin çevresel hedefler dikkate alınarak tasarlanması gereklidir. Sanayi, enerji, tarım ve ticaret politikalarının yeşil dönüşüm perspektifinden gözden geçirilmesi; söz konusu dönüşümde de kamu ve özel sektörün birlikte hareket etmesi önem arz etmektedir.

Yeşil dönüşüm, sorumlu üretim ve tüketim başta olmak üzere tüm ekonomik faaliyetler çevresel hedeflerle uyumlu bir tasarım gerektirir. Dönüşüm aşaması, Türkiye'deki büyük taş kömürü rezervleri ile bu rezervlere dayalı kömür madenciliği, demir-çelik ve enerji gibi sektörlerin Yeşil Mutabakat ve Paris İklim Anlaşması'na uyum sağlamasını da içerir. Bu uyum sürecinde yerel, bölgesel ve ulusal paydaşların birlikte çalışması, değişimin ve dönüşümün belirli bir plan dâhilinde kademeli olarak gerçekleştirilmesi önem arz etmektedir.

3.2.3.1. Tedbirler 1.3

Tedbir 1.3.1. Kaynak verimliliği, döngüsel ekonomi, temiz üretim ve yeşil dönüşüm odaklı projeler desteklenecek ve bu alanlardaki yatırımlar artırılabilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede geri dönüşümün sağlanmasına yönelik farkındalık yaratma, üretici ve tüketicinin bilinçlendirilmesi çalışmaları ile atıkların yeniden değerlendirilmesi konusunda AR-GE çalışmalarına ve yatırımlara destek verilecektir. Döngüsel ekonomi modellerinin geliştirilmesi doğrultusunda farkındalık artırma, iş birliği ve eğitim çalışmalarına yeni bölge planı döneminde de devam edilecektir. Bölgede ulusal ve uluslararası fonlardan faydalanılarak çevre koşullarının iyileştirilmesi, emisyonların ve karbon ayak izinin azaltılması, verimliliğin sağlanarak rekabet gücünün artırılması için kaynak verimliliği temelinde endüstriyel simbiyoz, temiz üretim, atık yönetimi, çevre yönetimi gibi konularda farkındalık çalışmaları ile bu alanlarda gelişimi sağlayacak proje ve yatırımlar başlatılacaktır.

Paris İklim Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın Batı Karadeniz Bölgesi'nde uyumlu şekilde hayata geçirilmesi için ekonomik sektörlerle ve sanayi altyapısına yönelik tedbir ve faaliyetler hayata geçirilecektir. Üretimde kaynak ve enerji verimliliğini artıracak çalışmalarla verimlilik sağlanacaktır. Ayrıca bölgede planlama aşamasındaki Gökçebey OSB, altyapısı hazırlanan Eskipazar OSB ve kurulması planlanan Bartın Ayakkabı ve Sayacılık KSS gibi planlı sanayi alanlarında teknolojik gelişmeler göz önünde bulundurularak daha temiz ve verimli üretim hedeflenecektir.

Tedbir 1.3.2. Yeşil OSB ve eko-endüstriyel park modeline yönelik yatırımlar teşvik edilecektir.

Tedbir Açıklaması: Ülkedeki sanayi üretiminin yüzde 45'ini oluşturan OSB'ler iklim değişikliğiyle mücadele ve yeşil dönüşümde de öncelikli olarak ele alınmalıdır. Böylece, çevresel koşulları iyileştirmenin yanı sıra sanayinin dünya standartlarında üretim seviyesini yakalaması, ihracatta rekabet gücünün artması ve küresel piyasalarda yüksek payla yer alması sağlanabilecektir. Bu çerçevede, yeşil OSB'lerin ve yeşil endüstri bölgelerinin hayata geçirilmesine yönelik ulusal çapta yapılan çalışmaların Batı Karadeniz Bölgesi'nde de yürütülmesi sağlanacaktır. Bu kapsamda Zonguldak, Karabük ve Bartın'daki OSB'lerde yeşil dönüşüm çalışmaları desteklenecektir.

Mevcut sanayi bölgelerinin yanı sıra, yeni kurulacak planlı sanayi alanlarının da yeşil OSB olarak hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Bu yeşil bölgeler, endüstriyel simbiyozu sağlamak ve yeşil rekabetçiliği artırmak için önemli bir fırsat sunmaktadır.

Tedbir 1.3.3. Enerji verimliliği uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

Tedbir Açıklaması: Enerji üretimi ve tüketiminde üst sıralarda yer alan bölgede, enerji üretiminde termik santraller başı çekerken enerji tüketiminde ise demir-çelik sektörü en büyük paya sahiptir. Zonguldak, Karabük ve Bartın'da yer alan OSB'lerde yaygın olarak hizmet veren sektörlerden demir-çelik, makine imalatı ve tekstil başta olmak üzere enerji kullanımı yoğun sektörlerde enerji verimliliği uygulamaları yaygınlaştırılacaktır. Bölgede enerji kullanımı yoğun olan sektörler başta olmak üzere tüm sektörlerde enerji verimliliği uygulamaları hayata geçirilecek ve bu alanda gerekli destekler sağlanacaktır.

Tedbir 1.3.4. Elektrik üretimi ve tüketiminde yenilenebilir enerjinin payı artırılacaktır.

Tedbir Açıklaması: Filyos Vadisi Projesi'nin getireceği yeni yatırım taleplerine yönelik olarak Zonguldak, Karabük ve Bartın'da oluşturulacak yeni sanayi alanları, yeşil dönüşüm hedefleri doğrultusunda planlanacak ve mevcut sanayi altyapısı geliştirilecektir. Bu çerçevede yeşil dönüşüm için öncelikle enerji üretimi ve tüketiminde yenilenebilir enerjinin payının artırılmasına yönelik çalışmalar başlatılacaktır. Mevcut sanayi alanları, kurulacak planlı sanayi alanları ve elektrik tüketiminin olduğu diğer tesislerde güneş enerjisi uygulamaları başta olmak üzere yenilenebilir enerji kullanımını teşvik edecek çalışmalar desteklenecektir. Kömüre dayalı sanayide dönüşümün sağlanması adına ulusal ve küresel çapta atılacak adımlara uyum sağlanacaktır. Ayrıca işletmelerin ve diğer tesislerin başta öz tüketimlerini karşılamak üzere yapacakları yenilenebilir enerji yatırımları özendirilecek ve desteklenecektir.

3.2.3.2. Performans Göstergeleri

Tablo 9: Hedef 1.3'ün Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Yeşil Dönüşüm Altyapı Yatırımları Gerçekleştirilen OSB sayısı	Adet	1	3
Yenilenebilir Enerji Kaynaklarıyla Üretilen Yıllık Elektrik Enerjisi	GWh	51.526	55.000
Yenilenebilir Enerji Yatırım Tutarı	TL	-	200 Milyon
Yenilenebilir Enerji Kurulu Gücü	MW	206,6	250

3.2.3.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 10: Hedef 1.3'ün Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
	Türkiye'nin de tarafı olduğu Paris İklim Anlaşması, Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi uluslararası anlaşmalar çerçevesinde 2030 ve 2050 yıllarına ilişkin karbon salınımının azaltılmasına yönelik hedefler bulunmaktadır. Bu nedenle, yeni yapılacak yatırımlarda yenilenebilir enerji, yeşil sanayi, temiz enerji gibi uygulamalar öncelenecek ve desteklenecektir.
	Bölgedeki bağımlı ekonomik yapı, yapılacak yeni yatırımlarla yerini sektörel çeşitliliğe bırakacaktır. Planlı sanayi alanlarına yapılacak altyapı yatırımlarıyla, yüksek teknolojlü üretim teknikleri kullanılarak verimlilik artışı sağlanması ve bu gelişmelerin de bölge kalkınmasına olumlu katkılar sunması beklenmektedir.
	Batı Karadeniz Bölgesi'nde Yeşil Dönüşüm uygulamalarının hayata geçirilmesi ile doğal kaynakların etkin kullanımı ve sürdürülebilir yönetimi, kimyasal maddelerin ve atıkların çevre dostu yönetimi, atık üretimini önleme, yeniden kullanım ve geri kazanım yoluyla azaltılması, şirketlerin sürdürülebilir uygulamaları benimsemesi sağlanacaktır.
	İklim değişikliği ve küresel ısınma, özellikle imalat sanayini yakından ilgilendiren süreçlerdir. İklim değişikliğine olumsuz etkide bulunabilecek sanayi yatırımlarına belirli yaptırımlar uygulanması söz konusudur. Bu doğrultuda, özellikle yeni yapılacak planlı sanayi alanlarındaki yatırımların iklim değişikliğine en az olumsuz etki yapacak şekilde hayata geçmesi beklenmektedir.

3.2.4. (Hedef 1.4) Mavi Büyüme Odaklı Sektörel Gelişim Desteklenecektir.

Mavi büyüme stratejisi, deniz ekosisteminin korunması, denizsel ekonominin katma değere dönüştürülmesi ve yeni yatırım fırsatlarının oluşturulmasını hedeflemektedir. 139 km kıyı şeridinde sahip Batı Karadeniz Bölgesi'nde de deniz ekosistemi çok önemli fırsatlar ve kaynaklar sunmaktadır.

Bölgede deniz taşımacılığı, gemi inşa, turizm, balıkçılık gibi birçok alanda denizden aktif olarak faydalanılmaktadır. 2022 yılından itibaren deniz dibi hidrokarbon çıkarma faaliyetlerine de başlanmıştır. Deniz dibi madenciliği de yine denizel ekonominin, diğer adıyla mavi büyümenin, bölgedeki önemli bileşenlerinden biri olmuştur. Bununla birlikte, Karadeniz'in ekonomik potansiyelinin hâlihazırda faydalanılandan çok daha fazla olduğu değerlendirilmektedir. Bu amaçla Batı Karadeniz Bölgesi'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden ve yeni ekonomik sektör odaklarından biri de mavi büyüme olarak belirlenmiştir.

25 milyon ton/yıl kapasiteli Filyos Limanı, taşımacılıkta yeni bölgesel üs olma potansiyeline sahiptir. Bölgedeki deniz taşımacılığını mekânsal olarak odağına alan, deniz yolu taşımacılığının maliyet avantajını bölge işletmelerine sunan, atık yönetim sistemleriyle çevreyi koruyan altyapıya sahip Filyos Limanı, bölgede deniz taşımacılığında mavi büyümenin önemli bileşenlerinden biri olacaktır. Plan döneminde Filyos Limanı'nın sanayiye yönelik taşımacılık hizmetine başlaması beklenmektedir. Filyos Limanı'na ek olarak bölgede faaliyette bulunan diğer limanların da işlevselliği artırılarak daha etkin ve verimli çalışması sağlanacaktır. Ayrıca kruvaziyer gemilerine ev sahipliği yapan Amasra Limanı'nın etkinliği artırılarak daha fazla yabancı turiste hizmet etmesi sağlanacak, bölgenin turizm ve ihracat gelirleri artırılabilecektir.

3.2.4.1. Tedbirler 1.4

Tedbir 1.4.1. Balıkçılık ve endüstriyel su ürünleri üretimi geliştirilecek, depolama, işleme ve paketleme tesisleriyle toplam kalite ve katma değer artırılabilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede deniz balıkçılığı faaliyetleri, Zonguldak'ta 2.611,7 ton ve Bartın'da 1.690,8 ton olmak üzere toplamda 4.302,5 ton olarak avcılık şeklinde gerçekleştirilmektedir. Bu miktar, Türkiye'deki deniz mahsulleri toplamının yüzde 1,45'ini oluşturmaktadır. Türkiye'de denizde balık üretiminde yetiştiricilikle elde edilen üretim miktarı, avcılığı geçmiştir. Ancak bölgenin deniz ekosistemi endüstriyel su ürünleri üretimi için kullanılmamaktadır. Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından tamamlanan araştırma çalışmalarında bölge illerinde gök kuşağı alabalığı, levrek, salyangoz ürünlerinin yetiştirilmesi için gerekli şartların uygun olduğu tespit edilmiştir. Buna dönük yatırım analiz çalışmaları tamamlanmış ve gelecek dönemde özel sektör yatırımlarına başlanması öngörülmüştür. Bölgede endüstriyel su ürünleri üretimi geliştirilecek, soğuk hava depolama, işleme ve paketleme yatırımlarına destek verilecektir. Tarım ve Orman İl Müdürlükleri iş birliğiyle mevcut balıkçı barınaklarının su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetleri için yeterlilikleri değerlendirilecek, gerekli görülürse yatırım fizibilite çalışmaları güncellenecektir. Yapılacak bu çalışmalarla sektörel gelişimin yanı sıra su ürünleri üretiminde kalite ve katma değer artırılabilecektir.

Tedbir 1.4.2. Deniz yolu taşımacılık altyapı ve üstyapıları iyileştirilecek, çok modlu lojistik imkânı bölgeye kazandırılacaktır.

Tedbir Açıklaması: Bölgede Filyos Limanı haricinde 7 adet liman daha bulunmaktadır ve bu limanlar bölgenin deniz yolu taşımacılığı ile dış ticaret kapasitesine önemli katkı sağlama potansiyeline sahiptir. Bu limanların gemi ve liman operasyonlarından kaynaklı kirliliği azaltmak ve önlemek adına yeşil liman uygulamaları desteklenecektir. Ayrıca limanların diğer ulaşım alternatifleriyle bağlantısını sağlayacak iltisak hatları, kara yolu bağlantıları ve diğer yatırımlarla deniz yolu taşımacılık altyapı ve üstyapısı iyileştirilecektir. Filyos ve Eskipazar'da lojistik merkez yatırım fırsatları değerlendirilecek ve sanayi ile ulaşım ağları entegre edilerek bölgeye çok modlu taşımacılık imkânları kazandırılacaktır.

Tedbir 1.4.3. Karadeniz'deki hidrokarbon arama ve çıkarma faaliyetleri kapsamında ortaya çıkabilecek yeni fırsatlar değerlendirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Hidrokarbon arama faaliyetleri kapsamında Sakarya Gaz Sahası'nda rezerv büyüklüğü 710 milyar metreküpe ulaşan doğal gaz rezervi keşfedilmiştir. Uluslararası piyasalarda karşılığı 1 trilyon dolar olan bu doğal gazın karaya çıkarılması ve dağıtımına yönelik yatırımlar sürmektedir. Ayrıca kara işleme tesisi ve gazın ulusal hatta verilmesi çalışmaları da devam etmektedir. Tespit edilen rezerv alanının çevresinde ve Karadeniz'in çeşitli yerlerinde arama ve sondaj faaliyetleri de aktif olarak devam etmektedir.

Filyos Limanı ise doğal gaz arama faaliyetlerini yürüten Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı şirketinin operasyonları, deniz uygulamaları, bakım ve liman hizmetleri için üs olarak belirlenmiştir. Batı Karadeniz açıklarının deniz dibi madenciliği açısından potansiyel durumunun artarak devam etmesi beklenmektedir. Bu sebeple Karadeniz'deki hidrokarbon faaliyetleri kapsamında doğacak istihdam, teknik hizmetler, teknoloji geliştirme, lojistik, yeni üretim ve sektörel fırsatlar araştırılarak söz konusu fırsatlar yatırım, istihdam ve katma değer yaratma yönünden değerlendirilecektir.

Ayrıca On İkinci Kalkınma Planı'nda yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim ana ekseninde öncelikli sektörlerden kimya başlığında "Karadeniz doğal gazını girdi olarak kullanarak üretilen bir tesis kurularak yerli doğal gazın katma değeri artırılabilecektir" ifadesine yer verilmiştir. Planda ayrıca öncelikli gelişme alanlarından enerji başlığında "Karadeniz'deki Sakarya Gaz Sahasında keşfedilen doğal gaz rezervinin ekonomiye kazandırılması amacıyla sahanın geliştirilmesi ve üretim kapasitesinin artırılmasına yönelik faaliyetler sürdürülecektir" ifadesi de yer almaktadır. Bu tedbirler, hem doğal gazın verimli kullanımını sağlayacak hem de yerli üretimi teşvik ederek bölgenin ekonomik gelişimine katkıda bulunacaktır.

Tedbir 1.4.4. Gemi inşa, tamir ve bakım sektörü ile yat ve tekne imalatı sektörü geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: 2008 yılına kadar Ereğli ilçesinde tersanecilik, önemli bir istihdam ve gelir kaynağı iken küresel sorunlar nedeniyle bitme noktasına gelmiştir. Ancak son yıllarda gerçekleştirilen yeni altyapı ve işletme

yatırımları ile sektör yeniden hareketlenmeye başlamıştır. Özellikle Tuzla tersanelerinin desantralizasyonu nedeniyle, Ereğli'de tersanecilik faaliyetlerinin hız kazanması beklenmektedir. Yapılacak yatırım ve sunulacak yeni imkânlarla Ereğli ilçesinde tersaneler bölgesinin canlandırılması tekrar tersanecilik üssü olması sağlanabilecektir.

Bununla beraber geleneksel ahşap el işçiliği ile yat ve tekne üretimi ve metal yat üretimi faaliyetlerine ilişkin bölgede bir üretim kültürü ve altyapısı mevcuttur. Bu kapsamda Kurucaşile, Bartın Merkez, Ereğli ve Alaplı'da bu sektörün hâlâ önemli yatırımları ve temsilcileri bulunmaktadır. Ortak kullanım alanı, altyapı ve üretime yönelik yatırımlar ile sağlanacak destekler, sektörün gelişimini hızlandırarak tesisleşme sürecini destekleyecek ve üretim ile katma değer artmasına olanak tanıyacaktır.

Tedbir 1.4.5. Marina, kıyı ve deniz turizmi altyapı ve tesisleri geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede deniz yoluyla yurt içi yolcu taşımacılığı yapılmamaktadır. Bununla birlikte Bartın Irmağı ve Amasra'da gezi amaçlı tekne turları düzenlenmektedir; fakat bu turlar mevcut potansiyelin altında kalmaktadır. Karadeniz kıyısı boyunca çevre koyları kapsayan turların yaygınlaştırılması amacıyla projeler üretilmesi oldukça önemlidir.

Bölgede marina tesisi de bulunmamakla birlikte, marinaya dönüşümü sağlanabilecek liman, balıkçı barınakları ve ırmaklar bulunmaktadır. Özellikle Bartın Irmağı üzerinde tekne parkı / marina şeklinde düzenleme yapılabilecek uygun alanlar mevcuttur. Bu doğrultuda Zonguldak ve Bartın'daki il ve ilçe tarım ve orman müdürlükleri ile liman başkanlıkları, belediyeler ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliği ve koordinasyon içerisinde marina / tekne parkı ihtiyacı kapsamında bölge genelindeki potansiyel alanlar değerlendirilecektir.

Amasra Limanı'na, sahip olduğu altyapı nedeniyle ilk kez 2022 yılında yurt dışından kruvaziyer gemileri gelmeye başlamıştır. Gemilerin sayısının artırılması için tanıtım ve iş birliği faaliyetleri başlatılmıştır. Plan döneminde Amasra Limanı'nın yeni kazandırılacak kimlikle kruvaziyer turizminin niteliklerine uygun hale getirilmesi sağlanacaktır. Aynı şekilde Ereğli ve Zonguldak limanlarının da kruvaziyer destinasyonu olma potansiyeline yönelik çalışmalar da plan döneminde yürütülecektir.

Batı Karadeniz'in bölgesel düzeyde deniz turizmi potansiyeli bulunmaktadır ve gelişmeye müsaittir. Deniz turizmi amaçlı bölgede Amasra, Kurucaşile, Bartın Merkez, Çaycuma, Zonguldak Merkez, Kozlu ve Ereğli ilçeleri mevcut kıyı tesisleri bakımından öne çıkan yerlerdir. Batı Karadeniz Turizm Master Planı'nda kıyı bölgesinin deniz turizmi odaklı gelişimi öngörülmüştür. Kıyı turizminin bölgedeki doğa, kültür, ekoturizm, agroturizm, endüstriyel miras, tren turizmi ve jeoturizm gibi unsurlarla birleştirildiğinde potansiyeli artmaktadır. Bu amaçla koruma ve kullanma dengesi gözetilerek deniz kıyılarının nitelikli altyapı ve üstyapılarla kullanıma sunulması, günübirlik ve konaklamalı tesislerle zenginleştirilmesi sağlanacaktır. Ayrıca kıyılarda yapılacak altyapı yatırımlarıyla başta mavi bayrak gibi düzenlemeler gerçekleştirilecek, halkın kıyı alanlarına daha sağlıklı ve güvenli erişimi sağlanacaktır.

Tedbir 1.4.6. Denizel kaynaklı elektrik üretimine dönük araştırma, fizibilite ve prototip uygulamaları geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede konvansiyonel enerji üretimi yaygın olup bu üretimin olumsuz çevresel etkileri yüksektir. Enerji üretimi kaynaklı kirliliğin azaltılması ve yenilenebilir enerjinin payının artırılması amacıyla denizel ekosistem yeni fırsatlar sunmaktadır. Karadeniz dip sularının hidrojen sülfür açısından zengin olması, gelecekte hidrojen kaynaklı yenilenebilir enerji üretimi için değerlendirilebileceğini ortaya koymaktadır. Yenilenebilir bir enerji türü olan hidrojen enerjisi, hidrojen sülfürün kaynak olarak kullanılabilmesi bir alandır. Yapılacak araştırma ve AR-GE çalışmalarıyla yüksek miktarda rezerve sahip Karadeniz'de bu enerji kaynağının da ülkemize kazandırılması mümkün olabilecektir.

Ayrıca deniz yüzeyinde bölgenin hâkim rüzgâr yönü ve jeolojik yapısı nedeniyle dalga enerjisi potansiyelinin yüksek olduğu bilinmektedir. Dalga enerjisinden elektrik üretimi amaçlı geçmişte birtakım çabalar gösterilmiş olmakla beraber herhangi prototip çalışması gerçekleştirilememiştir. Bu kapsamda bölge illerinden Zonguldak ve Bartın'ın deniz kıyılarındaki dalga enerjisi potansiyelinden faydalanmaya yönelik çalışmalar yapılması teşvik edilecektir. Deniz yüzeyinin sahip olduğu dalga ve rüzgâr gücünden faydalanmak üzere, mavi büyüme odağında enerji yatırımları için araştırmalar yapılacak ve pilot çalışma ile tesislerin hayata geçirilmesine yönelik adımlar atılacaktır.

3.2.4.2. Performans Göstergeleri

Tablo 11: Hedef 1.4'ün Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Endüstriyel balıkçılık tesisi sayısı	Adet	-	4
Marina sayısı	Adet	-	1
Mavi bayraklı plaj sayısı	Adet	5	8
Yeşil liman uygulamasına geçen liman sayısı	Adet	-	1

3.2.4.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 12: Hedef 1.4'ün Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
	Balıkçılığın geliştirilmesi, tüketicilerin ucuz ve temiz gıdaya erişimini sağlama potansiyeline sahiptir. Ancak avcılığın giderek daralması ve avcılık sonrası tedarik zincirindeki yetersizlikler, besin temininde kısıt oluşturmaktadır. Bu nedenle, su ürünlerinin depolama ve işleme yöntemleriyle yıl boyunca ucuz ve sağlıklı gıda temin edilmesi ve üretim miktarının sürdürülebilir bir şekilde artırılması, doğrudan tüketiciyi koruyan etkili stratejiler geliştirmektedir.
	Liman faaliyetlerinden kaynaklı kirliliğin önlenmesi, kıyıların ve deniz suyunun deniz turizmi amaçlı korunması, denizi besleyen akarsu kaynaklarının ve kentsel atık suların arıtılması, ayrıca balıkçılık ve deniz turizmi odaklı az gelişmiş bölgelerin yeni ekonomik gelir fırsatları elde etmesi gibi kriterler, sudaki yaşam hedefinin bölgenin öncelikleri ile birebir uyumlu olduğunu göstermektedir.
	Deniz ekosistemine dayalı yenilenebilir enerji kaynakları sayesinde bölgede konvansiyonel enerji üretiminin payı azaltılarak çevre dostu enerji üretimi imkânı sağlanabilecektir. Böylece, halkın daha uygun fiyatlı, güvenilir ve modern enerji hizmetine erişimi artırılabilecektir.

3.2.5. (Hedef 1.5) Kültür ve Turizm Geliştirilecek, Turizm Gelirleri Artırılacaktır.

Batı Karadeniz Bölgesi, Zonguldak'tan Bartın'a uzanan yaklaşık 139 km uzunluğundaki Karadeniz sahili, yüzde 64,3'ünü orman ve fundalık alanların oluşturduğu dokusu, günümüzden 6.500 yıl öncesine uzanan yaşam izleri, çeşitli uygarlıklardan kalan tarih ve kültür hazineleri, doğal güzellikleri ve iklimsel özellikleriyle önemli bir turizm potansiyeli barındırmaktadır. Batı Karadeniz Kıyı Koridoru içinde tanımlanan bölgede turizmin birçok temasını birlikte bulmak mümkündür.

Bölgede, UNESCO tarafından "Dünya Miras Kenti" unvanı verilen Safranbolu; tarihî, gastronomisi ve doğal değerleri ile Türkiye'nin ilk turizm kentlerinden biri olan Amasra; Türkiye'nin en büyük blok ormanına ev sahipliği yapan yeşil Yenice; zengin ekosistem varlığı, bozulmamış doğası, mağara ve kanyonlarıyla uluslararası düzeyde de tanınan Küre Dağları; endüstriyel miras öğeleri, jeolojik unsurları, deneyim çeşitliliği ve madencilik kültürüyle Zonguldak; adını Antik Çağ'ın ünlü kahramanı Herakles'ten alan, mitolojik hikâyelere ve efsanelere konu olmuş Ereğli; kayak merkezi ve tesisleriyle Keltepe, adını Roma'nın efsanevi imparatoru Hadrianus'tan alan Hadrianopolis antik kentiyile Eskipazar; ekoturizm değerleri ve doğal dokusuyla Eflani; el sanatının bastona dönüştüğü Devrek, 80 milyon yıllık bazalt lav sütunlarıyla Güzelcehisar öne çıkan turizm destinasyonları arasındadır.

Bölgede turizm sektörünün gelişme düzeyi il ve ilçelere göre önemli farklılıklar göstermektedir. Karabük ve Bartın'da turizm sektörü daha fazla gelişmiştir. Bununla birlikte turizm bu illerin geneline yayılmamış olup Amasra ve Safranbolu ilçeleri öne çıkmaktadır. Tüm bu durum göze alınarak turizmin çeşitlendirilmesine yönelik

güçlü unsurların bulunduğu turizm noktalarında altyapı ve üstyapılar oluşturulmalı ve geliştirilmelidir.

Batı Karadeniz Bölgesi'nden kara yoluyla 3-4 saatlik sürüş mesafesinde Türkiye nüfusunun yüzde 40'ına yaklaşan 35 milyonluk bir nüfus yaşamaktadır. Çoğunluğunu büyük şehirlerde yaşayan insanların oluşturduğu bu nüfus turizm etkinlikleri için, genellikle kolay ulaşılabilen, iklim koşulları, doğası ve turizm çeşitliliğiyle zengin bir bölge olan Batı Karadeniz'i tercih etmektedir.

Bölgede demir yolunun bulunması, İstanbul Havalimanı ve Almanya'ya doğrudan seferler yapılabilen uluslararası nitelikteki Zonguldak Havalimanı'nın her geçen gün artan trafiği, bölgenin diğer yerleşimlerle ve dünyayla entegrasyonu açısından oldukça önemlidir. Ankara-İstanbul otoyoluna 100 km uzaklıkta bulunan bölgede gerçekleştirilen yol yatırımları, kara yolu ulaşımını güçlendirmektedir. Kruvaziyer gemilerinin yanaşabildiği Amasra Limanı ile yolcu taşımacılığı yapılabilen Bartın Irmağı ise farklı turizm alternatifleri açısından bölgeyi güçlendirmektedir. Bu imkânların gelişimi yabancı geceleme sayısındaki verilere de yansımıştır. Yabancı geceleme oranı bölgede toplam geceleme içinde 2002 yılında yüzde 6,3 orana sahipken pandemi öncesinde (2019 yılı) bu oran yüzde 10,6'ya çıkmıştır.

2002 yılından 2022 yılına kadar bölgede konaklama tesislerine geliş sayısı yüzde 133, geceleme sayısı ise yüzde 200 artış göstermiştir. Fakat bu artışa rağmen bölgenin turizm sektöründen aldığı pay, potansiyeline göre henüz yeterli seviyede değildir. Bölgenin turizmden aldığı payın artırılması, daha nitelikli bir ziyaretçi kitlesine ulaşılması ancak bölge potansiyellerinin güçlü olduğu, farklılaştığı veya öne çıkabileceği alanlarda çalışmalar yapmakla mümkün olacaktır. Çoğunlukla geleneksel turizm arzının olduğu bölgede turizmin çeşitlendirilmesiyle birlikte yaratılan katma değer, gelirlerin ve istihdamın da artacağı düşünülmektedir. Zonguldak açıklarında doğal gazın bulunması, sanayi ve diğer yatırımların da artmasıyla iş ve yatırım ortamında önemli bir hareketlenme yaşanan bölgede bu fırsatın turizm sektörü ile bütünleştirilerek bölge turizminin önemli bir seviyeye çıkarılabileceği değerlendirilmektedir.

Bölgede, konaklamada nitelikli yatak ve tesis sayısı yeterli değildir. 2023 yılı verileriyle 10.930 konaklama yatak kapasitesi bulunmakta olup bunların yüzde 35,9'u Turizm İşletme Belgeli, yüzde 3,6'sı Yatırım Belgeli ve yüzde 60,5'i Basit Konaklama İşletme Belgelidir. Üç yıldız ve üzeri tesis sayısı ise sadece 21'dir. Bu sayının plan döneminde en az yüzde 50 artması öngörülmektedir. Ayrıca konaklama türlerinde çeşitlilik sağlanması, doğa içi ve kıyı tesisleri, kamp ve karavan, glamping, bungalov ev gibi alternatif konaklama imkânlarının da geliştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bölge turizminde ölçek olarak çoğunlukla küçük turistik tesis ve işletmeler bulunmaktadır. Konaklama açısından da mevcut tesislerin toplam yatak kapasitesi düşüktür ve nitelikli konaklama tesislerinin sayısı yetersizdir. Dolayısıyla turizm işletmelerinde kurumsallaşmada, hizmet kalitesinde ve kapasitede eksiklikler mevcuttur. Bu nedenle, plan dönemi boyunca farklı etkinliklerle ziyaretçilerin ihtiyaçlarını karşılayacak tesisler, restoranlar ve turistik işletmelerin sayısının artırılması önemlidir. Bununla birlikte bölgenin genelinde yaygın olan pansiyon ve konak gibi işletmeler başta olmak üzere turizm tesislerinde kurumsallaşma çalışmalarının yanında denetim ve sertifikasyon gibi mekanizmalarla kalite artışı sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmelidir. Bölgede turizmin geliştirilmesi için, aynı zamanda turizm aktörlerinin kurumsal ve beşeri kapasitelerinin artırılması ve destinasyon yönetim yaklaşımının yaygınlaştırılması da gerekmektedir.

Bölge turizmini geliştirmek için en önemli faktörlerden biri bölgenin turistik unsurlarına talep yaratmak için etkin bir destinasyon tanıtımı yapmaktır. Bu kapsamda iç turizm pazarı, bölgesel turizm pazarı ve dış turizm pazarına uygun olarak belirlenen tanıtım ve pazarlama stratejisine uygun olarak tanıtım ve pazarlama çalışmaları yürütülmeli, bu kapsamda dijital mecralar daha etkin ve verimli kullanılmalıdır.

Batı Karadeniz Bölgesi'ndeki turizm unsurlarının entegrasyonu sağlanarak yeni turizm rotaları geliştirilmelidir. Bu rotalar, bölgedeki tarih, kültür, doğa ve gastronomi unsurlarını birleştirerek zenginleştirilecek değer ve ürünlere yönelik olarak planlanmalıdır. Turizm rotalarının planlanması, rotalardaki çekiciliklerinin belirlenmesi, rotaların görselleştirilmesi ve haritalanması, yerinde işaretlemeler ve tesisleşme gibi çalışmalar yerel ve ulusal paydaşların iş birliğiyle yürütülmelidir.

Ayrıca, bölgenin sahip olduğu kültürü koruyacak, kültürel mirası tanıtacak ve kültürel gelişimi sağlayacak çalışmalara da ihtiyaç duyulmaktadır. Kültürel alanlarda oluşturulacak projelerle restorasyon, koruma ve araştırma çalışmalarının yanında, festival ve etkinliklerle kültürel mirasın tanıtılması, korunması ve gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır. Gerekli altyapı ve üstyapıların yanında gerçekleştirilecek etkinlikler, eğitimler ve diğer çalışmalarla kültürel gelişim desteklenecektir.

Yoğun bir rekabete sahip destinasyonlarda pazarlama faaliyetlerinin en önemli anahtarı marka yaratmaktır. Marka imajının turizm pazarlamasında talebe doğrudan etki etmesi bilinciyle bölgede il ve destinasyonlarla ürünlerin marka değeri artırılarak daha nitelikli ziyaretçi kitlesine erişim hedeflenmektedir. Bu kapsamda plan döneminde program ve projeler yürütülmesi, faaliyetler gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

On İkinci Kalkınma Planı'nda "yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim" eksenini altında "öncelikli gelişme alanları - turizm" başlığında, turizmin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi, sezon süresinin uzatılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve daha fazla harcama eğilimi olan ziyaretçinin ülkemize çekilmesiyle ziyaretçi başına turizm gelirinin artırılması amaçlanmıştır. Batı Karadeniz Bölge Planı'nın hedef ve tedbirleri On İkinci Kalkınma Planı ile uyum içerisinde olup ulusal hedeflere hizmet etmektedir.

3.2.5.1. Tedbirler 1.5

Tedbir 1.5.1. Bölgenin potansiyellerine ve kaynak değerlerine uygun turizm çeşitleri geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Turizmde farklı ve zengin bir potansiyele sahip bölgede öne çıkabilecek, diğer alanlara göre potansiyeli yüksek kaynak değerler mevcuttur. Bölgenin sahip olduğu bu önemli kaynak değerlere uygun turizm çeşitleri plan döneminde geliştirilecektir.

- Ereğli, Zonguldak Merkez, Çaycuma, Amasra, Bartın Merkez, Safranbolu, Küre Dağları ve Yenice başta olmak üzere glamping, çadır kamp, karavan ve bungalov gibi alternatiflerle kamp-karavan turizmi,
- Antik kentler, tarih, somut olmayan kültürel miras ve değerlerin uygun tesislerle ziyarete açılması, tanıtılması ve markalaştırılmasıyla kültür turizmi,
- Yapılacak kazı ve restorasyon çalışmaları ve ziyaretçi merkeziyle gün yüzüne çıkartılabilecek ve ziyarete açılacak Kadioğlu Mozaikleri, Tios Antik Kenti (antik tiyatro), Amastris Antik Kenti, Hadrianopolis Antik Kenti, Safranbolu Büyük Tümülüsü ve Soğanlı Vadisi değerleriyle antik kentler, değerler ve yerleşimler,
- Zonguldak'ın madencilik, Karabük'ün demir-çelik ve Bartın'ın ormancılık, ahşap yat ve tekne ile kömür üretim geçmişine ilişkin endüstriyel mirası yansıtan ve bölgenin iki yüzyıllık endüstri tarihine ışık tutan anıt yapıları ile hikâyelerini ziyaretçilerine sunan endüstriyel miras turizmi,
- Cumhuriyetin ilk yıllarında önemli bir ulaşım hamlesi olarak kurulan ve 1935 yılında faaliyete girerek yıllarca yük ve yolcu taşımacılığında kullanılan, İç Anadolu'yu Karadeniz'in mavisıyla buluşturan Ankara'dan başlayıp Irmak-Karabük-Zonguldak hattındaki rotada tren turizmi (Yeşil Rota),
- Amasra'da başlatılan, gerekli altyapı, üstyapı, tanıtım ve eğitim çalışmalarıyla geliştirilebilecek, Zonguldak Merkez ve Ereğli ilçelerini de dâhil etme potansiyeli taşıyan kruvaziyer turizmi,
- 139 km uzunluğundaki Karadeniz kıyısı boyunca başta Ankara gibi yakın coğrafyaya hizmet eden, altyapı ve üstyapıların geliştirilmesiyle niteliği artırılabilir Zonguldak ve Bartın kıyı ve koylarını içeren deniz ve kıyı turizmi,
- Küre Dağları, Yenice Ormanları ve yaklaşık 139 km'lik kıyı şeridi başta olmak üzere bölgenin doğal, kültürel, jeolojik ve endüstriyel mirasını deneyimleme fırsatı sunan yarış, eğlence ve sportif amaçlara hizmet etme potansiyeline sahip bisiklet, su ve doğa sporları turizmi,
- Kamu ve özel sektör sağlık kuruluşlarının sunduğu hizmetlerin geliştirilmesi ve bölgedeki tıbbi tedavi, fiziksel iyilik hali, farklı operasyon yetenekleri (estetik, diş tedavi, fizik tedavi vb.) ve rehabilitasyon

hizmetlerinin güçlendirilmesiyle yurt içi ve yurt dışı müşterilere hizmet edebilecek sağlık turizmi,

- Eskipazar, Zonguldak Merkez ve Kozlu ilçelerindeki termal kaynakları kullanarak geliştirilebilecek termal turizm,
- Kırsal nüfusun hızla azaldığı bölgede kırsal ve yerel kalkınmayı önceliklendiren, farklı hasat ürünleri (safran, çilek, üzüm, kestane, fındık vd.) ve şenliklerle geliştirilme potansiyeli taşıyan agroturizm,
- Karadeniz'in eşsiz kültürünü özellikle metropoller ve büyük kentlere yakın bir mesafede yaşatabilecek yayla turizmi,
- Bölge genelinde adrenaline dayalı farklı unsurların öne çıkarılıp güçlendirilmesiyle geliştirilebilecek deneyim turizmi,
- Karadeniz mutfağını yerel ürünlerle zenginleştirip yansıtan bir mutfağa sahip olmasından dolayı gastronomi turizmi,
- Keltepe'de günübirlik tesislerle hizmet veren, konaklama ve spor tesisleriyle, yakın çevresindeki yeni unsurlarla geliştirilebilecek kış ve doğa turizmi,
- Alaplı, Zonguldak Merkez, Devrek Dirgine havzası, Gökçebey, Yenice, Eskipazar, Eflani, Safranbolu ve Karabük Merkez, Ulus, Kurucaşile, Küre Dağları ve Yenice'de öne çıkan, doğal güzellikler, şelaleler, kent ormanları, tabiat anıtları ve tabiat parklarıyla büyük öneme sahip doğa turizmi,
- Devrek, Gökçebey, Ovacık, Safranbolu, Eflani ve Ulus'ta öne çıkan kırsal doku ve yaşam ile geleneksel kültürü yansıtan öğeleriyle kırsal turizm,
- Türkiye'nin en büyük blok ormanları olan Yenice, uluslararası nitelikteki ormanları ve doğal varlıklarıyla Küre Dağları Millî Parkı, yaşlı ormanları ve dünyada nadir yaşlı porsuk mesceresiyle Alaplı'yla öne çıkan botanik turizmi,
- Zonguldak Kömür Jeoparkı ile ulusal jeopark olan, Karabük'ün Safranbolu ilçesi, Bartın'ın Güzelcehisar Lav Sütunları ve Küre Dağları Millî Parkı'ndaki değerlerle de geliştirilebilecek jeoturizm bölgede ele alınması gereken önemli unsurlar arasındadır.

Tedbir 1.5.2. Önemli ziyaret noktalarında altyapı ve üstyapılar geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: On İkinci Kalkınma Planı'nda yer alan "Turizm yatırımlarının sürdürülebilir bir anlayışla gerçekleştirilmesine yönelik planlama ve arazi tahsis çalışmalarına devam edilecek, turizm altyapı yatırımları gerçekleştirilecektir" politikası gereğince, bölge genelinde doğal, tarihî ve kültürel açıdan potansiyeli olan bölgelerde turizmin geliştirilmesine yönelik fiziki altyapı ve üstyapı oluşturma ve iyileştirme çalışmaları yürütülecektir. Bölgede yer alan tarihî, kültürel ve doğal varlıkların turizme kazandırılması (kale, han, hamam, çarşı, kervansaray, geleneksel konut vb. taşınmaz kültür varlıklarının rehabilite edilmesi ile göl, akarsu, mağara, şelale, orman, kanyon gibi doğal alanların sürdürülebilirlik ilkeleri kapsamında peyzajının gerçekleştirilerek turizm amaçlı kullanılması, orman içi gezi ve dinlenme yerlerinin düzenlenmesi, tarihî, kültürel ve yöresel öğelerin turizm amaçlı değerlendirilmesine yönelik tasarım ve üretim atölyeleri ile satış alanları, pazar yerleri oluşturulması ve özellikle mobil kullanıma yönelik sürdürülebilir tanıtım ve arşiv çalışmaları vb.), kültür, sanat ve spor faaliyetlerinin icrasına yönelik cazibe merkezlerinin oluşturulması (tiyatro salonu, açık hava tiyatrosu, sergi, fuar, kültür sokağı, müze, turizm köyü, sanat sokağı, bilim parkı, spor parkuru vb.), turizm için önemli alanlarda, bilhassa özel politika gerektiren gruplara yönelik olmak üzere, ziyaretleri kolaylaştırıcı fiziksel olanakların yaratılması ve geliştirilmesi, turizm sektöründe bilgi teknolojileri ve iletişim altyapısının güçlendirilmesine yönelik projeler, tarihî ve turistik alanlara ulaşımı ve bilgi erişimini kolaylaştıracak çevre düzenlemeleri ve altyapı çalışmaları (işaret-tanıtım levhalarının ve aydınlatma elemanlarının düzenlenmesi, özel politika gerektiren gruplara yönelik olarak engelli, hasta, yaşlı vb. grupların turistik alanlara ulaşımındaki problemleri giderici fiziksel olanakların yaratılması ve geliştirilmesi vb.), kent merkezlerinde tarihî ve kültürel dokuya uyumlu olmayan yapı ve alanların restorasyonu ile turizme kazandırılması vb. konularında altyapı ve üstyapı çalışmaları yürütülecek, geliştirilecek ve desteklenecektir.

Tedbir 1.5.3. Konaklamada yatak ve tesis sayısı arttırılacak, konaklama türlerinde çeşitlilik sağlanacak ve nitelikli konaklama imkânları geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Batı Karadeniz Bölgesi eşsiz doğası ve kültürel değerleriyle turizmde yükselen bir değer olmasına rağmen ve turizmde önemli bir ivme yakalamasına rağmen konaklama tesislerinin sayı ve hizmet çeşitliliğinin yetersizliği turizm sektöründe bölgenin en önemli eksikliklerinden biridir. Nitelikli konaklama alanı için Şekil 41'de verilen turizm odakları ile potansiyel turizm odaklarındaki yerleşimler başta olmak üzere bölgede nitelikli yatak ve tesis sayısı arttırılacak, alternatif konaklama imkânı geliştirilecektir. Konaklama türlerinde çeşitlilik sağlanması için bölgenin dokusuna uygun doğa içi tesisler, kamp ve karavan alanları, glamping, bungalov ev gibi alternatif konaklama imkânları geliştirilecektir. Ayrıca Güzelcehisar, Ulus, Alaplı, Yenice, Yörük Köyü, Dirgine Havzası, Devrek ve Çaycuma gibi uygun yerleşimlerde ev pansiyonculuğu uygulamaları hayata geçirilecek ve bölgede çiftlik turizmi geliştirilecektir.

Tedbir 1.5.4. Turistik işletmelerde kapasite geliştirilecek ve hizmet kalitesi arttırılacaktır.

Tedbir Açıklaması: Konaklama, yiyecek, içecek, hediyeleşme vb. alanlarda mevcut turizm işletmelerinin kurumsal kapasitelerinin ve hizmet kalitelerinin yükselmesi; bölgeyi ziyaret eden yerli ve yabancı turistlerin bölge algısının ve memnuniyetlerinin artmasına, diğer bölgelere göre tercih edilme bağlamında üstünlük sağlanmasına, bölge illerindeki turizm destinasyonlarının tekrar ziyaret edilmesine önemli katkılar sağlamaktadır. On İkinci Kalkınma Planı'nda yer alan "Hizmet kalitesini iyileştirerek daha rekabetçi bir turizm sektörü oluşturmak üzere personelin mevcut becerilerini geliştirilmesi ve yeni beceriler edinmesi sağlanacaktır" politikasına istinaden, mevcut ve yeni işletmelerin kurumsal kapasitelerinin, işletme ve hizmet kalitesinin sağlanması yolunda ilgili yönetmelikler ve standartlarda belirlenen asgari nitelikler, temizlik, bakım, hijyen ile personelin nitelikleri, eğitim düzeyi vb. kriterlerin yerine getirilmesi, korunması sürekliliğinin sağlanması ve yükseltilmesine ilişkin yapılması gereken eğitim, markalaşma, sertifikasyon vb. çalışmalar, destek mekanizmaları, ilgili bakanlıklar ve yerel teşkilatları, yerel ve ulusal STK'lar, eğitim kurumları ve yatırımcılar aracılığı ile desteklenecektir. Söz konusu alanlarda uzman kurum ve kuruluşlar ile paydaşlar ve çatı kuruluşlar arasında iş birlikleri geliştirilecektir.

Tedbir 1.5.5. Turizmde tanıtım ve pazarlama çalışmaları geliştirilecek, dijital mecralar daha etkin kullanılacaktır.

Tedbir Açıklaması: Bölgenin turizm gelirlerinde ve turist sayısında pandemi döneminde ciddi bir kayıp yaşanırken salgın sonrası dönemde toparlanma yaşanmış, turizm gelirleri ve turist sayısında artış kaydedilmiştir. Bu artış bölgeye özgü olmayıp ülke genelinde hissedilmiştir. Artış trendinden bölgenin olabildiğince yararlanması adına tanıtım ve pazarlama çalışmalarına ağırlık verilecek, e-turizmde başarı sağlayacak internet siteleri, yazılı ve görsel özgün içerik üretimleri, sosyal medya fenomenleri ile dijital platform etkinlikleri, hedef kitleye ve/veya turizm türüne yönelik tanıtım çekimleri ve kampanyaları ile tanıtım gezileri vb. düzenlenecektir. On İkinci Kalkınma Planı'nda yer alan "Turizm sektörünün hızlı değişen talebi karşılayabilen rekabetçi bir yapıya kavuşması için dijital dönüşüme uyum sağlaması desteklenecektir" politikası ile birebir uyum sağlayan bu tedbir altında tüm tanıtım ve pazarlama çalışmalarında geleneksel tanıtım araçları ve yöntemlerinin yanı sıra yeni nesil tanıtım platformları ve dijital mecralar etkin şekilde kullanılacaktır.

Tedbir 1.5.6. Ziyaret noktalarının entegrasyonu sağlanarak rotalar geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: On İkinci Kalkınma Planı'nda yer alan "Kültür ve turizm güzergâhları geliştirilerek ziyaretçi kalış süresinin ve harcamalarının artırılması sağlanacaktır" politikası ile ilgililik kurularak Batı Karadeniz Bölgesinde doğal, tarihî, turistik ve kültürel alanların entegrasyonu sağlanıp bölgenin bütüncül gelişimi hedeflenmektedir. Bu kapsamda öne çıkan ziyaret noktaları arasında entegrasyon sağlanarak destinasyon planlaması yapılacak, tanıtım, etkinlik, haritalandırma ve paydaşlar arası iş birliği sağlanarak rotalar geliştirilecektir. Böylece farklı temalarda bölge genelinde ve bölgeler arasında bütüncül hareketliliği sağlayacak yeni turizm rotaları oluşturulacaktır. "Kömüre Giden Demir Yolu" olarak adlandırılan ve Yeşil Rota ismiyle markalaştırılan tren turizmi rotası gibi farklı rota alternatifleri çıkarılarak hedef kitleye yönelik nitelikli turizm geliştirilecektir. Rotalar oluşturulurken özellikle farklı bölgelerle birlikte geliştirilebilecek rotalar özel öneme sahiptir. Doğu Marmara Bölgesiyle gastronomi rotası, Kuzey Anadolu Bölgesiyle kruvaziyer, tren turizmi rotası, kültür, kamp karavan, bisiklet ve ekoturizm rotası öne çıkabilecek entegre rotalar arasındadır. Bölge içinde de Anıt Porsuk Ağacı Rotası,

doğa keşif rotası, endüstriyel miras rotası, jeolojik miras rotası, tren rotası, madenci rotası, Katır Yolu Rotası, değirmenler rotası, antik kentler rotası, Tuz Yolu Rotası, agroturizm rotası, fenoloji rotası, kıyı rotası, bisiklet rotası gibi alternatif rotalar oluşturularak turizm unsurlarının entegrasyonu sağlanacaktır.

Tedbir 1.5.7. Bölgenin ve alt destinasyonların sürdürülebilir gelişimi desteklenecek, marka değeri güçlendirilecek, ulusal ve uluslararası ağlara üyelikler artırılabilecektir.

Tedbir Açıklaması: Batı Karadeniz Bölgesi'nin ve turizm değerlerinin sürdürülebilir gelişimini destekleyecek her türlü bilimsel çalışma, eğitim ve farkındalık çalışmalarıyla buna katkı sağlayacak proje ve faaliyetler desteklenecektir. Ayrıca bölgenin ve alt destinasyonların marka değerinin artırılması, turizm alanında rekabet edebilirliği sağlaması ve halkın yaşadığı coğrafyaya sahip çıkması açısından oldukça önemlidir. Batı Karadeniz'in, bölge illerinin ve turizm değerlerinin marka kimliğini geliştirmek ve güçlendirmek adına ulusal olarak millî park, tabiat parkı ve tabiat anıtı gibi etiketlerin başta Yenice Ormanları olmak üzere bölgede artırılması; uluslararası alanda ise Küre Dağları Millî Parkı için UNESCO programlarından Biyosfer Rezerv Alanı; Zonguldak ilinde var olan jeolojik, kültürel, doğal ve endüstriyel değerlerin geneli için de Küresel Jeoparklar Ağı; sanayileşme ve endüstri tarihî alanında 200 yıllık deneyim fırsatları, hikâyeleri ve bölge genelinde yaygın endüstriyel miras unsurları ile Avrupa Endüstri Mirası Rotası; Kozcağız, Safranbolu, Çaycuma ve Eflani'nin Citta Slow, Amasra başta olmak üzere gastronomi alanında zengin destinasyonların Slowfood gibi programlara dâhil olması hedeflenmektedir. Ayrıca Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün (UNWTO) En İyi Turizm Köyleri programına Yörük ve Güzelcehisar'ın dâhil olmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir. Özellikle yoğun bir kırsal nüfusa sahip bölgede turizmin kırsala yaygınlaştırılmasını sağlayacak programlar ve çalışmalarla, destek mekanizmaları, ilgili bakanlıklar ve yatırımcılar aracılığı ile sürdürülebilir turizm gelişimi sağlanacaktır.

Tedbir 1.5.8. Bölge kültürünün korunması ve gelecek nesillere aktarılması için çalışmalar yapılacak ve kültürel gelişim desteklenecektir.

Tedbir Açıklaması: Tarihî ve kültürel açıdan zengin olan bölgede tarihî yapılar, müzeler ve arkeolojik alanlar ile korunması gereken kültürel sitler yoğun bir şekilde bulunmaktadır. Bu alanların onarım ve bakımının yapılması, ziyaretçi merkezi, gününbirlik kullanım üniteleri ile ziyaretçilere uygun hale getirilmesi planlanmaktadır. Zonguldak'ta Kadioğlu Mozaikleri koruma çatısı ve ziyaretçi merkezi, Tios Antik Kenti'nde ödenekler ölçüsünde kamulaştırma yapılması, antik tiyatroyu turizme kazandırma çalışmaları, Çayır Köyü'nden Filyos'a Roma Su Yolu Rotası'nın oluşturulması, Karabük'te Hadrianopolis Antik Kenti çatı örtüleri, restorasyon çalışmaları, müze ve ziyaretçi merkezi, Yörük Köyü'nde bulunan tarihî binaların restorasyonu, Safranbolu Büyük Göztepe Tümülüsü'ndeki çalışmaların tamamlanması, Soğanlı Vadisi'nde arkeopark çalışmaları, Bartın'da Amastris Antik Kenti kurtarma kazıları ve Amasra Kalesi'nin restorasyonu gibi öne çıkan alanlarda gerekli çalışmaların ve yatırımların plan döneminde başlatılması ve önemli bir kısmının ise tamamlanarak ziyarete uygun hale getirilmesi öngörülmektedir.

Bölgede yer alan tarihî ve kültürel alanların tanıtılması ve markalaştırılmasına ilişkin yapılmakta olan etkinliklere devam edilecek, yeni festival, etkinlik ve sergiler plan döneminde planlanacaktır. Ayrıca yerel halkın kültürel mirasa sahip çıkması ve farkındalık yaratılmasına yönelik eğitim programları ve seminerler düzenlenmesi sağlanacak, yerel kültür ve geleneklerin devam etmesine yönelik işletmeler ve yerel yönetimler farklı fonlarla desteklenecektir.

Diğer taraftan bölgenin kültürel gelişimini sağlamak üzere kültür merkezi, müze, sergi alanları gibi altyapı ve üstyapıların yanında kültürel etkinlik, festival, sanatsal etkinlik, sergi gibi etkinlikler yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliğiyle gerçekleştirilecektir. Ayrıca plan döneminde sürdürülebilir kalkınmada önemli bir rolü olan yaratıcı kültür endüstrisinin bölgede gelişimine yönelik endüstriyel miras unsurlarının dönüşümü projeleri başta olmak üzere alanlar oluşturulacak ve bu alanda etkinlik ve çalışmalar gerçekleştirilecektir. Kültürel mirasın gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak üzere somut ve somut olmayan kültürel miras envanteri çıkarılacak, korunması gereken yapı ve eserler için gerekli projeler gerçekleştirilecektir. Bu doğrultuda özellikle bölge mimarisini yansıtan Safranbolu evleri, Bartın evleri gibi yapılarla Zonguldak'ta endüstriyel mirasın izlerini taşıyan bina ve alanlar öne çıkmaktadır. Bilgi ve belgelerin kalıcılığını sağlamak amacıyla tarihî ve kültürel mirasın dijital ortama aktarımı sağlanacak ve arşivlenecektir. Böylece söz konusu kaynaklar geniş kitlelerin erişimine uygun hale getirilmiş olacaktır.

3.2.5.2. Performans Göstergeleri

Tablo 13: Hedef 1.5'in Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
3 yıldız ve üzeri konaklama tesisi sayısı	Adet	21	32
Ulusal ve uluslararası ağ ve/veya rotalara dâhil olan destinasyon sayısı	Adet	3	6
Geceleme sayısı (yıllık)	Bin Kişi	1.297	2.000
Bölgeye gelen kruvaziyer gemi sayısı (kümülatif)	Adet	-	60
Doğa içi yeni tesis alanı	Dönüm	-	200

3.2.5.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 14: Hedef 1.5'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
	Turizmin gelişmesiyle birlikte bölge ziyaretçiler için de daha ilgi çekici bir alan haline gelecektir. Böylece bu sektörde konaklamadan gastronomiye, eğlenceden hediyeleşmeye farklı alanlarda gelişim gözlemlenecektir. Artan istihdam ve elde edilen gelirler de yerel ve bölgesel kalkınmayı ile refahın artmasını destekler.
	Belirlenen tedbirler, istihdam yaratan ve yerel kültür ve ürünlerini teşvik eden sürdürülebilir bir turizm için sürdürülebilir kalkınma etkilerini denetlemeye olanak sağlayan araçlar geliştirilmesi ve uygulanması hedefi ile birebir uyumluluk göstermektedir.

3.2.6. (Hedef 1.6) Tarım ve Alternatif Kırsal Ekonomik Faaliyetler Geliştirilecektir.

Bölge illerinde kırsal nüfus yoğunluğu, tarım için değerlendirilebilir ölçüdedir. Her yıl kademeli olarak azalmakla birlikte bölge hâlâ yoğun bir kırsal görünüm sergilemektedir. Bununla birlikte Batı Karadeniz Bölgesi'nde gayrisafi katma değer (GSKD) miktarı bakımından tarım sektörü diğer bölgelere göre düşük bir orana sahiptir. Kırsal nüfusu yoğun olan bölgenin coğrafi yapısının engebeli, tarımsal arazilerin az ve parçalı olması büyük tarımsal faaliyetleri engellemekle birlikte tarımsal üretimin bazı alanlarında katma değerli üretim yapmak mümkündür. Bölgenin arazi varlığına bakıldığında en fazla işlenen tarım alanı ve uzun ömürlü bitkiler alanı sırasıyla Karabük, Zonguldak ve Bartın'dadır. En fazla ormanlık-fundalık araziye sahip olan il Karabük'tür. Tarım dışı alanın toplamdaki payı en fazla olan il ise Zonguldak'tır. Bölgenin sahip olduğu bu kısıtlı tarımsal alanların korunması, potansiyelinin iyi belirlenerek etkin ve verimli kullanılması sağlanmalıdır.

Batı Karadeniz Bölgesi bitkisel üretim değerlerine miktar olarak bakıldığında; en fazla tarla ürünleri üretiminin (663 ton) gerçekleştirildiği, ardından meyve üretiminin (109 ton) geldiği ve sebze üretiminin (85 ton) en son sırada yer aldığı görülmektedir. Tarla ürünleri üretimi en fazla Bartın'da (464 ton), meyve üretimi en fazla Zonguldak'ta ve sebze üretimi de en fazla Bartın'da gerçekleştirilmektedir. Bitkisel üretimde kullanılan arazi miktarları bakımından da yoğunluk önemli ölçüde benzerlik göstermektedir. Batı Karadeniz Bölgesinin bitkisel üretimi Türkiye'nin bitkisel üretiminin değerinin yüzde 0,64'üne tekabül etmektedir.

Bölgede seracılık ve örtü altı tarım kültürünün yaygın olduğunu ancak ölçek ve toplam büyüklük olarak hâlâ yeterli seviyede olmadığını söylemek mümkündür. TÜİK 2022 yılı verilerine göre ekim alanına göre örtü altı tarım faaliyetlerinde Bartın 21'inci, Zonguldak 25'inci ve Karabük ise 35'inci sıradadır. Batı Karadeniz Bölgesi Türkiye'deki örtü altı tarım alanlarının yüzde 0,47'sine sahiptir. Bununla birlikte YER-SİS verilerine bakıldığında en yaygın seracılık yapılan bölgelerde Batı Akdeniz (TR61 Düzey 2) ve Batı Karadeniz Bölgesi'nin (TR81 Düzey 2) başı çektiği

görülmektedir. Dolayısıyla iklim koşulları seracılığa uygun olan Bartın ve Zonguldak'ta bu kültürün desteklenerek modern ve endüstriyel seracılığın bölgede gelişimi sağlanabilecektir. Nitekim Zonguldak'ın Çaycuma ilçesinde Tarıma Dayalı İhtisas OSB projesinin altyapı inşaatı devam etmekte olup bu alanın genişletilmesi, Bartın'da da benzer bir projenin oluşturulması, geleneksel örtü altı tarımın bölgede desteklenerek ölçeklerinin büyütülmesi ve modern seracılığa geçiş yapılması öngörülmektedir. Bu hususun önemine On İkinci Kalkınma Planı'nın Çevrenin Korunması Bölümünde belirtilen politika ve tedbirlerden 891.3. maddesinde *"Batı Karadeniz'de yer alan kömür ve doğal gaz sahaları ile demir-çelik, kâğıt, ormancılık sanayi ve tarıma dayalı sanayinin Filyos Limanı'na bağlantısı sağlanacaktır."* ifadesiyle değinilmiş olup tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesinin ise tarıma dayalı ihtisas OSB projelerinin altyapı ve üstyapı eksikliklerinin giderilmesi ve bölgede yaygınlaştırılmasıyla mümkün olabileceği değerlendirilmektedir.

Bölge hayvancılık açısından Türkiye'de çok küçük bir paya sahiptir. Türkiye'deki büyükbaş hayvan varlığının yüzde 0,90'ı, küçükbaş hayvan varlığının yüzde 0,12'si ve kanatlı hayvan varlığının yüzde 2,49'u bölgede bulunmaktadır. Bölgede büyükbaş ve kanatlı hayvan kategorisinde en fazla sayıya Zonguldak ili sahiptir. Bölgede en fazla küçükbaş hayvan varlığı Karabük'tedir. Bartın küçükbaş hayvan varlığında bölgede ve Türkiye'de son sıradadır. 2022 Yılı TÜİK verilerine göre Bartın manda varlığında ise Türkiye'de 11. sırada yer almaktadır. Türkiye'de toplamda 171.835 baş manda bulunurken toplam manda varlığının yüzde 2,60'ı yani 4.469 baş manda Bartın'da bulunmaktadır.

Bütün bu veriler incelendiğinde bölgenin tarımsal üretim anlamında potansiyelinin olduğu görülmektedir. Bu potansiyeli harekete geçirebilmek için tarım faaliyetleri ve alternatif kırsal faaliyetler gerçekleştirilecektir.

3.2.6.1. Tedbirler 1.6

Tedbir 1.6.1. Tarımsal üretim, tarımsal sanayi ve kırsal turizmin gelişimine yönelik programlar geliştirilecek ve destekler sağlanacaktır.

Tedbir Açıklaması: Tarım ve hayvancılıkta üretim ve yetiştiricilik istatistikleri açısından bölge yeterince gelişmemiştir. Bu durum; yeryüzü şekillerinin etkisi, tarım arazilerinin parçalı ve dağınık yapısı, emekli nüfusun ve engelli birey sayısının fazlalığı, girişimcilik ve ortak çalışma kültürünün zayıf olması gibi birçok faktörün etkisiyle ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte kırsal nüfusu yoğun olan bölgede tarımsal üretimin bazı alanlarında katma değerli üretim yapmak mümkündür. Bölgede tarımsal üretim, tarımsal sanayi ve kırsal turizm alanlarında gelişimi sağlamak için programlar geliştirilmesi, örnek ve model projelere destekler sağlanması planlanmaktadır. Bu kapsamda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda TR81 ve TR82 Bölgelerinde Zonguldak, Karabük, Bartın, Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerini içerecek şekilde Batı Karadeniz Kalkınma Programı (BAKAP) adıyla bir destek programının plan döneminde uygulanması planlanmaktadır. Söz konusu programın bütçe imkânlarının geliştirilmesine, benzer nitelikli farklı kırsal odaklı desteklerin de bölgeye çekilerek bu alandaki gelişimin sürdürülebilir kılınmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Tedbir 1.6.2. Odun dışı orman ürünlerinin toplanması, işlenmesi ve paketlenmesine yönelik yatırımlar artırılabilecektir.

Tedbir Açıklaması: Yüzde 64,3'ü ormanla kaplı bölgede önemli bir odun dışı orman ürünleri potansiyeli bulunmaktadır. Dünya defne ticaretinin yüzde 95'i ülkemizde yapılmaktadır. 2022 yılı OGM verilerine göre ülkemizde toplanan 47.250 ton defnenin yüzde 47,19'u Zonguldak-Bartın yöresinden toplanmaktadır. Batı Karadeniz Bölgesi'nde toplanan toplam 37.000 ton odun dışı orman ürününden elde edilen gelirin önemli bir kısmını defne oluşturmaktadır. Bölgede 2013 yılında tek olan defne bitkisi kurutma ve işletme tesisi sayısı zaman içinde 5'e yükselmiş olup üretim ve katma değer artmıştır. Kayıt dışı ekonomi de göz önüne alındığında odun dışı orman ürünleri sektörünün önemli bir ekonomik getiri potansiyeli bulunmaktadır. Bölgede Zonguldak ve Bartın'da defne üretiminde yakalanan başarının benzeri, yine aynı illerde kestane ve Karabük'ün Yenice ilçesinde ıhlamur başta olmak üzere diğer odun dışı orman ürünlerinde de gerçekleştirilebilecektir. Koruma ve kullanma dengesi sağlanarak odun dışı orman ürünlerinin toplanması, işlenerek katma değerli ürünlere dönüştürülmesi ve ticarileştirilmesine yönelik yatırımlar desteklenecektir.

Tedbir 1.6.3. Örtü altı tarım, iyi tarım ve organik tarım uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

Tedbir Açıklaması: YER-SİS verilerine göre örtü altı tarım kültürünün en yaygın olduğu bölgeler arasında Batı Karadeniz Bölgesi bulunmaktadır. Bununla birlikte bu yaygınlık sadece bir üretim kültürünün varlığını göstermekte olup ölçek ve toplam alan büyüklüğü bakımından potansiyelinin çok altında bir değere sahiptir. Bölgenin iklim koşulları seracılık için ideal olduğundan Zonguldak ve Bartın'da Tarıma Dayalı İhtisas Sera OSB ön fizibiliteyi hazırlanmış ve Zonguldak'ta 52 hektar alanda yaklaşık 400 dönüm üretim alanına sahip seraların yer alacağı Zonguldak Çaycuma Tarıma Dayalı İhtisas OSB için altyapı yatırımları önemli oranda tamamlanmıştır. Ayrıca bölge genelinde Kalkınma Ajansı ve kamu kurumları tarafından verilen desteklerle iyi tarım uygulamalarına ilişkin örnek model projeler hayata geçirilmiştir. Plan döneminde söz konusu çalışmaların artırılması, tarıma dayalı ihtisas OSB modeliyle modern seracılığa başlanması, iyi tarım ve organik tarım faaliyetlerinin yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Tedbir 1.6.4. Katma değeri yüksek tarımsal ürünler ile tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimine ve işlenmesine yönelik projeler geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede oldukça yoğun olarak üretilen ve ekonomik getirisi en fazla olan ürünlerin başında fındık gelmektedir. Bölgede üretilen fındığın veriminin artırılması için ıslah çalışmaları yapılması oldukça önemlidir. Zonguldak ili Alaplı ilçesinde ve Bartın merkezde yaygın olarak yetiştirilen fındıkta ikincil ürünlerin geliştirilmesi, yaratılan katma değer artırılması açısından oldukça önemlidir. Bunun yanında katma değeri yüksek, yerelde öne çıkan hünnap, mavi yemiş, aronya, kızılçık (kiren) gibi ürünlerin üretiminin yaygınlaştırılması, kırsalda yaşayan kesime bu ürünlerin üretimi, işlenmesi ve satışına yönelik eğitim ve hibelerle kırsal kesimin gelirlerinin artırılması planlanmaktadır.

Tıbbi ve aromatik bitki türlerine yönelik Zonguldak Orman Bölge Müdürlüğü tarafından bölgede tıbbi ve aromatik bitkiler bahçesi tesis edilmiş, 46 endemik bitki türünden 800 dekar alanda 106 bin fidanın dikimi yapılarak tıbbi ve aromatik bitki bahçeleri oluşturulmuştur. Aynı zamanda Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından da desteklenen projelerle farklı büyüklüklerde Karabük ili Safranbolu ilçesinde safran ve lavanta bahçeleri ile işleme tesisleri oluşturulmuştur. Bu alanların aynı zamanda içerisindeki yürüyüş ve foto-gözlem noktaları oluşturularak turizm destinasyonu olmaları öngörülmüştür. Tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği, işlenmesi, agroturizm projelerinin geliştirilmesi ve desteklenmesiyle bölgede kırsal ekonomik faaliyetlerin geliştirilmesi planlanmaktadır.

Tedbir 1.6.5. Kanatlı hayvan, büyük baş hayvan ve manda yetiştiriciliği ile arıcılık faaliyetleri desteklenecek, bu alanlardaki endüstriyel üretim geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Batı Karadeniz hayvancılıkta birçok bölgenin gerisinde olmasına rağmen bazı üretimlerde görece daha iyidir. Türkiye'deki toplam manda varlığının yüzde 2,60'ı (4.469 baş manda) Bartın'da bulunmaktadır. Türkiye'de üretilen balın yüzde 0,57'si bölgede üretilmektedir ve bölge kestane balı açısından öne çıkan bölgeler arasındadır. Zonguldak ve Bartın illerinde kestane balı üretiminde Karabük ili Yenice ilçesinde ise ıhlamur balı üretiminde yerel üreticileri bir araya getirilerek endüstriyel üretime yönelik potansiyelleri geliştirilecektir. Zonguldak ve Bartın'da manda sütü ve süt ürünleri ön plana çıkmakta olup markalaşma ve üreticilerin kurumsallaşmasına yönelik çalışmalara destek verilecektir. Kanatlı hayvan yetiştiriciliğinde de bölge görece iyi durumdadır. Bölgenin hayvancılıkta öne çıktığı alanlar desteklenecek ve geliştirilecek, söz konusu alanlardaki ürün gamı ve üretim geliştirilecektir.

Tedbir 1.6.6. Tarımsal üretim ve işlemede ortak kullanıma yönelik altyapı ve tesisler ile makine parkları geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Tarımsal üretim ve işlemede ölçekler küçük olduğu için daha çok ortak üretim alanları yapılması ekonomik ve verimli olmaktadır. Bu sebeple ortak kullanıma yönelik altyapı, tesis, makine ekipman ve fiziki imkânların geliştirilmesi, kırsalda gelirlerin arttırılarak kırsal ekonominin geliştirilmesine katkı sağlanması planlanmaktadır. Ulusal ve uluslararası fon ve kaynaklardan yararlanılarak Çaycuma Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB ve henüz planlama aşamasında olan Bartın Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB için, uygun görülecek alanlarda katma değerli üretime yönelik ortak altyapı ve tesislerin kurulması teşvik edilecek böylece tarım ve imalat sanayi entegrasyonu sağlanacaktır. Benzer şekilde su ürünleri üretimi, işlenmesi ve paketlenmesi kapsamında da bölgede altyapı ve tesisler oluşturulacaktır.

Tedbir 1.6.7. Yerel ve yöresel ürünlere yönelik markalaşma ve tanıtım çalışmaları yürütülecek, işleme, paketlenme, satış ve pazarlama altyapısı geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Batı Karadeniz Bölgesi'nde kırsal ve tarımsal üretimde markalaşma çalışmalarına ağırlık verilmelidir. Öncelikle ürünlerin envanteri çıkarılarak benzersiz nitelikleri ve hikâyeleri belirlenmelidir. Etkin bir tanıtım için çekici ve özgün bir marka kimliği oluşturularak, kaliteli işleme ve hijyenik paketlenme süreçleri sağlanmalıdır. Farklı satış kanalları (mağazalar, çevrim içi platformlar, pazarlar) entegre edilerek, ürünler geniş kitlelere ulaştırılmalı ve etkili pazarlama stratejileriyle (sosyal medya, reklamlar, etkinlikler) desteklenmelidir. Tüm bu adımların yanı sıra, yerel topluluklarla iş birlikleri kurularak sürdürülebilir bir ekosistem oluşturulmalı ve sürekli olarak geri bildirim alınarak iş yapısı geliştirilmelidir. Bu sayede, yerel ve yöresel ürünlerin markalaşması ve tanıtımı desteklenerek, yerel ekonomi güçlendirilmeli ve ürünler ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtılmalıdır. Özellikle yerel ve yöresel ürünlerden hediye ve paketli ürün üretimine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecek, bu alanda destekler, eğitim, mentorluk ve danışmanlıklar verilecektir.

Bunların yanında yöresel ürünlerin korunması ile ulusal ve uluslararası coğrafi işaret almaları teşvik edilecektir. Zonguldak ilinde Devrek Bastonu, Devrek Baklavası, Devrek Cevizli Kömeci, Çaycuma Manda Yoğurdu, Ereğli Osmanlı Çileği, Devrek Kireni, Zonguldak Malay Yemeği ve Zonguldak Zılbıt Yemeği; Karabük ilinde Safranbolu Safranı, Safranbolu Lokumu, Eflani Cember Bezi, Eflani Hindi Bandırması, Safranbolu Kıtırı, Safranbolu Maniye Domatesi, Safranbolu Çavuş Üzümlü ve Yenice Ihlamur Balı; Bartın ilinde Bartın İşi Telkırma, Bartın İncir Dondurması, Bartın Kabak Burması, Bartın Piringli Mantısı, Bartın Tatlı Böreği, Bartın Ağda Tatlısı, Bartın Beyaz Baklavası, Kurucası Taş Sac, Bartın İşi Tel Sarma, Bartın Gözlemesi, Bartın Yumurtalı Ispıt Yemeği ve Bartın Çöven Ekmeği olmak üzere 28 adet olan coğrafi işaretli ürün sayısı arttırılacak, tanıtım çalışmaları geliştirilecek, coğrafi işaretli ürün tescilinde yakalanan ivme ürünlerin ticarileşmesinde de sağlanacaktır. Bunun dışında Bartın ve Zonguldak'ta defne, Safranbolu'da lavanta ve Zonguldak'ta kestane balı gibi ürünler için coğrafi işaret alınmasına yönelik çalışmalar teşvik edilecektir.

3.2.6.2. Performans Göstergeleri

Tablo 15: Hedef 1.6'nın Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Örtü altı üretim alanı büyüklüğü	Dekar	3.881	5.000
Üretime geçen modern sera parseli	Adet	-	15
Deniz ürünleri üretim miktarı	Ton	4.302	5.000
Odun dışı orman ürünleri üretim miktarı	Ton	31.975	40.000
Coğrafi işaretli ürün sayısı	Adet	28	45

3.2.6.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 16: Hedef 1.6'nın Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
	Küreselleşen dünyada artan nüfusa dayalı tüketim hızını karşılayabilecek üretim dengesi oldukça önemlidir. Bu noktada gıda arzı sağlanması amacıyla yeterli tedbirlerin alınması hayati önem taşır. Tarımsal ve tarım alanındaki ekonomik faaliyetler gıda arzının artırılması konusunda en önemli araç konumundadır. Kişi başına düşen tüketim miktarının karşılanmasının yanında yaşam biçimini değiştirir, kolay ulaşılabilir ve uygun maliyetle gıda erişimine imkân sağlar.
	Tarımın gelişmesiyle birlikte iyi uygulama örnekleri artacak ve tarımsal faaliyetler daha ilgi çekici bir alan haline gelecektir. Böylece bu sektörde ortak alan çalışmaları, şirketleşme ve beraberinde gelişen rekabet ortamı ile ekonomik büyüme artar. Tarımsal ekonomik hacmin artışıyla doğru orantılı olarak artan istihdam ve elde edilen gelirler de yerel ve bölgesel kalkınma ile refahın artmasını destekler.

3.3. Örnek Proje ve Program Fikirleri

Tablo 17: Stratejik Öncelik 1 Kapsamında Oluşturulan Örnek Proje ve Program Fikirleri

Ref. Kodu	Program Adı	Türü	Uygulama Yılları
1.1	Ereğli 2. OSB	Proje	2026-2028
1.2	Zonguldak Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB 2. Etap	Proje	2026-2028
1.3	Orman Ürünleri İhtisas OSB	Proje	2024-2026
1.4	Bartın Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB	Proje	2024-2026
1.5	Filyos Lojistik Merkezi	Proje	2025-2028
1.6	Teknokent Tohum	Proje	2024-2026
1.7	Akkaya Günöbirlik Termal Tesis	Proje	2025-2027
1.8	Bartın Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Proje	2024-2026
1.9	Abdipaşa Temizlik Ürünleri İhtisas OSB	Proje	2024-2028
1.10	Saya ve Ayakkabı KSS	Proje	2024-2026
1.11	Zonguldak Kömür Jeoparkı Müzesi ve Ziyaretçi Merkezi	Proje	2024-2025
1.12	Standart Cıvata, Somun ve Bağlantı Elemanları Üretim Tesisi	Proje	2025-2026
1.13	Safranköy Agroturizm Merkezi	Proje	2024-2026
1.14	Ahşap Kaplama Paneli ve Ağaç Esaslı Panel İmalatı (CLT (Cross Laminated Timber) İmalatı)	Proje	2026-2028
1.15	Çelik Çekme Boru Üretim Tesisi	Proje	2026-2028
1.16	Kontrplak - Plywood İmalatı Üretim Tesisi	Proje	2026-2028
1.17	Mobilya Atıklarından Palet İmalatı	Proje	2026-2028
1.18	Ahşap Yat – Tekne İmalatı	Proje	2026-2028
1.19	Zonguldak Otel Yatırımı	Proje	2026-2028
1.20	Mermer Atıkları Mikronize Öğütme Tesisi	Proje	2026-2028

Ref. Kodu	Program Adı	Türü	Uygulama Yılları
1.21	Keltepe Kayak Merkezi 4 Yıldız ve Üzeri Otel Yatırımı	Proje	2026-2028
1.22	Tıbbi Aromatik Bitki Yetiştiriciliği ve İşleme Tesisi	Proje	2026-2028
1.23	Karabük Lojistik Merkez	Proje	2026-2028
1.24	Kestane İşleme ve Paketleme Tesisi	Proje	2026-2028
1.25	Alışveriş Merkezi Yatırım	Proje	2026-2028
1.26	Bungalov Tipi Konaklama Tesisi	Proje	2026-2028
1.27	Modern Seracılık	Proje	2025-2026
1.28	Su Ürünleri İşleme ve Paketleme Tesisi	Proje	2025-2026
1.29	Deniz Salyangozu İşleme Tesisi	Proje	2025-2026
1.30	Bartın Otel Yatırımı	Proje	2025-2026
1.31	Ahşap Oyuncak ve Ev Eşyası / Hediye Eşya Üretim Tesisi	Proje	2025-2026
1.32	İş Sağlığı ve Güvenliği Ayakkabısı Üretim Tesisi	Proje	2025-2026
1.33	Defne İşleme ve Paketleme Tesisi	Proje	2025-2026
1.34	Manda ve Ürünleri Entegre Üretim Tesisi	Proje	2025-2026
1.35	Sıcak Daldırma ve Galvaniz	Proje	2025-2026
1.36	OSB, MDF ve Sunta Üretim Tesisi	Proje	2025-2026
1.37	Nitelikli Bağlantı Elemanları Üretim Tesisi	Proje	2025-2026
1.38	Basınçlı Kap Üretim Tesisi	Proje	2025-2026

Ref. Kodu	Program Adı	Türü	Uygulama Yılları
1.1	Sanayi Altyapısı Güçlendirme Programı	Program	2025-2028
1.2	Teknolojik Gelişim ve Yenilik Ekosisteminin Güçlendirilmesi Programı	Program	2024-2026

STRATEJİK ÖNCELİK-2 Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması

Hedef 2.1 Piyasanın İhtiyaç ve Beklentilerini Karşılacak Şekilde İş Gücünün Bilgi, Beceri ve Kapasitesi Yükseltilecektir.

- **Tedbir 2.1.1.** Nitelikli personel yetiştirilmesine yönelik mesleki eğitim ve beceri geliştirme altyapı ve araçları oluşturularak mevcutlar geliştirilecektir.
- **Tedbir 2.1.2.** Teknoloji tabanlı sistemlerde iş gücü beceri ve kapasitesi güçlendirecektir.
- **Tedbir 2.1.3.** Ne eğitimde ne istihdamda yer alan çalışabilir nüfusa yönelik istihdam odaklı iş başı eğitim programları düzenlenecektir.
- **Tedbir 2.1.4.** Meslek seçiminde etkin mesleki rehberlik ve yönlendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Hedef 2.2 Girişimcilik Ekosistemi Geliştirilecektir.

- **Tedbir 2.2.1.** Girişimciler ile erken aşama girişimler için eğitim ve danışmanlıklar ile mentorluk ve alternatif destek hizmetleri sağlanacaktır.
- **Tedbir 2.2.2.** Girişimcilik ekosistemini güçlendiren altyapı ve üstyapılar kurulacaktır.
- **Tedbir 2.2.3.** Tekno-girişimciliği destekleyecek ara yüzler kurulacak, uygun öğrencilerin bulunmasına yönelik programlar geliştirilecektir.
- **Tedbir 2.2.4.** Sosyal girişim odaklı girişimcilik becerileri geliştirilecek ve sosyal girişimcilik teşvik edilecektir.

Hedef 2.3 Toplumsal Fırsat Eşitliği Gözetilerek Toplumun Her Kesiminin Sosyoekonomik ve Kültürel Hayat ile Hizmetlere Erişim İmkânı Artırılacaktır.

- **Tedbir 2.3.1.** Toplumun her kesiminin sosyoekonomik ve kültürel hayat ile eğitim, sağlık, kültür ve spor gibi hizmetlere erişim imkânlarının artırılması için gerekli altyapı ve üstyapılar oluşturulacaktır.
- **Tedbir 2.3.2.** Özel politika gerektiren grupların iyi olma hali artırılacak ve sosyal hayata katılımına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.
- **Tedbir 2.3.3.** Kadınların sosyoekonomik hayata katılımını artıracak proje ve programlar geliştirilecektir.
- **Tedbir 2.3.4.** Yoksul kesimin yoğunlaştığı mekânlarda altyapılar, sosyal hizmetlere erişim ve sosyal adaptasyonu sağlayıcı hizmetler geliştirilecektir.

Hedef 2.4 Sivil Toplum Kuruluşları ve Kooperatifler Güçlendirilecektir.

- **Tedbir 2.4.1.** Sosyal sermaye gruplarının kurumsal ve yönetsel kapasiteleri güçlendirilecektir.
- **Tedbir 2.4.2.** Sosyal sermaye gruplarının diğer paydaşlarla iş birliği ve ortaklık kültürü geliştirilecektir.
- **Tedbir 2.4.3.** Sosyal sermaye gruplarının finansal sürdürülebilirliğine yönelik alternatif destek araçları geliştirilecektir.
- **Tedbir 2.4.4.** Örgütlü üretim teşvik edilecek, üretici örgütlerinin sosyal ve fiziki altyapısı güçlendirilecektir.

STRATEJİK ÖNCELİK 2 – BEŞERİ VE SOSYAL SERMAYENİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE GİRİŞİMCİLİK KÜLTÜRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİYLE SOSYAL REFAHIN ARTIRILMASI

Yörük Köyü / Karabük

4. STRATEJİK ÖNCELİK 2 – BEŞERİ VE SOSYAL SERMAYENİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE GİRİŞİMCİLİK KÜLTÜRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİYLE SOSYAL REFAHIN ARTIRILMASI

4.1. Amaç

On İkinci Kalkınma Planı'nın beş ana ekseninden biri olan "Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum" eksenini altında kapsayıcı büyüme yaklaşımı çerçevesinde beşeri sermayenin güçlendirilmesi ve refahın toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılmasına yönelik politikalar ele alınmaktadır. Bu eksenin iyi analiz edilebilmesi ve bölge özelinde gelişmenin sağlanabilmesi için eğitim yaklaşımları, sosyal hayata katılım, iş gücü piyasasındaki ekonomik ve sosyal dönüşüm ile demografik yapıdaki değişim gibi alt başlıkların anlaşılması gerekmektedir.

Batı Karadeniz Bölgesi'nin 2014-2022 yılları arası nüfus verileri incelendiğinde 2014, 2019 ve 2020 yıllarında bölge nüfusunun bir önceki yıla göre düşüş gösterdiği, bununla birlikte 2013 yılında 1,02 milyon olan bölge nüfusunun 2022 yılı itibarıyla 1,04 milyona yükselerek küçük bir artış yaşandığı görülmektedir. Son 10 yıllık nüfus verileri incelendiğinde sadece Bartın ve Karabük illerinin nüfusu artış gösterirken, Zonguldak ilinin nüfusu azalış göstermiştir. Zonguldak ilindeki nüfustaki azalış ile Karabük ve Bartın illerindeki nüfus artışının düşük seyretmesinin temelinde 1990'lı yıllarla birlikte azalan iş ve istihdam olanakları gelmektedir.

2008-2021 dönemlerinde Batı Karadeniz Bölgesi'ne ait net göç hızına ilişkin değerler incelendiğinde genel olarak göç veren bir bölge görünümünde olduğu görülmektedir. Bölgenin son 30 yıldır göç problemi devam etmekte olup göç hareketinin yönlendiği bölgelere bakıldığında İstanbul ilk sırada yer almaktadır. Ardından TR42 Düzey 2 Bölgesi, Doğu Marmara Bölgesi illeri olan Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova ile Ankara gelmektedir. Bu yerleşimler iş ve istihdam olanaklarının yüksek olduğu alanlar olduğundan göçün istihdam amaçlı yapıldığı anlaşılmaktadır.

Son yıllarda bölgede sanayi ve yatırım ekosisteminde önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Oluşturulan yeni sanayi alanları ve gerçekleştirilen yatırımlar istihdam olanaklarını arttırmaktadır. Bununla birlikte bölgenin mevcut iş gücü piyasasının ihtiyaç ve beklentilerini karşılamak üzere bilgi, beceri ve kapasitesini yükseltecek çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. On İkinci Kalkınma Planı'nda "Eğitim" başlığı altında sosyal ve mesleki becerilerin uluslararası standartlara uygun bir şekilde geliştirilmesinin temel amaçlardan olduğu belirtilmiş ve mesleki eğitimin önemi ayrıca vurgulanmıştır. Mesleki ve teknik eğitimde özel sektörle iş birliğinin artırılması, mesleki ve teknik eğitim alan bireylerin iş gücü piyasasına geçişinin kolaylaştırılması ile mesleki eğitimde karar alma süreçlerine özel sektör ve ailelerin katılımının sağlanması bu başlığın politika ve tedbirleri arasında yer almaktadır. Bu politikalara paralel olarak Batı Karadeniz Bölge Planı'nda bölgedeki mesleki eğitimin geliştirilmesine yönelik fırsatlar göz önünde bulundurularak nitelikli personel yetiştirilmesi, teknoloji tabanlı sistemlerde iş gücü beceri ve kapasitenin güçlendirilmesi, iş başı eğitim programları düzenlenmesi ve meslek seçiminde etkin rehberlik ve yönlendirme faaliyetlerinde bulunulmasını kapsayan tedbirler öngörülmüştür. Ayrıca yeni ekonominin gerekliliklerini karşılamak üzere bölgede girişimcilik kültürünün geliştirilmesiyle yeni iş sahalarının açılması ve yatırım ekosisteminin iyileştirilmesi çalışmalarının artırılması gerekmektedir.

Bölgede istihdama katılımın artırılması için kırsal kesime yönelik politikaların da doğru oluşturulması gerekmektedir. Zira TÜİK'in köy/şehir nüfus verilerine göre 2022 yılında bölge nüfusunun yüzde 36,07'si hâlâ köy nüfusedir. TÜİK'in "Kent-Kır Nüfus İstatistikleri" verilerine göre bölge nüfusunun yüzde 48,0'ı yoğun kentte, yüzde 17,3'ü orta yoğun kentte ve yüzde 34,8'i ise kırdaki yaşamaktadır. En fazla kırdaki yaşayan nüfus oranı sırasıyla yüzde 54,2 ile Bartın, yüzde 33,2 ile Zonguldak ve yüzde 22,7 ile Karabük şeklinde sıralanmaktadır. Türkiye'de kır olarak sınıflandırılan yerleşim yerlerinde ikamet eden nüfusun oranının en yüksek olduğu il sıralamasında yüzde 68,4 ile Ardahan birinci olurken, yüzde 60,3 ile Tunceli ikinci ve yüzde 54,2 ile Bartın üçüncü sırada yer almaktadır.

Bölgede istihdama katılım oranının artırılması için başta kırsalda yaşayan kesim ile kadınlar olmak üzere toplumun her kesimine yönelik istihdamı arttıracak yatırımlar ile kurs ve eğitim gibi çalışmalar yürütülmesi faydalı olacaktır. Kent ve kır arasındaki ekonomik ve sosyal farkları azaltacak, kırsalın gelir seviyesini arttıracak politikalar uygulanmalı, tarıma dayalı sanayi ve kırsal turizm geliştirilmelidir. Nüfusu kırsalda tutacak projeler yürürlüğe koyularak kırsal kalkınma desteklenmeli, başta gıda sanayi olmak üzere kırsalda tarımsal girdi kullanan işletmelerin kurulması teşvik edilmelidir.

Yaşlı bağımlılık oranında 2022 yılı verilerine göre 81 il arasından Bartın 13'üncü, Zonguldak 21'inci, Karabük 27'nci sıradadır. Batı Karadeniz Bölgesi ise yüzde 21,13 yaşlı bağımlılık oranıyla 26 düzey 2 bölgesi arasında en yüksek orana sahip ilk beş bölge içerisinde yer almaktadır. Aynı veride Türkiye ortalaması ise yüzde 14,55'tir. Çocuk bağımlılık oranında ise en düşük orana sahip illerde Karabük 3'üncü, Bartın 5'inci ve Zonguldak 8'inci sırada yer almaktadır. Çocuk bağımlılık oranında Türkiye ortalaması yüzde 32,25 olup bölge yüzde 22,85 oranla en düşük orana sahip bölgedir. Bu veriler de bölgede özellikle üçüncü yaş grubundaki kişilerin yoğun olduğunu, bu kesime yönelik yapılacak girişimcilik vd. çalışmaların desteklenmesinin faydalı olacağını göstermektedir.

Yükseköğretimde 2022-2023 yılı verilerine göre bölgede toplam 3 üniversitede 95.998 ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrenci bulunmaktadır. Öğrenci sayısı Türkiye'deki yükseköğretim öğrenci sayısının yüzde 1,38'ini oluşturmaktadır. Bölgede toplam 7.652 yüksek lisans ve 1.525 doktora öğrencisi bulunmaktadır. Bölgede toplam öğretim elemanı sayısı ise 3.189'a ulaşmıştır. Üniversitelerle birlikte bölgede girişimcilik ve yenilik ekosistemi yapılarının (TTO, girişimcilik merkezi, yetkinlik merkezi, kuluçka merkezi vb.) artırılması ve buna bağlı olarak geliştirilen program, proje ve faaliyetlerin çeşitlendirilmesi gençler için bölgenin cazibesini arttıracaktır. Özellikle son yıllarda uluslararası ve ulusal mecrada teknoloji tabanlı yarışma ve programlarda bölge illerinden çıkan takımların başarıları da göze çarpmaktadır. Bu ekosistemin iyileştirilmesi ve geliştirilmesiyle bölge gençler tarafından daha fazla tercih edilebilecektir.

Bölgenin bağımlı ekonomik yapısı devam ettiği için girişimcilik ekosistemi de yeterince gelişmiş değildir. Girişimcilik alanında Türkiye son yıllarda gelişen bir performans ortaya koymaktadır. Bununla birlikte bölgenin girişimcilik performansındaki gelişme ise oldukça yavaştır. On İkinci Kalkınma Planı'nda girişimcilerin niteliklerini dikkate alan odaklı politikalar aracılığıyla finansmana erişim imkânlarının, kurumsal gelişmelerinin ve verimliliklerinin artırılması, yenilikçilik kapasitelerinin ve ölçeklerinin büyütülmesi ve istihdama katkılarının artırılması temel amaç olarak görülmektedir. Bu amaç doğrultusunda örgün eğitime girişimcilik müfredatları eklenmesi, girişimcilik ekosisteminde iş birliği kültürünün yaygınlaştırılması, alternatif ve yenilikçi finansman yöntemlerinin yaygınlaştırılması politika ve tedbirlerinin ele alınacağı belirtilmektedir. On İkinci Kalkınma Planı'ndaki amaç ve tedbirleri tamamlayacak şekilde Batı Karadeniz Bölge Planı'nda girişimciliğe yönelik ekosistemin geliştirilmesi, girişimcilere mentorluk ve alternatif destek hizmetleri sağlanması, girişimciliği destekleyecek altyapı, üstyapı ve ara yüzlerin kurulması tedbir olarak yer almaktadır.

Bölgede son birkaç yılda hızla gelişen organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, teknoloji transfer ofisleri, kuluçka merkezleri, AR-GE merkezleri, tasarım merkezlerinin bölgede teknoloji odaklı girişimleri, akademik girişimleri ve genç girişimleri tetikleyebilecek bir potansiyele sahip olduğu değerlendirilmektedir. Yenilik ekosisteminde çok önemli bir yer tutan TGB ve TTO gibi ara yüzlerin bölgede gelişim göstermesi ve girişimlerin ihtiyaçlarına cevap verebilmesi için destek programlarının kurgulanması faydalı olacaktır. Özellikle akademik proje sayıları, üniversite patent sayıları, sanayi ile yapılan iş birlikleri akademik ve bireysel genç girişimlerin kurulmasına önemli destek veren bu yapıların gelişmesi ve kapasitelerinin artırılması yenilik göstergelerinde bölgenin daha iyi bir performans göstermesini sağlayacaktır.

Bölgede iş kazaları ve meslek hastalıkları ile farklı diğer nedenlerden kaynaklanan engellilik oranı yüksektir. Ayrıca bölgenin yaşlı bağımlılık oranı da Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir. Kırsal nüfusu da yüksek olan bölgede kadınların istihdama katılım oranları düşüktür. Özel politika gerektiren grupların fazla olduğu bölgede bu kesimin ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının da kısıtlı olduğu görülmektedir. Bu alanda iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilmelidir.

Bölgede kooperatifçiliğin mevcut durumu incelendiğinde tarımsal kalkınma kooperatiflerinin (orman) toplam kooperatiflere oranının yüzde 38, konut yapı kooperatiflerinin oranının yüzde 19,6, motorlu taşıyıcılar kooperatifinin oranının yüzde 12,9, tarımsal kalkınma kooperatifi (tarım ve hayvancılık) oranının yüzde 6,4 olduğu görülmektedir. Bölgenin ormanlık bölge olması, köylerde yaşayan kesimin büyük çoğunluğunun geçimini ormancılık faaliyetlerinden sağlaması nedeniyle orman kooperatifçiliğinin ön planda olduğu görülmektedir. Zonguldak ve Bartın illerinde tarımsal kalkınma kooperatifleri içerisinde tarım ve hayvancılığın Karabük iline göre daha fazla geliştiği görülmektedir. Bölge genelinde kadın girişimi üretim ve işletme kooperatiflerinin üye sayısının 310 olduğu görülmektedir.

On İkinci Kalkınma Planı'nda kooperatiflerin değişen ekonomik ve sosyal şartlara uyum sağlayacak şekilde

kapasitelerinin geliştirilmesi ve ortak çalışma kültürünün yaygınlaşmasının sağlanacağı ve başta tarım satış kooperatifleri, kadın kooperatifleri ile sosyal nitelikli kooperatifler olmak üzere öncelikli faaliyette bulunan kooperatiflere destek sağlanacağı ve kooperatifçilik farkındalık uygulamalarının yaygınlaştırılacağı belirtilmiştir.

Plandan hareketle kooperatiflerde; üretici kadın kooperatiflerinin desteklenerek kadınların üretime teşvik edilmesi, genç istihdamının artırılmasına yönelik iş birliği ve gönüllülük bilincinin oluşturulması, eğitimler yoluyla üretime teşvik edilmeleri, ihracata katkı sağlayacak üretim bilincinin oluşturulması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bölgede kooperatif bilincinin oluşturulmasının ve kadın kooperatiflerin üye sayılarının artırılmasının kırsal ve bölgesel kalkınma ile sosyal sermayenin geliştirilmesi açısından olumlu sonuçlar doğuracağı değerlendirilmektedir.

4.2. Hedefler

4.2.1. (Hedef 2.1) Piyasanın İhtiyaç ve Beklentilerini Karşılacak Şekilde İş Gücünün Bilgi, Beceri ve Kapasitesi Yükseltilecektir.

Yıllar itibarıyla işsizlik oranının bölgede arttığı görülmektedir. 2022 yılı toplam işsizlik oranı bölgede yüzde 11,3 olup bu oran erkeklerde yüzde 8,7; kadınlarda ise yüzde 16,2'dir. Bölgede genç işsizlik oranının oldukça yüksek olduğu, en yüksek işsizlik oranının erkek ve kadınlarda 20-24 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bölgede işsizlik oranı en çok yüzde 35,7 oranla 15-24 yaş arası kadınlarda görülmektedir. İşsizlik oranı 2022 yılında genç nüfusta (15-24 yaş) yüzde 29,2; 25 yaş ve üzeri nüfusta ise yüzde 9'dur.

2022 yılında bölgede her 100 erkekte 60'ı ve her 100 kadından 29'u çalışmaktadır. Dolayısıyla kadınların istihdamında önemli sıkıntılar olduğu göze çarpmaktadır. Bu veriler gençlerin istihdam olanaklarını arttırmanın ve aynı zamanda iş gücü piyasasının ihtiyaç ve beklentilerine uygun şekilde kapasitelerinin geliştirilmesinin gerektiğini göstermektedir.

Bölgede, en yüksek istihdam oranı erkeklerde ve kadınlarda 2014-2022 yılları arasında 25-34 yaş grubundadır. Yıllar itibarı ile değerlendirildiğinde 2014-2022 yılları içinde, istihdamın içindeki en büyük pay yükseköğretim mezunlarıdır. Okuryazar olmayanların istihdamı yıllar içinde azalış göstermektedir. 2022 verilerine göre bölgede istihdam edilenlerin yüzde 21,6'sı tarım, yüzde 28,8'i sanayi ve yüzde 49,6'sı hizmetler sektöründe yer almaktadır. Bölgede istihdamda öne çıkan sektörler ise ana metal sanayi, perakende ticareti, bina inşaatı, giyim eşyaları imalatı ve madenciliktir. Bölgenin mevcut durumu ve gelişmekte olan sektörlerle göre de iş gücünün yönlendirilmesi ve yetiştirilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan da özellikle gençlerin teknoloji tabanlı yetkinliklerinin geliştirilmesi, bu alanlardaki girişimlerin de bölgede artırılması büyük önem taşımaktadır.

İstihdam edilenlerin işteki durumları analiz edildiğinde kadınların tarım alanında "ücretsiz aile işçisi", erkeklerin ise "ücretli, maaşlı ve yevmiyeli çalışan" olarak öne çıktığı görülmektedir ve yıllar itibarı ile bu istatistikler kayda değer bir değişiklik göstermemiştir. Kayıtlı işsizlerin bölge ve iller düzeyinde mesleklere göre dağılımı incelendiğinde meslek mensupları açısından genellikle yoğunlaşmanın nitelik gerektirmeyen meslekler, hizmet ve satış elemanları ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar kategorilerinde öne çıktığı görülmektedir.

Bölgede ne istihdamda ne de eğitimde yer alan çalışabilir nüfusun farklı programlarla istihdama yönlendirilmesi, gençlerde meslek seçimine yönelik rehberlik, mentorluk ve yönlendirme faaliyetlerinin geliştirilmesi istihdamın artırılmasına ve istihdama katılıma katkı sağlayacak alanlar arasındadır.

4.2.1.1. Tedbirler 2.1

Tedbir 2.1.1. Nitelikli personel yetiştirilmesine yönelik mesleki eğitim ve beceri geliştirme altyapı ve araçları oluşturularak mevcutlar geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölge il ve ilçelerinde kaliteli mesleki eğitim veren meslek liseleri ve mesleki eğitim merkezleri bulunmaktadır. Bölgede bulunan meslek liseleri ve meslek yüksekokullarında, sektörlerin ihtiyaç duyduğu nitelikli personelin yetiştirilmesi için eğitici kapasiteleri geliştirilecek, laboratuvar ve atölyeler oluşturulacaktır. Sektör-beceri ihtiyacı eşleşmesine göre gerekli kapasite geliştirme çalışmaları yürütülecektir. Özellikle mobilya ve orman ürünleri, bilişim, metal teknolojileri konularında laboratuvar ve atölye imkânlarının geliştirilmesiyle öğrencilerin yerli ve millî üretime sağlayacakları katkılar artacak ve piyasanın ihtiyaç duyduğu yetkinliği kazanacaktır.

Bölgedeki organize sanayi bölgeleri, üniversiteler, ticaret ve sanayi odası gibi üst kuruluşlar aracılığıyla mesleki eğitim mezunlarının işverenler ile buluşturulması ve bölgede kalmaları sağlanacaktır. Ayrıca özel sektör işletmeleri ile eğitim kurumları arasında mesleki eğitim alanında program ve projelerin sayısı ve niteliği arttırılarak eğitim ve uygulamalar geliştirilecektir.

Tedbir 2.1.2. Teknoloji tabanlı sistemlerde iş gücü beceri ve kapasitesi güçlendirecektir.

Tedbir Açıklaması: Son dönemde tüm dünyada teknoloji tabanlı sistemlerin kullanımına bağlı olarak bu alanlarda yetkin personel ihtiyacı da artış göstermektedir. Bölgede bu ihtiyacın karşılanmasına yönelik olarak yazılım, kodlama, oyun geliştirme, kriptoloji, siber güvenlik ile robotik, uzaktan algılama, otonom sistemler ve iletişim gibi teknoloji tabanlı sistemlerde uzmanlaşma programları geliştirilecektir. Özellikle yetkinlik merkezi ve kuluçka merkezi gibi ara yüzlerle kurumsal yapı oluşturulacak, gençlere bu alanlarda sunulan eğitim ve farkındalık çalışmaları arttırılacak ve kendi işini kurmak isteyenlere yönelik teknoloji girişimciliği çalışmalarına katkı sağlanacaktır.

Ayrıca bölgede Siber Vatan çalışmaları kapsamında teknoloji odaklı nitelikli genç istihdamı ve girişimciliği için önemli yol kat edilmiştir. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi ve Bartın Üniversitesinde kurulan Siber Vatan Yetkinlik Merkezleri ile başta üniversite öğrencileri olmak üzere gençlere yönelik kapasite geliştirme faaliyetleri sürdürülebilir hale getirilmiştir. Karabük Üniversitesinde kurulacak olan Yetkinlik Merkezi sonrasında iyi uygulama örneği olarak diğer şehirlerde de benzer merkezlerin hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Tedbir 2.1.3. Ne eğitimde ne istihdamda yer alan çalışabilir nüfusa yönelik istihdam odaklı iş başı eğitim programları düzenlenecektir.

Tedbir Açıklaması: Batı Karadeniz Bölgesi'nde üretim ve istihdam göstergeleri bakımından sanayi ve hizmet sektörleri ön plana çıkmaktadır. Bu sektörlerdeki ihtiyaca yönelik nicel veriler (yaş, cinsiyet, kadro ihtiyacı vb.) ve gelecek projeksiyonu için gerekli araştırma ve analizler gerçekleştirilecektir. Böylece veriye dayalı olarak eğitim programına alınacak hedef grup belirlenecek ve istihdam edilmek üzere farklı kurumların (BAKKA, İŞKUR, Halk Eğitim Merkezleri vb.) eğitimleriyle kapasite geliştirme çalışmaları yürütülecektir. Bu eğitimlerde TR81 Düzey 2 Bölgesi'nde SEGE'de 4. ve 5. kademede olan ilçelerde ikamet eden nüfus önceliklendirilecektir.

Tedbir 2.1.4 Meslek seçiminde etkin mesleki rehberlik ve yönlendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Filyos Vadisi Projesi kapsamındaki gelişmeler ile Zonguldak açıklarında bulunan doğal gaz sebebiyle gerçekleştirilen önemli ve kritik yatırımlar da yeni meslekler ile iş imkânlarının bölgede gelişimini sağlamaktadır. Ayrıca bölgede sektörel çeşitlenmeyi sağlayacak Seracılık İhtisas OSB, Gökçebey OSB, Eskipazar OSB, Endüstri Bölgeleri, Lojistik Merkezi gibi yatırımların da plan döneminde hayata geçeceği göz önüne alındığında nitelikli iş gücüne olan talepte artış olacağı ve bunun istihdama da katkı sunacağı öngörülmektedir. Söz konusu yatırımlarda istihdam edilmek üzere yetenek keşfi, ilgi-beceri uyumu gibi kriterler çerçevesinde etkin mesleki rehberlik ve yönlendirme çalışmaları MEM, BAKKA Mentorluk Uygulamaları, Millî Eğitim İl Müdürlükleri, TSO'lar vb. kurumlar üzerinden gerçekleştirilecektir.

4.2.1.2. Performans Göstergeleri

Tablo 18: Hedef 2.1'in Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Mesleki eğitim alan öğrenci sayısı (mesleki eğitim programları dâhil)	Kişi	25.523	28.000
Mesleki eğitime yönelik okul-merkez sayısı	Adet	57	60
İşbaşı eğitim programı katılımcı sayısı	Kişi	5.152	6.000
İşbaşı eğitim programı sayısı	Adet	1.733	2.000
Siber Vatan eğitimlerine katılan öğrenci sayısı	Kişi	-	1.000

4.2.1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi

Tablo 19: Hedef 2.1'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi

SKH	Açıklama
	2030'a kadar istihdam, insana yakışır işlerde çalışma ve girişimciliğe yönelik teknik ve mesleki becerileri de kapsayan ilgili becerilere sahip gençlerin ve yetişkinlerin sayısının önemli ölçüde artırılması.

4.2.2. (Hedef 2.2) Girişimcilik Ekosistemi Geliştirilecektir.

Ulusal ve bölgesel kalkınma planları ile ekonomi politikalarında girişimcilik her düzeyde desteklenen alanlardan biridir. Ülkeler her yıl girişimcilik verilerini yayınlamakta ve girişimciliğin teşviki ile ilgili olarak gerekli plan ve programlarını hazırlamaktadırlar.

Girişimcilik, istihdamı ve verimliliği arttırmanın, ekonomik büyüme ve gelişmeyi hızlandırmanın yanında, toplumun refah düzeyinin yükselmesini ve orta sınıfın güçlenmesini sağlamaktadır. Ayrıca girişimcilik bölgeler arası gelişmişlik düzeylerindeki farkların ortadan kaldırılmasında veya azaltılmasında etkilidir. Bu nedenle ülkedeki girişimci sayısı ve girişimci niteliğinin artması toplam yatırımları ve istihdamı pozitif etkileyerek kalkınmaya katkı sağlamaktadır. Bölgede de girişimciliğin geliştirilmesi amacıyla yürütülen çalışmalar olmakla birlikte henüz yeterli seviyede değildir. Eğitimden altyapıya, desteklerden mentorluk çalışmalarına kadar farklı alanlarda sunulacak katkılarla plan döneminde girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir.

4.2.2.1. Tedbirler 2.2

Tedbir 2.2.1. Girişimciler ile erken aşama girişimler için eğitim ve danışmanlıklar ile mentorluk ve alternatif destek hizmetleri sağlanacaktır.

Tedbir Açıklaması: Batı Karadeniz Bölgesi'nin yıllar itibarıyla girişimci sayısına bakıldığında en fazla toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe girişim gerçekleştiği görülmektedir. Buna bağlı olarak en fazla ciro da yine aynı sektörlerde gerçekleşmiş durumdadır. Bölgede girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi amacıyla girişimci ve erken aşama girişimler için mentor ve yatırımcı odağında ihtiyaç ve fırsatlarla uyumlu eğitim ve danışmanlık faaliyetleri ile mentorluk, ürün doğrulama ve mali destek (melek yatırımcı fonlaması, kitle fonlama, faizsiz kredi, finansman desteği, hibe vb.) içeren alternatif destek programları geliştirilecektir. Bu faaliyetler yapılırken hedef grup olarak girişim desteklerinden yararlanmak için KOSGEB'e başvuranlar, üniversitelerin teknoloji transfer ofisleriyle iletişime geçen girişimciler, kuluçka merkezi, yetkinlik merkezi ve teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren girişimciler öncelikli olarak ele alınacaktır. İleri aşama girişimler için ise tasarım ve uluslararasılaşma alanında gereken katkı ve destek sağlanacaktır.

Tedbir 2.2.2. Girişimcilik ekosistemini güçlendiren altyapı ve üstyapılar kurulacaktır.

Tedbir Açıklaması: Bölgede girişimcilik kültürünün geliştirilmesine yönelik etkinlikler ve kapasite geliştirme çalışmaları yürütülürken bir yandan da girişimciliği teşvik eden girişimcilik merkezi, İŞGEM, TTO, kuluçka merkezi, hızlandırıcı, TGB, model fabrika gibi modeller ve bu modellerle paralel şekilde program ve faaliyetler uygulanacaktır. Söz konusu çalışmalar destek mekanizmaları, ilgili bakanlık ve yatırımcıların katkılarıyla geliştirilecektir.

Tedbir 2.2.3 Tekno-girişimciliği destekleyecek ara yüzler kurulacak, uygun öğrencilerin bulunmasına yönelik programlar geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede tekno-girişimcilik henüz istenen düzeyde değildir. Zonguldak ve Karabük'te teknoloji geliştirme bölgeleri bulunmaktadır ancak kapasiteleri yeterli değildir. Bartın'da ise teknoloji geliştirme bölgesi bulunmamaktadır. Özellikle yapay zekâ, otonom sistemler, siber güvenlik ve yazılım gibi teknoloji tabanlı girişimcilik alanlarında bölgede teknoloji geliştirme bölgesi ve yetkinlik merkezi gibi yatırımlar geliştirilecektir. Özel program ve etkinlikler gerçekleştirilmesi, lisans ve öncesi öğrencilere yetenek tarama yapılması planlanmaktadır. Plan döneminde bölgede eğitim, danışmanlık ve mali destek araçları geliştirilerek tekno-girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi planlanmaktadır.

Tedbir 2.2.4. Sosyal girişim odaklı girişimcilik becerileri geliştirilecek ve sosyal girişimcilik teşvik edilecektir.

Tedbir Açıklaması: KOSGEB tarafından girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi amacıyla hazırlanan ve uygulanan girişimcilik destek programlarına ilişkin veriler incelendiğinde en dikkat çeken nokta son yıllarda kadın girişimci sayısında önemli bir artış olduğudur. Bölgede sosyal girişim odaklı kadın, genç, kırsal nüfus ve üçüncü yaş vb. özel politika gerektiren grubun girişimcilik becerileri farkındalık ve eğitimler vasıtasıyla geliştirilecek ve bu girişimler mikro kredi, mali ve teknik yardımlarla teşvik edilecektir. Farkındalık artırma ve kapasite geliştirme faaliyetleri kooperatiflerin yoğunlukta olduğu Devrek, Ereğli, Safranbolu ve Merkez ilçeler başta olmak üzere tüm bölgede gerçekleştirilecektir.

4.2.2.2. Performans Göstergeleri
Tablo 20: Hedef 2.2'nin Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Girişim sayısı	Adet	23.655	30.000
Orta ve yüksek teknoloji düzeyi girişim sayısı	Adet	217	250
Yeni kurulan sosyal girişim/kooperatif sayısı	Adet	13	20
Siber Vatan Yetkinlik Merkezi sayısı	Adet	2	3
Girişimciliği destekleyecek alanların sayısı (TGB, TTO, girişim merkezi vb.) sayısı	Adet	5	8

4.2.2.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi
Tablo 21: Hedef 2.2'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
	2030'a kadar istihdam, insana yakışır işlerde çalışma ve girişimciliğe yönelik teknik ve mesleki becerileri de kapsayan ilgili becerilere sahip gençlerin ve yetişkinlerin sayısının önemli ölçüde artırılması
	Üretim faaliyetlerinin, insana yakışır istihdam yaratmanın, girişimciliğin, yaratıcılık ve yenilikçiliğin desteklendiği kalkınma odaklı politikaların desteklenmesi ve finansal hizmetlere erişim yoluyla mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin resmiyet kazanmalarının ve büyümelerinin teşvik edilmesi

4.2.3. (Hedef 2.3) Toplumsal Fırsat Eşitliği Gözetilerek Toplumun Her Kesiminin Sosyoekonomik ve Kültürel Hayat ile Hizmetlere Erişim İmkânı Artırılacaktır.

Sürdürülebilir kalkınmanın etkilerinin toplumun tüm kademelerinde eşit hissedilebilmesi için cinsiyet, engellilik durumu, din, dil, ırk ve yaştan kaynaklanan dezavantajlılık ve ekonomik durumlarına bakılmaksızın toplumdaki tüm bireylerin devlet ve özel sektör tarafından sunulan hizmetlere eşit derecede erişimleri olması gerekmektedir. Bunun için hizmetlerin dengeli dağılımının gözetilmesinin yanı sıra gerektiğinde kırılgan grupları koruyucu ve geliştirici tedbirlerin alınması elzemdir.

Özel politika gerektiren grup ya da kişi kavramı içinde bulundurduğu unsurlar bakımından farklı tanımlamalarla ifade edilse de en temelde etrafındaki diğer bireylere göre daha olumsuz koşullarda bulunan ve sosyal politikalar yardımıyla korunması gereken kişilerdir. Ülkemizde genellikle engelliler, çocuklar, yaşlılar, gençler, göçmenler, eski hükümlüler, şehit yakınları, gaziler, kadınlar, azınlıklar, tek ebeveynli aileler, Roman vatandaşlar ve yoksullar bu grupta kabul edilmektedir.

4.2.3.1. Tedbirler 2.3
Tedbir 2.3.1. Toplumun her kesiminin sosyoekonomik ve kültürel hayat ile eğitim, sağlık, kültür, bilim ve spor gibi hizmetlere erişim imkânlarının artırması için gerekli altyapı ve üstyapılar oluşturulacaktır.

Tedbir Açıklaması: Plan döneminde yapılacak çalışmalarla bireylerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonunu sağlayacak merkezler ve atölyeler ile eğitim, kurs, etkinlik ve sertifika programları düzenlenecektir. Özellikle çocukların ve gençlerin gelişimini sağlayacak deneyap atölyeleri, kültür ve sanat merkezleri, spor salonları ve sahaları, BİLSEM okulları, robotik kodlama atölyeleri, bilim merkezleri, beceri geliştirme atölyeleri gibi yatırımlar bölgede artırılacaktır.

Ayrıca sosyal entegrasyonu güçlendirmek amacıyla özellikle engelli nüfusunun yoğun olduğu Bartın gibi yerleşimler başta olmak üzere bölge genelinde engelsiz yaşam alanları, rehabilitasyon ve sosyal uyum merkezleri gibi yatırımlar destek mekanizmaları, ilgili bakanlıkların kaynakları ve yatırımcılar aracılığı ile kurulacak ve mevcutlar geliştirilecektir. Böylece ilgili kesimin ekonomik ve sosyal alanlar ile hizmetlere erişim imkânı artırılacaktır.

Tedbir 2.3.2. Özel politika gerektiren grupların iyi olma hali arttırılacak ve sosyal hayata katılımına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Ülkemizde genellikle engelliler, çocuklar, yaşlılar, gençler, göçmenler, eski hükümlüler, şehit yakınları, gaziler, kadınlar, azınlıklar, tek ebeveynli aileler ve yoksullar özel politika gerektiren gruplar olarak kabul edilmektedir. Bölgede çocuk ve gençler başta olmak üzere özel politika gerektiren grupların bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimini destekleyecek etkinlikler düzenlenecek, nitelikli, erişilebilirlik standartlarına ve mevzuatına uygun şekilde sosyal alan ve merkezler oluşturulacak, rehberlik ve danışmanlık faaliyetleri ile iyi olma halleri BAKKA, Milli Eğitim Müdürlükleri, İŞKUR, Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlükleri ve ilgili STK'lar aracılığıyla

artırılacaktır.

Batı Karadeniz Bölgesi'nde, yaşlı nüfus 2010 yılında toplam nüfusun yüzde 9,6'sını oluştururken 2022 yılında bu oran yüzde 14,35'e yükselmiştir. Yaşlanan nüfusun ihtiyaçları çerçevesinde ekonomik faaliyetlerin düzenlenmesi, yaşlı kreşi, üçüncü yaş eğitim-sosyal merkezler, üçüncü yaş girişimciliği gibi araçlarla yaşlıların hayatını kolaylaştıracak ürün ve hizmetlerin sunulmasını sağlayan gümüş ekonomi geliştirilecek, çalışma hayatındaki yaşa dayalı ayrımcılığa karşı sosyal politikalar desteklenecektir. Ayrıca toplumsal risk ve gereksinimlerin bütünlüklü olarak değerlendirilmesi ve toplumsal uyumu güçlendirmeye yönelik uygun çözümler geliştirilmesi için bir sosyal analiz çalışması yapılacaktır. Erişilebilir ve yaş dostu düzenlemelerin güncel gelişmeler doğrultusunda geliştirilmesi amacıyla ürün ve hizmetlerin evrensel tasarım ilkesi anlayışıyla her yaşa uygun olarak geliştirilmesinin teşvik edilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır. Ayrıca BAKKA tarafından desteklenen projelerde hedef grup olarak tanımlanan ve istihdamı öngörülen kişiler arasında özel politika gerektiren gruplardan katılımcıların da yer almasına özen gösterilecektir.

Tedbir 2.3.3. Kadınların sosyoekonomik hayata katılımını artıracak proje ve programlar geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Çocuk, engelli ve yaşlı bakımı desteklerinin çeşitlendirilmesiyle kadınların bakım yükümlülüğünü azaltacak ve sosyoekonomik hayata katılımı arttıracak proje ve programlar geliştirilecektir. Çocuk bakımında devlete bağlı okullarda 36-68 aylık çocukların kaydı yapılabilmektedir. 3 yaşın altındaki çocuklarda, eğer ailenin maddi imkânları özel kreşe göndermeye elverişli değilse dışarıdan sağlanan bir bakım hizmeti bulunmamaktadır. 3 yaş altı kreş-bakımevi kurulmasına yönelik olarak merkez ilçelerde proje geliştirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Kadınların sosyoekonomik hayata katılımlarını sağlayacak sosyal merkezler kurulacak, beceri atölyeleri, meslek edindirme kursları ve eğitimler düzenlenecektir. Ayrıca kadınlara sağlanacak mikro kredi programlarıyla iş kurmaları ve meslek edinimleri desteklenecek ve özendirilecektir.

Tedbir 2.3.4. Yoksul kesimin yoğunlaştığı mekânlarda altyapılar, sosyal hizmetlere erişim ve sosyal adaptasyonu sağlayıcı hizmetler geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Özellikle yoksul kesimin yoğunlaştığı mekânlar başta olmak üzere temel altyapılar iyileştirilecek, sosyal hizmetlere erişimi arttıran ve sosyal adaptasyonu sağlayan hizmetler geliştirilecektir. Uzmanlardan psikososyal destek alabilecekleri mekanizmalar, belediye başkanlıkları, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri, ilgili STK'lar ve destek mekanizmaları aracılığı ile oluşturulacaktır.

4.2.3.2. Performans Göstergeleri

Tablo 22: Hedef 2.3'ün Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Özel politika gerektiren gruplar için kullanıma sunulan ünite sayısı (donatı elemanı, yardımcı donanım, ünite ve merkez sayısı)	Adet	3	5
Gençlik merkezi sayısı	Adet	12	15
Desteklenen merkez/atölye/destek odası sayısı	Adet	11	25
Özel eğitim okulları ve rehabilitasyon merkezleri sayısı	Adet	72	80

4.2.3.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 23: Hedef 2.3'ün Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
	Belirtilen tedbirler, 2030'a kadar istihdam, insana yakışır işlerde çalışma ve girişimciliğe yönelik teknik ve mesleki becerileri de kapsayan ilgili becerilere sahip gençlerin ve yetişkinlerin sayısının önemli ölçüde artırılması hedefi ile uyumludur.
	Belirtilen tedbirler, 2030'a kadar özellikle yoksullar ve kırılgan durumdaki insanlar olmak üzere, bütün erkek ve kadınların ekonomik kaynaklara ulaşma, temel hizmetlere erişim, toprak ve diğer mülk türlerine sahip olma ve üzerinde kontrol kurabilme, miras, doğal kaynaklar, uygun yeni teknolojiler ve mikro finansı da kapsayan finansal hizmetler gibi konularda eşit haklara sahip olmalarının güvence altına alınması hedefi ile uyumludur.

4.2.4. (Hedef 2.4) Sivil Toplum Kuruluşları ve Kooperatifler Güçlendirilecektir.

Sosyal sermaye insanlar arasındaki güven, iş birliği ve toplumsal ilişkiler ağının bir ölçüsüdür. Sosyal sermaye yapısının güçlendirilmesi için toplumsal katılımı sağlayacak mekanizmalar ile proje ve faaliyetler geliştirilmeli, sosyal ağlar oluşturulmalı, dayanışma ve iş birliği ruhunu arttıracak eğitimler düzenlenmelidir. Sosyal sermayenin güçlendirilmesinin en önemli yollarından biri de örgütlü yapıların toplumda daha etkin bir şekilde yer almasını sağlayacak düzenlemeler yapmak ve destekler sağlamaktır.

4.2.4.1. Tedbirler 2.4

Tedbir 2.4.1. Sosyal sermaye gruplarının kurumsal ve yönetsel kapasiteleri güçlendirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Batı Karadeniz Bölgesi'nde mahalli idarelere bağlı birlikleri, toplum yararına hizmet eden ve sosyal sermaye kavramına katkı veren üretici birlik ve kooperatifleri ile bölgede yaşayan insanların bir araya gelerek oluşturdukları ve kâr amacı gütmeyen oda, vakıf, dernek ve sendika gibi oluşumlar yer almaktadır. Söz konusu oluşumların nitelik ve nicelik bakımından geliştirilmesi için kurumsal ve yönetsel kapasiteleri güçlendirilecektir. Bu kapsamda gerekli olan eğitim, danışmanlık ve mentorluk hizmetleri destek mekanizmaları kapsamında veya yerel yönetimler aracılığıyla sağlanacaktır.

Tedbir 2.4.2. Sosyal sermaye gruplarının diğer paydaşlarla iş birliği ve ortaklık kültürü geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Sosyal sermaye gruplarının sürdürülebilir olmasını sağlamak, birbiri içinde ve farklı paydaşlarla etkileşimini arttırmak için iş birliği ve ortaklık kültürünün geliştirilmesine yönelik faaliyetler geliştirilecektir. İş birliği ve ortaklık kültürünü geliştirecek faaliyetler için Valiliklere bağlı Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlükleri ile TSO ve yerel yönetimlerden destek alınacaktır.

Tedbir 2.4.3. Sosyal sermaye gruplarının finansal sürdürülebilirliğine yönelik alternatif destek araçları geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Sosyal sermaye gruplarının gelişimi için finansal sürdürülebilirlikleri en önemli parametrelerden biridir. Bu kapsamda başta üretici örgütleri olmak üzere sosyal sermaye gruplarına yönelik fon desteği sağlanarak faaliyetlerini sürdürmelerine ve büyümelerine yardımcı olunacaktır. Söz konusu fonlar merkezi hükümet, vakıflar veya özel sektör tarafından da sağlanabilecektir.

Sosyal sermaye gruplarının birbirleriyle iş birliği yapması, kaynak ve becerilerini paylaşmaları teşvik edilecektir. Ortak proje ve faaliyetler özendirilerek daha düşük maliyetlerle daha fazla insana ulaşmaları sağlanacaktır. Sosyal sermaye gruplarının ürettikleri ürün ve hizmetleri satarak gelir elde etmesini sağlayacak üretim ve satış alanları tanzim edilecektir.

Sosyal sermaye gruplarının sürdürülebilir gelişimi için işletme becerilerini geliştirecek, finansal sürdürülebilirliklerini ve kurumsallaşmalarını sağlayacak eğitim ve strateji geliştirme çalışmalarına destekler sağlanacaktır.

Tedbir 2.4.4. Örgütlü üretim teşvik edilecek, üretici örgütlerinin sosyal ve fiziki altyapısı güçlendirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Üretici örgütleri ve kooperatifler, kapasitelerini arttırmak ve daha iyi örgütlenmelerini sağlamak için ihtiyaç duydukları danışmanlık hizmetleri, makine-ekipman ihtiyaçları ve beşerî sermayenin güçlendirilmesi gibi alanlarda farklı kaynaklardan sunulan desteklere yönlendirileceklerdir. Ayrıca üretici örgütlerinin üretimini teşvik edecek sosyal ve fizikî alanlar oluşturulacaktır.

4.2.4.2. Performans Göstergeleri

Tablo 24: Hedef 2.4'ün Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Yeni kurulan sosyal girişim/kooperatif sayısı	Adet	13	20
Danışmanlık hizmetinden yararlanan STK sayısı	Adet	-	10

4.2.4.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 25: Hedef 2.4'ün Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
	Belirtilen tedbirler 2030'a kadar istihdam, insana yakışır işlerde çalışma ve girişimciliğe yönelik teknik ve mesleki becerileri de kapsayan ilgili becerilere sahip gençlerin ve yetişkinlerin sayısının önemli ölçüde artırılması hedefi ile uyumludur.

4.3. Örnek Proje ve Program Fikirleri

Tablo 26: Stratejik Öncelik 2 Kapsamında Oluşturulan Örnek Program Fikirleri

Ref. Kodu	Program/ Proje Adı	Türü	Uygulama Yılları
2.1	Kırsal Girişimciliği, Kadın Girişimcileri ve Kooperatifleşmeyi Destekleme Programı	Program	2024-2026
2.2	Paya Dayalı Kitle Fonlama ile Girişimciliği Geliştirme Programı	Program	2024-2026
2.3	Siber Vatan Dijital Teknolojiler Kapasite Geliştirme ve Girişim Destekleme Programı	Program	2024-2026

STRATEJİK ÖNCELİK-3

Yaşanabilir Mekanlar ve Sürdürülebilir Çevrenin Oluşturulması

Hedef 3.1 Kentsel ve Kırsal Mekânlar İyileştirilecek, Hizmet Kalitesi Artırılacaktır.

- **Tedbir 3.1.1** Yerleşimlerde rekreatif düzenlemeler ile sosyokültürel altyapı ve tesisler oluşturularak yaşam kalitesi yükseltilecektir.
- **Tedbir 3.1.2** Yerleşimlerde yayalaşmayı ve mikro hareketliliği arttıracak altyapı ve düzenlemeler gerçekleştirilecektir.
- **Tedbir 3.1.3** Tarihi, kültürel, endüstriyel ve turistik alanlarda planlamalar yapılarak iyileştirme, düzenleme ve sağlıklaştırma çalışmaları gerçekleştirilecektir.
- **Tedbir 3.1.4** Atıl alanlar, yapı ve tesisler yeniden planlanarak yaşama kazandırılacaktır.
- **Tedbir 3.1.5** Mevcut yaşam ve iş alanlarının niteliklerinin yükseltilmesi, canlandırılması ve yenilenmesi amacıyla dönüşüm çalışmaları yürütülecektir.
- **Tedbir 3.1.6** Yerleşimlerin temel altyapıları ile eğitim, kültür, spor ve sağlık hizmetleri iyileştirilecek, bu hizmetlere erişim kolaylaştırılacaktır.

Hedef 3.2 Çevre Altyapıları İyileştirilecek ve Çevresel Değerler Korunacaktır.

- **Tedbirler 3.2.1** Evsel ve endüstriyel atıklar ile inşaat ve hafriyat atıklarına yönelik altyapı ve üstyapılar geliştirilecektir.
- **Tedbirler 3.2.2** Kaynağında ayrıştırma, geri kazanım ve geri dönüşüm sistemleri oluşturulacak, sıfır atık projesi tüm bölgede yaygınlaştırılacaktır.
- **Tedbirler 3.2.3** Atık su toplama ve arıtma altyapı ve sistemleri kurulacak, mevcutlar iyileştirilecektir.
- **Tedbirler 3.2.4** Kentsel uygulamalarda verimlilik artırıcı ve çevreye duyarlı yeşil altyapı uygulamaları önceliklendirilecektir.
- **Tedbirler 3.2.5** Tatlı su, hava, deniz ve toprak kirliliğini azaltıcı önlemler geliştirilecektir.
- **Tedbirler 3.2.6** Toplumun tüm kesimlerinde çevre bilinci ve farkındalığını arttıracak eğitim ve kampanyalar düzenlenecektir.
- **Tedbirler 3.2.7** Doğal ve jeolojik kaynakların korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması için planlama, iyileştirme ve sağlıklaştırma çalışmaları yürütülecektir.

Hedef 3.3 Sürdürülebilir Planlama ve Yönetim Mekanizmaları Geliştirilecektir.

- **Tedbirler 3.3.1** Sürdürülebilir ve bütüncül planlama yaklaşımı çerçevesinde planlama ve uygulamalar gerçekleştirilecektir.
- **Tedbirler 3.3.2** Akıllı kent yönetim sistemleri ve uygulamalarının kullanımına başlanacaktır.
- **Tedbirler 3.3.3** Paydaşlar arası iş birliği ve koordinasyon arttırılacak, kararlarda toplumsal katılım ve mutabakat önceliklendirilecektir.
- **Tedbirler 3.3.4** Yerleşimlerde toplumsal güvenlik sağlanacaktır.

Hedef 3.4 Afetlerle Mücadele ve İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesi Güçlendirilecektir.

- **Tedbirler 3.4.1** Yerleşimlerin afetlere dirençli hale gelmesi için gerekli planlama, teknik altyapı ve uygulamalar hayata geçirilecektir.
- **Tedbirler 3.4.2** Sel ve taşkınların önlenmesine yönelik altyapı ve yatırımlar gerçekleştirilecektir.
- **Tedbirler 3.4.3** Heyelan ve kaya düşmesi gibi kütle hareketlerini engellemeye ve zararlarını azaltmaya yönelik projeler gerçekleştirilecektir.
- **Tedbirler 3.4.4** Orman yangınlarını önleme ve müdahale kapsamında farkındalık arttırılacak, eğitim, altyapı ve malzeme eksiklikleri giderilecektir.
- **Tedbirler 3.4.5** Afet yönetim ve koordinasyon kapasitesi güçlendirilecektir.
- **Tedbirler 3.4.6** İklim değişikliği eylem planları oluşturulacak ve gerekli yatırımlar gerçekleştirilecektir.

STRATEJİK ÖNCELİK 3 – YAŞANABİLİR MEKÂNLAR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRENİN OLUŞTURULMASI

Baklabostan Şelalesi / Karabük

5. STRATEJİK ÖNCELİK 3 – YAŞANABİLİR MEKÂNLAR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRENİN OLUŞTURULMASI

5.1. Amaç

Toplam nüfusu 1.043.919 (2022 ADNKS) olan bölgede 18'i ilçe belediyesi olmak üzere toplam 40 belediye, 915 köy ve 315 mahalle bulunmaktadır. Bölge nüfusunun yüzde 36,1'i köylerde, yüzde 63,9'u ise şehirlerde yaşamaktadır. Bölgede il ve ilçe düzeyinde kentleşme derecesinin hesaplanmasında TÜİK tarafından hazırlanan ilçe düzeyinde kentleşme derecesi sınıflaması kullanılmıştır. Zonguldak ve Karabük'te kentsel ilçe nüfusunun kırsal nüfusa göre daha yoğun olduğu, Bartın'da ise kırsal nüfusun ağırlıkta olduğu görülmektedir.

Bölgenin arazi yapısının çoğunlukla engebeli olması sebebiyle yerleşim yeri bakımından önemli zorluklar bulunmaktadır. Türkiye'de sanayileşme sürecinin öncüsü olması hasebiyle uzun yıllar ülkenin her yöresinden göç alan bölgenin şehirleşme hızı planlama hızının önünde seyretmiştir. Gecekondulaşma ve çarpık yapılaşmadan dolayı her türlü altyapı ve planlama sorunu bölgede yoğun bir şekilde gözlemlenmektedir. Yüzde 64,3'ü orman olan bölgede yerleşime uygun alanlar da oldukça kısıtlıdır.

Bölgenin 200 yılı yaklaşan madencilik ve sanayi kültürü sonucunda ortaya çıkan birçok atıl alan ve yapı çoğunlukla işlevsiz ve terkedilmiş şekilde bulunmaktadır. Özellikle endüstriyel miras unsuru olarak sayılabilecek bu alan ve yapıların gerek kentsel estetik gerek işlevsel olarak kent yaşamına kazandırılması kent kültürünün korunması ve yaşatılması için büyük bir öneme sahiptir. Buna ek olarak kıyı ve nehir alanları da kentsel fonksiyonlar bakımından gerekli altyapı ve rekreasyon çalışmalarıyla düzenlenerek sportif aktiviteler, gezi, eğlence ve dinlenme alanlarıyla donatılarak hem toplum yaşamına hem de turistik amaçlara hizmet edecek şekilde düzenlenmelidir.

Bölgede kırsal altyapılarda da önemli eksiklikler göze çarpmaktadır. Göçün önlenmesi ve toplumun tüm kesimleri için kırsalda yaşamın cazip hale getirilmesi için özellikle kırsal hizmet merkezleri ve nüfusun yoğun olduğu kırsal yerleşimler başta olmak üzere temel altyapılar (yol, su, telefon, internet, elektrik, kanalizasyon, katı atık vb.) ile kırsalda yaşamın gerektirdiği eğitim, kültür, spor ve sağlık altyapıları da iyileştirilmelidir. Böylece hem kırsaldan kente göç engellenecek hem de kırsal üretim desteklenmiş olacaktır.

On İkinci Kalkınma Planı'nda "afetlere dirençli yaşam alanları, sürdürülebilir çevre" ana eksenlerden biri olarak belirlenmiştir. Bu başlık altında afet yönetimi, kentsel dönüşüm, şehirleşme, konut, çevrenin korunması, kentsel altyapı, bölgesel gelişme ve kırsal kalkınma alt başlıklarında önemli hususlara değinilmiştir. Batı Karadeniz Bölgesi'nde Kalkınma Planına uygun olarak yapılacak çalışmalarla afetlere dirençli, yaşam kalitesi yüksek ve sürdürülebilir bir çevre oluşturulması planlanmaktadır.

Özellikle afet riski yüksek olan, kent estetiğini ve kentsel kullanımı olumsuz etkileyen konut ve iş alanlarının mikrobölgeleme çalışmalarıyla tespiti ve önceliklendirilerek yenilenmesi oldukça önemlidir. Bu alanların kentsel iyileştirme ve dönüşüm çalışmalarına katılmasıyla bölgede yaşam kalitesinin ve kentlilik bilincinin yükseltilmesi sağlanacaktır. On İkinci Kalkınma Planı'nda da bu durum "Afet tehlikesi ve riski altındaki alanlar ile bu alanların dışındaki riskli yapıların sağlıklı ve güvenli yaşamayı esas alacak şekilde dönüştürülmesine yönelik uygulamaları etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak temel amaçtır." şeklinde ifade edilmiştir.

Madencilik faaliyetlerinin yoğun olduğu dönemlerde hızlı bir nüfus artışı yaşamış olan bölgede kentsel ve kırsal doku çoğunlukla çarpık bir yapılaşmaya sahiptir. Bu sebeple mekânsal kalitenin iyileştirilmesi, kentsel dönüşüm, rehabilitasyon ve sağlıklaştırma çalışmalarının gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Başta kent merkezleri olmak üzere kentsel ve kırsal mekânların iyileştirilmesi yaşam kalitesinin geliştirilmesi açısından oldukça önemlidir.

Bölge zengin orman varlığına sahip olmakla birlikte sanayi sektörü açısından da kirlenici birçok sektör bünyesinde barındırmaktadır. Bunun yanında evsel kaynaklı kirlilik de yoğun olarak görülmektedir. Çevre sorunlarının başında katı atık ve atık su kirlilikleri gelmektedir. Söz konusu sorunların altyapı yatırımları, bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleriyle çözülmesi gerekmektedir. Kirlenici kaynakların azaltılması kadar doğal çevrenin de korunması, korunan alanların sayı ve büyüklük olarak artırılması ve toplumun tüm kesimlerinin bilinçlendirilmesi çalışmaları da plan döneminde gerçekleştirilecektir.

Günümüzde daha yaşanabilir kentler oluşturmak için sürdürülebilir planlama ve yönetim mekanizmalarının da geliştirilmesi oldukça önemlidir. Yapılacak bu çalışmalarda On İkinci Kalkınma Planı'nda da yer verildiği üzere yönetim mekanizmalarının iyileştirilmesi, kültürel kimliğe uygun şekilde sürdürülebilir kentleşme ilkelerinin izlenmesi, sürdürülebilir çevre politikalarının geliştirilmesi, gürültü kirliliği, ışık ve görsel kirlilik, temiz su yönetimi, afet yönetimi, çocuk, genç ve yaşlı dostu şehir planlaması gibi hususlarının bu çerçevede ele alınması gerekmektedir.

Sürdürülebilir planlama açısından ulaşımda araç kullanımının azaltılmasına yönelik düzenlemeler yapılacaktır. Bu kapsamda karbon izinin azaltılmasına yönelik yayalara ve mikro mobiliteye uygun ulaşım ağları geliştirilecektir. Ayrıca toplumun ihtiyaçlarını karşılayan nitelikli, akıllı kent uygulamaları ve bilgisayar destekli karar destek sistemleri ile yerleşimlerde yenilikçi hizmet sunumunun geliştirilmesi ve kalitenin artırılması planlanmaktadır.

Şehirleşme ve şehir planlama süreçlerinde dikkat edilmesi gereken en önemli unsurların başında afetler ve iklim değişikliği ile mücadele çalışmaları gelmektedir. On İkinci Kalkınma Planı'nda afet yönetimiyle ilgili olarak "Yerleşim yerlerinin ve toplumun afetlere karşı dirençliliğinin artırılması, afet risk ve zararlarının azaltılarak can ve mal kayıplarının asgari düzeye indirilmesi, afet yönetiminin tüm süreçlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi, toplumun ve tüm kuruluşların afet farkındalığının artırılması temel amaçtır." ifadelerine yer verilmiştir. Bölgenin afet riskleri arasında deprem, kütle hareketleri (heyelan ve kaya düşmesi), tasman, taşkın ve seller öne çıkmaktadır. Kentsel dirençliliği arttırmak, afetlere ve iklim değişikliğine dayanıklı ve güvenli yerleşimleri oluşturmak, risk azaltma çalışmalarını yürütmek, can ve mal kayıplarının en aza indirilmesine yardımcı olacak, daha güvenli ve insan odaklı yaşamı mümkün kılacaktır.

Ormanlar, doğal kaynaklar ve çevre; bölgenin sağlık, gıda, turizm, imalat ve enerji sektörlerine katkı sağlamanın yanı sıra afetlerle mücadele, biyoçeşitliliğin ve su kaynaklarının korunması ile arazi tahribatının engellenmesi açısından da kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle; doğal kaynakların, orman varlığının ve çevrenin korunması amacıyla yapılan çalışmalar arttırılacak ve geliştirilecektir. On İkinci Kalkınma Planı'nda çevrenin korunması "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) doğrultusunda iklim değişikliğinin etkilerine karşı dirençli ve düşük karbonlu bir ekonomiye geçişin sağlanması, sosyal adalet anlayışıyla çevre ile doğal kaynakların korunması ve yönetilmesi, toplumun çevreye karşı duyarlılığı ve bilincinin artırılması temel amaçtır." şeklinde ifade edilmiştir.

5.2. Hedefler

5.2.1. (Hedef 3.1) Kentsel ve Kırsal Mekânlar İyileştirilecek, Hizmet Kalitesi Artırılacaktır.

Engelibeli arazi yapısı ile hızlı ve çarpık kentleşmeye bağlı olarak bölgede planlı yerleşimler oluşturulamamıştır. Bölgede tüm yerleşimlerin afetlere ve iklim değişikliğine karşı dirençliliğini arttırmak, kent estetiği oluşturmak ve yaşam alanlarının kalitesini yükseltmek gerekmektedir. Bu kapsamda kent merkezleri ve nüfusu yoğun mahalleler başta olmak üzere kentsel dönüşüm ve iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Plansız kentleşen bölgede yaşam kalitesini arttıracak çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun için On İkinci Kalkınma Planı'na uyumlu olarak kentsel tasarımların, imar planlarının, toplu konut ve kamu binalarının peyzaja, şehrin dokusuna, estetiğine ve kimliğine katkı sağlamasına özen gösterilerek rekreatif alanlar oluşturulacak, sosyal, kültürel ve sportif altyapı ve tesisler inşa edilecektir. Ayrıca halkın ve ziyaretçilerin sıklıkla ziyaret ettikleri tarihî ve kültürel alanlarda iyileştirme ve sağlıklaştırma çalışmaları gerçekleştirilecektir. Bölgede oldukça yoğun olan, boş ve kullanılmayan alanlar ise yeniden işlevlendirme çalışmalarıyla toplum yaşamına kazandırılacaktır.

Yerleşim alanlarında temel hizmetleri iyileştirilerek eğitim, kültür, spor ve sağlık imkânları geliştirilecek ve bu alanlarda sunulan hizmetlere erişim kolaylaştırılacaktır. Ayrıca kentsel yaşamı iyileştirecek, motorlu araç bağımlılığını azaltacak ve toplu taşımayı özendirecek çalışmalar hayata geçirilecektir.

5.2.2. Tedbirler 3.1

Tedbir 3.1.1. Yerleşimlerde rekreatif düzenlemeler ile sosyokültürel altyapı ve tesisler oluşturularak yaşam kalitesi yükseltilecektir.

Tedbir Açıklaması: Başta kent merkezlerinde, kıyı kesimlerinde ve ırmak kenarlarında olmak üzere bölgede sosyokültürel ve rekreatif alanlar inşa edilecektir. Zonguldak merkez ilçede kültür merkezi, Yayla (Fener) Mahallesi'nin kent yaşamı için yeniden düzenlenmesi ve liman bölgesiyle entegrasyonu, lavuar alanı ve Zonguldak Kent Ormanı düzenlemeleri hayata geçirilecektir. Karabük'te kent meydanı ve sanayi müzesi, Çamlık Kent Orman Parkı, Safranbolu Han Arkası Yayalaştırma, Karabük Gar Sahası düzenleme projeleriyle Bartın'da Köy Park Projesi, Su Müzesi, Denizcilik ve Gemi Müzesi gibi projeler uygulanacaktır. Bu projeler merkezi bütçe, yerel yönetimlerin öz kaynakları ve hibe mekanizmalarıyla hayata geçirilecek ve yaşam kalitesi iyileştirilecektir.

Ayrıca Zonguldak'ta Kozlu-Öküşne ve Kozlu-Merkez arası, Bartın'da Bartın Irmağı ve yakın çevresinin ıslahı ile peyzaj ve turizm odaklı rekreasyonu, Karabük'te Araç Çayı kenarı gibi kıyı ve nehir kenarları, kentsel fonksiyonlar bakımından gerekli altyapı ve üstyapılarla donatılacak ve bu alanlarda rekreasyon ve peyzaj çalışmaları yapılacaktır. Böylece sportif aktiviteler, gezi, eğlence ve dinlence alanları oluşturulacaktır.

Tedbir 3.1.2. Yerleşimlerde yayalaşmayı ve mikro hareketliliği arttıracak altyapı ve düzenlemeler gerçekleştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Özellikle kent merkezlerinde günlük kent içi seyahatlerde motorlu taşıt kullanımını azaltacak, yaya hareketliliğini arttıracak veya mikro hareketlilik araçlarının kullanımını teşvik edecek altyapı ve düzenlemeler yapılacaktır. Engelibeli mahalleler ile yoğun kullanımı olan alanlara (hastane, kent merkezi, kamu binaları vb.) yatay ve dikey asansörler, mahalleler arası köprüler, yürüyen merdivenler ile erişim kolaylaştırılacaktır. Ayrıca yayalar ve mikro hareketlilik için kesintisiz, işaretlenmiş, aydınlatılmış ve güvenli yollar oluşturularak bu kültürün gelişimine uygun altyapı ve üstyapılar hayata geçirilecektir.

Mikro hareketliliğin teşviki için bisiklet durak ve park yerleri, bakım-onarım istasyonları ile kamu ve özel sektör eliyle paylaşımlı sistemler (bisiklet, scooter vb.) kurulacaktır. Bu sayede motorlu taşıtların kentte ve çevrede yarattığı başta trafik ve kirlilik başta olmak üzere olumsuz etkiler azaltılacaktır.

Ayrıca bölgenin sahip olduğu geniş ormanlık alanlar ile kent yaşamını entegre edebilecek güzergâh ve rotalar oluşturulup mevcutlar geliştirilecektir. Böylece daha sağlıklı ve sürdürülebilir yaşam koşulları oluşturularak toplum yaşamına, eğlence ve sportif faaliyetlere uygun bir altyapı hayata geçirilmiş olacaktır.

Tedbir 3.1.3. Tarihî, kültürel, endüstriyel ve turistik alanlarda planlamalar yapılarak iyileştirme, düzenleme ve sağlıklaştırma çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede tarihî, kültürel ve turistik öneme sahip nitelikli birçok alan mevcuttur. Zonguldak'ta Ereğli-Kandilli eski demir yolu rotası, Karabük'te tarihî Safranbolu sokakları ve Arasta Çarşısı, Yörük Köyü, Bartın'da Amasra Çekiciler Çarşısı, Kale Bölgesi, Büyük Liman İskelesi ve otopark alanları için gerekli planlama, iyileştirme ve yeniden işlevlendirme çalışmaları hayata geçirilecektir. Bu alanlara yönelik yapılacak planlama çalışmalarıyla birlikte gerçekleştirilecek sağlıklaştırma, rehabilitasyon ve cephe giydirme gibi çalışmalar görsel çekiciliği ve ziyaretçi memnuniyetini arttıracak gibi şehirlerin marka değerini ve turizm gelirlerini arttıracaktır.

Özellikle ulusal ve uluslararası ölekte değere sahip alanların, daha iyi korunabilmesine yönelik koruma programlarına, ulusal/uluslararası (UNESCO programları, millî park, ERIH vb.) ağlara alınmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir. Başta yerel halk olmak üzere toplumun farklı kesimlerine yönelik eğitim ve etkinlikler düzenlenecek, bu alanlarda faaliyet yürüten farklı kurum ve kuruluşların iş birliği ve koordinasyonu da arttırılacaktır.

Tedbir 3.1.4. Atıl alanlar, yapı ve tesisler yeniden planlanarak yaşama kazandırılacaktır.

Tedbir Açıklaması: Bölgenin 200 yıla yaklaşan madencilik ve sanayi kültürü sonucunda ortaya çıkan birçok atıl alan ve yapı çoğunlukla işlevsiz, terk edilmiş ve güvenlikten yoksun şekilde bulunmaktadır. Özellikle endüstriyel miras unsuru olarak sayılabilecek bu alan ve yapıların gerek görsel gerek işlevsel olarak kent yaşamına kazandırılması kent kültürünün korunması ve yaşatılması büyük bir öneme sahiptir. Zonguldak'ta Lavuar Alanı, Üzülmüş Kültür Vadisi, Aşağı Kandilli Bölgesi, Fener A Tipi Devlet Konukevi, Karabük'te Demir Yolu Gar Sahası, Yenişehir Mahallesi'nin tamamı ile bu mahallede bulunan Yenişehir Sineması, açık sinema, Mühendisler Kulübü, havuzlu bahçe ve diğer endüstriyel miras alanlarının düzenlenerek yeni fonksiyonlarla kent yaşamına kazandırılması sağlanacaktır. Ayrıca kırsal bölgelerde bulunan atıl okul, sağlık ocağı vb. tesislerde gerekli düzenlemeler yapılarak atölyeler, sosyal tesisler ve köy yaşam merkezleri gibi fonksiyonlarla yaşama kazandırılacaktır.

Tedbir 3.1.5. Mevcut yaşam ve iş alanlarının niteliklerinin yükseltilmesi, canlandırılması ve yenilenmesi amacıyla dönüşüm çalışmaları yürütülecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede iş ve yaşama kalitesinin yükseltilmesi için kaçak ve mühendislik hizmeti almamış yapılar ile kent estetiğini ve kentsel kullanımı olumsuz etkileyen konut ve iş alanlarının tespiti ve yenilenmesi oldukça önemlidir. Plan döneminde kent merkezleri başta olmak üzere öncelikli dönüşüm alanları tespit edilerek yerel yönetimler ve merkezi idarelerin iş birliğiyle yeşil şehir vizyonu çerçevesinde bütüncül bir yaklaşımla gerekli dönüşüm çalışmaları yürütülecektir. Bu kapsamda özellikle eski ve ruhsatsız yapılar ile deprem mevzuatına uygun olmayan yapı ve yerleşim alanlarının önceliklendirilmesi, yerleşimlere yeni bir kimlik kazandırılması planlanmaktadır.

Tedbir 3.1.6. Yerleşimlerin temel altyapıları ile eğitim, kültür, spor ve sağlık hizmetleri iyileştirilecek, bu hizmetlere erişim kolaylaştırılacaktır.

Tedbir Açıklaması: Bölgede özellikle nüfusun yoğun olduğu kentsel ve kırsal yerleşimler başta olmak üzere temel altyapılar (yol, su, telefon, internet, elektrik, kanalizasyon, katı atık vb.) iyileştirilecektir. Yaşamın gerektirdiği eğitim, kültür, spor ve sağlık altyapıları ile bu hizmetlere erişim kolaylaştırılacak ayrıca sosyal hizmet merkezleri yaygınlaştırılacaktır.

Önemli bir kırsal nüfusa sahip olan bölgede kırsal hizmet merkezleri, sosyal hizmet merkezleri ve köy yaşam merkezleri gibi yatırımlarla kırdan kente göçün önlenmesi ve toplumun tüm kesimleri için kırsalda yaşamın cazip hale getirilmesi desteklenecektir.

5.2.2.1. Performans Göstergeleri

Tablo 27: Hedef 3.1'in Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Yeni rekreatif düzenleme yapılan alan	Dekar	-	300
Kent yaşamına kazandırılan atıl bina/alan	m ²	-	30.000

5.2.2.2. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 28: Hedef 3.1'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleriyle İlişkisi

SKH	Açıklama
	Yapılacak olan rekreatif düzenleme çalışmaları ile Batı Karadeniz Bölgesi'ndeki tarihî, kültürel ve turistik öneme sahip nitelikli özel alanların ve endüstri mirasının korunması ve gözetilmesi çabalarının artırılması sağlanacaktır. Kentsel ve sosyokültürel düzenlemeler ile kent ve kırsal alanlar arasındaki olumlu ekonomik, sosyal ve çevresel bağlantıların desteklenmesi hedeflenmektedir. Kentsel dönüşüm uygulamalarında şehrin tarihî ve kültürel birikimiyle uyumlu ve sosyal bütünleşmeyi destekleyen bir yaklaşım gözetilecektir.
	Korunan alanlar içerisinde yer alan turizm ve rekreasyon alanlarından ve hizmetlerden ziyaretçilerin faydalanmasında kontrollü kullanım esas alınacaktır.

5.2.3. (Hedef 3.2) Çevre Altyapıları İyileştirilecek ve Çevresel Değerler Korunacaktır.

Doğal ve zengin jeolojik varlıklar ile hassas ekosistemlere sahip Batı Karadeniz Bölgesi'nde diğer yandan yaşam ve endüstri kaynaklı kirleticiler de bulunmaktadır. Bu sebeple bölgede çevresel değerlerin korunması için çevre altyapılarının geliştirilmesi kritik öneme sahiptir. Plan döneminde bölgenin kaynaklarını koruyacak, geliştirilecek

ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlayacak çalışmalar yapılacaktır. Zengin orman ve bitki varlığı, yaban hayatı ve doğal habitat sürdürülebilir şekilde korunacak, korunan alanlar büyüklük ve sayı olarak artırılacaktır. Bu kapsamda farklı ulusal ve uluslararası programlara ve koruma statülerine (UNESCO programları, millî park vb.) katılmak için yerel yönetim ve ilgili idarelerce çalışmalar yürütülecek, fon kaynaklarına başvurulacaktır.

Çevrenin korunmasında atık yönetimi, en önemli konulardan biri haline gelmiştir. Batı Karadeniz Bölgesi'nin en önemli çevre sorunlarından biri de atıklar ve bunların bertarafıyla ilgilidir. Ayrıca evsel ve endüstriyel atık su altyapı ve arıtma tesislerinin günümüz koşullarına uygun şekilde tesis edilmesi, mevcutların kapasite ve verimliliklerinin artırılması ve daha fazla nüfusun kentsel arıtma sistemine kavuşmasıyla ilgili çalışmalar yürütülecektir.

Endüstriyel faaliyetler ve kentsel yaşam sonucunda tüm dünyada olduğu gibi bölgede de tatlı su, hava, deniz ve toprak kalitesi olumsuz yönde etkilenmiştir. On İkinci Kalkınma Planı'nda belirtilen hedeflere uyumlu olarak plan döneminde sıfır atık uygulamaları yaygınlaştırılması ve atıkların geri dönüşümünde toplumun bilinçlendirilmesi, kirlilik azaltıcı önlemlerin gerçekleştirilmesi, çevreye duyarlı yatırımların hayata geçirilmesi, toplumun tüm kesimlerinde çevre bilinci ve farkındalığını artırıcı eğitim ve kampanyalar düzenlenmesi planlanmaktadır. Ayrıca yerleşimlerde verimli ve temiz enerji kullanımını artırıcı ve teşvik edici uygulamalar da hayata geçirilecektir.

5.2.3.1. Tedbirler 3.2

Tedbirler 3.2.1. Evsel ve endüstriyel atıklar ile inşaat ve hafriyat atıklarına yönelik altyapı ve üstyapılar geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Zonguldak'ta düzenli katı atık depolama ve bertaraf tesisi bulunmakta olup plan döneminde dolacak olan ikinci lot sonrası için ilave yer oluşturulması gerekmektedir. Karabük'te düzenli katı atık depolama ve bertaraf tesisi yatırımı yeni hayata geçmiş olup etkin ve verimli kullanımı sağlanacaktır. Bartın'da ise düzenli katı atık depolama ve bertaraf tesisi yapımı devam etmekte olup plan döneminde kullanımına başlanacaktır. Ayrıca Amasra'da sıfır atık yönetimi ve aktarma istasyonu projesi hazırlık aşamasındadır.

İllerde sürdürülebilir atık yönetim planları hazırlanması, On İkinci Kalkınma Planı'nda belirtilen hedef doğrultusunda atık yönetiminin her alanında veri tabanı oluşturulması, izleme sistemi geliştirilmesi ve düzenli katı atık depolama ve aktarma istasyonlarının gelecek projeksiyonu çerçevesinde geliştirilmesi ve kullanılması, bunlara ek olarak sıfır atık politikasının tüm yerleşimlerde yaygınlaştırılması çalışmaları merkezi ve yerel yönetimler tarafından sağlanacaktır.

Bölge illerinden Zonguldak'ta inşaat ve hafriyat döküm alanı bulunmamaktadır. Bu sebeple bu özellikteki atıklar düzensiz ve plansız şekilde bertaraf edilmektedir. Plan döneminde ilgili alanların oluşturularak kullanımına başlanması planlanmaktadır.

Bölgenin atıklarla ilgili bir diğer büyük sorunu da evsel ve endüstriyel atıkların kontrolsüz olarak akarsulara, denize ve boş arazilere dökülerek boşaltılmasından kaynaklanmaktadır. Bu durum çevre ve insan sağlığı üzerinde olumsuz ve kalıcı etkiler bırakabilmektedir. Bu hususta kontrol mekanizmasının geliştirilmesi ve caydırıcı cezaların artırılması gerekmektedir. Ayrıca kullanımı tamamlanmış vahşi depolama alanlarının rehabilite edilmesi ve bu alanların toplum yaşamına geri kazanımına yönelik üç ilde de projeler geliştirilecektir.

Tedbirler 3.2.2. Kaynağında ayrıştırma, geri kazanım ve geri dönüşüm sistemleri oluşturulacak, sıfır atık projesi tüm bölgede yaygınlaştırılacaktır.

Tedbir Açıklaması: Bölge illerinde yerel yönetimlerce kaynağında ayrıştırma, geri kazanım, geri dönüşüm sistemleri oluşturulacak ve sıfır atık altyapısı tüm bölgede yaygınlaştırılacaktır. Katı atık depolama sahalarında biyogaz, kompostlaştırma ve yakma gibi değerlendirme tekniklerinin uygulama imkânları değerlendirilecektir. Ayrıca atık yönetimi konusunda farkındalık artırıcı çalışmalar yürütülecektir.

Bölgede demir-çelik ve termik santral tesisleri başta olmak üzere endüstriyel atıkların değerlendirilmesi ve yeniden kullanımı için ilgili paydaşlar, yerel yönetimler ve üniversiteler iş birliği ile ortak projeler geliştirilecektir. Özellikle belediyeler tarafından geri dönüşüme ilişkin sektörler arası iş birliğini de sağlayacak projeler geliştirilecektir. Örnek ve model projeler uygulanacak, fon kaynaklarıyla desteklenerek geliştirilecektir.

Tedbirler 3.2.3. Atık su toplama ve arıtma altyapı ve sistemleri kurulacak ve mevcutlarda gerekli iyileştirmeler gerçekleştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede nüfusun atık su altyapı ve arıtma hizmeti alma oranı son yıllarda artış göstermekle birlikte nüfusun tamamı bu hizmeti alamamaktadır. Bu kapsamda mümkün olan yerleşimlerde atık su toplama yatırımlarına devam edilmesi, toplanan atık suların arıtma tesislerine gönderilmesi veya paket arıtma gibi yöntemlerle arıtılması, mevcutların ise etkin ve verimli çalışması sağlanacaktır. Özellikle kıyı alanlarında turizmin de gelişimi için arıtılmamış atık suların alıcı ortamlara deşarj sorununa yönelik paket arıtma sistemlerinin bölgede yaygınlaştırılması gerekmektedir. Ayrıca mevcut sanayi alanları ile yeni kurulacak sanayi alanlarında paket ve endüstriyel arıtma sistemleri kurulması, devam eden yatırımların da tamamlanarak bir an evvel faaliyete alınması gerekmektedir.

Tedbirler 3.2.4. Kentsel uygulamalarda verimlilik artırıcı ve çevreye duyarlı yeşil altyapı uygulamaları önceliklendirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede kentsel uygulamalarda verimli ve temiz enerji kullanımına yönelik güneş enerjisi ve ısı pompası gibi sistemlerin tercih edilmesi, motor gücüne dayalı tesislerde verimli sistemlerinin kullanılması ve kentlerde yüksek verimli binaların oluşturulması çalışmalarının yaygınlaştırılması gerekmektedir. Ayrıca elektrikli şarj istasyonları ile elektrikli araçların ve mikro mobilitenin teşvik edilmesi, atıklardan enerji üretim sistem ve tesislerinin kurulumu, akıllı enerji yönetim sistemleri ile kontrolü ve bölgesel ısıtma sistemleri gibi uygulamaların araştırılması ve bölgeye uyumlu olanların kullanımına başlanması gerekmektedir.

Ayrıca uygun olan yerlerde (örneğin Safranbolu-Karabük, Zonguldak Merkez-Çaycuma veya Kozlu-Zonguldak Merkez-Üzülmüş güzergâhlarında) raylı/hafif raylı sistemlerin araştırılarak bölgede kullanım olanakları değerlendirilecektir. Bunlara ek olarak mikro hareketliliği ve yaya hareketliliğini önceliklendiren uygulamalar ile toplu taşımanın yaygınlaştırılması, hatların optimizasyonu ile entegrasyonunu sağlayan çalışmalar artırılacaktır.

İklim değişikliğine uyum kapsamında kentlerin iklim dirençliliğini artıracak yeşil bina uygulamaları ile yeşil örtünün artırılması, yağmur hasadı ve gri su kullanımı gibi uygulamaların yerel yönetimler tarafından yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Tedbirler 3.2.5. Tatlı su, hava, deniz ve toprak kirliliğini azaltıcı önlemler geliştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölge; kömür çıkarma, yıkama, stoklama ve satış ile enerji ve demir-çelik üretiminin yerleşim alanları ile iç içe yapıldığı alanlardan oluşmaktadır. Sanayileşme sürecini kentleşme sürecinden önce yaşayan bölgede yıllardan beri süregelen endüstriyel faaliyetler ile kentsel yaşamın birlikte yürütülmesine bağlı olarak bölgenin tatlı su, hava, deniz ve toprak kalitesi olumsuz yönde etkilenmiştir. On İkinci Kalkınma Planı'nda yer verilen hedeflere uyumlu olarak plan döneminde başta endüstriyel kirleticiler olmak üzere tüm kirleticiler unsurların kontrol altına alınmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Ayrıca mevcut kömür yakıtlı santrallerde gerekli olan rehabilitasyonlar yapılarak çevresel etki ve verimlilik açısından iyileştirmeler sağlanacaktır.

Konut ve iş yerlerinde katı yakıt kullanımına bağlı kirliliğin azaltılması amacıyla doğal gaz kullanımı, su kaynaklarının korunmasına yönelik altyapı ve arıtma sistemleri yaygınlaştırılacaktır. Deniz çöplerine sebep olan atıkların kaynağında önlenmesi ve mevcut deniz çöplerinin deniz çevresine zararının engellenmesi amacıyla çalışmalar yürütülecektir. Sanayi ve evsel atıkların kontrol altına alınmasına bağlı olarak toprak kirliliği de azalacaktır. Bununla birlikte kimyasal ve tarımsal ilaç kullanımı sınırlandırılacak, çiftçilere bu kapsamda bilinçlendirme eğitimleri verilecektir.

Tedbirler 3.2.6. Toplumun tüm kesimlerinde çevre bilinci ve farkındalığını arttıracak eğitim ve kampanyalar düzenlenecektir.

Tedbir Açıklaması: Toplumun tüm kesimlerinin çevreye karşı duyarlı ve bilinçli hale gelmesi için farkındalık kampanyaları, bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleri yürütülecektir. Bu kapsamda karar alıcılar başta olmak üzere kamu kurumları, özel sektör temsilcileri ve sivil toplum örgütleri süreçte aktif olarak yer alacaktır. Ayrıca toplumun tüm kesimlerine hitap edecek bilgilendirme ve eğitim setleri, video ve sosyal medya içerikleri oluşturularak bu alandaki ihtiyaç giderilecektir.

Tedbirler 3.2.7. Doğal ve jeolojik kaynakların korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması için planlama, iyileştirme ve sağlıklaştırma çalışmaları yürütülecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede doğal ve jeolojik öneme sahip nitelikli birçok alan mevcuttur. Bölgenin kaynak değerlerini oluşturan varlıklarına yönelik öncelikle toplumun tüm kesimlerinde farkındalık yaratılacak, başta yerel halk olmak üzere toplumun farklı kesimlerine yönelik eğitim ve etkinlikler düzenlenecektir. Yaban hayatı, doğal habitat, orman ve bitki örtüleri korunacak, korunan alanlar artırılacaktır. Bu alanların korunması ve gelecek nesillere aktarılabilmesi amacıyla ekolojik dengeyi bozacak uygulamalar ile hassas alanlarda yapılaşma engellenerek kitlesel turizm aktiviteleri yerine ekoturizm faaliyetleri yürütülecektir.

Özellikle ulusal ve uluslararası ölçekte değere sahip alanların daha iyi korunabilmesine yönelik koruma programları ile ulusal/uluslararası ağlara (UNESCO Biyosfer Rezerv Alanı, UNESCO Küresel Jeopark Ağı, sulak alan, millî park vb.) dâhil olmaya yönelik çalışmalar yürütülecektir. Bu alanlarda faaliyet yürüten farklı kurum ve kuruluşların iş birliği ve koordinasyonu geliştirilecektir.

Zonguldak Kömür Jeoparkı'nın UNESCO Küresel Jeopark Ağı'na alınması, jeosit (ziyaret) noktalarının ziyarete uygun hale getirilmesi, Yenice Ormanları'nın millî park olması, Küre Dağları Millî Parkı'nın UNESCO Biyosfer Rezerv Alanı Programı'na dâhil olması gibi öne çıkan alanlarda çalışmalar gerçekleştirilecektir.

5.2.3.2. Performans Göstergeleri

Tablo 29: Hedef 3.2'nin Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Düzenli katı atık depolama sahası	Adet	2	3
Korunan alan	Dekar	812.597	815.000
Yeni atık su arıtma tesisleri	Adet	-	5

5.2.3.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 30: Hedef 3.2'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
6 TEMİZ SU VE SANİTASYON	Atık su toplama ve arıtma sistemlerinin kurulması ve mevcut tesislerin ve sistemlerin etkin hale getirilmesi ile bölge halkı için erişilebilir su ve atık su hizmetleri ve sürdürülebilir su yönetimi güvence altına alınmış olacaktır. Bölge genelinde güvenilir şekilde yönetilen atık su ve kanalizasyon hizmetlerini kullanan nüfusun toplam nüfusa oranı artırılacaktır.
7 ERİŞİLEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ	Kentsel uygulamalarda verimlilik sağlayıcı uygulamalar, alternatif ve temiz enerji kullanımı ile yeşil ulaşım önceliklendirilmesi sera gazı emisyonlarının azaltılmasını sağlayacaktır. Bölge Planında tanımlanan bu hedef bölge insanı için güvenilir şekilde sürdürülebilir enerjiye erişimi sağlayacaktır.
11 SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER VE TOPLULUKLAR	Sürdürülebilir şehirleşme alanında altyapının güçlendirilmesi, kent içi ulaşım ve toplu taşıma ile atık yönetiminin uygulanması ve kentlerin dayanıklılığının artırılması açısından bölge genelinde uygulanacak proje ve faaliyetler desteklenecektir. Hava kirliliğini azaltıcı önlemler geliştirilmesi ile atık yönetimine ve hava kalitesine özel önem verilerek kentlerde kişi başına düşen olumsuz çevresel etkilerin azaltılması sağlanacaktır.

SKH	Açıklama
	Katı atıkların toplanması, geri dönüşümü ve bertarafıyla doğal kaynakların sürdürülebilir yönetiminin ve etkin kullanımının sağlanması, kaynak israfının önlenmesi, çevre duyarlılığının ve bilincinin artırılmasına yönelik çalışmalar desteklenecektir.
	Toplumsal tüm kesimlerinde çevre bilinci ve farkındalığını arttıracak eğitim ve kampanyaların geliştirilmesiyle iklim değişikliği azaltım, iklim değişikliğine uyum, etkinin azaltılması ve erken uyarı konularında eğitimin, farkındalık yaratmanın ve insani ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi sağlanacaktır.

5.2.4. (Hedef 3.3) Sürdürülebilir Planlama ve Yönetim Mekanizmaları Geliştirilecektir.

Yerleşimlerde sürdürülebilir yönetimin ilk adımı sürdürülebilir planlamadır. Günün koşullarına uygun olarak, küresel gelişmeler ve yerel imkânlar dikkate alınarak merkezi yönetim ve yerel yönetimler tarafından sürdürülebilir kalkınma yolunda planlamalar ve uygulamalar hayata geçirilecektir.

Yerel yönetimler ve yerel paydaşlar tarafından kent yönetiminde verimli, şeffaf ve çevre dostu yaklaşımlar sunan, risklerden uzak, yaşamı kolaylaştıran ve iyileştiren iyi yönetim mekanizmalarına başvurulacaktır. Sürdürülebilir yönetim ilkelerinin başında toplumsal katılım ve toplumsal güvenlik gelmektedir. Yerleşimlerde toplumsal katılımı ve toplumsal güvenliği sağlayacak proje ve uygulamalarla güvenli yaşam koşulları oluşturma yanında kararlara daha yüksek katılım oranı ve daha verimli hizmet sunumu sağlanacaktır. Böylece sürdürülebilir yönetim mekanizmaları oluşturulmuş olacaktır.

Diğer taraftan da On İkinci Kalkınma Planı'nın adaleti esas alan demokratik iyi yönetim ana ekseninde çok taraflı kalkınma iş birliği başlığında belirtilen "Karadeniz Ekonomik İş birliği Örgütü (KEİ), Ekonomik İş birliği Teşkilatı (EİT) ve Gelişen Sekiz Ülke (D-8) gibi bölgesel kuruluşların sonuç odaklı program ve projelere yoğunlaştırılması yönünde girişimlerde bulunulacaktır." ifadesi doğrultusunda ulusal ve uluslararası mekanizmalardan azami ölçüde faydalanılacaktır.

5.2.4.1. Tedbirler 3.3

Tedbirler 3.3.1. Sürdürülebilir ve bütüncül planlama yaklaşımı çerçevesinde planlama ve uygulamalar gerçekleştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Yerleşimlerde; kentleşme ve kent yönetimi, mekânsal planlama, iklim ve çevre yönetimi, afet yönetimi, atık yönetimi, ulaşım yönetimi, kent estetiği, yaya dostu ve insan odaklı tasarım, su yönetimi, kıyı alanlarının yönetimi, yeşil alan ve rekreasyon yönetimi gibi farklı alanlarda sürdürülebilir ve bütüncül planlama yaklaşımı ve uygulamaları yaygınlaştırılacaktır. Farklı kullanımların birbirine olan olumsuz etkisini önleyecek, koruma kullanma dengesini gözetecek ve gerekirse geçiş kuşakları oluşturacak bir planlama yaklaşımı esas alınacaktır. Özellikle yerel yönetimler tarafından kendi kaynaklarının yanında ulusal ve uluslararası fonlar vasıtasıyla söz konusu alanlarda plan, strateji, yol haritası ve uygulamaların hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Yerleşimler bazında kentsel dönüşüm stratejileri hazırlanacak, rezerv alanlar belirlenecek ve kentsel dönüşüm uygulamalarına öncelik verilecektir. Yeni plan döneminde hızlı yapılaşma potansiyeli taşıyan akslar (Filyos-Kilimli-Zonguldak Merkez-Kozlu, Çaycuma-Gökçebey-Devrek, Çaycuma-Bartın Merkez-Amasra) başta olmak üzere kentsel planlama çalışmaları yeni şehircilik ve mekânsal planlama ilkeleri doğrultusunda gerçekleştirilecektir. Bu alanlarda parsel bazlı değil bütünsel planlama yaklaşımı doğrultusunda hareket edilecektir. Yeni planlamalarda koruma kullanma dengesi, erişilebilirlik, mekânsal kalite ve sürdürülebilirlik ilkeleri gözetilecektir.

Tedbirler 3.3.2. Akıllı kent yönetim sistemleri ve uygulamalarının kullanımına başlanacaktır.

Tedbir Açıklaması: Kent yönetiminde coğrafi bilgi sistemleri, kent bilgi sistemleri, çevre ve altyapı bilgi sistemleri, modelleme ve sayısal veri analizi gibi bilgisayar tabanlı yönetim ve karar destek sistemlerinin kullanımı yaygınlaştırılacaktır. Böylece planlanan yatırımlar için uygun alanlar, afet ve acil durum senaryoları, kayıp ve kaçaklar, yapılaşma bilgileri, sosyal donatılar, altyapı eksiklikleri gibi hususlar çok daha hızlı, etkin ve verimli bir şekilde izlenip takip edilebilecektir.

Başta nüfusu yoğun yerleşimler olmak üzere şehirlere özgü bütüncül akıllı şehir stratejisi ve yol haritası hazırlanacak, fon ve destek mekanizmalarıyla toplumsal yaşamı iyileştiren, hizmetlere kolay erişimi sağlayan akıllı uygulamalar, çocuk, engelli ve yaşlı dostu kent uygulamaları hayata geçirilecektir. Böylece kamu ve yerel hizmetlerin sunumu iyileştirilerek yaşam kalitesi yükseltilecektir.

Tedbirler 3.3.3 Paydaşlar arası iş birliği ve koordinasyon arttırılacak, kararlarda toplumsal katılım ve mutabakat önceliklendirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Toplumsal mutabakatın ve temsilin sağlanması için karar süreçlerine katılım ile kurum/kuruluşlar arası iş birliği ve koordinasyon oldukça önemlidir. Toplumun ihtiyaç ve beklentilerinin doğru belirlendiği ve görüşlerinin dikkate alındığı bir planlama toplumsal katılımı sağlanabilecektir. Bu sebeple sürdürülebilir planlama gerektiren çalışmalarda paydaşların karar süreçlerine dâhil edilmesi, iş birliği ve koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Özellikle yerel yönetimler tarafından kent konseyleri, çalışma grupları, kamuoyuna açık anket ve görüş toplama faaliyetleri, çalıştay gibi farklı mekanizmalarla bu süreç dinamik bir şekilde işletilecektir. Ayrıca farklı temalarda da geniş katılımı mümkün kılan iş birliği mekanizmaları, kurul ve komisyonlar işletilerek süreçler katılımçılık esasıyla yürütülecektir.

Tedbirler 3.3.4. Yerleşimlerde toplumsal güvenlik sağlanacaktır.

Tedbir Açıklaması: Toplumsal güvenliğin sağlanması için yerleşimlerde birçok faktör etkili olmaktadır. Bu faktörlerin başında asayiş, itfaiye ve diğer güvenlik güçleri gelmektedir. Merkezi ve yerel yönetimler tarafından sağlanan bu hizmetlerde modern hizmet binaları, yeterli ekipman ve hizmetler sağlanacaktır. Bunun yanında toplumun güvenli şekilde yaşamasını sağlayacak ve asayiş güçlerinin işlerini kolaylaştıracak kent ve sokak aydınlatmaları, güvenlik kameraları vd. sistemler yaygın şekilde kullanılacaktır.

Yerleşimlerde ayrıca yeterli iletişim altyapı ve sistemleri oluşturulması, yerel yönetimler tarafından etkin geri bildirim almayı sağlayan, her türlü şikâyet, istek ve görüşleri alan beyaz masa uygulamaları yaygınlaştırılacak ve güçlendirilecektir.

Toplumsal güvenliği sağlayacak unsurlardan diğeri de özellikle özel politika gerektiren grupların iş olanaklarını arttıracak, girişimciliği teşvik edecek, farklı eğitim programlarıyla vatandaşın istihdam edilebilirliğini sağlayacak, yerel üretim ve turizmi teşvik edecek olanakların sağlanmasıdır. On İkinci Kalkınma Planı'nda belirtilen hedef doğrultusunda bu hususlarda yerel yönetimler tarafından gerekli program tasarımları, mikro destek ve eğitim programları hayata geçirilecektir. Orman köylerinden göçün önlenmesi amacıyla orman köylülerini yerinde istihdam edecek projeler geliştirilecektir.

5.2.4.2. Performans Göstergeleri

Tablo 31: Hedef 3.3'ün Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Akıllı kent uygulamalarını hayata geçiren yerleşim merkezi	Adet	-	5

5.2.4.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

Tablo 32: Hedef 3.3'ün Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

SKH	Açıklama
	Bölgede yaşanabilirliğin artırılması için sürdürülebilir planlama ve yönetim mekanizmalarının geliştirilmesi; sivil toplum kuruluşlarının kentsel planlama ve kent yönetimine doğrudan katılımını arttıracak, bölgede kapsayıcı ve sürdürülebilir kentleşmenin geliştirilmesine katkı sunacak katılımcı, entegre ve sürdürülebilir yerleşim alanlarının planlanması ve yönetilmesi için kapasitenin güçlendirilmesini sağlayacaktır.

5.2.5. (Hedef 3.4) Afetlerle Mücadele ve İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesi Güçlendirilecektir.

Doğal afetler ve iklim değişikliğiyle mücadele, şehirleşme ve şehir planlama süreçlerinde dikkat edilmesi gereken en önemli unsurların başında gelmektedir. Afetlere dayanıklı ve güvenli yerleşim yerlerinin oluşturulması ve risk azaltma çalışmaları, kentsel dirençliliği arttıracak gibi afetlerin sebep olabileceği can ve mal kayıplarının asgari düzeye indirilmesine de yardımcı olacaktır. Bu doğrultuda yerleşimlerin afetlere karşı dirençli hale gelmesi için afet öncesi hazırlıkların tamamlanması gerekmektedir. Bu hazırlıklar arasında, riskli alanların tespiti ile bu alanlarda bulunan yerleşimler, kamu yapıları, sanayi tesisleri, kritik tesis ve altyapılar ile ulaşım akslarının en kısa sürede kademeli olarak taşınması, güçlendirilmesi veya dönüştürülmesine yönelik çalışmalar yer almaktadır.

Bölgede sık yaşanan afet ve doğa olaylarına karşı afet yönetim ve koordinasyon kapasitesi güçlendirilecektir. Geçmişte yaşanan olaylar ve bilimsel veriler ışığında afet riski yüksek noktaların belirlenmesi, mikro bölgeleme çalışmaları yapılması, hassas alan olarak öncelikle bu noktalarda gerekli tedbirlerin alınması, kriz yönetiminden risk yönetimine geçilmesi amacıyla çalışmalar yürütülecektir. Bu çalışmalarda yapılaşmaya uygun olmayan yerleşimlerin yanında risk taşıyan kritik altyapılar, kamu binaları, ulaşım bağlantıları, kritik tesisler, sanayi ve ticaret bölgelerinin tespiti yapılarak gerekli eylem adımları belirlenecektir.

Doğal afetlerin ve hava olaylarının önüne geçilmesi mümkün olmamakla birlikte uzun dönem iklim kayıtları ile ölçüm sistemlerine dayalı olarak gelecekte yaşanabilecek olağanüstü hava olaylarına yönelik tedbirler alınması günümüzde başarıyla yürütülen çalışmalar arasındadır. İklim değişikliğinin getirdiği yeni riskleri belirlemek, yönetmek ve önlemleri alabilmek amacıyla yerel yönetimlerce bölgesel iklim değişikliği eylem planları oluşturulacak ve bu kapsamda gerekli risk önleme ve kapasite geliştirme çalışmaları yürütülecektir.

Risk önleme çalışmalarının yanı sıra gerçekleştirilecek kapasite geliştirme faaliyetlerinden biri de afet sonrası müdahale ekiplerinin teknik ve beşeri kapasitelerinin güçlendirilmesidir. Bu kapsamda bölgede bulunan ve Türkiye'de afet sonrası müdahale birimleri arasında en başarılı ekiplerden olan TTK'nın tahlisiye ekibinin de teknik ve fiziki imkânları iyileştirilecektir. Tahlisiye ekibine uygun eğitim alanları oluşturulacak, donanım ve ekipmanları yeni ihtiyaçlar çerçevesinde yenilenecek ve farklı eğitimlerle birlikte kurumsal kapasitesi artırılabilecektir. Ayrıca yerel halk da sürece dâhil edilerek ilgili tüm aktör ve paydaşlarda afetlerle mücadele ve farkındalık artırma çalışmaları yürütülecektir.

5.2.5.1. Tedbirler 3.4

Tedbirler 3.4.1 Yerleşimlerin afetlere dirençli hale gelmesi için gerekli planlama, teknik altyapı ve uygulamalar hayata geçirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Yerleşimlerin afetlere dirençli hale gelmesi için ilgili tüm aktör ve paydaşlarla iş birliği halinde İl Afet Risk Azaltma Planları çerçevesinde İl Afet Müdahale Planları oluşturulacak, afet riski altındaki yapı ve alanların taşınması, iyileştirilmesi / güçlendirilmesi ile kentsel dönüşümüne yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir. Bu çalışmanın yapılabilmesi için öncelikle yapı envanteri çıkarılacak, kaçak yapılar tespit edilecek, tüm yapılar zemin yapısı ve risk faktörleriyle birlikte değerlendirilerek riskli yapılar ortaya çıkarılacaktır.

Yeni yapılaşmalarda ve yerleşimlerin gelişim akslarının belirlenmesinde başta afet ve iklim kaynaklı tüm riskler göz önünde bulundurulacaktır. Yeni planlamalar çerçevesinde teknik altyapısı oluşturulacak alanlara yerleşim özendirilecektir.

Başta Bartın Irmağı ve Filyos Irmağı ile yan kolları boyunca olmak üzere ırmak ve derelerde sel ve taşkın, ani sıcaklık artışları ve kuraklık, Zonguldak Merkez ve Kozlu'da tasman, Kuzey Anadolu Fayı ve yakın çevresi boyunca deprem riski ile bölgede birçok noktada heyelan ve kaya düşmesi gibi kütle hareketi riskleri bulunmaktadır. Hazırlanacak afet müdahale planlarında nüfusun yoğun olduğu öncelikli ve riskli görülen alanlar başta olmak üzere risklerden kaçınacak, önleyecek ve azaltacak çalışmalar ele alınacaktır.

Afet müdahale planlarında konut ve iş alanları, kritik altyapı ve tesisler ile kentsel hizmet merkezleri (hastane, itfaiye, afet yönetim merkezi vb.) ele alınacak, afet lojistiği ile ilgili planlamalar yapılacak ve mahalle ölçeğinde afet lojistik merkezleri planlanacaktır. Mevcut toplanma alanları, müdahale ve yardım merkezleri değerlendirilerek gerekli ise güncellenmesi sağlanacak, toplumun tüm kesimlerine duyurusu etkin bir şekilde gerçekleştirilecektir. Ayrıca toplumun her kesimi potansiyel afet riskleri konusunda etkinlik ve eğitimlerle bilinçlendirilecek ve farkındalıkları artırılacaktır.

Tedbirler 3.4.2 Sel ve taşkınların önlenmesine yönelik altyapı ve yatırımlar gerçekleştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Küresel iklim değişikliğinin etkilerinin artması nedeniyle ani ve şiddetli yağışlar artış göstermekte, bölgenin eğimli arazi yapısı ile fazla yapılaşma vd. nedenlerden ötürü de son yıllarda bu yağışların taşkın ve sele dönüşmesinde artışlar görülmektedir. Taşkın ve seller nedeniyle nehir kenarlarındaki araziler, yerleşim yerleri, altyapı ve tesisler ile canlılar zarar görmekte, sosyoekonomik faaliyetleri kesintiye uğratacak ölçüde olumsuz etkiler oluşabilmektedir. Bu sebeple başta Filyos ve Bartın Irmakları ile geri havzası olmak üzere taşkına neden olan akarsuların debilerinin baraj ve sel kapalı gibi yatırımlarla düzenlenmesi, ırmak ve derelerde seddeleme çalışmaları yapılması, ırmak ve dere yatakları ıslah edilerek yakınlarında yapılaşma, depolama vb. faaliyetlerin önlenmesi en önemli hususlar arasındadır. Su kaynağının doğduğu noktadan (memba) başlayarak sonladığı noktaya (mansap) kadar kritik alanlarda sel, taşkın ve heyelan için gerekli önlemlerinin alınması, taşkın havzalarında gerekli yerlerde erken uyarı, taşkın koruma ve kontrol sistemlerinin kurulması için gerekli çalışmalar yürütülecektir. Ayrıca sel riski olan dere ve ırmaklar üzerindeki köprülerden alt açıklıkları yetersiz olanlar ile ekonomik ömrünü tamamlamış olanlar yenilenecektir.

Irmak ve dere yatakları ile taşkın havzalarında sanayi ve konut projelerine yönelik planlamalardan kaçınılacak, bu alanlarda mevcut olan yapı stokunun ise taşınmasına veya güvenli alanlar oluşturulmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Tedbirler 3.4.3 Heyelan ve kaya düşmesi gibi kütle hareketlerini engellemeye ve zararlarını azaltmaya yönelik projeler gerçekleştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Bölgede doğal afet olayları arasında çoğunlukla heyelan ve kaya düşmeleri gibi kütle hareketleri başı çekmektedir. Bölgede heyelan ve kaya düşmesini engellemeye ve zararlarını azaltmaya yönelik projeler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda geçmiş yıllarda da heyelan yaşanan ve riskli bölgelerde yerleşimlerin terkedilmesi, kütle hareketlerini önleyici istinat duvarı, kazık, zemin/kaya çivisi vb. uygulamaların gerçekleştirilmesi, güzergâh değişikliği mümkün olmayan yol aksı kenarlarında da püskürtme beton, ankraj, çelik ağ gibi uygun imalatların yapılması gerekmektedir.

Tedbirler 3.4.4. Orman yangınlarını önleme ve müdahale kapsamında farkındalık arttırılacak, eğitim, altyapı ve malzeme eksiklikleri giderilecektir.

Tedbir Açıklaması: İklim değişikliğiyle birlikte aşırı hava olaylarının artacağı ve Batı Karadeniz Bölgesi'nin bu olaylardan olumsuz yönde etkileneceği bilinmektedir. Türkiye yüz ölçümünün yüzde 29,4'ü ormanlık alanlardan oluşmaktadır. Ülke genelinde yüz ölçümüne oranla ormanlık alana sahip illerin sıralamasında Karabük yüzde 71,6 oran ile ilk sırada, Bartın yüzde 64,5 ile beşinci sırada ve Zonguldak yüzde 56,1 ile on birinci sırada yer almaktadır. Bu verilerin de gösterdiği üzere bölge zengin bir orman varlığına sahiptir. Bölgede olası orman yangınlarına karşı yangın önleme ve müdahale kapsamında yerel kapasite iyileştirilecek, farkındalık arttırılacak, eğitim, altyapı ve malzeme eksiklikleri giderilecektir. İlgili kurumlar liderliğinde müdahale planlarının uygulanabilirliğini ölçmek ve gerekli iyileştirmeleri yapmak amacıyla tatbikatlar gerçekleştirilecektir.

Tedbirler 3.4.5. Afet yönetim ve koordinasyon kapasitesi güçlendirilecektir.

Tedbir Açıklaması: Afet yönetiminden risk yönetimine geçişi sağlamak için bütünleşik afet risk ve tehlike haritaları oluşturulacak, bu doğrultuda afet risk azaltma planları ile uyumlu afet müdahale planları hazırlanacaktır. İllerde risklerin ve afetlerin yönetimine ilişkin afet bilgi sistemleri kurulacak, afet ve acil durum yönetim ve koordinasyon kapasitesi güçlendirilerek geliştirilecektir. Potansiyel riskler öngörülerek başta kritik yerleşim, kurum, tesis ve altyapılar gözden geçirilecek, gerekli risk azaltma ve düzeltme çalışmalarına başlanacaktır.

Afet sonrası planlama, enerji, gıda, barınma gibi temel ihtiyaçlar ile kurumlar arası iş birliği ve koordinasyonu güçlendirecek çalışmalar farklı risk senaryolarına göre oluşturulacak, düzenli tatbikatlarla kapasite güçlendirilecektir. Bölge ölçeğinde afet sonrası kullanılacak alternatif ulaşım rotaları belirlenecektir.

Afetlere yönelik olarak başta kritik hizmet veren kurum/kuruluş çalışanları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere toplumun tüm kesimlerine farklı alanlarda eğitimler verilecek, düzenli tatbikatlar gerçekleştirilecek, bilinçlendirme ve farkındalık geliştirme çalışmaları yürütülecektir. Ayrıca Türkiye'de afet sonrası müdahale çalışmalarında en başarılı kurumlardan olan TTK Tahlisiye Ekibi ve madencilerin yerel ve ulusal afetlere daha etkin ve donanımlı müdahalesi için gerekli makine ve ekipmanların temini ile eğitim alanlarının oluşturulmasına yönelik projeler geliştirilecektir.

Tedbirler 3.4.6. İklim değişikliği eylem planları oluşturulacak ve gerekli yatırımlar gerçekleştirilecektir.

Tedbir Açıklaması: İklim değişikliği hayatın her alanına, insanlara, tüm canlı yaşamına, sosyal ve ekonomik hayata etki etmekte, çölleşme, sel baskınları, kaynakların tükenmesi gibi yıkıcı etkiler doğurmaktadır. Bu denli hayata etkisi olan iklim değişikliği konusunda yerel yönetimlerin ve halkın farkındalığını arttıracak ve iklim değişikliği eylem planları oluşturulacaktır. Bu kapsamda merkezi ve yerel kaynaklar ile fonlardan faydalanılacaktır.

5.2.5.2. Performans Göstergeleri

Tablo 33: Hedef 3.4'ün Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Birim	Mevcut Durum (2023)	Hedef (2028)
Sel ve taşkınlara yönelik iyileştirme yapılan bölge sayısı	Adet	-	5
Afet önleme kapsamında kurulan algılama/yönetim sistemi sayısı	Adet	-	5

5.2.5.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi

Tablo 34: Hedef 3.4'ün Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi

SKH	Açıklama
	Batı Karadeniz Bölgesi sel ve toprak kayması başta olmak üzere afet riski yoğun bir bölgedir. Bu nedenle şehirleşme ve şehir planlama süreçlerinde doğal afet riski dikkat edilmesi gereken bir durumdur. Afetlere karşı dayanıklılığa yönelik entegre politikaları ve planları benimseyen ve uygulayan bir bölge olmak adına afet yönetimi bütünleşik bir çerçevede değerlendirilecek ve ihtiyaç duyulan altyapının geliştirilmesi sağlanacaktır.

5.3. Örnek Proje ve Program Fikirleri

Tablo 35: Stratejik Öncelik 3 Kapsamında Oluşturulan Örnek Proje Fikirleri

Ref. Kodu	Program/ Proje Adı	Türü	Uygulama Yılları
3.1	Keltepe Orman Parkı	Proje	2024-2026
3.2	Fener Kentsel Rekreatyon, Kültür, Sanat ve Spor Alanı	Proje	2024-2027
3.3	Afet Arama Kurtarma Ekibi Güçlendirme Projesi	Proje	2024-2026
3.4	Karabük İli Baklabostan Tabiat Parkı Doğa Evleri Projesi	Proje	2026-2027
3.5	Karabük İli Akkaya Termal Otel Projesi	Proje	2027-2028

MEKÂNSAL GELİŞİM ŞEMASI

Kuş Kayası Yol Anıtı / Bartın

6. MEKÂNSAL GELİŞİM ŞEMASI

6.1. Mekânsal Haritalar ve Şematik Gösterimler

Bölge Planı hazırlıklarında bölgenin mevcut durumunun mekânsal yansımalarını analiz etmek üzere nüfus, göç, sanayi, istihdam, ulaşım, sosyoekonomik gelişmişlik, enerji, hizmet merkezleri, tarım, çevre, turizm ve kümelenme kapsamında aşağıdaki başlıklarda sayısal veri ve istatistikler kullanılarak mekânsal harita ve şekiller hazırlanarak mevcut durum analiz edilmiştir.

Mekânsal harita ve şekiller sayısal veri ve istatistikler ile idari veriler kullanılarak oluşturulmuştur. Bu haritalar verinin türü ve niteliğine göre en uygun sonucu verecek şekilde analiz edilmeye çalışılmıştır. Dolayısıyla bir kısmı en son güncel durumu, bir kısmı ise belirli bir zaman serisi içerisindeki kümülatif sonucu yansıtacak şekilde hazırlanmıştır. Batı Karadeniz Bölge Planı (2024-2028) Mevcut Durum Analizi cildinde yer alan mekânsal haritalar aşağıda yer almaktadır;

- Demografik ve Sosyal Yapı
 - Komşu İller ve Bölgeler
 - Batı Karadeniz Bölgesi İl ve İlçeleri
 - Bölge İlçelerinde Nüfus ile Köy/Şehir Nüfusu Dağılımı (2022)
 - Bölgenin En Çok Göç Verdiği İller (2014-2022)
 - Bölgenin En Çok Göç Aldığı İller (2014-2022)
 - 2014-2022 Yılları Arasındaki Nüfus Değişimleri
- Sosyal Kalkınma ve Refah
 - Düzey 2 Bölgeleri Yıllık Ortalama Eş Değer Hanehalkı Kullanılabilir Fert Geliri 2022 (TL)
 - Eş Değer Hanehalkı Kullanılabilir Fert Gelirine Göre P80/P20 Oranı (2021)
 - En Az Bir Engeli Olan Nüfusun Oranı (Yüzde) (3 ve daha üstündeki yaş)
- Yaşam Kalitesi
 - Ortalama Gayrimenkul Birim Satış Fiyatının İl Bazında Hane Başına Milli Gelire Oranı (2020, Yüzde)
 - Kamuya Açık Alan Oranının İl Düzeyinde Mekânsal Dağılımı (2020, Yüzde)
- Sektörel Yapı
 - Sanayi Tesis Sayıları (2022)
 - Sanayi Tesislerinde İstihdam Sayısı (2022)
 - Türkiye Çelik Haritası
 - Turizm Tesislerinde Konaklama Sayıları ve Doluluk Oranları (2022)
 - Türkiye'de Enerji Üretim Miktarlarının 2022 Yılı Dağılımı (GWh)
 - 2022 Yılında Bölgenin Elektrik Üretimindeki Payı (Yüzde) ve Türkiye Sıralaması
 - Kişi Başına Elektrik Tüketimi (kWh) ve Türkiye Sıralaması – Sanayi İşletmesi (2021)
 - Kişi Başına Toplam Elektrik Tüketimi (kWh) ve Türkiye Sıralaması – Mesken (2021)
 - Tarım Arazisi Kullanım Durumu (2021)

- Kırsal Yerleşimlerde Tarımsal Kümelenme ve Yoğunlaşma (YER-SİS)
- İlçelere Göre Öne Çıkan Sektörler
- Yatırım Ortamı
 - Yatırım Teşvik Bölgeleri
 - İlçe Bazlı Teşvikten Yararlanabilecek İlçeler
 - Filyos Vadisi Yerleşim Planı
 - Bölgenin Yatırım Ortamı
- Ulaşım ve Lojistik Altyapısı
 - Bölge Ulaşım Haritası
 - Türkiye Lojistik Merkezleri
 - YER-SİS Kentsel Hizmet Merkezleri
 - YER-SİS Kırsal Hizmet Merkezleri
- Çevre ve Afetler
 - Bölgedeki Atık Su Arıtma ve Katı Atık Bertaraf Tesisleri
 - Kişi Başına Sera Gazı Emisyonu Yoğunlukları (2018, tCO₂ eş değeri / kişi)
 - Türkiye Afet Haritası
 - Türkiye ve Yakın Çevresinde Meydana Gelen (M_z4) Depremler
 - Batı Karadeniz Havzasındaki Büyük Akarsular
 - Zonguldak İli Heyelan Duyarlılık Haritası
 - Zonguldak İli Heyelan Envanter Alanları
 - Karabük İli Heyelan Envanter Haritası
 - Karabük İli Heyelan ve Yerleşime Uygunluk Haritası
 - Bartın İli Heyelanlı Alanlar Haritası
 - Türkiye Deprem Tehlike Haritası
 - TR81 Bölgesi İlçeler Düzeyinde Deprem Risk Haritası
 - MTA Diri Fay Haritası
 - Karadeniz Fay Mekanizması ve 1900-2015 Periyodunda Deprem Aktivitesi
 - Bölge ve Yakın Çevresinde Büyüklüğü M_z6,0 Olan Depremler
 - Zonguldak İli Tasman Risk Haritası

6.2. Tematik Mekânsal Haritalar

Bölgenin gelecek vizyonunun mekânsal boyutunu belirli temalarda analiz edebilmek adına mekânsal haritalar kullanılmış ve tematik mekânsal haritalar hazırlanmıştır. Tematik mekânsal haritalar 4 ana başlıkta ele alınmıştır. Bu başlıklar; sanayi ekosistemi, sanayi odakları, turizm odakları ile kentsel ve kırsal gelişim odakları şeklindedir.

6.2.1. Yatırım Ekosistemi

Bölgenin yatırım ekosistemi içerisinde faaliyette olan 5 OSB (Alaplı, Ereğli, Çaycuma, Karabük ve Bartın) ile 14'ü Zonguldak, 6'sı Karabük ve 9'u Bartın olmak üzere toplam 29 aktif KSS ile Bakacakkadı'da yapımı devam eden Girişim KSS ile Zonguldak İş Geliştirme Merkezi mekânsal haritalara işlenmiştir.

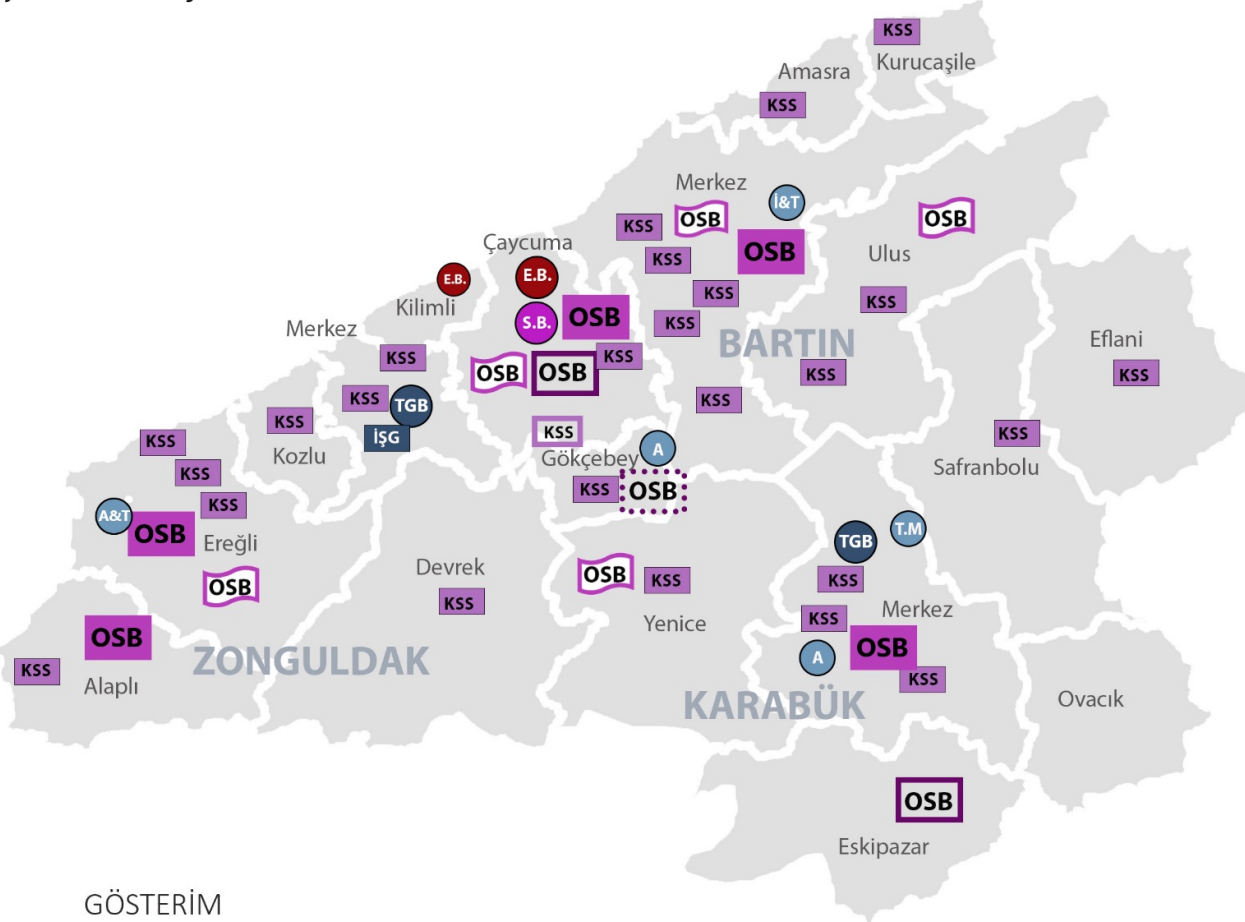
Bölgede biri Çaycuma Tarıma Dayalı İhtisas Sera OSB ve diğeri Eskipazar OSB olmak üzere yapım aşamasında olan iki OSB ile tüzel kişilik kazanan Gökçebey OSB şematik gösterime eklenmiştir. Bunlara ek olarak Ereğli II. OSB, Çaycuma Tarıma Dayalı İhtisas OSB II. Etap, Yenice Orman Ürünleri İhtisas OSB, Abdipaşa Temizlik Ürünleri İhtisas OSB ve Bartın Tarıma Dayalı İhtisas OSB projeleri öneri OSB olarak mekânsal gösterime dâhil edilmiştir.

Bölgede üç endüstri bölgesi (Filyos Endüstri Bölgesi, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Filyos Endüstri Bölgesi ve Eren Holding Anonim Şirketi Zonguldak Özel Endüstri Bölgesi) ile Filyos Serbest Bölgesi yatırım ekosisteminin önemli unsurları olarak işaretlenmiştir.

AR-GE ve yenilik ekosistemi unsurları olarak ise iki teknoloji geliştirme bölgesi (Zonguldak ve Bartın), üç özel AR-GE merkezi (Ereğli Demir-Çelik Fabrikası, Çanakçılar Seramik, KARDEMİR Karabük Demir-Çelik Fabrikası), iki tasarım merkezi (ERDEMİR Mühendislik Yönetim ile Gürmen Giyim Sanayi) ile Bartın İnovasyon ve Test Merkezi mekânsal haritalara işlenmiştir.

Ayrıca yatırım ekosisteminin ayrılmaz bir parçası olan ulaşım ile ilişkili bölünmüş yollar, devlet yolları, il yolları ile il ve ilçe merkezleri işlenmiştir. Deniz tarafında bölgenin sahip olduğu biri Amasra'daki kruvaziyer limanı olmak üzere 8 liman ile 8 balıkçı barınağı gösterilmiştir. Çaycuma ilçesinde yer alan ve uluslararası niteliğe sahip Zonguldak Havalimanı ile Ankara-Zonguldak arasında yük ve yolcu taşımacılığında kullanılabilen Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattı da mekânsal haritalarda gösterilmiştir.

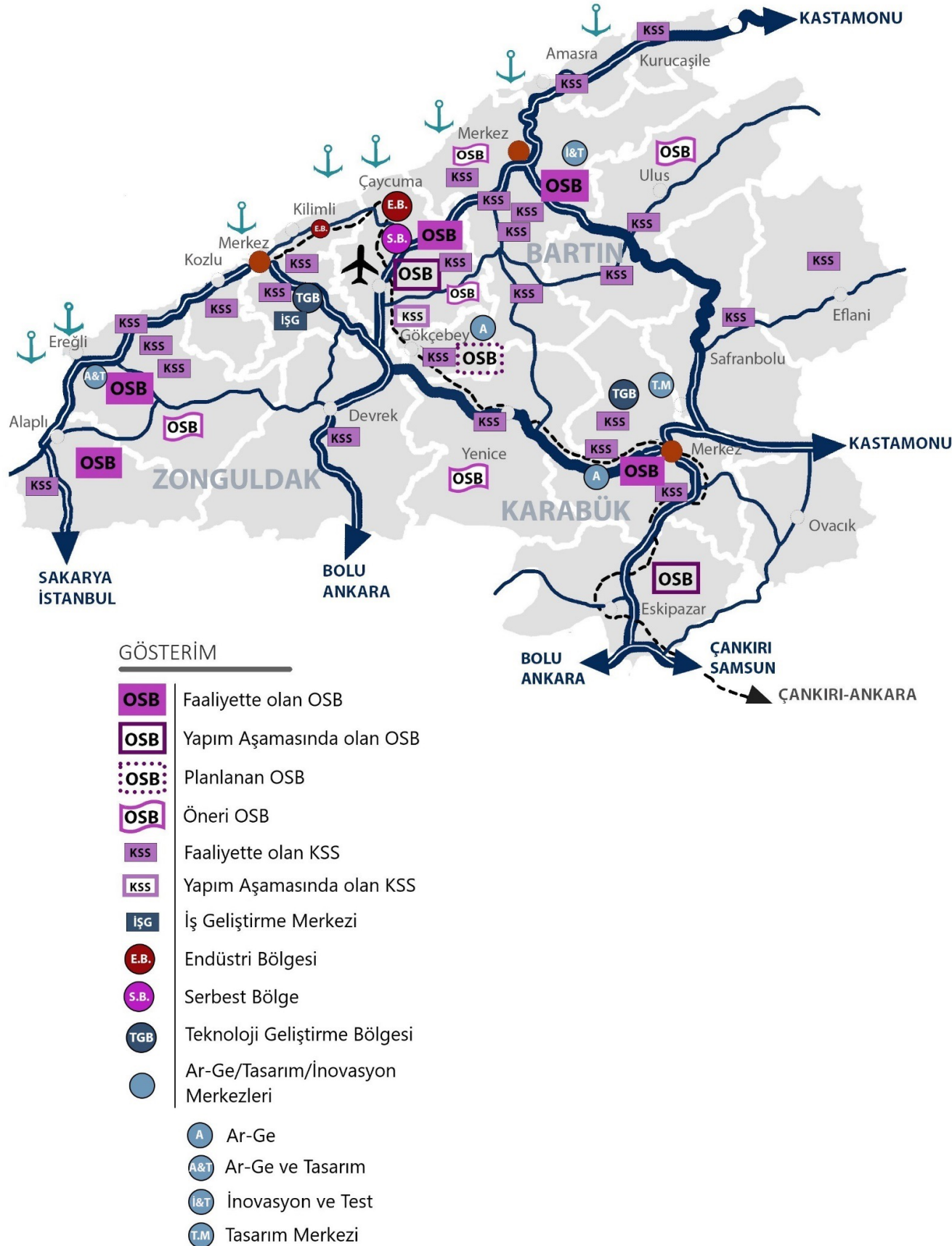
Şekil 36: Sanayi ve Üretim Ekosistemi

GÖSTERİM

	Faaliyette olan OSB
	Yapım Aşamasında olan OSB
	Planlanan OSB
	Öneri OSB
	Faaliyette olan KSS
	Yapım Aşamasında olan KSS
	İş Geliştirme Merkezi
	Endüstri Bölgesi
	Serbest Bölge
	Teknoloji Geliştirme Bölgesi
	Ar-Ge/Tasarım/İnovasyon Merkezleri
	Ar-Ge
	Ar-Ge ve Tasarım
	İnovasyon ve Test
	Tasarım Merkezi

Şekil 37: Sanayi ve Üretim Ekosistemi ile Ulaşım Ağları

6.2.2. Sanayi ve Üretim Ekosistemi ile Sanayi Odakları

Bölgenin sanayi odakları belirlenirken; sanayi tesisi sayıları, sanayi tesislerinde istihdam ve sanayi ekosisteminde yer alan OSB'ler, KSS'ler, AR-GE ve tasarım merkezleri, inovasyon merkezi, teknoloji gelişim bölgeleri, endüstri bölgeleri, serbest bölge, iş geliştirme merkezi, yapım aşamasında ve planlanan OSB ve KSS'ler ile sanayi bölgeleri arasındaki ulaşım ve lojistik bağlar esas alınmıştır.

Bölgenin sanayi ekosisteminin ana bileşenlerinden olan ulaşım altyapısı ve yol ağına ilişkin görsel Şekil 35'te verilmiştir. Buna göre bölgenin ana ulaşım ağının önemli kısmı bölünmüş yol ve devlet yolu niteliğindedir. Bölgenin ana ulaşım aksları Düzce ve Sakarya üzerinden İstanbul'a, Bolu üzerinden Ankara'ya ve Karabük üzerinden ise Kastamonu ve TR82 Düzey 2 bölgesine bağlanmaktadır.

Şekil 36'da bölgenin sanayi ekosistemine ilişkin verilmiş olan görsele göre ise bölgede toplam alanı 774 hektar olan üç adet endüstri bölgesi ve 1 adet serbest bölge bulunmaktadır. Bölgede 5 tanesi aktif, 2 tanesi yapım aşamasında, 1 tanesi planlama aşamasında olmak üzere toplam 8 adet OSB, 29 adet KSS bulunmaktadır. Ayrıca farklı amaçlara yönelik ve farklı niteliklerde toplam 5 adet öneri OSB projesi mevcuttur.

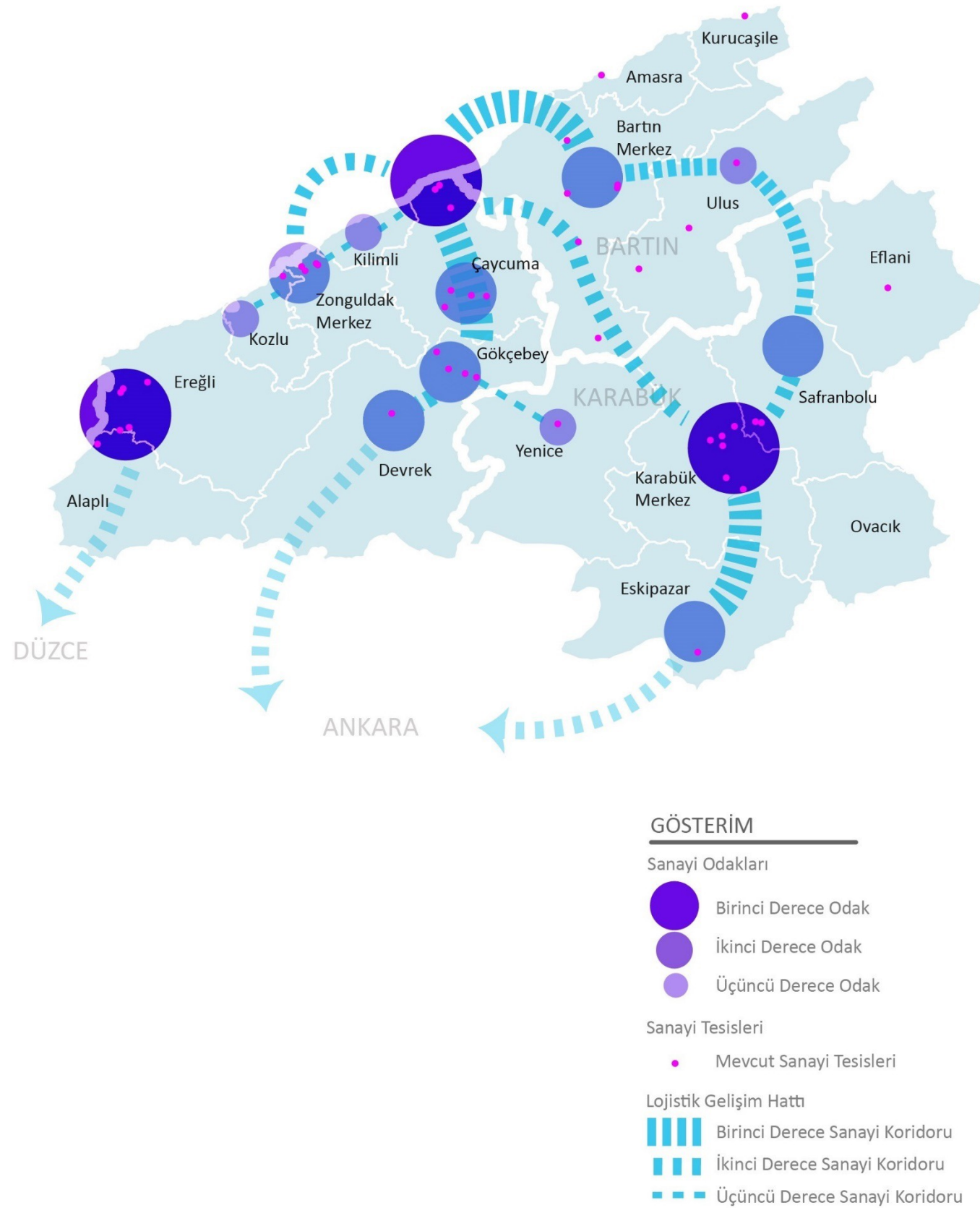
Şekil 37'de verilmiş haritada ise bölgenin sanayi ve üretim ekosisteminin ulaşım ağlarıyla olan ilişkisi birlikte gösterilmiştir. Şekil 38'de mevcut sanayi ve üretim ekosistemi, devam eden, planlanan ve önerilen yatırımlar ile AR-GE, tasarım ve inovasyon altyapıları göz önünde bulundurularak sanayi odakları üç kategoride şematik olarak ele alınmıştır.

- Birinci odakta; Filyos, Alaplı-Ereğli ve Karabük Merkez
- İkinci odakta; Zonguldak Merkez, Çaycuma, Gökçebeş, Devrek, Safranbolu, Eskipazar, Bartın Merkez
- Üçüncü odakta; Kozlu, Kilimli, Yenice, Ulus

Birinci odak belirlenirken mevcut ve planlanan yatırımlar çerçevesinde sanayi tesisleri ve sanayi çalışan sayıları ile gelecek projeksiyonu dikkate alınmıştır.

- Filyos Vadisi Projesi kapsamında yürütülen liman, endüstri bölgeleri, serbest bölge, serbest bölge gelişme alanı ile Sakarya Gaz Sahası'nda bulunan doğal gaz rezervi ve bu kapsamda gerçekleştirilen yatırımlar,
- Alaplı-Ereğli odağında Alaplı ve Ereğli OSB, ERDEMİR, Ereğli II. OSB planlama çalışmaları ile tersaneler bölgesi,
- Karabük Merkez'de ise OSB, KSS'ler, KARDEMİR ve haddehaneler başta olmak üzere gelişen ve gelişmekte olan sanayi yatırımları değerlendirilmiştir.

Şekil 38: Sanayi Odakları

6.2.3. Kentsel ve Kırsal Gelişim Odakları

Bölgenin kentsel ve kırsal odakları belirlenirken nüfus, nüfus dağılımı, köy ve şehir nüfusu, kent ve kır nüfusu, nüfus değişimi ve göç, ilçelerin SEGE kademeleri, YER-SİS kentsel ve kırsal hizmet merkezleri ile bunların mekânsal dağılımları esas alınmıştır.

Bu veri ve bilgilere ek olarak son dönemde bölgede nüfusun hareketliliği, göç, sanayi yatırımları, nüfus profili ve cazibesi artan yerleşimler çerçevesinde dört farklı odak belirlenmiş olup Şekil 39'da verilmiştir.

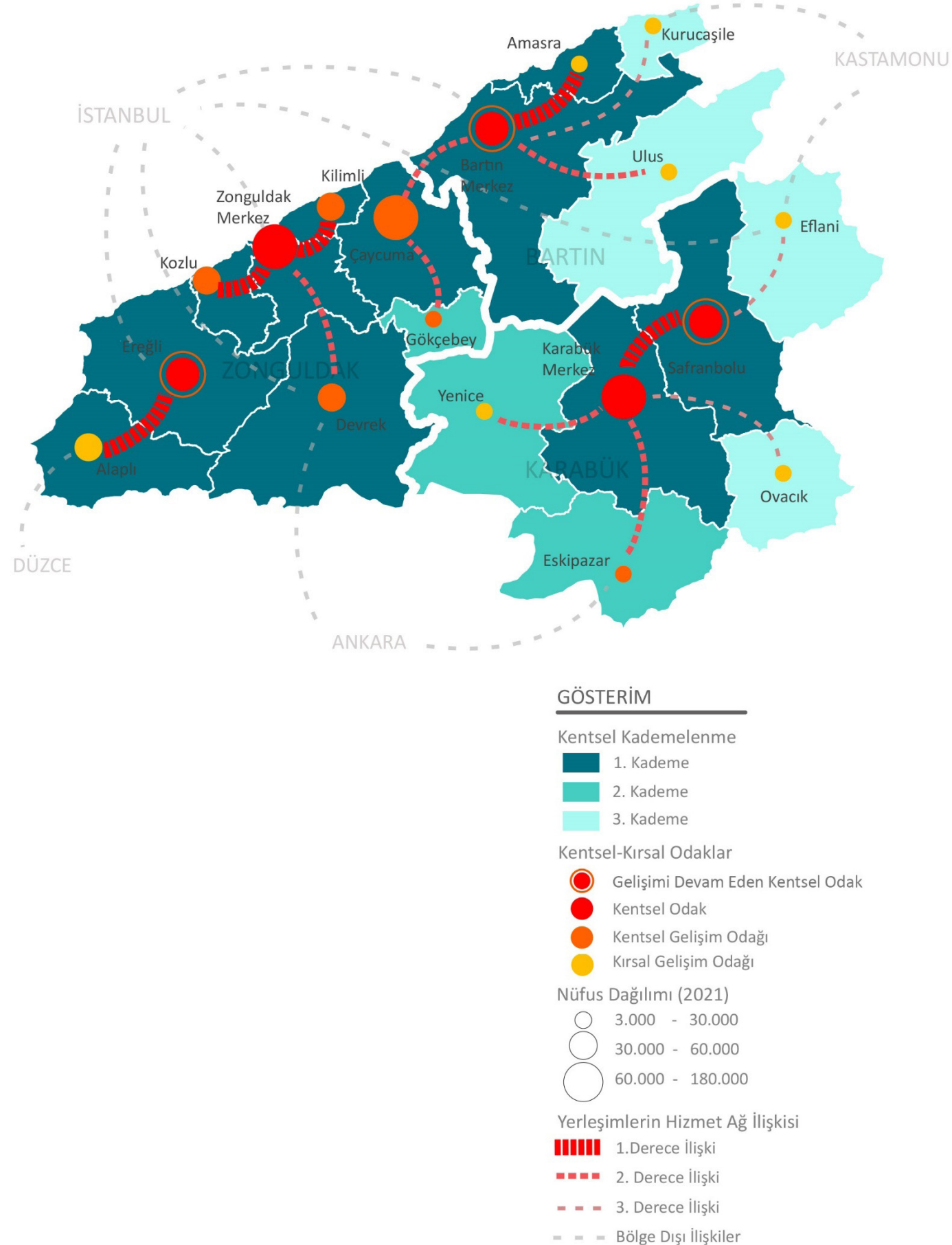
Gelişimi Devam Eden Kentsel Odak: Şehir nüfusu köy nüfusundan fazla olan, kentsel nüfus karakterine sahip, toplam nüfusu 50 binin üzerinde, SEGE'de 2. kademe yer alan, kentsel hizmet merkezi olarak üst kademelerde yer alan ve nüfustaki artış eğilimi devam eden yerleşimler bu kapsamda değerlendirilmiştir. Ereğli, Bartın Merkez ve Safranbolu kentsel odak olup gelişme potansiyeli olan yerleşimler olarak belirlenmiştir.

Kentsel Odak: Şehir nüfusu köy nüfusundan fazla olan, kentsel nüfus karakterine sahip, toplam nüfusu 50 binin üzerinde, SEGE'de 2. kademe yer alan, kentsel hizmet merkezi olarak üst kademelerde yer alan yerleşimler bu kapsamda değerlendirilmiştir. Zonguldak Merkez ve Karabük Merkez kentsel odak olan yerleşimler olarak belirlenmiştir.

Kentsel Gelişim Odağı: Toplam nüfusu 30 binin üzerinde, SEGE'de 4. kademe veya üzerinde yer alan, kısa ve orta vadede nüfus artışı yaşanması muhtemel, devam eden ulaşım ve yatırım planlarıyla kent kimliği daha çok güçlenecek, sanayi yatırımları olan veya bu alandaki yatırım potansiyeli yüksek yerleşimler bu kapsamda değerlendirilmiştir. Kozlu, Devrek, Kilimli, Gökçebey ve Çaycuma kentsel gelişim odağı olarak belirlenmiştir.

Kırsal Gelişim Odağı: Şehir nüfusu 25 binin altında, SEGE'de en fazla 3. kademe, köy nüfusu şehir nüfusundan fazla olan, daha çok tarım veya ormancılık ile turizm sektörlerinin geliştiği yerleşimlerdir. Alaplı, Yenice, Ovacık, Eflani, Amasra, Kurucasıle ve Ulus kırsal gelişim odağı olarak belirlenmiştir.

Şekil 39: Kentsel ve Kırsal Gelişim Odakları

6.2.4. Turizm Odakları

Batı Karadeniz Bölgesi'nde turizm aktiviteleri ile deneyim çeşitleri; doğa turizmi, kültür turizmi, kırsal turizm, botanik turizmi, kıyı turizmi, agroturizm, yayla turizmi, endüstriyel miras turizmi, kış turizmi, jeoturizm, gastronomi turizmi, termal turizm, kruvaziyer turizmi ve etkinlik turizmi başlıkları altında ilçe bazlı olarak incelenmiştir.

6.2.4.1. Bölgede Turizm Aktiviteleri ile Deneyim Çeşitleri

Doğa Turizmi: İçeriğinde fiziksel aktivite, doğal çevre ve gezi unsurlarını barındıran turizm türü olarak tanımlanmaktadır. Bu tür turizmin en belirgin özelliği başta doğayı, biyolojik ve ekolojik çeşitliliği, yerel özgünlüğü korumayı amaçlamasıdır. Yer şekilleri, bitki örtüsü, kıyı oluşumları, şelaleler, mağaralar, dağlar ve peyzaj özellikleri ile bölge doğa ve macera turizmi açısından büyük bir potansiyel taşımaktadır. Bölgede bu turizm türü için öne çıkan alanlar olarak Karadeniz kıyısı boyunca yer alan koylar, Gümeli Yaylası, Dirgine havzası, Harmankaya Kanyonu, Güzelcehisar, Bartın Irmağı, Yenice, Eflani ve Ovacık orman ve göletleri sayılabilir. Doğada temel ihtiyaçları karşılayacak altyapı ve üstyapılar ile alternatif kamp ve konaklama imkânlarıyla bu turizm çeşidinin bölgede çok hızlı bir şekilde gelişimi sağlanabilecektir.

Kültür Turizmi: Doğal ve tarihsel kültür varlıklarını, etkinlikleri ve sanat eserlerini, kültür sanayilerinin sonuçlarını turistik bir ürün biçiminde hizmete sunan bir turizm türüdür. Yalnızca tarihsel olanı değil, günceli de kapsamaktadır. Bölgede bulunan antik kentler, çeşmeler, köprüler, su kemerleri, hamamlar, müzeler, hanlar ve özgün mimari yapıların barındığı tarihi sokaklar ile bölge zengin tarihi ve kültürel mirasını ortaya koymaktadır. Bu alanda da bölgede birçok unsur bulunmaktadır. Ana odaklar arasında Ereğli, Filyos, Eskipazar, Safranbolu, Ovacık, Bartın Merkez, Çaycuma ve Amasra gelmektedir.

Kırsal Turizm: Kırsal yerleşmelerle iç içe olan ve doğal kaynaklara dayalı bir turizm türüdür. Bölgede kırsal alanların büyük peyzaj değerleri ve bölgesel ekonomide tarımın rolü ile birlikte geleneksel üretimle elde edilen ürün çeşitliliği bulunmaktadır. Safran, defne, ıhlamur, orman meyveleri, kestane, fındık, mantar, kestane balı vb. yöresel ürünler ile el sanatları önemli değerlerdir. Bu turizm türü için bölgede Devrek, Eflani, Ovacık, Ulus, Gökçebey, Yenice ve Bartın Merkez ana odaklar arasındadır.

Botanik Turizmi: Farklı bitki türlerine sahip olan alanlar ile bu alanların yakınlarındaki çeşitli turistik faaliyetleri de içine alan, çoğunlukla doğayla ve çevreyle iç içe vakit geçirmek isteyenlerin ilgi gösterdiği bir turizm çeşididir. İçerisinde bisikletle gerçekleştirilen doğa gezileri, doğada fotoğrafçılık, özel alanlarda kamp veya piknik, trekking, flora ve fauna gözlemciliği gibi alt aktiviteleri de içermektedir. Batı Karadeniz Bölgesi'nde bu turizm türüne uygun birçok alan bulunmakla birlikte, özellikle Alaplı'da Gümeli Tabiat Anıtı ve çevresi, Ulus'ta Küre Dağları Milli Parkı ve çevresi ile Yenice'de Yenice Ormanları ve çevresi ana odaklar arasındadır. Bu alanların yanında yaylalar, tabiat parkları ve anıtları, şelaleler, mağaralar da bu turizm türünde ilgi çeken unsurlar arasında yer almaktadır. Ayrıca kuş gözlemi için Filyos Kuş Cenneti, Filyos Irmağı boyunca sulak alanlar, Zonguldak Limanı ve Yayla (Fener) bölgesi, Kozlu deresinin ve Alaplı deresinin denizle buluştuğu alan, Bartın Irmağı, Eflani göletleri ve ormanlık alanlar öne çıkan odaklar arasındadır.

Kıyı Turizmi: Deniz, kum, güneş üçlüsü olarak değerlendirilen deniz ya da kıyı turizmi, talebin fazla olduğu turizm türlerinden biridir. Bölgenin, yaklaşık 139 kilometrelik kıyı şeridinin hemen ardında başlayan dik ve ormanlık yamaçlar ile mavi yeşili buluşturan koyları bulunmaktadır. Plajlar; güneşlenme, yüzme, dinlenme ve eğlenmeye dayalı aktivitelere olanak sağlamaktadır. Kıyı turizminde bölgede Ereğli kıyıları, Zonguldak'ta Kozlu, Merkez ve Filyos ile Bartın'ın tüm kıyı şeridi öne çıkmaktadır. Bölgede Filyos Vadisi projesinin getirdiği iş yaşamındaki hareketlilikle özellikle Filyos ile Amasra aksında kısa zamanda birçok deniz turizmi yatırımının hayata geçeceği ve bu alanda önemli bir gelişme kaydedileceği öngörülmektedir. Bölgede 2023 yılı itibarıyla ikisi Ereğli ve üçü Bartın'da bulunan toplam beş mavi bayraklı plaj bulunmaktadır.

Agroturizm: Tarım kaynaklı bir turizm türüdür. Kırsal yörelere yapılan ziyaretler sırasında tarımsal ürünlerin üretildiği alanlar ve çevresinde ziyaretçilerin ilgisini çekecek faaliyetlerin sürdürülebilirlik kavramı göz önünde bulundurularak yürütülmesidir. Bu çerçevede yöresel mal ve hizmetlerin doğal dokuya uygun sunumu ile deneyim çeşitliliğini içermektedir. Batı Karadeniz Bölgesi'nde çok farklı agroturizm imkânları bulunmakla birlikte, Bartın ve Zonguldak'ta kestane, fındık ve defne yetiştiriciliği, Karabük'te safran, lavanta ve çavuş üzümü yetiştiriciliği ile hasadı, Çaycuma ve Bartın'da çiftlik deneyimleri öne çıkmaktadır. Ayrıca başta Safranbolu olmak üzere üç ilin

farklı noktalarında kurulan tıbbi ve aromatik bitki bahçeleri de bu turizm türünün ana odağını oluşturmaktadır.

Yayla Turizmi: Bölge, sahip olduğu uygun iklimsel özellikler, peyzaj değerleri, kırsal ögelerin ağırlık kazandığı geleneksel yaşam biçimi ile yayla turizmine son derece elverişlidir. Bölgede geniş alanlara yayılmış, pek çok canlı türünü barındıran ve yaylacılığın devam ettiği alanlar bulunmaktadır. Ulaşım için yolları bulunan, doğal peyzaj görşelliği barındıran ve sunduğu manzarayla yayla turizmi için uygun alanlar mevcuttur. Zonguldak'ta Bölüklü ve Bacaklı Yaylaları, Karabük'te Sarıçiçek, Uluyayla (Bartın ile ortak alan) ve Göktepe, Bartın'da Zoni, Gezen ve Ardıç Yaylaları öne çıkan yaylalar arasındadır.

Endüstriyel Miras Turizmi: Kentsel hafızayı güçlendirmek ve endüstri mimarisini korumak için endüstriyel mirasın turizm amaçlı kullanılmasıdır. Endüstri mirasına ait değerler doğayla bütünleşmiş bir biçimde Zonguldak ili başta olmak üzere bölgenin çeşitli noktalarında yer almaktadır. Endüstri mirasının içinde yer aldığı doğal çevreyle ilişkileri turizm açısından önemli bir yere sahiptir. Endüstri mirası ögeleri özellikle Ereğli'nin Kandilli beldesi, Zonguldak Merkez, Kozlu ve Kilimli ilçeleri ile Karabük Merkez ilçenin Yenişehir aksında yoğunlaşmaktadır. Ayrıca yük ve yolcu taşımacılığı için kullanılan İrmak-Karabük-Zonguldak demir yolu hattı ve zaman içinde turizme kazandırılacak Kozlu-Merkez-Üzülmüş demir yolu hattı ile yürüyüş ve bisiklet turizmine uygun hale getirilen Ereğli-Kandilli demir yolu hattı bu turizm türünün önemli rotaları arasındadır.

Kış Turizmi: Kış turizmi, genellikle bol kar yağışı alan ve kar kalma süresinin uzun olduğu eğimli bölgelerde gelişmiş bir turizm türüdür. Kış turizminin merkezinde kayak ve benzeri kış sporları bulunmaktadır. Karabük'te bulunan Keltepe Kayak Merkezi'nde 1.460 ve 1.715 rakımda günübirlik tesis olanakları, 870 m uzunluğunda 64 sandalyeli telesiyej, 670 m uzunluğunda teleski ve 100 m uzunluğunda başlangıç lifti (babylift) istasyonları bulunmakta olup kış turizminin gelişimine uygun bir alandır. Ayrıca tesise ait farklı eğimlerde 5 farklı pist ve eğitim pisti bulunmaktadır. Bölgede yapılacak konaklama ve etkinlik alanlarıyla bu turizm alanında hızlı bir gelişim beklenmektedir.

Jeoturizm: Jeoturizm, doğa korumayı önceleyen, doğa eğitimlerinin yapılabilirdiği, son yıllarda hızla yaygınlaşan bir turizm türüdür. Jeolojik kaynak değerler (jeositler) bilimsel çalışmalar ve eğitim faaliyetleri açısından değer taşımaları yanında görsel, kültürel ve turistik bir öneme de sahip olabilmektedir. Zonguldak, UNESCO Küresel Jeopark Ağına başvuru yapmasıyla küresel jeopark adayı olmuştur. UNESCO Türkiye Milli Komisyonu tarafından Türkiye'nin 3 ulusal jeoparkından biri ilan edilen Zonguldak Kömür Jeoparkı sayesinde yakın zamanda jeoturizmin bölgede çok hızlı gelişeceği öngörülmektedir. Zonguldak'ta yer alan Filyos ve Ereğli bazalt sütunları, kıyı oluşumları, mağaralar, Kayalıdere Şelaleleri, Sofular Mağarası, Devrek'te metagranitler, Zonguldak Merkez, Kozlu ve Kilimli'de karbonifer katmanları ile Ereğli'de yumurta kayalar önemli ziyaret noktalarıdır. Safranbolu'da kanyonlar ile Güzelcehisar'da yer alan bazalt sütunları ise bölgedeki diğer ana odaklar arasındadır.

Gastronomi Turizmi: Yerli ve yabancı turistlerin gastronomi ürünlerini tatması, yeni deneyimler elde etmesi ve bu deneyimi yaşarken konaklama, transfer gibi turizm faaliyetlerini kullanıyor olması sonucu yapılan turizm çeşididir. Bölgede, Karadeniz mutfağı ile iç içe geçmiş, yerel ürünlerle bölgenin pek çok özelliğini yansıtan bir mutfak ve gastronomi kültürü bulunmakta ve son yıllarda yapılan çalışmalarla turizme kazandırılması hedeflenmektedir. Bölgede Ereğli, Devrek, Çaycuma, Safranbolu, Eskipazar, Bartın ve Amasra gastronomide öne çıkan yerler arasındadır.

Termal Turizm: Termal suların olduğu bölgelerde çevre ve iklim unsurları ile beraber insan sağlığına ve zindeliğe fayda sağlamak açısından çoğunlukla sağlık ve tatil amaçlı geliştirilen çeşitli tedavi, terapi ve kürleri de içeren bir turizm türüdür. Bu sağlık türünde spa, hamam, çamur uygulamaları, gaz banyosu, içme kürleri ve esenlik (wellness) turizmi gibi alternatifler de bulunmaktadır. Batı Karadeniz Bölgesi'nde henüz turizm açısından bu alanda büyük ve hazır bir altyapı bulunmamakla birlikte Eskipazar'daki Akkaya ile Zonguldak Kozlu (Ilıksu) ve Kokaksu bölgelerindeki termal kaynaklar potansiyel oluşturmaktadır. Kamu eliyle veya özel sektör tarafından yapılacak günübirlik tesisler, sosyal alanlar ve çeşitli fonksiyonları barındıran konaklama alanları yapılması yakın mesafede uygun tesislerin eksikliği nedeniyle hızla gelişebilecek alanlar arasındadır.

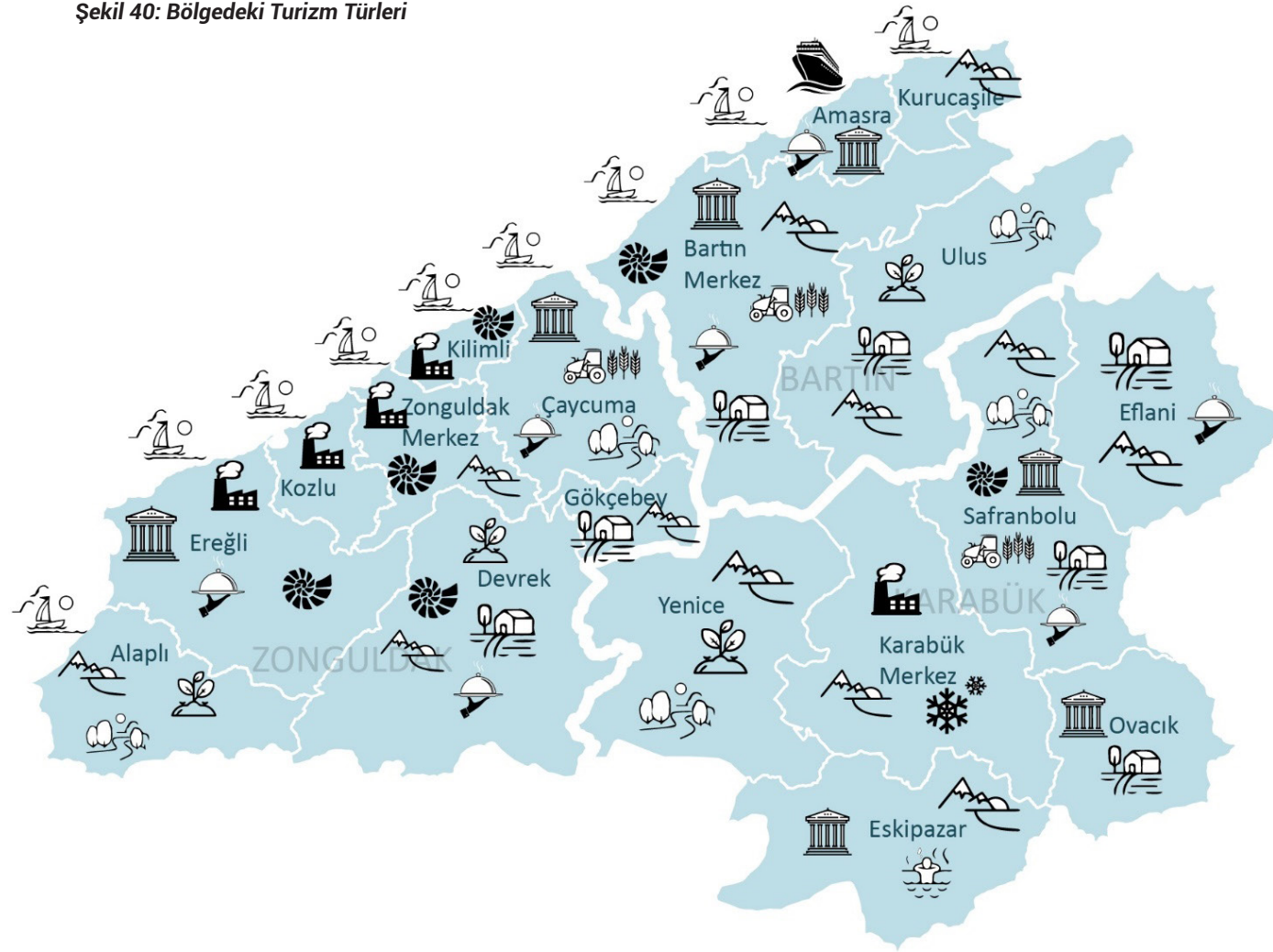
Kruvaziyer Turizmi: Deniz temelli bir turizm türü olan kruvaziyer turizmde gemilerin uğradığı limanlar ile limana yakın yerlerde gerçekleştirilen ziyaret ve alışverişlerden oluşan bir turizm türüdür. Batı Karadeniz Bölgesi'nde 2022 yılında Amasra'da Liman Yolcu İskelesi ve Yat Limanına kruvaziyer gemileri gelmeye başlamıştır. İstanbul,

Amasra, Sinop, Ordu, Trabzon hattında farklı seferlerde farklı limanlara uğrayan kruvaziyer güzergahında hareketliliği geliştirecek iyileştirmeler, geri hizmetler, yer hizmetleri, rotalama ve koordinasyon çalışmalarıyla bu turizm türünün çok daha iyi seviyelere gelebileceği öngörülmektedir.

Etkinlik Turizmi: Dünyanın en hızlı büyüyen alternatif turizm türlerinden biri olup, yerel ekonomileri canlandırmakta ve kısa süreli de olsa bir turizm hareketliliği sağlamaktadır. Diğer turizm unsurlarıyla birleştirilerek, özellikle turizm sezonu dışındaki zamanlarda yapılarak turizmin yıla yayılmasına katkı sunmaktadır. Batı Karadeniz Bölgesi'nde festivaller, hasat şenlikleri ve farklı etkinlikler bütünleştirilerek bu alanda bir ivme yakalanmaya başlanmıştır. Ereğli, Safranbolu, Amasra, Yenice ve Küre Dağları'nda gerçekleştirilen ve turistlerin ilgisini çeken etkinliklerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi mümkündür.

Bölgede mevcut turizm türlerinin ilçeler bazında dağılımı Şekil 40'ta verilmektedir.

Şekil 40: Bölgedeki Turizm Türleri

GÖSTERİM

Turizm Türleri

Doğa Turizmi	Kültür Turizmi	Kırsal Turizm	Jeo Turizm
			
Botanik Turizmi	Kıyı Turizmi	Agro Turizm	Gastronomi Turizmi
			
Yayla Turizmi	Endüstriyel Miras	Kış Turizmi	Kruvaziyer Turizmi
			
Termal Turizm			
			

Kaynak: BAKKA, 2023

Bölgenin turizm odakları belirlenirken ilçelerdeki turizm türleri ile turizm tesislerindeki konaklama sayıları esas alınmıştır. Bu veri ve bilgilere ek olarak son dönemde bölgede artan turizm yatırımlarının mekânsal yoğunlaşmaları, güncel gelişmeler ve gelişim potansiyeli ele alınarak turizm odakları belirlenmiş olup Şekil 41'de verilmiştir.

Turizm odakları en fazla turizm konaklama ve geceleme sayılarına sahip olan yerleşimlerdir. Bu odaklar belirlenirken 100 bin ve üzeri konaklama verisi baz alınmıştır. Ereğli-Alaplı, Kozlu-Zonguldak Merkez-Kilimli, Amasra-Bartın Merkez ve Safranbolu bölgenin turizm odağı olarak belirlenmiştir.

Potansiyel turizm odağı olarak turizmde önemli kaynak değerlere sahip, yatırım çalışmaları devam eden ve turizm hareketliliğine katkı verme potansiyeli yüksek olan yerleşimlerdir. Potansiyel turizm odakları arasında Çaycuma, Ulus, Devrek ve Yenice ilçeleri yer almakta olup bunlardan Çaycuma ve Ulus yapılacak doğru yatırımlarla orta ve uzun vadede turizm odağı olabilecek kaynak değerlere sahiptir.

Tios Antik Kenti, Filyos sahili, Roma Su Yolu, Çayır Mağarası, Kadioğlu Mozaikleri ve gastronomi değerleri nedeniyle turizm potansiyeli yüksek olan, tren turizmi güzergâhı üzerinde bulunan Çaycuma, yapılmakta olan yatırımlar ile gelecek yıllarda doğru planlanacak diğer yatırımlar sayesinde ana turizm odağı olabilecek bir potansiyele sahiptir. Ayrıca ilçede ekoturizm ve çiftlik turizmi yatırımlarıyla farklı turizm çeşitlerini de geliştirmek mümkündür.

Bartın'ın Ulus ilçesi de Kocagöz Konağı (etnografya müzesi), Ulukaya Şelalesi, doğa müzesi ve Küre Dağları Millî Parkı gibi uluslararası niteliğe sahip bir kaynak değerinin yanında olduğundan, doğru yatırım ve planlamalar ile ana turizm odağı olabilecek niteliktedir. Küre Dağları Millî Parkı'nın markalaştırılması ve farklı bir uluslararası programa alınmasıyla (UNESCO Biyosfer Rezerv Alanı vd.) söz konusu potansiyel daha hızlı bir şekilde ekoturizme katkı sağlayacaktır.

Yenice Ormanları, İhlamur Teras ve Şeker Kanyonu gibi değerleri nedeniyle Yenice; Dirgine Vadisi, şelaleleri, gastronomisi, kültürü ve doğal güzellikleriyle Devrek potansiyel turizm odağı kategorisinde yer almıştır.

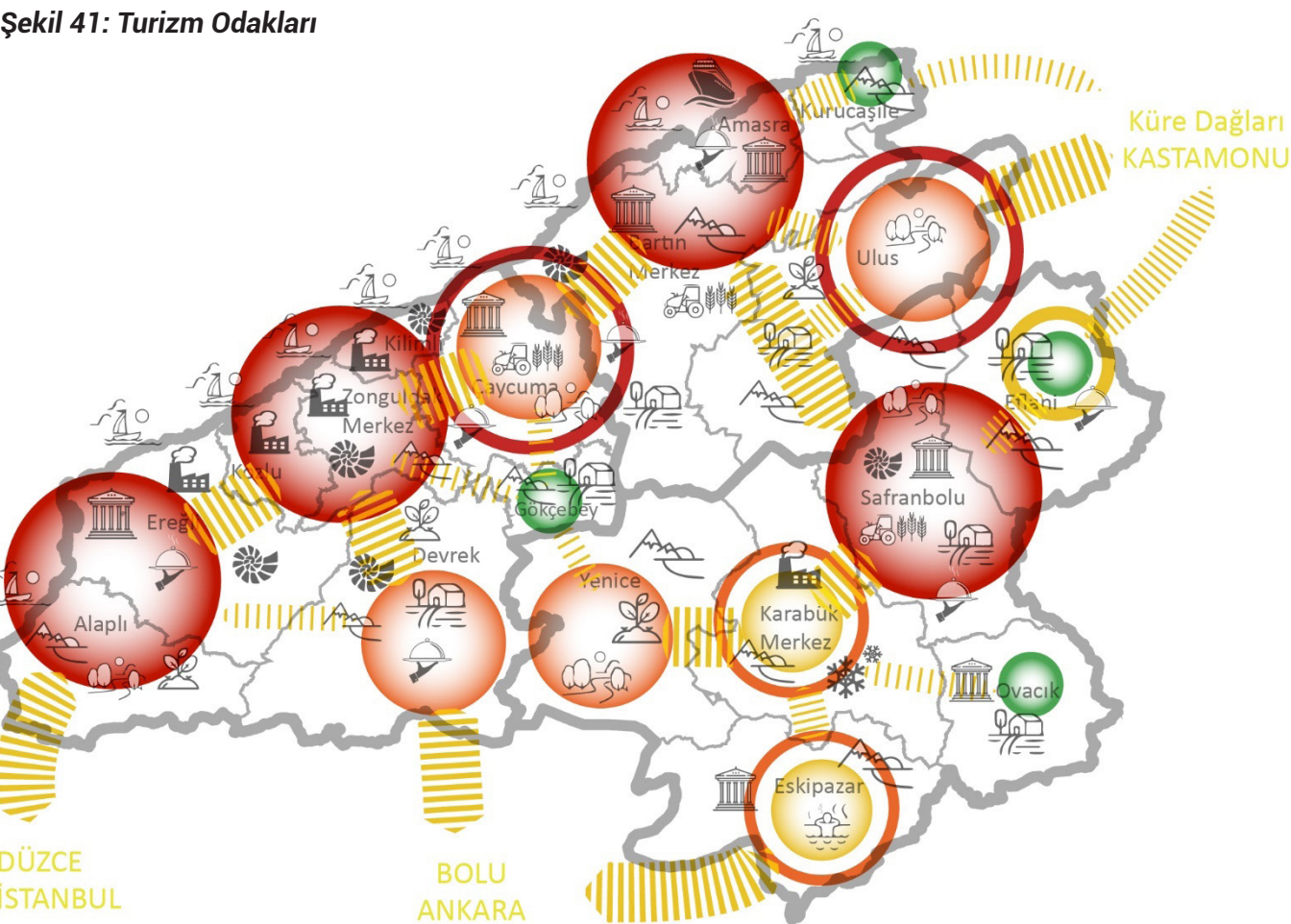
Destekleyici turizm odağı, mevcut durumda çok güçlü bir turizm hareketliliğinden bahsedilmeyen, konaklama ve ziyaretçi sayıları bakımından oldukça düşük verilere sahip, diğer yandan ise potansiyelleri ve devam eden yatırımları nedeniyle potansiyel turizm odağı olabilecek yerleşimlerdir. Karabük Merkez ve Eskipazar bu kategoride değerlendirilmiştir.

Karabük Merkez'de Keltepe, Baklabostan Tabiat Parkı ve yaylalar, merkezde Yenişehir Mahallesi'nin endüstriyel miras turizmine hizmet edecek hale getirilmesi ve sanayi/demir-çelik müzesi yatırımlarının hayata geçirilmesi ve tren turizminin güçlendirilmesi, ayrıca konaklama imkânlarının çeşitlendirilmesiyle potansiyel turizm odağı olabilecek bir yerleşimdir. Eskipazar ise Hadrianoupolis Antik Kenti, Akkaya termal suları, Çetiören Mesire Yeri ve tren turizmi potansiyeliyle hâlihazırda destekleyici bir turizm destinasyonu olup devam eden bu yatırımlar doğru bir şekilde turizmin hizmetine sunulduğunda potansiyel turizm odağı olabilecek bir yerleşimdir.

Yerel turizm odağı, mevcut durumda güçlü bir turizm hareketliliği olmayan, konaklama ve ziyaretçi sayıları bakımından oldukça düşük verilere sahip, diğer yandan ise potansiyelleri ve yatırım planlamaları nedeniyle orta ve uzun vadede iyileşme görülebilecek yerleşimlerdir. Bunlar arasında Eflani, yapacağı doğru yatırımlar ve TR82 Bölgesinde yer alan Kastamonu ile entegrasyonu iyileştirerek bir üst kademeye yükseltilebilecektir.

Diğer taraftan da Gökçebey, Ovacık ve Kurucaşile ilçelerinin turizm değerleri olsa bile bu yerleşimlerde daha çok yerel turizm hareketliliğinin olacağı, kırsal yapısı ve göç hareketliliğinin de etkisiyle orta ve uzun vadede ciddi bir değişim ve dönüşümün beklenmediği yerleşimlerdir.

Şekil 41: Turizm Odakları

6.3. Mekânsal Gelişim Şeması

Mekânsal haritalar kullanılarak ayrıca yerleşimler arası kentsel, sanayi ve turizm hareketlilikleri ve koridorları göz önünde bulundurularak Batı Karadeniz Bölgesi Mekânsal Gelişim Senaryosu hazırlanmıştır.

Şekil 42’de yer verilen haritada yerleşimler ilçe düzeyinde ele alınmış (Filyos hariç), yerleşim merkezi nüfuslarına göre 3 farklı kategori oluşturulmuştur. İlçe düzeyinde odaklar önceki tematik kentsel-kırsal gelişim şemasındaki kentsel/kırsal odak şeklinde ayrıştırılmış, sektörel gelişim kapsamında ise mevcut durum ve yatırımlar göz önünde bulundurularak ilçelere sanayi, turizm ve tarım odaklarından uygun olanlardan bir veya birkaçı birlikte atanmıştır.

İlçedeki lokomotif sektörlerden biri veya birkaçının öne çıkması durumuna göre birinci veya ikinci derece merkez ataması yapılmıştır. Bu çerçevede oluşturulan mekânsal gelişim senaryosunda yerleşimler arası sanayi, turizm ve tarım ilişkileri de farklı renklerle işaretlenerek mekânsal ilişkiler de gösterilmiştir.

Bölgenin komşu bölgelerle ilişkisi de bu çerçevede ele alınmış olup hazırlanan haritada bölgede öne çıkan yapılar (lojistik merkez, demir yolu havalimanı, serbest bölge, limanlar vd.) ile potansiyel ve devam etmekte olan yatırımlar da (lojistik merkez, doğal gaz) işaretlenmiştir.

Mekânsal gelişim senaryosunun oluşturulmasına altlık teşkil eden dört ana harita (ulaşım ağı, sanayi yapıları, turizm potansiyelleri, kentsel ve kırsal gelişim senaryoları) ise yine aynı haritada birlikte gösterilmiştir.

İl merkezi ve ilçelerde mevcut durumdaki sektörel odaklar ve plan döneminde yapılması hedeflenen yeni yatırımlar birlikte dikkate alınarak 3 ana sektör olan sanayi, turizm ve tarım odağında mekânsal gelişim senaryoları yapılmıştır. Bu senaryolara göre;

Sektörel gelişim odağı sanayi olacak ilçeler; Ereğli, Kozlu, Kilimli, Çaycuma, Gökçeşey, Devrek, Karabük Merkez, Yenice, Eskipazar, Bartın Merkez ve Kurucaşile ilçeleridir. Plan döneminde bu ilçelerde yer alan mevcut sanayi alanlarının genişlemesi ve altyapılarının iyileştirilmesinin yanı sıra yeni sanayi alanlarının oluşturulması öngörülmektedir.

Gelişim senaryosuna göre sektörel gelişim odağı turizm sektörü olacak olan yerleşim yerleri; Zonguldak Merkez, Safranbolu, Amasra ve Ulus ilçeleridir. Hâlihazırda Safranbolu ve Amasra ilçeleri doğal, kültürel ve tarihi değerleri ile Batı Karadeniz Bölgesi'nin en önemli turizm destinasyonlarıdır. Safranbolu sahip olduğu tarihi konaklar, çarşılar, camiler, çeşmeler, hamamlar gibi birçok kültürel mirası ve bu mirası korumadaki başarısı ile Amasra ise zengin tarihi mirasının yanı sıra, bozulmamış doğası, plajları ve masmavi deniziyle turizm alanında öne çıkmaktadır. Ayrıca kruvaziyer turizminin artan bir ivmeyle gelişmesi Amasra'ya ve yakın çevresine önemli bir katkı sunacaktır.

Turizm yatırımlarının artması, turistik noktalardaki altyapıların iyileştirilmesi ve faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ile 2024 -2028 yılları arasında bu destinasyonlara Zonguldak Merkez ve Bartın'ın Ulus ilçelerinin de ekleneceği değerlendirilmektedir. Zonguldak Merkez'de yer alan özellikle endüstri mirası değerlerinin turizme kazandırılması ve bunun yanı sıra deniz, doğa ve tren turizmi imkânlarının geliştirilmesi ve jeoparklaşma sürecinin başarı ile tamamlanması sonrasında alınacak UNESCO etiketi ile şehir turizm için önemli bir cazibe merkezi haline gelecektir. Ulus ilçesi ise, sınırları içerisinde yer alan Küre Dağları Milli Parkı, Ulukaya Şelalesi, Uluyayla gibi eşsiz doğal değerlerin yanı sıra özgün mimari yapısını koruyan köy evleri ile bölgede doğayla bütünleşik turizmin gelişmesine katkıda bulunarak plan döneminde bölgede turizm odağı bir ilçe haline gelebilecektir. Doğa turizmi açısından yerli turistlere çeşitli deneyimler sunan Ulus, kruvaziyer turizm ile Amasra'ya gelen yabancı turistlere de alternatif gezi rotaları yaratarak bölgenin öne çıkan turizm destinasyonlarından biri olacaktır.

2024 -2028 yılları arasında sektörel gelişim odağı tarım olarak nitelenebilecek ilçelerin ise Alaplı ve Eflani ilçeleri olacağı değerlendirilmiştir. Alaplı'da fındık tarımı en önemli tarımsal faaliyet olup ilçe aynı zamanda Batı Karadeniz Bölgesi'nin en büyük fındık entegre işleme merkezi konumundadır. Plan döneminde fındıkta katma değerli üretimin artırılmasına yönelik yapılacak çalışmaların yanı sıra ilçede son yıllarda seracılık konusunda kaydedilen gelişmeler dikkate alındığında, gelişim senaryolarında tarım sektörünün baskın olacağı düşünülmektedir. Eflani ilçesinde ise tarım ve hayvancılık birinci geçim kaynağıdır. İlçe ve köylerinde genellikle tahıl tarımı yapılmakta; buğday, arpa vb. ekilmektedir. Tarım alanlarının dağılımına bakıldığında ilçe en fazla tarım arazisine sahip olan

ilçelerden biridir. Hayvancılıkta ise büyük baş hayvan varlığı öne çıkmakta, son yıllarda artan kaz üretimi ise bu alanda ciddi bir ekonomik getiri potansiyeli sağlamaktadır. Geniş ve engebesiz tarım arazi yapısı dikkate alındığında plan döneminde geleneksel tarım uygulamalarının azalarak yerine endüstriyel tarım ve organik tarım uygulamalarının yapılması ve verimin artırılması ile ilçe tarım odağında bölgede öne çıkan bir yer haline gelecektir.

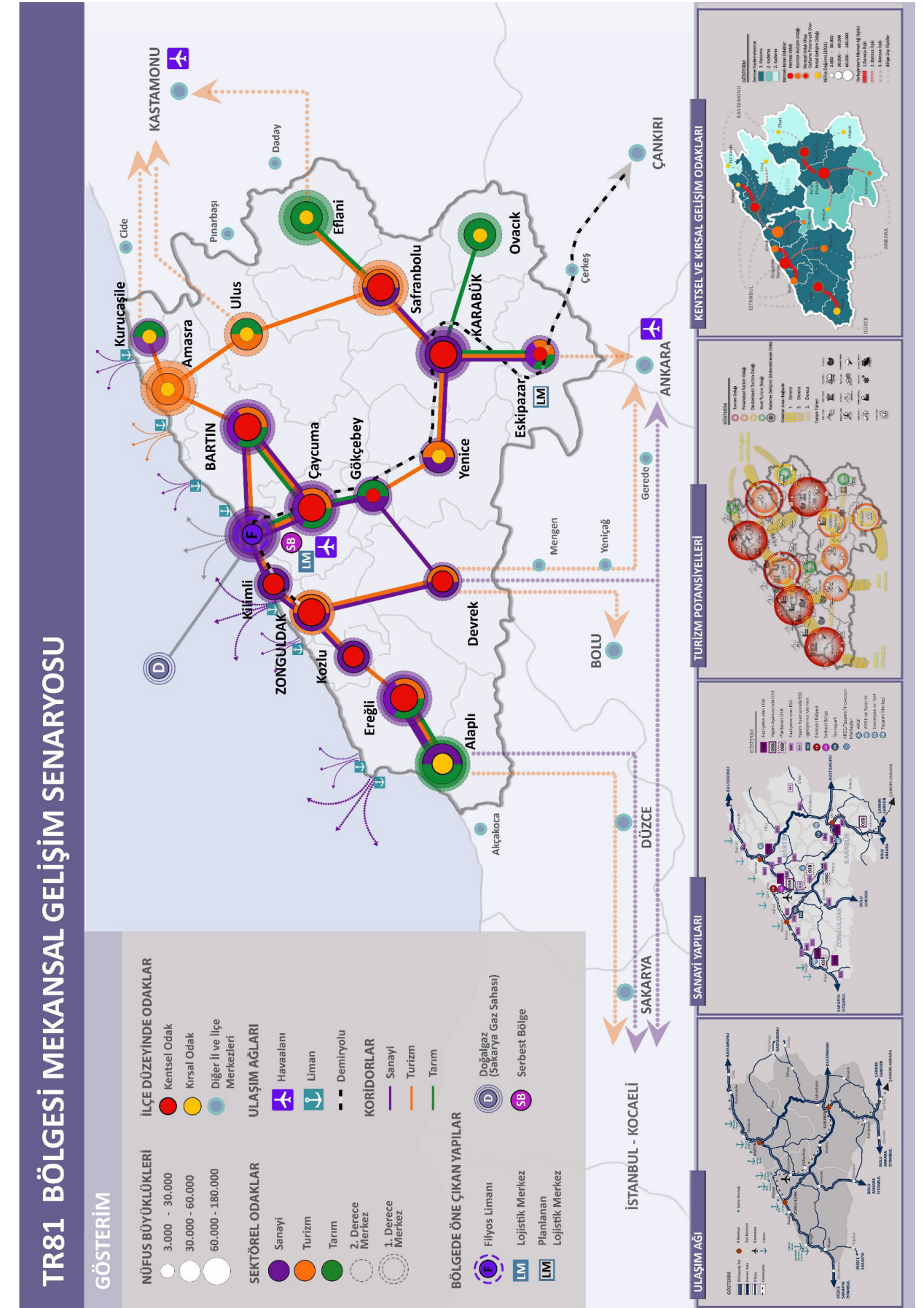
Sektör odağında belirlenen gelişim senaryolarına ek olarak;

- Kentsel kademelenmede öne çıkan Ereğli – Bartın Merkez arası kıyı şeridi ve Karabük Merkez ile Safranbolu ilçelerine ek olarak, plan döneminde yapılacak yatırımlar ile beraber Devrek, Gökçeboy ve Eskipazar ilçelerinin de kentsel odak haline geleceği öngörülmektedir.

- Alaplı ilçesindeki OSB yatırımının büyüme ve genişleme potansiyeli olmasına ve mevcutta var olan sanayi tesislerine rağmen ilçenin kentsel hizmetlerini çoğunlukla Ereğli ilçesinden aldığı değerlendirilmektedir. Bununla beraber, iş gücü hareketliliğinin Ereğli ile doğrudan ilişkili olması nedeniyle Alaplı ilçesinde, plan dönemi içerisinde sanayi gelişimi sağlanacak olmasına rağmen kırsal dokunun korunacağı ve özellikle yerel halk tarafından tarımsal gelirlerin daha ön planda tutulacağı değerlendirilmektedir.

- Sektörel gelişim odakları sanayi ve tarım olan yerleşimlerin genelinde mevcut turizm yatırımlarının plan döneminde hayata geçirileceği ve aynı dönem içinde yapılacak yatırım ve tanıtım faaliyetleri dikkate alınır, turizmin sektörünün de bölge genelinde gelişeceğini ve güçleneceğini söylemek mümkündür.

Şekil 42 Batı Karadeniz Bölgesi Mekânsal Gelişim Senaryosu

7. BÖLGE PLANI HEDEFLERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ İLE İLİŞKİSİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan 2024-2028 Bölge Planları Hazırlama Kılavuzu-Temel Prensipler dokümanı çerçevesinde bölge planı hedeflerinin Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisine dair özet tablo Şekil 43'te yer almaktadır.

Şekil 43: Bölge Planının Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile İlişkisi

SKH	1 YOKSULLUĞA SON	2 AÇLIĞA SON	3 SAĞLIK VE KALİTELİ YAŞAM	4 NİTELİKLİ EĞİTİM	5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ	6 TEMİZ SU VE SANİTASYON	7 ERİŞİLEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ	8 İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME	9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI	10 EŞİTSİZ- LİKLERİN AZALTILMASI	11 SÜRDÜRÜLE- BİLİR ŞEHİRLER VE TOPLULUKLAR	12 SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM	13 İKLİM EYLEMİ	14 SUDAKİ YAŞAM	15 KARASAL YAŞAM	16 BARİŞ, ADALET VE GÜÇLÜ KURUMLAR	17 AMAÇLAR İÇİN ORTAKLIKLAR
STRATEJİK ÖNCELİK 1																	
HEDEF 1.1	●					●		●									
HEDEF 1.2	●						●	●									
HEDEF 1.3						●		●				●	●				
HEDEF 1.4		●				●								●			
HEDEF 1.5							●					●					
HEDEF 1.6		●					●										
STRATEJİK ÖNCELİK 2																	
HEDEF 2.1			●														
HEDEF 2.2			●				●										
HEDEF 2.3	●		●														
HEDEF 2.4			●														
STRATEJİK ÖNCELİK 3																	
HEDEF 3.1											●				●		
HEDEF 3.2					●	●					●	●	●				
HEDEF 3.3											●						
HEDEF 3.4											●						

BÖLGE PLANININ İZLEMESİ

İnkumu Sahil / Bartın

8. BÖLGE PLANININ İZLEMESİ

2024-2028 Batı Karadeniz Bölge Planı'nın izleme ve değerlendirme süreci, belirlenen hedeflere ulaşma çabalarını şeffaf ve etkin bir şekilde yönlendirmeyi amaçlamaktadır. Buna göre plan, belirlenen performans göstergeleri ile titizlikle izlenecek ve değerlendirilecektir. Bu süreçte, az sayıda, ölçülebilir, ulaşılabilir, ilgili ve süreli performans göstergeleri belirlenmiştir. Belirlenen göstergeler üzerinden yıllık bölge planı ilerleme raporu düzenli olarak hazırlanacaktır. Bu raporlar, bölge planının uygulanma sürecinde kaydedilen ilerlemeyi ve başarıları detaylı bir şekilde içerecek ve ilgili paydaşlara sunulacaktır. Bu sayede, bölge planının her aşamasında elde edilen sonuçlar ve etkiler net bir şekilde değerlendirilerek, planın başarıya ulaşma süreci detaylı bir şekilde raporlanacaktır. Bu izleme ve değerlendirme süreci, bölge kalkınmasının sürdürülebilirliği ve etkinliği açısından önemli bir araç olacaktır.

Tablo 36: Bölge Planının Performans Göstergeleri

Stratejik Öncelik / Hedef	Performans Göstergeleri	Verinin Tanımı	Birim	2023* (Mevcut Durum)	2028 (Hedef Yılı)	Veri Kaynağı	
Stratejik Öncelik - 1	Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması	1. Artan planlı sanayi alanı	1. OSB Alanı	1. Hektar	1. 920	1. 1973	1. İl Sanayi Durum Raporları
		2. Demir çelik ve madencilik sektörü haricindeki istihdam oranı	2. 05 ve 24 faaliyet kodu hariç sigortalıların toplam istihdamdaki oranı	2. Yüzde	2. %83,2	2. %84	2. SGK İstatistik Yıllıkları
Hedef 1.1.	Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir.	Aktif OSB sayısı (karma + ihtisas)	Bölgede aktif halde bulunan OSB sayısı	Adet	5	9	İl Sanayi Durum Raporları
Hedef 1.1.	Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir.	Yeni kurulan ve aktif hale gelen KSS sayısı	Plan döneminde aktif hale gelen KSS sayısı	Adet	-	5	İl Sanayi Durum Raporları
Hedef 1.1.	Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir.	Altyapı, üstyapı ve imkânları geliştirilen planlı sanayi alanı	Yapılan altyapı ve üstyapı yatırımlarıyla imkânları geliştirilen planlı sanayi alanı sayısı	Adet	-	5	İl Sanayi Durum Raporları
Hedef 1.2.	Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir.	Tescil sayısı	Marka, patent, faydalı model sayısı	Adet	542	717	https://www.turkpatent.gov.tr/faydali-model-istatistik
Hedef 1.2.	Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir.	Kümelenme çalışmaları başlatılan sektör sayısı	Bölgede gerçekleştirilen kümelenme faaliyetleri	Adet	-	2	İl Sanayi Durum Raporları
Hedef 1.2.	Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir.	Teknoloji geliştirme bölgesi sayısı	Bölgede aktif halde olan teknoloji geliştirme bölgesi sayısı	Adet	2	3	Resmi Gazete, STB Veri Tabanı

Stratejik Öncelik / Hedef	Performans Göstergeleri	Verinin Tanımı	Birim	2023* (Mevcut Durum)	2028 (Hedef Yılı)	Veri Kaynağı
Hedef 1.2.	Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir.	Teknoloji geliştirme bölgelerinde yer alan firma sayısı	Adet	70	105	TGB Verileri, Girişimci Bilgi Sistemi
Hedef 1.3.	Yeşil dönüşüm uygulamaları hayata geçirilecektir.	Yeşil dönüşüm altyapı yatırımları gerçekleştirilen OSB sayısı	Adet	1	3	İl Sanayi Durum Raporları
Hedef 1.3	Yeşil dönüşüm uygulamaları hayata geçirilecektir.	Yenilenebilir enerji kaynaklarıyla üretilen yıllık elektrik enerjisi	GWh	51.526	55.000	TÜİK, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri
Hedef 1.3	Yeşil dönüşüm uygulamaları hayata geçirilecektir.	Yenilenebilir enerji yatırım tutarı	TL	-	200 Milyon	İl Sanayi Durum Raporları, Yazışmalar, OSB Raporları
Hedef 1.3	Yeşil dönüşüm uygulamaları hayata geçirilecektir.	Yenilenebilir enerji kurulu gücü	MW	206,6	250	TÜİK, Enerji Bakanlığı Verileri, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri
Hedef 1.4	Mavi büyüme odaklı sektörel gelişim desteklenecektir.	Endüstriyel balıkçılık tesisi sayısı	Adet	-	4	Liman Başkanlıkları, Tarım ve Orman İl Müdürlükleri, Deniz Ticaret Odası
Hedef 1.4	Mavi büyüme odaklı sektörel gelişim desteklenecektir.	Marina sayısı	Adet	-	1	Liman Başkanlıkları
Hedef 1.4	Mavi büyüme odaklı sektörel gelişim desteklenecektir.	Mavi bayraklı plaj sayısı	Adet	5	8	http://www.mavibayrak.org.tr/
Hedef 1.4	Mavi büyüme odaklı sektörel gelişim desteklenecektir.	Yeşil liman uygulamasına geçen liman sayısı	Adet	-	1	Liman Başkanlıkları
Hedef 1.5	Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir.	3 yıldız ve üzeri tesisi sayısı	Adet	21	32	İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri
Hedef 1.5	Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir.	Ulusal ve uluslararası ağ ve/veya rotalara dâhil olan destinasyon sayısı	Adet	3	6	İlgili Ağ/Rota İnternet Sayfaları
Hedef 1.5	Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir.	Geceleme sayısı	(Bin) Adet	1.297	2.000	İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, TÜİK
Hedef 1.5	Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir.	Bölgeye gelen kruvaziyer gemi sayısı	Adet	-	60	Liman Başkanlıkları

Stratejik Öncelik / Hedef	Performans Göstergeleri	Verinin Tanımı	Birim	2023* (Mevcut Durum)	2028 (Hedef Yılı)	Veri Kaynağı
Hedef 1.5	Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir.	Doğa içi yeni tesis alanı	Dekar	-	200	OBM, DKMP, Belediyelerin kayıtları ve proje raporları
Hedef 1.6	Tarım ve alternatif kırsal ekonomik faaliyetler geliştirilecektir.	Örtü altı üretim alanı büyüklüğü	Dekar	3.881	5.000	TÜİK, Tarım ve Orman İl Müdürlükleri
Hedef 1.6	Tarım ve alternatif kırsal ekonomik faaliyetler geliştirilecektir.	Üretime geçen modern sera parseli	Adet	0	15	Tarım ve Orman İl Müdürlükleri
Hedef 1.6	Tarım ve alternatif kırsal ekonomik faaliyetler geliştirilecektir.	Deniz ürünleri üretim miktarı	Ton	4.302	5.000	Tarım ve Orman İl Müdürlükleri
Hedef 1.6	Tarım ve alternatif kırsal ekonomik faaliyetler geliştirilecektir.	Odun dışı orman ürünleri üretim miktarı	Ton	31.975	40.000	Zonguldak Orman Bölge Müdürlüğü
Hedef 1.6	Tarım ve alternatif kırsal ekonomik faaliyetler geliştirilecektir.	Coğrafi işaretli ürün sayısı	Adet	28	45	https://ci.turkpatent.gov.tr/
Stratejik Öncelik - 2	Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması	1)İş gücüne katılım oranı 2)İşsizlik oranı 3)İstihdam oranı	15 yaş ve üzeri	1) 49,4 2) 11,3 3) 43,8	1) 51,4 2) 9,0 3) 47,5	TÜİK
Hedef 2.1	Piyasanın ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde iş gücünün bilgi, beceri ve kapasitesi yükseltilecektir.	Mesleki eğitim alan öğrenci sayısı	Kişi	25.523	28.000	İl Millî Eğitim Müdürlükleri
Hedef 2.1	Piyasanın ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde iş gücünün bilgi, beceri ve kapasitesi yükseltilecektir.	Mesleki eğitime yönelik okul-merkez sayısı	Adet	57	60	İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Stratejik Öncelik / Hedef	Performans Göstergeleri	Verinin Tanımı	Birim	2023* (Mevcut Durum)	2028 (Hedef Yılı)	Veri Kaynağı
Hedef 2.1	Piyasanın ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde iş gücünün bilgi, beceri ve kapasitesi yükseltilecektir.	İş başı eğitim programı katılımcı sayısı	Kişi	5.152	6.000	İl Millî Eğitim Müdürlükleri
Hedef 2.1	Piyasanın ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde iş gücünün bilgi, beceri ve kapasitesi yükseltilecektir.	İş başı eğitim programı sayısı	Adet	1.733	2.000	İl Millî Eğitim Müdürlükleri
Hedef 2.1	Piyasanın ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde iş gücünün bilgi, beceri ve kapasitesi yükseltilecektir.	Siber Vatan eğitimlerine katılan öğrenci sayısı	Kişi	-	1.000	BAKKA Siber Vatan raporları
Hedef 2.2	Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir.	Girişim sayısı	Kişi	23.655	30.000	GBS
Hedef 2.2	Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir.	Orta ve yüksek teknoloji düzeyi girişim sayısı	Adet	217	250	GBS
Hedef 2.2	Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir.	Yeni kurulan sosyal girişim/kooperatif sayısı	Adet	13	20	İl Ticaret Müdürlükleri
Hedef 2.2	Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir.	Siber Vatan Yetkinlik Merkezi sayısı	Adet	2	3	BAKKA Siber Vatan Raporları
Hedef 2.2	Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir.	Girişimciliği destekleyecek alanların sayısı	Adet	5	8	GBS, BAKKA Raporları
Hedef 2.3	Toplumsal fırsat eşitliği gözetilerek toplumun her kesiminin sosyoekonomik ve kültürel hayat ile hizmetlere erişim imkânı artırılacaktır.	Özel politika gerektiren gruplar için kullanıma sunulan ünite sayısı (donatı elemanı, yardımcı donanım, ünite ve merkez sayısı)	Adet	3	5	BAKKA Raporları

Stratejik Öncelik / Hedef		Performans Göstergeleri	Verinin Tanımı	Birim	2023* (Mevcut Durum)	2028 (Hedef Yılı)	Veri Kaynağı
Hedef 2.3	Toplumsal fırsat eşitliği gözetilerek toplumun her kesiminin sosyoekonomik ve kültürel hayat ile hizmetlere erişim imkânı artırılacaktır.	Gençlik merkezi sayısı	Eğitim, danışmanlık hizmeti kapsamında verilen eğitim	Adet	12	15	GSİM Verileri
Hedef 2.3	Toplumsal fırsat eşitliği gözetilerek toplumun her kesiminin sosyoekonomik ve kültürel hayat ile hizmetlere erişim imkânı artırılacaktır.	Desteklenen merkez/atölye/ destek odası sayısı	SOGEP - Çocuk, genç, engelli, kadın, yaşlılar için alanlar	Adet	11	25	BAKKA
Hedef 2.3	Toplumsal fırsat eşitliği gözetilerek toplumun her kesiminin sosyoekonomik ve kültürel hayat ile hizmetlere erişim imkânı artırılacaktır.	Özel eğitim okulları ve rehabilitasyon merkezleri sayısı	Bu alanda hizmet veren merkezlerin sayısı	Adet	72	80	İl Millî Eğitim Müdürlükleri
Hedef 2.4	Sivil toplum kuruluşları ve kooperatifler güçlendirilecektir.	Yeni kurulan sosyal girişim/ kooperatif sayısı	Üretim pazarlama kooperatifi	Adet	13	20	İl Ticaret Müdürlüğü
Hedef 2.4	Sivil toplum kuruluşları ve kooperatifler güçlendirilecektir.	Danışmanlık hizmetinden yararlanan STK sayısı	Teknik Destek Programı	Adet	-	10	BAKKA
Stratejik Öncelik - 3	Yaşanabilir Mekânlar ve Sürdürülebilir Çevrenin Oluşturulması	Çevre Mevzuatına Uygun Tesis Sayısı	Proje Teklif Çağrısı, Gündümlü Proje Desteği, Alternatif Hibe Desteği	Adet	-	5	BAKKA
Hedef 3.1	Kentsel ve kırsal mekânlar iyileştirecek, hizmet kalitesi artırılacaktır.	Yeni rekreatif düzenleme yapılan alan	Rekreatif alanlar, rekreasyon alanları	Dekar	-	300	Yerel Yönetimler Faaliyet Raporları
Hedef 3.1	Kentsel ve kırsal mekânlar iyileştirecek, hizmet kalitesi artırılacaktır.	Kent yaşamına kazandırılan atıl alan	Atıl yapı ve tesisler ile alanlar	m²	-	30.000	Yerel Yönetimler Faaliyet Raporları
Hedef 3.2	Çevre altyapıları iyileştirecek ve çevresel değerler korunacaktır.	Düzenli katı atık depolama sahası	Katı atık transfer istasyonları, atık bertaraf tesisleri ve sistemleri, vahşi depolama alanlarının rehabilitasyonu	Adet	2	3	Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri, Yerel Yönetimler Faaliyet Raporları

Stratejik Öncelik / Hedef	Performans Göstergeleri	Verinin Tanımı	Birim	2023* (Mevcut Durum)	2028 (Hedef Yılı)	Veri Kaynağı	
Hedef 3.2	Çevre altyapıları iyileştirilecek ve çevresel değerler korunacaktır.	Korunan alan	Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiat koruma alanları, yaban hayatı geliştirme sahaları, sulak alanlar, ramsar alanlar, gen koruma alanları, kent ormanları	Dekar	812.597	815.000	DKMP, TÜİK
Hedef 3.2	Çevre altyapıları iyileştirilecek ve çevresel değerler korunacaktır.	Yeni atık su arıtma tesisleri	Atık su arıtma tesisleri ve geri kazanım sistemleri, kimyasal arıtım, biyolojik arıtma, fiziksel arıtma	Adet	-	5	Yerel Yönetimler Faaliyet Raporları
Hedef 3.3	Sürdürülebilir planlama ve yönetim Mekanizmaları geliştirilecektir.	Akıllı kent uygulamalarını hayata geçiren yerleşim merkezi	Enerji, atık, su, iletişim, güvenlik ve acil durum, eğitim ve öğretim, ulaşım, sağlık, sosyal hizmetler, barınma, çevre, finans, ekonomi vb. akıllı şehir bileşenleri	Adet	-	5	Yerel Yönetimler Faaliyet Raporları
Hedef 3.4	Afetlerle mücadele ve iklim değişikliğine uyum kapasitesi güçlendirilecektir.	Sel ve taşkınlara yönelik iyileştirme yapılan bölge sayısı	İslah ve taşkın yapıları, taşkın koruma ve kontrol yapıları	Adet	-	5	Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlükleri, DSİ Bölge ve Şube Müdürlükleri
Hedef 3.4	Afetlerle mücadele ve iklim değişikliğine uyum kapasitesi güçlendirilecektir.	Afet önleme kapsamında kurulan algılama / yönetim sistemi sayısı	Sel algılama ve ikaz sistemi vb.	Adet	-	5	AFAD

ÖRNEK YATIRIM FIRSATI VE PROJE FİKRİ KÜNYELERİ

9. ÖRNEK YATIRIM FIRSATI VE PROJE FİKRİ KÜNYELERİ¹

Tablo 37: Örnek Yatırım Fırsatı ve Proje Fikirleri

STRATEJİK ÖNCELİK 1 - SEKTÖREL GELİŞİM, DÖNÜŞÜM VE ÇEŞİTLENMENİN SAĞLANMASI

Ref. Kodu	Program/ Proje Adı	Bütçe (Milyon \$)	Uygulama Yılları	Uygulama Yeri
1.1	Ereğli 2. OSB	18,0	2026-2028	Zonguldak (Ereğli)
1.2	Zonguldak Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB 2. Etap	6,0	2026-2028	Zonguldak (Çaycuma)
1.3	Orman Ürünleri İhtisas OSB	7,0	2024-2026	Karabük (Yenice)
1.4	Bartın Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB	6,0	2024-2026	Bartın (Merkez)
1.5	Filyos Lojistik Merkezi	14,0	2025-2028	Zonguldak (Çaycuma)
1.6	Teknokent Tohum	0,8	2024-2026	Karabük (Merkez)
1.7	Akkaya Güneşli Termal Tesis	1,5	2025-2027	Karabük (Eskipazar)
1.8	Bartın Teknoloji Geliştirme Bölgesi	1,3	2024-2026	Bartın (Merkez)
1.9	Abdipaşa Temizlik Ürünleri İhtisas OSB	6,0	2024-2028	Bartın (Ulus)
1.10	Saya ve Ayakkabı KSS	3,0	2024-2026	Bartın (Merkez)
1.11	Zonguldak Kömür Jeoparkı Müzesi ve Ziyaretçi Merkezi	1,5	2024-2025	Zonguldak (Merkez)
1.12	Standart Cıvata, Somun ve Bağlantı Elemanları Üretim Tesisi	16,0	2025-2026	Karabük (Merkez, Eskipazar)
1.13	Safran Köy Agroturizm Merkezi	2,2	2024-2026	Karabük (Safranbolu)
1.14	Ahşap Kaplama Paneli ve Ağaç Esaslı Panel İmalatı (CLT (Cross Laminated Timber) İmalatı)	12,0	2026-2028	Zonguldak (Gökçebeğ)
1.15	Çelik Çekme Boru Üretim Tesisi	10,0	2026-2028	Zonguldak (Ereğli, Alaplı)
1.16	Kontrplak - Plywood İmalatı Üretim Tesisi	3,0	2026-2028	Karabük (Yenice, Eskipazar)
1.17	Mobilya Atıklarından Palet İmalatı	1,3	2026-2028	Karabük (Yenice, Eskipazar)
1.18	Ahşap Yat – Tekne İmalatı	1,1	2026-2028	Bartın (Merkez, Kurucası, Amasra)
1.19	Zonguldak Otel Yatırımı	3,0	2026-2028	Zonguldak (Merkez, Kozlu, Çaycuma)
1.20	Mermer Atıkları Mikronize Öğütme Tesisi	3,7	2026-2028	Karabük (Eflani, Eskipazar)
1.21	Keltepe Kayak Merkezi 4 Yıldız ve Üzeri Otel Yatırımı	4,4	2026-2028	Karabük (Merkez)
1.22	Tıbbi Aromatik Bitki Yetiştiriciliği ve İşleme Tesisi	1,0	2026-2028	Karabük (Safranbolu)

¹ Bu proje fikirleri bölge planı kapsamında yapılan sosyoekonomik analizler ve saha çalışmaları çerçevesinde ilgili paydaşlarla örnek olarak geliştirilmiş olup bölge planlarının hayata geçirilmesi için gereken bütün projeleri kapsamamaktadır. Ayrıca bu projeler, proje konusunun tabi olduğu mevzuat çerçevesinde izin, onay, görüş ve ruhsat gibi gerekli ön koşulların yerine getirilmesi halinde uygulanabilecektir.

Ref. Kodu	Program/ Proje Adı	Bütçe (Milyon \$)	Uygulama Yılları	Uygulama Yeri
1.23	Karabük Lojistik Merkez	13,0	2026-2028	Karabük (Eskipazar)
1.24	Kestane İşleme ve Paketleme Tesisi	1,2	2026-2028	Bartın (Merkez, Ulus)
1.25	Alışveriş Merkezi Yatırım	30,0	2026-2028	Bartın (Merkez)
1.26	Bungalov Tipi Konaklama Tesisi	0,8	2026-2028	Bartın (Merkez, Amasra, Kurucasıle)
1.27	Modern Seracılık	2,8	2025-2026	Zonguldak (Çaycuma)
1.28	Su Ürünleri İşleme ve Paketleme Tesisi	3,5	2025-2026	Zonguldak (Ereğli, Alaplı)
1.29	Deniz Salyangozu İşleme Tesisi	2,5	2025-2026	Bartın (Kurucasıle, Amasra)
1.30	Bartın Otel Yatırımı	3,5	2025-2026	Bartın (Merkez, Amasra)
1.31	Ahşap Oyuncak ve Ev Eşyası / Hediyeelik Eşya Üretim Tesisi	1,7	2025-2026	Karabük (Yenice, Eskipazar, Safranbolu)
1.32	İş Sağlığı ve Güvenliği Ayakkabısı Üretim Tesisi	3,5	2025-2026	Bartın (Merkez)
1.33	Defne İşleme ve Paketleme Tesisi	3,0	2025-2026	Zonguldak (Gökçebey, Ereğli, Alaplı)
1.34	Manda ve Ürünleri Entegre Üretim Tesisi	4,0	2025-2026	Bartın (Merkez, Ulus)
1.35	Sıcak Daldırma ve Galvaniz	6,5	2025-2026	Karabük (Merkez, Eskipazar)
1.36	OSB, MDF ve Sunta Üretim Tesisi	3,7	2025-2026	Karabük (Merkez, Eskipazar, Yenice)
1.37	Nitelikli Bağlantı Elemanları Üretim Tesisi	16	2025-2026	Karabük (Merkez, Eskipazar)
1.38	Basıncılı Kap Üretim Tesisi	12,5	2025-2026	Zonguldak (Ereğli, Alaplı)

STRATEJİK ÖNCELİK 3 - YAŞANABİLİR MEKÂNLAR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRENİN OLUŞTURULMASI

Ref. Kodu	Program/ Proje Adı	Bütçe (Milyon \$)	Uygulama Yılları	Uygulama Yeri
3.1	Keltepe Orman Parkı	1,3	2024-2026	Karabük (Merkez)
3.2	Fener Kentsel Rekreasyon, Kültür, Sanat ve Spor Alanı	4,3	2024-2027	Zonguldak (Merkez)
3.3	Afet Arama Kurtarma Ekibi Güçlendirme	3,0	2024-2026	Zonguldak (Merkez)
3.4	Baklabostan Tabiat Parkı Doğa Evleri	0,5	2026-2027	Karabük (Merkez)
3.5	Akkaya Termal Otel	4,2	2027-2028	Karabük (Eskipazar)

9.1. Künye (1.1)

Proje adı	Ereğli 2. OSB Projesi
Proje konusu	Planlı Sanayi Alanları Oluşturulması
Proje özeti	Proje ile Ereğli ilçesinde yaklaşık 194 hektar alanda bir organize sanayi bölgesi kurulması hedeflenmektedir. Bu OSB'de yenilikçi, yeşil üretim teknikleri, yenilenebilir enerji ve yüksek teknoloji kullanımıyla demir-çelik, makine ekipman vb. sanayi ürünleri üretimi öngörülmektedir.
Sektör	25 ve 24 - Çevreye duyarlı, yüksek teknolojili demir-çelik, makine ekipman imalatı vb.
Projenin amacı	Proje ile yeni yatırım alanları oluşturarak ilin/bölgenin üretim, istihdam ve ihracat potansiyelinin artması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Zonguldak ilinin %60'ına yakını ormanlarla kaplı olup engebeli bir coğrafyaya sahiptir. Yatırım alanları genellikle planlı sanayi alanlarında yer almaktadır. İldeki mevcut OSB'lerde doluluk oranı %100 seviyelerine yaklaşmıştır. İle gelen yatırımcılara yatırım yeri tahsisinde büyük sorunlar yaşanmakta, yatırımlar farklı bölgelere kaymaktadır. Bu durum da, ilin ekonomik kalkınmasını yavaşlatmakta, üretim ve istihdam göstergelerini olumsuz etkilemektedir. Dolayısıyla ile yeni planlı sanayi alanı kazandırmak bölgesel gelişim için çok önemlidir. Proje ile bölgenin öncelikli ihtiyaçlarından olan yatırım yeri hakkında talepler bir ölçüde karşılanmış olacak üretim, istihdam ve ihracat artışı sağlanacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	194 hektar
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları, yerel yönetimler
Uygulama yeri	Zonguldak / Ereğli
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	18.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	5.000 (sürekli)
Proje uygulama süresi	36 ay
Projenin hedef kitlesi	Türkiye'nin en önde gelen ağır sanayi kuruluşlarının ve bu minvalde gelişen yan sanayi ekosisteminin hâkim olduğu bölgede mevcut ekosisteme dâhil olabilecek yatırımcılar, yerelde yatırım yeri ihtiyacı olan girişimciler, diğer yerli ve yabancı yatırımcılar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir

9.2. Künye (1.2)

Proje adı	Zonguldak Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB 2. Etap Projesi
Proje konusu	Modern Tarımsal Üretim
Proje özeti	Proje ile Çaycuma sınırları içerisinde ikinci etap topraksız modern seraların yer aldığı ihtisas OSB'nin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Planlanan alanda yüksek teknoloji ve otomasyona dayalı modern seralarda sebze ve meyve yetiştiriciliği hedeflenmektedir. Sektörel çeşitliliğin sağlanmasına katkı sağlayacak modern tarım uygulamaları ile katma değeri yüksek ve ihracat potansiyeli olan ürünler üretilerek bölgenin üretim, istihdam ve ihracat kapasitesi artırılacaktır.
Sektör	01 - Sebze, kavun-karpuz, kök ve yumru sebzelerin yetiştirilmesi
Projenin amacı	Proje ile modern seracılık ve topraksız tarım teknolojileri kullanılarak ihracata yönelik yüksek katma değerli tarımsal üretimin artırılması, yatırımın Filyos Limanı'na yakın konumda yer alması nedeniyle lojistik avantajın kullanılarak bölgenin tarımsal üretimde ihracat ve istihdamına katkı sunulması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Zonguldak ilinde sektörel çeşitliliğin sağlanması ile sektörel değişim ve dönüşümün gerçekleştirilmesine yönelik birçok araştırma ve fizibilite çalışması gerçekleştirilmiştir. 2017 yılında hazırlanan sera ön fizibilite raporu çerçevesinde Çaycuma ilçesi Burunkaya-Ayvazlar mevkiinde yaklaşık 52 hektar alanda 1. etap Sera İhtisas OSB kurulmuştur. Yoğun yatırımcı talebi olan ve yatırımlara başlanan projenin tamamlayıcısı niteliğinde 2. etap projenin gerekliliği ortaya çıkmıştır. Proje, sektörel çeşitliliğin bölgede gelişimine imkân verecek olup katma değeri yüksek tarımsal üretimi ve ihracatı arttıracaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	50 hektar (15 parsel)
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları, yerel yönetimler
Uygulama yeri	Zonguldak / Çaycuma
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	6.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	1.000 (sürekli)
Proje uygulama süresi	36 ay
Projenin hedef kitlesi	Tarımsal üretim yapmakta olan/yapmak isteyen yatırımcı/girişimciler ve çiftçiler
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 2 – AÇLIĞA SON SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir Hedef 1.6: Tarım ve alternatif kırsal ekonomik faaliyetler geliştirilecektir

9.3. Künye (1.3)

Proje adı	Orman Ürünleri İhtisas OSB Projesi
Proje konusu	Planlı Sanayi Alanları Oluşturulması
Proje özeti	Proje ile orman ürünlerine yönelik üretim yapan firmalar için planlı sanayi alanları oluşturulması planlanmaktadır. Oluşturulacak alanlarda orman ürünlerinin üretiminden işlenmesine, AR-GE çalışmalarından eğitim faaliyetlerine, lojistik ve dağıtım merkezlerinden sosyal donatılara kadar faaliyetler yapılmasına imkân sağlayacak yatırımlar yapılacaktır. Proje ile ahşap işleme tesisleri, kereste fabrikaları, test ve AR-GE merkezleri, eğitim ve kalifiye işgücünün teminini sağlayacak tesisler, depolama ve lojistik merkezleri ile çevresel sürdürülebilirliği sağlayacak yapılar oluşturulacaktır.
Sektör	02 - Ormancılık
Projenin amacı	Proje ile ilçe bazlı teşvik sisteminde avantajlı konumda olan ve Türkiye'de en fazla orman alanına sahip olan Yenice'de, orman ürünlerine yönelik üretimi ve işlenmesi için gerekli altyapı ve yatırım alanları oluşturularak bölgenin üretim, istihdam ve ihracat potansiyelinin artırılmasını sağlamak amaçlanmaktadır. Proje ile modern teknolojiler ve üretim teknikleri kullanılarak orman ürünleri sektörünün üretim kapasitesi ve verimliliği arttırılacak, sektördeki firmaların rekabet gücü yükseltilecek, nitelikli iş gücü yetiştirilerek istihdam olanaklarını arttırılacaktır.
Projenin bölge için önemi	Yenice ilçesi %87'si ormanla kaplı bir ilçedir. İlçede odun ve orman ürünleri alanında faaliyet gösteren orman kooperatifleri ile firmalar yoğun olarak bulunmaktadır. Proje ile Yenice ilçesinde orman ürünleri sektöründe ham maddeye yakın yatırım alanları oluşturularak firmaların katma değerli üretimi desteklenecek ve ilin bu sektörde rekabet gücü yükseltilecektir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	72 hektar
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları, yerel yönetimler
Uygulama yeri	Karabük / Yenice
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	7.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	1.000 (sürekli)
Proje uygulama süresi	18 ay
Projenin hedef kitlesi	Filyos Vadisi Projesi kapsamında tedarikçi ekosistem veya üretim zincirine dâhil olabilecek yatırımcılar, yerelde yatırım yeri ihtiyacı olan girişimciler, diğer yerli ve yabancı yatırımcılar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir

9.4. Künye (1.4)

Proje adı	Bartın Tarıma Dayalı Sera İhtisas OSB Projesi
Proje konusu	Tarımsal Üretim
Proje özeti	Bartın ili için hazırlanan sera ihtisas organize sanayi bölgesi projesinde topraksız tarım ortamında çilek ve domates yetiştiriciliği planlanmaktadır. Proje sahasına ayrıca idari kısım ve sosyal donatı alanlarının kurulacağı parsel, teknik işler ve teknik altyapı alanı, sanayi işleri alanı, ürün depolama ve soğuk hava alanı, ürün paketleme alanı, sera ve diğer atıkları depolama alanı ile tır ve kamyon otopark alanı planlanmıştır.
Sektör	01 - Sebze, kavun-karpuz, kök ve yumru sebzelerin yetiştirilmesi
Projenin amacı	Proje ile Bartın'da önemli bir üretim kültürüne sahip olunan seracılık sektöründe gelişimin sağlanması, yakın yurt dışı pazarlarına tarımsal ihracatın artırılması, yılın her döneminde kaliteli sebze ve meyve tedarikinin sağlanması ve tarıma dayalı endüstri kollarının kurulmasına öncülük edilmesi amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Bartın ili, toplamda 1.763 dekar örtü altı üretim alanıyla örtü altı üretimi bakımından Türkiye'de 17. sırada yer almaktadır. İklim ve toprak yapısı tarımsal üretime ve seracılığa oldukça uygun olan Bartın'ın mevcut tarımsal potansiyelini modern teknolojilerle birleştirerek bölgenin tarımsal üretim kapasitesi ve rekabet gücü arttırılacaktır. Proje, bölgedeki istihdam olanaklarını genişletecek ve ekonomik kalkınmayı destekleyecek stratejik yatırımlar arasında yer almaktadır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	406 dekar sera alanı, 16 adet sera parseli
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları, yerel yönetimler
Uygulama yeri	Bartın / Merkez
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	6.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	2.000 (sürekli)
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Tarımsal üretim yapmakta olan/yapmak isteyen yatırımcı/girişimci ve çiftçiler
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir

9.5. Künye (1.5)

Proje adı	Filyos Lojistik Merkez Projesi
Proje konusu	Lojistik Merkez
Proje özeti	Kara yolu, demir yolu, hava yolu ve deniz yolunun tamamına çok yakın lokasyonda planlanan lojistik merkez ile hem bölgedeki sanayi alanlarına lojistik destek sağlanması hem de sektörel çeşitlenmeye katkı sağlanarak bölge ekonomisinin canlanması hedeflenmektedir. Proje ile hayata geçecek lojistik merkezin uluslararası standartlara sahip olması ve ileride kapasite artışına yönelik genişleme imkânlarına da sahip olması öngörülmektedir. Bu nedenle, proje kapsamında hayata geçirilecek yapılar için etaplama çalışması yapılması da söz konusu olabilecektir.
Sektör	52 - Taşımacılık, Depolama ve Destekleyici Faaliyetler
Projenin amacı	Karadeniz'in en büyük limanı, endüstri bölgesi, TPAO münferit yatırım alanı, serbest bölge ve genişleme alanından oluşan ve çok modlu taşımacılık imkânları mevcut olan Filyos Vadisi Projesi'nde 2020 yılı sonrasında Sakarya Gaz Sahası'nda yeni doğal gaz rezervleri keşfedilmiş ve keşfedilen hidrokarbon kaynakları bölgede yeni fırsatlar yaratmıştır. Proje ile bölgede devam eden ve yeni yapılacak yatırımlar sonucu oluşacak yük ve taşıma hareketliliği nedeniyle geri sahada bu faaliyetleri destekleyecek modern bir lojistik merkez kurulumu amaçlanmaktadır. Merkez bünyesinde; konteyner sahası, tır parkı, depolama alanı, silo alanı, sebze-meyve hali, soğuk hava deposu, laboratuvar, kontrol merkezi, benzin istasyonu, yönetim ofisi, otopark, gümrük sahası, demir yolu aktarma istasyonu, yeşil alan ve genişleme alanları bileşenlerinin yer alması hedeflenmektedir.
Projenin bölge için önemi	Zonguldak ili Çaycuma ilçesi sınırları içinde yer alan Filyos limanı, endüstri bölgesi, serbest bölge, hava limanı, doğal gaz işleme tesisi, sera ihtisas OSB, Çaycuma OSB vb. altyapılar bölgede yakın gelecekte ekonomik hareketliliğin önemli ölçüde artacağını göstermektedir. Çok modlu ulaşım imkânlarıyla altyapısı sürekli gelişen bölgede ileride yük hareketliliğinin de artacağı öngörülmektedir. Bu doğrultuda yapılan araştırma ve ön fizibilite raporu da bölgede modern ve akıllı sistemlerle donatılmış bir lojistik merkezin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Proje bölgenin sanayi ve ticaret yönünde planlı gelişimine katkı sağlaması ve uzun vadede bölgede oluşacak yük trafiğinin organize edilmesi hususunda önem taşımaktadır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	620.000 m² alana sahip bir lojistik merkez
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör
Uygulama yeri	Zonguldak / Çaycuma
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	14.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	800 (sürekli)
Proje uygulama süresi	48 ay
Projenin hedef kitlesi	Filyos bölgesindeki yatırımcılar, Filyos Limanını kullanan ihracatçılar ve ithalatçılar, lojistik sektörü temsilcileri.
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir

9.6. Künye (1.6)

Proje adı	Teknokent Tohum
Proje konusu	Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde ortak çalışma alanı
Proje özeti	Proje ile Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde AR-GE, yenilik faaliyetleri ve tasarım faaliyetlerini desteklemeye yönelik yürütülen veya yürütülecek kuluçka programları, teknoloji transfer ofisi hizmetleri ve teknoloji iş birliği programları ile ilgili ortak bir çalışma alanı oluşturulacaktır.
Sektör	73 - Araştırma geliştirme hizmetleri
Projenin amacı	Karabük Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi %100 doluluk oranına ulaşmıştır. Proje ile mevcut binada bulunan 350 m² alana sahip teras katının 70 kişinin çalışabileceği ön kuluçka ve kuluçka merkezi olarak tasarlanması ve bu alanda Karabük Teknokent Tohum Merkezinin (Teknokent Tohum) oluşturulması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Karabük Teknokent Tohum Merkezi, Batı Karadeniz'de teknoloji tabanlı girişimcilik ekosistemini geliştirerek bölgesel ekonomik büyümeyi hızlandırmayı amaçlamaktadır. Karabük Üniversitesi'nin 50 bine yakın öğrencisi, bu merkez aracılığıyla fikirlerini ticari boyuta taşıma ve bölgedeki teknolojik inovasyonun öncüsü olma fırsatı bulabilecektir. Teknokent, ücretsiz çalışma alanları, prototipleme atölyeleri ve alanında uzman mentorlarla girişimcilere destek sağlayarak başarıya ulaşmalarını hızlandıracaktır. Ayrıca, sektörde deneyim kazanma ve etkileşimde bulunma imkânı sağlayan eğitimler, seminerler ve workshoplar düzenlenecektir. Bu programlar kapsamında girişimciler, iş modelleri, strateji, finansman, satış, pazarlama, ekip geliştirme, hukuk ve yatırım süreçleri gibi konularda derinlemesine bilgi edinebilecektir. Karabük, sahip olduğu üniversite ve öğrenci potansiyeli ile bu tür bir merkezi desteklemek için ideal bir konumdadır. Teknokent'in sağladığı bu kapsamlı destekler, Karabük'ün mevcut potansiyelini açığa çıkararak, bölge ekonomisine ve inovasyon kapasitesine önemli katkılar sağlayacaktır. Karabük Teknokent, bölgedeki teknolojik ve yenilikçi girişimlerin ölçeklenebilir, karlı ve hızlı büyüyen iş modellerine dönüşmesine yardımcı olarak Karabük ilini teknoloji ve inovasyonun merkezi haline getirme potansiyeli taşımaktadır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	350 m²
Proje yürütücüsü	Üniversite, ilgili kamu kurumları, özel sektör
Uygulama yeri	Karabük / Merkez
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	800.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	50 (sürekli)
Proje uygulama süresi	12 ay
Projenin hedef kitlesi	Araştırma, geliştirme ve tasarım faaliyetleri yürüten firmalar, üniversite öğrencileri, ihracat yapan firmalar, yazılım firmaları.
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir SÖ 2 – Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması Hedef 2.1: Piyasanın ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde iş gücünün bilgi, beceri ve kapasitesi yükseltilecektir Hedef 2.2: Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir

9.7. Künye (1.7)

Proje adı	Akkaya Günebirlik Termal Tesis
Proje konusu	Günebirlik Termal Tesis Yapılması
Proje özeti	Karabük Eskipazar ilçesinde yer alan ve sporcu yaralanmalarında, romatizmal rahatsızlıklarda sağlık yönünden olumlu etkisi olduğu sağlık birimlerince onaylanan termal suyun turizmde kazandırılması amacıyla sağlık turizmüne ilişkin günebirlik termal tesis yapılması plânlanmaktadır.
Sektör	55 - Oteller ve benzeri konaklama yerleri
Projenin amacı	Proje ile Karabük ili Eskipazar ilçesinde termal suyun çıktığı alanda; günebirlik kullanımlı termal hamam yapılması, Eskipazar ilçesinde yer alan Hadrianaopolis Antik Kenti'nin yanı sıra antik kenti görmeye gelen yerli ve yabancı turistler için alternatif turizm alanı yaratılması ve turizmde çeşitliliğin sağlanması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Proje ile Karabük ilinin Eskipazar ilçesinde yer alan ve içeriği itibarıyla sporcu yaralanmaları ve diğer eklem ağrıları konusunda faydalı olduğu tespit edilen termal su turizm tesisine dönüştürülerek ilçede turizmde açılan Hadrianaopolis Antik Kenti ile bütünleştirilecek, böylece bölge turizmi çeşitlendirilerek farklı ilçelerde turizmin gelişimi sağlanacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	Arazinin toplam alanı 350.000 m ²
Proje yürütücüsü	Yerel yönetimler
Uygulama yeri	Karabük / Eskipazar
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	1.500.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	10 (sürekli)
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Karabük iline gelen yerli ve yabancı turistler, sporcular, bölge halkı, TR81 Bölgesinde yaşayan yaşlı nüfus
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.5: Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabacaktır

9.8. Künye (1.8)

Proje adı	Bartın Teknoloji Geliştirme Bölgesi Projesi
Proje konusu	Bartın Teknoloji Geliştirme Bölgesi
Proje özeti	Bartın Üniversitesi öncülüğünde teknopark kurulumu sağlanarak girişimcilerin yanı sıra oluşturulacak fiziki mekânlarla iş birliği ağlarına ve finansmana erişim, deneyim paylaşımı ve yatırımcı rollerinin aktifleşmesine yönelik mekanizmaların oluşturulması alanlarında faaliyetler yürütülecektir. Teknoloji geliştirme bölgesi, test ve ara ürün hazırlama birimi, fuaye ve sergi alanı, çok amaçlı eğitim salonu, AR-GE ve inovasyon ofisleri, kuluçka merkezi birimi ve kuluçka merkezi yönetim ofisi, AR-GE ve kuluçka ofisleri için ortak alan, teknoloji transfer ve bilginin ticarileştirilmesi birimi, tasarım ve prototip birimi, paydaş ofisleri, merkez yönetim birimi gibi birimlerden oluşmaktadır.
Sektör	73 - Araştırma ve geliştirme hizmetleri
Projenin amacı	Proje ile AR-GE ve yenilik ekosistemini güçlendirilmesi, teknoloji girişim potansiyelinin harekete geçirilmesi, nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi, proje kapasitesinin artırılması, fıkri mülkiyet hakları konusunda gelişme sağlanması ve bilimsel bilgiye dayalı veri analizi ile süreç takip sisteminin oluşturulması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Bartın'ın teknoloji odaklı girişim sayısı düşük düzeydedir. BAKKA tarafından hazırlanan "Bartın'da Girişimcilik Ekosisteminin Mevcut Durum Analizi ve Geliştirilmesi Raporu"nda Bartın yenilik endeksinde 79. sırada yer almıştır. Son yedi yılın ortalaması ise 59'dur. Teknopark, TTO, TEKMER, İŞGEM vb. girişim ara yüzlerine sahip olmayan Bartın'da AR-GE ve Tasarım Merkezi de bulunmamaktadır. Bu açıdan Bartın İnovasyon, Test ve Eğitim Merkezi bu alandaki nadir örneklerdendir. Günümüz ekonomik sisteminde rekabetin ana bileşenlerinden olan teknolojik girişimlere yapılan yatırımlarda ara yüzler ve altyapılar büyük önem taşımaktadır. Bartın'da üniversite ile mesleki ve teknik eğitim kurumlarında bulunan öğrenciler, girişimciler, sanayiciler ve yatırımcıların entegrasyonun sağlanacağı inovasyon ve girişimcilik ekosistemini geliştirir nitelikte bir ara yüz kuruluşu olan teknoparka ihtiyacı bulunmaktadır. Proje ile yeni girişim fikirlerinin ortaya çıkarılması, AR-GE ve inovasyon ekosisteminin güçlendirilmesi ve ildeki girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi sağlanacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	Tekno-Kent binası:578 m ² Toplam alanı 4.000 m ²
Proje yürütücüsü	Üniversite
Uygulama yeri	Bartın / Merkez
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	1.300.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	8 (sürekli)
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Bartın Üniversitesi akademisyenleri, öğrenciler, yüksek ve orta yüksek sektörlerdeki girişimciler ve/veya AR-GE, tasarım, prototipleme, test ve ara ürün hazırlama hizmeti almak isteyen firmalar ve/veya girişimciler
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 4 – NİTELİKLİ EĞİTİM SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılacaktır SÖ 2 – Beşeri Ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması Hedef 2.1: Piyasanın ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde iş gücünün bilgi, beceri ve kapasitesi yükseltilecektir Hedef 2.2: Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir

9.9. Künye (1.9)

Proje adı	Abdipaşa Temizlik Ürünleri İhtisas OSB Projesi
Proje konusu	Planlı Sanayi Alanları Oluşturulması
Proje özeti	Sosyoekonomik gelişmişlik düzeyini artırmak amacıyla yatırım çekme faaliyetlerini titizlikle yürüten Bartın ili, başta Ajansımız ve Ticaret ve Sanayi Odası olmak üzere belirli alanlarda yatırım çekmek amacıyla yatırım tanıtım faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda temizlik ürünleri imalatı alanında faaliyet gösteren yatırımcıların bulunduğu Uluslararası Temizlik ve Hijyen Sanayici İş İnsanları Derneği'nin (TEHSlAD) ilgisi ve iş birliği ile temizlik ürünleri konusunda ihtisaslaşmış bir Organize Sanayi Bölgesi için Ulus ilçesinin Abdipaşa beldesi sınırları içerisinde girişimleri olmuştur. Kırsal kesimin kalkınması için 1.500 kişiye istihdam olanağı sağlayacak olan ve dernek üyesi 30 firmanın doğrudan yatırım yapma niyetini resmi olarak ilettiği yatırım kapsamında ildeki ilk kümelenme fırsatının sağlanacağı ihtisas OSB yatırımını gerçekleştireceği gibi bölgede temizlik alanında ihtisaslaşmış tek OSB yatırımı olması özelliğini taşıyacaktır. Temizlik Ürünleri İhtisas OSB'nin yatırım teşvik sisteminde 5. Bölgede yer alan Ulus ilçesinin Abdipaşa belde sınırları içerisinde merkeze yakın bir lokasyonda yaklaşık 400 dönümlük bir alanda kurulması ve bu alanda temizlik ürünleri ve temizlik ürün makineleri ve ekipmanlarının üretiminin yapılması planlanmaktadır. Ayrıca temizlik ürünleri makineleri imalatı sektörünün geniş ihracat pazarı, istekli firmalar tarafından birbirini benzeyen zincirleme hammadde tedarik olanakları ve endüstriyel simbiyoz imkânı sunması sebebiyle örnek yatırım alanlarından biri olabileceği değerlendirilmektedir.
Sektör	20 - Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı
Projenin amacı	Proje ile yatırım teşvik sisteminde avantajlı konumdaki Bartın'ın Ulus ilçesindeki en önemli ihtiyaç olan yeni üretim alanlarının oluşturularak kırsal alanlardaki istihdam altyapısının ve ekonomik yapının güçlendirilmesi, ayrıca ülkemizde üretimine ihtiyaç duyulan temizlik ürünlerinde kümelenmenin sağlanması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Bartın'da planlı sanayi alanına olan ihtiyaç fazladır. Ancak ilin yüz ölçümünün yüzde 60'a yakın alanının orman olması ve Bartın Irmağı havzasında bulunması sebebiyle planlı sanayi alanı üretmekte zorluk çekilmektedir. Bartın'ın Ulus ilçesi Abdipaşa beldesinin mücavir alanında tespit edilen yaklaşık 400 dönümlük alanın organize sanayi bölgesi yapılmasına müsait olduğu ilgili kurumlarca belirlenmiştir. Temizlik ve hijyen malzemeleri odaklı kurulması planlanan ihtisas OSB'nin lokasyonu İstanbul ve Ankara gibi büyük pazarlara ve ulaşım ve lojistik akslarına yakınlığı sebebiyle önemli avantaj ve fırsatları barındırmaktadır. Ayrıca Ulus ilçesinin teşvik sisteminde 5. bölgede yer alması ve kurulacak OSB'nin 6. bölge teşviklerinden yararlanacak olması alanın yatırım için cazip hale gelmesini sağlamaktadır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	40 hektar
Proje yürütücüsü	Yerel yönetimler, ilgili kamu kurumları
Uygulama yeri	Bartın / Ulus (Abdipaşa Beldesi)
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	6.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	1.500 (sürekli)
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Türkiye'de hijyen ve temizlik ürünleri, temizlik ürünleri makineleri ve ekipmanlarının üretimi gerçekleştiren yatırımcılar, yerelde yatırım yeri ihtiyacı olan girişimciler, diğer yerli ve yabancı yatırımcılar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir

9.10. Künye (1.10)

Proje adı	Saya ve Ayakkabı Sanayi Sitesi
Proje konusu	Bartın Ayakkabı ve Saya İmalatı Sektörüne Yönelik Sanayi Sitesi Kurulumu
Proje özeti	Proje ile kümelenme çalışmaları yürütülen ayakkabı sanayi sektöründe Bartın ili Merkez ilçe Yenihamidiye köyü 108 ada 1 parselde ayakkabı ve saya imalatı sektörüne yönelik sanayi sitesi kurulacaktır. Kurulum için bir yapı kooperatifi kurulmuş; imar planı düzenlemeleri ve alanın tahsisi için girişimlerde bulunulmuştur.
Sektör	15 - Deri ve ilgili ürünlerin imalatı
Projenin amacı	Bartın'daki mevcut ayakkabı ve saya imalatı sektörünün kümelenme çalışmaları çerçevesinde ihtisaslaşması amacıyla Bartın ilinde ayakkabı ve saya imalatı sektörüne yönelik sanayi sitesi kurulması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Ajansın 2015 yılında sayacılık sektörünün kümelenmesine yönelik sağladığı yönlendirme ve danışmanlık desteği ile başlayan süreç sonucunda 2018 yılında Bartın Sayacılar ve Ayakkabıcılar Derneği kurulmuştur. Daha sonra paydaşlarla iş birliği içerisinde Bartın ili Merkez ilçe Yenihamidiye köyü 108 ada 1 parselde bulunan alan üzerinde KSS kurulması amacıyla Kozcağız Saya ve Ayakkabıcılar Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi kurulmuştur. 2023 yılında Ajans tarafından yayımlanan "Bartın İli Ayakkabı ve Saya İmalatı Sektörüne Yönelik Sanayi Sitesi Kurulumu Ön Fizibilite Raporu" ile yatırımın uygulanabilirliğine dair analiz çalışmaları ortaya koyulmuştur. Kozcağız beldesinde bir kültür niteliği taşıyan ayakkabıcılık ve sayacılık sektörüne dair ihtisas bir sanayi alanının kurulması, kümelenme faaliyetlerini geliştirecek, kümelenmeden sağlanan faydayı artıracak ve sosyoekonomik anlamda öncelikle belde olmak üzere il ve bölge geneline fayda sağlayacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	33 ayakkabı imalathanesi, 75.280 m² proje alanı
Proje yürütücüsü	Kooperatif
Uygulama yeri	Bartın / Merkez (Kozcağız Beldesi)
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	3.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	4.000 (sürekli)
Proje uygulama süresi	18 ay
Projenin hedef kitlesi	Başta Bartın'da faaliyet gösterenler olmak üzere yatırımcılar, imalathanelerde ve KSS idaresinde istihdam edilecek Bartın'da ikamet eden çalışma çağındaki nüfus
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 1 – YOKSULLUĞA SON SKH 4 – NİTELİKLİ EĞİTİM SKH 5 – TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir

9.11. Künye (1.11)

Proje adı	Zonguldak Kömür Jeoparkı Müzesi ve Ziyaretçi Merkezi
Proje konusu	Müze, Ziyaretçi Merkezi ile Etkinlik Alanı
Proje özeti	Zonguldak merkezde yer alan endüstriyel miras unsuru iki binanın bulunduğu alanda Zonguldak Kömür Jeoparkı'na yönelik Jeopark Müzesi ve Ziyaretçi Merkezi'nin kurulması, yaratıcı endüstrilere yönelik çok amaçlı bir etkinlik merkezi oluşturulması, yerel ve yöresel ürün satış yerleri ve sosyal alanlarla bir öğrenme alanının yapılması planlanmaktadır. Atölye binasında çok amaçlı etkinlik alanları, hediyelik eşya, yerel ve yöresel ürün satış yerleri ve kafeterya ile Zonguldak Jeopark Müdürlüğü için ofis alanları oluşturulacaktır. Ayrıca yaklaşık 10 dönüm alanın peyzajı yapılarak sosyal etkinlik alanlarıyla bir bütün olarak yeni bir cazibe merkezi oluşturulması hedeflenmektedir.
Sektör	91 - Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler
Projenin amacı	Zonguldak'ta endüstriyel miras turizminin geliştirilmesi kapsamında oluşturulan Üzülmüş Kültür Vadisi Projesinde eski Fransız lavuarı ve atölye binası yer almaktadır. Taş binanın jeopark müzesi ve ziyaretçi merkezi olacak şekilde tamamlanmasıyla doğa, kültür ve jeoloji değerlerinin yanında yerküre, iklim değişikliğiyle mücadele ve afetlerle mücadele konusunda da bilinç ve farkındalığın artırılması sağlanacaktır.
Projenin bölge için önemi	Proje; doğal, kültürel, tarihi ve jeolojik değerlere sahip Zonguldak ilinde ziyaretçilerine bu değerlerin anlatılacağı, deneyimleyerek öğrenmelerine fırsat yaratacak Jeopark Müzesi ve Ziyaretçi Merkezi kurulumunu, turizm alanında ilde ve bölgede yeni bir destinasyon yaratılmasını hedeflemektedir. Zonguldak Kömür Jeoparkı Müzesi ve Ziyaretçi Merkezi, bölgenin jeolojik mirasını ve bu mirasın bir değeri olan kömürün hikayesinin korunması, anlatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması ile beraber doğal kaynakların sürdürülebilir bir şekilde kullanımı, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve doğal afetlerle ilgili risklerin azaltılması gibi konularda da toplumun bilinçlenmesini ve farkındalığının artırılmasına önemli katkılar sağlayacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	1.000 m ² kapalı alan ve yaklaşık 10.000 m ² peyzaj düzenlemesi
Proje yürütücüsü	Yerel yönetimler
Uygulama yeri	Zonguldak / Merkez
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	1.500.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	10 (sürekli)
Proje uygulama süresi	15 ay
Projenin hedef kitlesi	Zonguldak iline ve Batı Karadeniz Bölgesine gelen yerli ve yabancı turistler, Zonguldak halkı, çocuklar, özel ilgi grupları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 4 – NİTELİKLİ EĞİTİM SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 12 – SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.5: Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir

9.12. Künye (1.12)

Proje adı	Standart Cıvata, Somun ve Bağlantı Elemanları Üretim Tesis
Proje konusu	Ana Metal Talaşlı Üretim Atölyesi Kurulumu
Proje özeti	Karabük Organize Sanayi Bölgesinde ana metal sektörüne yönelik talaşlı imalat atölyesi kurulması, demir çelik sektöründe oluşan metal talaşlarının geri dönüşümü sağlanarak cıvata, somun, çivi, vida vb. yan sanayi ürünlerinin üretilmesi için gerekli olan üretim bantlarının oluşturulması planlanmıştır.
Sektör	25 - Bağlantı malzemelerinin ve vida makinesi ürünlerinin imalatı
Projenin amacı	Karabük ilinde demir-çelik yan sanayi oluşturulmasıyla bölgenin üretim, istihdam ve ihracat potansiyelinin artmasını sağlamak ve bölgesel kalkınmaya hizmet etmek amaçlanmıştır.
Projenin bölge için önemi	Karabük ilinde ana metal sektörü öncelikli sektörler arasında olup BAKKA desteği ile projenin ön fizibilite raporu hazırlanmıştır. Yatırım bölgesi, metal cıvata, somun, saplama, perçin vb. bağlantı elemanlarının üretimine yönelik kullanılan ham maddeye ulaşım açısından Türkiye'deki en büyük yerli tedarikçinin bulunduğu il olması nedeniyle önemli avantaja sahip bir yatırım yeridir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	4.800 ton/yıl üretim kapasitesi
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Karabük / Merkez, Eskipazar
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	16.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	75 (sürekli)
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Yerli ve yabancı yatırımcılar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI SKH 12 – SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir

9.13. Künye (1.13)

Proje adı	Safranköy Agroturizm Merkezi
Proje konusu	Safran Üretimini Artırılması ve Safran İşleme Tesisi Kurulumu
Proje özeti	Proje ile, Safranbolu Belediyesi sınırları içerisinde Yukarıçiftlik Köyü Keten Mahallesinde yer alan ve ilçe turizmine önemli katkılar sunan safran bitkisinin üretim alanların artırılması, hasat sonrasında elde edilen safranın reçel, pekmez, sabun vb. mamule çevrilmesi, bu amaçla içerisinde gerekli makine ve ekipmanların yer aldığı işleme tesisi kurulması planlamaktadır.
Sektör	01 - Tarım, avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri
Projenin amacı	Proje, sürdürülebilir tarım uygulamalarıyla safran üretimini artırarak yerel ekonomiyi desteklemeyi, istihdamı artırmayı ve çeşitli sağlık ve kozmetik ürünleriyle hediyeelik eşya sektörünü geliştirmeyi amaçlamaktadır. Safran bitkisinin mevcut üretim alanını ve üretimini arttırarak safrandan elde edilen ürünlerin çeşitliliğini ve safran özelinde hediyeelik eşya üretimini arttırmak, ilçeye gelen ziyaretçilerin yoğun ilgi duyduğu safran hasadı etkinliklerini arttırmak, safran üretim alanını artırarak agroturizm ile Safranbolu'da turizm çeşitliliğini artırmak projenin genel amaçlarıdır.
Projenin bölge için önemi	Safranbolu için önemli bir turistik ve ticari değeri olan safran yüksek ekonomik değeri ve sağlık üzerindeki olumlu etkileri nedeniyle tercih edilen bir bitki olup, özellikle kozmetik, aromaterapi, gıda ve sağlık sektörlerinde kullanılmaktadır. Proje ile safran üretim alanlarının artırılması sağlanacak, hasat edilen safranın kaliteli ve hijyenik bir şekilde işlenmesi için modern tesis kurulacak, safran içerikli ürün çeşitliliği sağlanacak, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları ile safranın faydaları ve ürünlerin üretim süreçleri hakkında toplum bilinci arttırılacak, ürünlerin yerel ve ulusal pazarlarda tanıtımı için etkili pazarlama stratejileri uygulanacaktır. Tüm bu faaliyetleri yürütmek ve projenin yerel ekonomiye katkısını artırmak için yerel iş gücü istihdam edilecektir. Bununla beraber safran üretim alanlarının artırılması ile agroturizm faaliyetleri gelişecek ve Safranbolu'da ağırlıklı olarak yapılan kültür turizmine ek olarak turizm çeşitliliğine katkı sağlanacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	450.000 m ²
Proje yürütücüsü	Yerel yönetimler, Kooperatif
Uygulama yeri	Karabük / Safranbolu
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	2.200.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	10 (sürekli)
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Karabük iline gelen yerli ve yabancı turistler, Safranbolu halkı, safran yetiştiricileri ve hediyeelik eşya üreticileri
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir. Hedef 1.5: Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir. SÖ 2 – Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması Hedef 2.1: Piyasanın ihtiyaç beklentilerini karşılayacak şekilde iş gücünün bilgi, beceri ve kapasitesi yükseltilecektir.

9.14. Künye (1.14)

Proje adı	Ahşap Kaplama Paneli ve Ağaç Esaslı Panel İmalatı (CLT (Cross Laminated Timber) İmalatı)
Proje konusu	CLT (Cross Laminated Timber) İmalatı
Proje özeti	Batı Karadeniz Bölgesi, geniş orman alanları ve orman ürünleri sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin yoğunluğu ile önemli tedarikçilere ev sahipliği yapmaktadır. Bölgede, orman ürünleri sektörü genellikle düşük teknoloji, sermaye ve emek yoğun işletmelerin hakimiyetindedir. Bu işletmelerin çoğunluğu tomruk, kereste ve parke üretimi yapmaktadır. Bölgede 114 işletme orman ürünleri imalatı yapmakta olup toplamda 1.260 kişiye istihdam sağlamaktadır. Zonguldak'ta ise Çaycuma, Devrek ve Gökçebey ilçeleri bu alanda öne çıkmaktadır. Zonguldak ilindeki orman ürünleri sektörünün payı %6,7 olup bu sektörde 550 kişi istihdam edilmektedir. TR81 Bölgesi, orman ürünleri üretimi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bölgenin zengin orman kaynakları, stratejik konumu ve mevcut sektörel altyapısı bu alanda yatırımları cazip kılmaktadır. Bu tür yatırımlar, sürdürülebilir ormancılığı teşvik ederek, bölgede bir değer zinciri oluşturarak ve istihdamı artırarak bölgesel kalkınmaya önemli katkılar sağlayacaktır. Böyle bir yatırım, bölgedeki ormanların daha verimli kullanılmasına olanak tanıyacak ve aynı zamanda yüksek katma değerli ürünlerin üretimini destekleyecektir. Bu sayede bölge ekonomisi güçlenecek, yerel halkın yaşam standardı yükselecektir. Ayrıca, bölgeye yeni teknolojiler ve üretim yöntemleri getirilerek, bölgenin inovasyon kapasitesi artırılabilecektir. Yenilikçi ahşap teknolojilerinin üretimi ve kullanımının teşvik edilmesi, Zonguldak vadi bölgesindeki (Çaycuma, Devrek ve Gökçebey) banyo mobilyaları üretiminde öne çıkan yerel sanayi ile de ekosisteme katkı sağlayacaktır. Vadi bölgesindeki orman ürünleri ve mobilya üretim altyapısı, CLT gibi ahşap ürünlerinin imalatı için gerekli olan tedarik zincirlerinin gelişimine katkı sağlayabilecektir. CLT üretimi ve kullanımı için yapılacak yatırımlar, yerel sanayinin çeşitlenmesine ve güçlenmesine olanak tanıyacaktır.
Sektör	16 – Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı
Projenin amacı	CLT, LVL ve WPC gibi yenilikçi ahşap teknolojilerinin üretimi ile bölgedeki orman ürünleri üretim kapasitesini artırmak, yerel sanayi ile entegre bir ekosistem oluşturarak ekonomiyi canlandırmak, Ayrıca, deprem bölgeleri için uygun olan bu ürünlerin inşaat sektöründe kullanımını teşvik etmek
Projenin bölge için önemi	Bölgedeki 114 orman ürünleri imalatı işletmesi toplamda 1.260 kişiye istihdam sağlamaktadır. Bu yatırımla birlikte, Zonguldak'ın Çaycuma, Devrek ve Gökçebey ilçelerinde orman ürünleri üretim kapasitesi ve ihracat potansiyeli artırılabilecektir. Ayrıca, bölgedeki yerel sanayinin gelişmesine katkı sağlanarak küçük ve orta ölçekli firmalar için yeni iş sahaları oluşturulacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	35.000 m ³ /yıl
Proje yürütücüsü	Özel Sektör
Uygulama yeri	Zonguldak / Gökçebey
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	12.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	72
Proje uygulama süresi	18 Ay
Projenin hedef kitlesi	İnşaat sektörü, mobilya sektörü, orman ürünleri imalatı yapan firmalar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI SKH 12 – SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir

9.15. Künye (1.15)

Proje adı	Çelik Çekme Boru Üretim Tesisi
Proje konusu	Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller ve Benzeri Bağlantı Parçalarının İmalatı
Proje özeti	Türkiye'deki üç entegre demir-çelik tesisinden ikisi, ERDEMİR ve KARDEMİR, Batı Karadeniz Bölgesi'nde yer almaktadır. Bölge, Türkiye'nin en büyük entegre yassı demir-çelik fabrikasına ev sahipliği yaparak, boru imalatında temel hammadde olan demir-çelik ürünlerinin üretiminde önemli bir konumda bulunmaktadır. Bölgenin yassı çelik üretim kapasitesi, Türkiye üretiminin yaklaşık %50'sini karşılamakta olup boru ve profil üretimi için bölgenin elverişli konumu ortaya koymaktadır. Ayrıca, hammaddeye olan yakınlık, lojistik maliyetlerin düşmesini sağlamaktadır. KARDEMİR ve ERDEMİR gibi büyük tesisler, bölgede demir-çelik yan sanayisinin gelişmesine de katkıda bulunmaktadır. ERDEMİR'in yassı sac üretimi, bölgede dilme ve ebatlama işlemlerinin yaygınlaşmasını sağlamış, bu da boru ve profil imalatının burada büyümesine zemin hazırlamıştır. Bu kapsamda Ereğli ilçesi, demir-çelik sanayisine yönelik firmaların yoğun olarak faaliyet gösterdiği bir bölgedir. İlçede çelik işleme ve haddeleme yapan 29 firmada yıllık yaklaşık 9 milyon ton üretim gerçekleştirilmekte ve yaklaşık 2.000 kişi istihdam edilmektedir. Dikişsiz çelik çekme borular, petrol ve doğal gaz boru hatları, su dağıtım hatları ve endüstriyel boru ağlarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Filyos'ta inşa edilen 50 milyon Sm³/gün kapasiteli Ölçüm İstasyonu ve 36 km'lik yüksek basınçlı çelik boru hattı ve vana sistemlerinden oluşan Faz-1 hattı devreye girmiş olup, 180 km'lik Faz-2 hattının inşası ise devam etmektedir. Bu bağlamda, bölgede yer alan tesislerin ihtiyaçlarını karşılayacak, gemiler ve Faz-2 ile kurulması planlanan Yüzer Üretim Tesisi için gerekli yedek parçaların tedarik edilebileceği yatırımların teşvik edilmesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK), Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş. ve ÇATES gibi önemli sanayi kuruluşlarının ihtiyaçları da göz önünde bulundurulduğunda bu alanda yatırımların yapılması, bölgedeki üretim kapasitesini artıracak ve bu sektörde dışa bağımlılığı azaltacaktır. Üretilen ürünlerin hem iç hem de dış pazarda talep görmesi, bu yatırımların önemini ortaya koymaktadır.
Sektör	24 – Ana Metal Sanayi
Projenin amacı	Boru ve profil üretimi, inşaat, enerji, otomotiv ve altyapı gibi stratejik sektörlerin temel yapı taşlarından biridir. Bu projenin temel amacı, yerli üretim kapasitesini artırarak bu sektörlerdeki dışa bağımlılığı azaltmaktır. Böylelikle, Türkiye'nin sanayi altyapısı güçlendirilerek, ulusal üretim kapasitesi artırılabilecek ve ülkemiz uluslararası piyasalarda daha rekabetçi bir konuma ulaşacaktır. Yatırımın gerçekleşmesi, ihracat potansiyelini yükseltirken, ülkenin ekonomik sürdürülebilirliğine katkı sağlayacaktır.
Projenin bölge için önemi	Türkiye'deki üç entegre demir-çelik tesisinden ikisi, ERDEMİR ve KARDEMİR, Batı Karadeniz Bölgesi'nde yer almakta olup bölgenin yassı çelik üretimi Türkiye'nin toplam üretiminin %50'sini karşılamaktadır. Ayrıca, Filyos'ta inşa edilen enerji projeleri ve Türkiye Taşkömürü Kurumu gibi büyük sanayi kuruluşlarının ihtiyaçları, çelik çekme boru üretimine yönelik bu yatırımın stratejik önemini artırmaktadır. Bölgedeki yerel üretim kapasitelerinin artması, iç talebi karşılayacak ve sanayi altyapısını güçlendirecektir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	4.500 ton/yıl
Proje yürütücüsü	Özel Sektör
Uygulama yeri	Zonguldak / Ereğli, Alaplı
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2024 fiyatlarıyla)	10.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	80
Proje uygulama süresi	12 Ay
Projenin hedef kitlesi	Entegre demir-çelik tesisleri, TPAO, TTK, ÇATES, Eren Enerji, boru ve profil üreticileri, çelik işleme ve haddeleme firmaları, inşaat malzemeleri, otomotiv parçaları ve profil ürünleri kullanan firmalar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI SKH 12 – SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir

9.16. Künye (1.16)

Proje adı	Kontrplak - Plywood İmalatı Üretim Tesisi
Proje konusu	Karabük Kontrplak - Plywood İmalatı
Proje özeti	4.000 m² kapalı alan ve 40.000 m² açık alanda yıllık 19.316 m³ Kontrplak – Plywood imalatı yapılması plânlanmaktadır.
Sektör	16-Ağaç İşleri
Projenin amacı	Karabük Kontrplak - Plywood İmalatı
Projenin bölge için önemi	Türkiye yüz ölçümünün yüzde 29,8'i ormanlık alanlardan oluşmaktadır. Ülke genelinde yüz ölçümüne oranla ormanlık alana sahip iller sıralamasında Karabük yüzde 73,9 ile ilk sırada, Bartın yüzde 58,4 ile yedinci sırada ve Zonguldak yüzde 58,2 ile sekizinci sırada yer almaktadır. Bölgesi'nin ihracat verilerinin sektörel dağılımına bakıldığında en büyük oranı çelik ihracatının oluşturduğu görülmektedir. Baskın olan bu sektör haricinde sektörel çeşitliliğin sağlanması, orman potansiyelinin değerlendirilmesi ve katma değerli üretimin artırılması bakımından mobilya ve orman ürünleri sektörünün de bölge ekonomisi içindeki payının artırılması önem arz etmektedir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	4.000 m² kapalı alan ve 40.000 m² açık alanda yıllık 19.316 m³
Proje yürütücüsü	Özel Sektör
Uygulama yeri	Karabük / Yenice, Eskipazar
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	3.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	150 Kişi
Proje uygulama süresi	12 ay
Projenin hedef kitlesi	Playwood sektöründe üretim yapan firmalar, TR81 Bölgesi, Türkiye ve yurt dışı pazarları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 1 – YOKSULLUĞA SON SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir.

9.17. Künye (1.17)

Proje adı	Mobilya Atıklarından Palet İmalatı
Proje konusu	Palet İmalatı
Proje özeti	2.000 m ² kapalı alan ve 10.000 m ² açık alanda yıllık 204.000 Adet Sıkıştırılmış ahşap palet İmalatı yapılması plânlanmaktadır.
Sektör	16-Ağaç İşleri
Projenin amacı	Sıkıştırılmış Ahşap Palet İmalatı
Projenin bölge için önemi	Türkiye yüz ölçümünün yüzde 29,8'i ormanlık alanlardan oluşmaktadır. Ülke genelinde yüz ölçümüne oranla ormanlık alana sahip iller sıralamasında Karabük yüzde 73,9 ile ilk sırada, Bartın yüzde 58,4 ile yedinci sırada ve Zonguldak yüzde 58,2 ile sekizinci sırada yer almaktadır. Bölgesi'nin ihracat verilerinin sektörel dağılımına bakıldığında en büyük oranı çelik ihracatının oluşturduğu görülmektedir. Baskın olan bu sektör haricinde sektörel çeşitliliğin sağlanması, orman potansiyelinin değerlendirilmesi ve katma değerli üretimin artırılması bakımından mobilya ve orman ürünleri sektörünün de bölge ekonomisi içindeki payının artırılması önem arz etmektedir.
Yatırımın/tesisnin ölçeği (Kapasite)	2.000 m ² kapalı alan ve 10.000 m ² açık alanda yıllık 204.000 adet üretim
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Karabük / Yenice, Eskipazar
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	1.300.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	17 Kişi
Proje uygulama süresi	6 ay
Projenin hedef kitlesi	TR81 Bölgesi, Türkiye ve yurt dışı pazarları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 1 – YOKSULLUĞA SON SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir.

9.18. Künye (1.18)

Proje adı	Ahşap Yat - Tekne İmalatı
Proje konusu	Ahşap Yat - Teknelerin Üretimi
Proje özeti	Ahşap yat ve tekne imalatı, özellikle nitelikli iş gücü gerektiren bir alan olup aynı zamanda, mesleki eğitim programlarının geliştirilmesiyle, yerli iş gücünün bu alanda uzmanlaşmasına katkı sağlayacağı sektörlerdendir. Özellikle ahşap yat ve tekneler, dünya genelinde yüksek talep gören lüks ürünlerdir. Bartın'da özellikle Kurucaşile ilçesinde kümelenme potansiyeli olan bu sektörün diğer kıyı ilçelerine yayılması ile bu alandaki üretim kapasitesinin artırılması, ihracat potansiyelini genişletilerek ve ülkeye döviz girdisinin kazandırılması hedeflenmektedir.
Sektör	30 - Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı
Projenin amacı	Proje ile Bartın'ın özellikle Kurucaşile ilçesinde önemli bir üretim kültürüne ve kümelenme potansiyeline sahip olunan ahşap yat ve tekne imalatı sektöründe gelişimin sağlanması, yurt dışı pazarlarına lüks tekne ihracatın arttırılarak döviz girdisi sağlanması ve bu alandaki imalatçıların diğer ilçelere de yayılarak bölge imalat kültürüne entegre edilip üretim merkezi kurulmasına öncülük edilmesi amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Ahşap tekne ve yat yapımı geleneği, Kurucaşile'de bulunan iki balıkçı köyü olan Hisar (Tekkeönü) ve Kapısıyu'nda sürdürülmektedir. Bölge, Osmanlı Donanmasının kalyon ihtiyaçlarını karşılayan tersaneler diyarı olarak bilinir. Yetenekli ustalar tarafından inşa edilen birçok yat ve tekne 400 yıllık geleneği yansıtmaktadır. Sektörün Bartın'ın Kurucaşile ilçesinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bartın Merkez'de 1 firma sektörde faaliyet gösterirken 19 firma Kurucaşile'de faaliyet göstermektedir. Kurucaşile ilçesine bağlı Tekkeönü köyünde sektördeki 10 firmanın bir araya gelerek kurmuş oldukları S.S. Tekkeönü Piri Reis K.S.S. Yapı Kooperatifi yapım aşamasındaki bir küçük sanayi sitesi ile faaliyet göstermektedir. Bartın'da ahşap yat ve tekne imalatı, ayakkabı ve saya imalatı ile birlikte kümelenme potansiyeli olan 2 sektörden biri olması nedeniyle il ekonomisi için önemli sektörlerden biridir.
Yatırımın/tesisnin ölçeği (Kapasite)	20 Tekne/yıl
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Bartın / Merkez, Kurucaşile, Amasra
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	1.100.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	20
Proje uygulama süresi	12 ay
Projenin hedef kitlesi	Yerel yatırımcılar ve girişimciler, diğer yerli ve yabancı yatırımcılar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 2 – Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması Hedef 1.2: Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir.

9.19. Künye (1.19)

Proje adı	Zonguldak Otel Yatırımı
Proje konusu	Zonguldak 4 ve Üstü Yıldızlı Otel Yatırımı
Proje özeti	Batı Karadeniz Bölgesi, deniz, doğa ve endüstriyel miras turizmi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bunun yanı sıra Filyos Limanı ve metropollere yakınlığı ile Zonguldak ilinde Türkiye'nin Karadeniz kıyısında yer alan ve turizmde sanayiye kadar çeşitli sektörlerde faaliyetler bulunmaktadır. Bölge, zengin doğal kaynaklara sahip olup güçlü bir sanayi altyapısına sahiptir. Aynı zamanda benzersiz kültürel ve tarihi varlıklarıyla turizm anlamında öne çıkmaktadır. Geniş ormanlık alanlara ev sahipliği yaparak ekoturizm alanında önemli fırsatlar sunmaktadır. Son dönemde "Zonguldak Kömür Jeoparkı"nın Ulusal Jeopark ilan edilmesi, bölgenin jeolojik önemini ve jeoturizm potansiyelini vurgulamaktadır. Ayrıca, Zonguldak'ın "Avrupa Endüstriyel Miras Rotası – ERIH" üyeliği, bölgenin endüstriyel mirasının önemini ortaya koymaktadır. Proje ile doğal, kültürel ve tarihi alanlarıyla turizm potansiyeli taşıyan Zonguldak'ta 60 odalı ve 144 yataklı otel yapılacaktır.
Sektör	55 - Konaklama
Projenin amacı	Zonguldak'ta oluşturulacak yeni konaklama alanlarıyla turizm altyapısının güçlenmesine katkı sağlanması, yerli ve yabancı turistlere kaliteli hizmet verilerek geceleme sayılarının artırılması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Bölgedeki konaklama, ağırlıklı olarak yerli ziyaretçiler tarafından kullanılmakta olup 2022 yılı verilerine göre bölgeye gelen turistlerin %4,9'u ve geceleme yapan turistlerin %5,7'si yabancıdır. Ancak, Zonguldak turizm açısından daha fazla yerli ve yabancı turisti ağırlama potansiyeline sahiptir. Turizm altyapısının güçlendirilmesi ve daha fazla konaklama alanının oluşturulması bu potansiyelin değerlendirilmesi için gerekmektedir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	60 oda / 144 yatak
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Zonguldak / Merkez, Kozlu, Çaycuma
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	3.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	45
Proje uygulama süresi	22 Ay
Projenin hedef kitlesi	Yerli ve yabancı turistler, seyahat acenteleri
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.5: Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir

9.20. Künye (1.20)

Proje adı	Mermer Atıkları Mikronize Öğütme Tesisi
Proje konusu	Mikronize Öğütülmüş Mermer
Proje özeti	Doğal taşların geniş kullanım alanları arasında inşaat, plastik, kimya ve gıda sektörleri yer almaktadır. Mermer ve doğal taşlar, granül ve toz haline getirilerek özellikle PVC boru, profil, kâğıt, seramik, kauçuk gibi ürünlerde kullanılmaktadır. Mikronize mermer tozu ise, metalik olmayan mineral ürünlerin imalatında değerlendirilmektedir. Karabük'ün Eflani ve Eskipazar ilçelerindeki mermer ocaklarından elde edilen atıkların katma değerli ürünlere dönüştürülmesini amaçlayan Mermer Atıkları Mikronize Öğütme Tesisi Projesi, çevre sorunlarına çözüm getirirken yerel ekonomiye de katkı sağlayacaktır. Proje kapsamında, çeşitli sektörlerde kullanılmak üzere 320.000 ton kaplanmış kalsit (mermer tozu) üretimi, 1.500 m² kapalı ve 4.000 m² açık alana sahip bir tesiste gerçekleştirilecektir.
Sektör	23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
Projenin amacı	Projenin temel amacı, Karabük'teki mermer ocaklarından çıkan atık malzemeleri değerlendirerek bunları çeşitli sektörlerde kullanılabilir yüksek katma değerli ürünlere dönüştürmektir. Özellikle zirai amaçlı toprak düzenleyicileri, çimento, plastik ürünleri, kâğıt ve inşaat malzemeleri gibi alanlarda kullanılacak mikronize mermer tozu üretimi, bölgenin sanayi altyapısını güçlendirecek ve sektörel çeşitliliği artıracaktır. Bu yatırımla hem yerel ekonominin desteklenmesi hem de çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması hedeflenmektedir.
Projenin bölge için önemi	Eflani ve Eskipazar ilçelerindeki mermer ocaklarının atıkları, bu proje sayesinde değerlendirilecek ve bölgedeki doğal kaynaklar daha verimli kullanılacaktır. Proje, yerel sanayi yapısını çeşitlendirerek Karabük'ün sadece demir-çelik değil, aynı zamanda mermer ve doğal taş sektöründe de önemli bir merkez haline gelmesini sağlayacaktır. Mikronize mermer ürünleri, tarım, inşaat, plastik ve kâğıt sanayilerinde kullanılacak, hem yerel pazara hem de uluslararası pazarlara sunulacaktır. Böylece Karabük'ün ihracat potansiyeli genişleyecek ve ekonomik büyüme desteklenecektir. Bu yatırım, Eflani ve Eskipazar gibi kırsal bölgelerde ekonomik canlılık yaratarak yerel kalkınmayı teşvik edecek ve kalıcı istihdam sağlayacaktır. Proje, ayrıca bölgenin çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayarak atık yönetimi konusunda da örnek bir model oluşturacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	Proje, Eflani ve Eskipazar ilçelerinde 1.500 m² kapalı ve 4.000 m² açık alanda gerçekleştirilecektir. Yıllık üretim kapasitesi, farklı mikron boyutlarında toplam 320.000 ton kaplanmış kalsit (mermer tozu) üretimi olarak planlanmaktadır. (1 mikron kaplanmış kalsit: 40.000 ton/yıl, 2 mikron kaplanmış kalsit: 50.000 ton/yıl, 5 mikron kaplanmış kalsit: 110.000 ton/yıl, 10 mikron kaplanmış kalsit: 120.000 ton/yıl)
Proje yürütücüsü	Özel Sektör
Uygulama yeri	Eflani, Eskipazar
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	4.900.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	65 (Sürekli)
Proje uygulama süresi	36 ay
Projenin hedef kitlesi	TR81 Bölgesi, Türkiye ve yurt dışı pazarları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 1 – YOKSULLUĞA SON
Bölge Planı ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SÖ 1- Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir.

9.21. Künye (1.21)

Proje adı	Keltepe Kayak Merkezi 4 Yıldız ve Üzeri Otel Yatırımı
Proje konusu	4 Yıldız ve Üzeri Otel Yapımı
Proje özeti	Karabük ili Keltepe Kayak Merkezi Alanında 60 Oda/ 144 Yataklı 4 Yıldız ve Üzeri Otel Yapımı
Sektör	55 - Konaklama
Projenin amacı	4 Yıldız ve Üzeri Otel Yapımı
Projenin bölge için önemi	Karabük Keltepe Kayak Merkezi kış ve kayak turizmi açısından önemli bir merkezdir. Günübirlik kayak tesisi bölge turizmine hizmet etmektedir. Burada yapılacak olan konaklama tesisi ile merkez daha kullanışlı bir hale geleceği başta kış turizmi olmak üzere Karabük turizminin çeşitlenmesine katkı sağlaması bakımından önem arz etmektedir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	60 oda/144 yatak
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları, özel sektör
Uygulama yeri	Karabük / Merkez
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	4.400.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	45 (Sürekli)
Proje uygulama süresi	36 ay
Projenin hedef kitlesi	TR81 Bölgesi, Türkiye ve yurt dışı pazarları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 1 – YOKSULLUĞA SON SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1-Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.5: Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir.

9.22. Künye (1.22)

Proje adı	Tıbbi Aromatik Bitki Yetiştiriciliği ve İşleme Tesisi
Proje konusu	Safranbolu'da üretimi gerçekleştirilen safran, lavanta, adaçayı, defne tıbbi ve aromatik bitkilerinin distilasyon yöntemi ile uçucu yağların üretimi
Proje özeti	Karabük ili bütün ilçeleri ile mesafe bakımından oldukça birbirine yakındır. Safranbolu ilçesi de yakın ilçelerinden birisi olup Batı Karadeniz Bölgesi'nin turizm lokomotifleri olan ilçe Türkiye'nin en önemli kültür destinasyonlarından biridir. İlçede yetişen safran bitkisi ve lavanta yetiştiriciliği yanı sıra son dönemde Karabük Valiliği öncülüğünde Tarım ve Orman İl Müdürlüğü tarafından tıbbi aromatik bitki üzerine çalışmalar yoğunlaşmış bulunmaktadır. Potansiyelin değerlendirilmesi ve yatırımcılar için cazip hale gelmesi bakımından desteklenebilecek sektör olarak değerlendirilmektedir.
Sektör	20.53-Uçucu yağların imalatı
Projenin amacı	Safranbolu'da üretimi gerçekleştirilen safran, lavanta, adaçayı, defne tıbbi ve aromatik bitkilerinin distilasyon yöntemi ile uçucu yağların üretimi
Projenin bölge için önemi	Tıbbi ve aromatik bitkilerin işlenerek katma değerli ürünlere dönüştürülmesiyle ulusal ve uluslararası düzeyde rekabet avantajı sağlayarak bölgenin ve ülkemizin sürdürülebilir kalkınmasına pozitif katkı sağlanması hedeflenmektedir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	250 Ton/yıl
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları, özel sektör
Uygulama yeri	Karabük / Safranbolu
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	1.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	10 (Sürekli)
Proje uygulama süresi	36 ay
Projenin hedef kitlesi	TR81 Bölgesi, Türkiye ve yurt dışı pazarları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 1 – YOKSULLUĞA SON SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 2 – Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması Hedef 2.2: Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir Hedef 2.4: Sosyal sermaye yapıları güçlendirilecektir

9.23. Künye (1.23)

Proje adı	Karabük Lojistik Merkez
Proje konusu	Lojistik Merkezi
Proje özeti	Karabük Lojistik Merkezi Projesi, Batı Karadeniz Bölgesi'nde üretilen, ithal ve ihraç edilen ürünlerin depolanması ve kara ile demir yolu taşımacılığının optimize edilmesi amacıyla planlanmıştır. Karabük'ün stratejik konumu ve Filyos Limanı ile olan demir yolu bağlantısı, bölgedeki sanayi ve ticaret faaliyetlerinin verimliliğini artırma potansiyeli sunmaktadır. Ülkemizde demir yolu taşımacılığının %15'inin Karabük üzerinden gerçekleştiriliyor olması, projenin önemini daha da artırmaktadır. Proje kapsamında, Eskipazar OSB yanında yer alan 550.000 m ² alanda C Tipi bir Lojistik Merkezi inşa edilecektir. Bu merkez, ürünlerin depolanması, taşımacılık maliyetlerinin azaltılması ve taşımaların daha verimli yönetilmesi için kritik bir rol oynayacaktır. Ayrıca, proje kapsamında 600 kişilik kalıcı istihdam yaratılması hedeflenmektedir.
Sektör	52 - Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler
Projenin amacı	Projeyle, Karabük'ün stratejik konumunu kullanarak Batı Karadeniz Bölgesi'nin lojistik kapasitesinin artırılması, sanayi üretimi ve ticaret faaliyetlerine yönelik lojistik hizmetleri daha verimli hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Karabük, tarihi İpek Yolu güzergâhında yer almakta ve Doğu Avrupa, Karadeniz ülkeleri, Ortadoğu ve Orta Asya'ya açılan önemli bir lojistik kapı olma potansiyeline sahiptir. Proje, bölgedeki kara ve demir yolu bağlantılarının güçlendirilmesi, Filyos Limanı ile entegrasyon sağlanarak hem iç hem de dış piyasalara ulaşımın hızlandırılması ve maliyetlerin düşürülmesi hedeflenmektedir.
Projenin bölge için önemi	Karabük Lojistik Merkezi, Batı Karadeniz Bölgesi'nde sanayi ve ticaret faaliyetlerinin daha etkin ve verimli bir şekilde organize edilmesine katkı sağlayacak stratejik bir yatırımdır. Filyos Limanı'nın faaliyete geçmesiyle birlikte, deniz yolu taşımacılığı bölgedeki ticaretin önemli bir parçası haline gelecektir. Karabük Lojistik Merkezi, Filyos Limanı ile demir yolu bağlantısı sayesinde bölgedeki lojistik süreçleri destekleyecek ve limana gelen yüklerin iç piyasalara daha hızlı ve düşük maliyetle ulaşmasını sağlayacaktır. Bu proje, bölgedeki mevcut lojistik altyapıyı tamamlayarak, ticaret hacmini artıracak ve bölgesel ekonomik büyümeye katkı sunacaktır. Filyos Lojistik Merkezi ile entegrasyon içinde çalışacak olan Karabük Lojistik Merkezi, rakip değil tamamlayıcı bir rol üstlenecektir. Filyos Lojistik Merkezi, deniz yolu taşımacılığında ana kapı görevi görürken, Karabük Lojistik Merkezi kara ve demir yolu taşımacılığı için önemli bir lojistik hub (merkez) işlevi görecektir. Limana gelen büyük hacimli yükler, Karabük üzerinden iç piyasalara ve komşu bölgelere daha etkin bir şekilde ulaştırılacaktır. Bu iş birliği, hem lojistik süreçlerin hızlanmasını sağlayacak hem de maliyet avantajı yaratarak bölgeyi lojistik açıdan cazip hale getirecektir. Ayrıca, Eskipazar Organize Sanayi Bölgesi ile entegre çalışacak olan bu lojistik merkez, bölgedeki sanayi yatırımlarına ve ticari faaliyetlere büyük lojistik destek sunarak sanayileşmeyi hızlandıracaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	Proje kapsamında toplam 550.000 m ² 'lik bir alan üzerine kurulacak lojistik merkez, bölgenin tüm lojistik ihtiyaçlarını karşılayacak entegre bir yapı olarak tasarlanmıştır. Merkezde kapalı ve açık depolama alanları, konteyner sahası, gümrük sahası, tır otoparkı, akaryakıt istasyonu ve sosyal tesisler yer alacaktır. Proje tamamlandığında 600 kişilik kalıcı istihdam sağlanacaktır.
Proje yürütücüsü	İlgili Kamu Kurumları Özel Sektör
Uygulama yeri	Eskipazar
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	13.000.0000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	600 (Sürekli)
Proje uygulama süresi	48 ay
Projenin hedef kitlesi	Eskipazar OSB 'deki yatırımcılar, Filyos Limanını kullanan ihracatçılar ve ithalatçılar, lojistik sektörü temsilcileri.
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI SKH 12 – SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir

9.24. Künye (1.24)

Proje adı	Kestane İşleme ve Paketleme Tesisi
Proje konusu	Kestane Ürünleri Üretimi
Proje özeti	Bartın için hazırlanmış olan Kestane İşleme ve Paketleme Tesisi Ön Fizibilite Raporuna göre kestane ürünleri, kestane püresi, kestane kreması gibi katma değer yaratabilecek ürünlerin ticarileştirilebileceği değerlendirilmiştir. Bu kapsamda gerçekleştirilecek proje ile kestane şekeri, kestane püresi ve kakaolu kestane kreması imalatına yönelik üretim tesisi kurulması planlanmaktadır.
Sektör	10 – Gıda Ürünlerinin İmalatı
Projenin amacı	Proje ile gerçekleştirilecek yatırım kapsamında Bartın için hazırlanmış olan Kestane İşleme ve Paketleme Tesisi Ön Fizibilite Raporuna göre kestane ürünleri, kestane püresi, kestane kreması gibi katma değer yaratabilecek ürünler değerlendirilmiştir. Yatırımın ham maddesi kestanedir ve prosese ekleme ve çıkarma yapılarak birçok kestane ürünü üretmek mümkündür. Böylece kestanenin marka ve katma değeri yüksek bir ürün olarak ticarileşmesi amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Ziraat Mühendisleri Odası verilerine göre Türkiye'deki kestane üretiminin %44,3'ü Aydın ilinde olup, Aydın ilini sırasıyla İzmir ve Bartın takip etmektedir. Bununla birlikte özellikle kestane hammaddeli şekerleme üretiminde markalaşmış birçok ilde Bartın kestaneleri kullanılmasına rağmen, Bartın bu alanda yatırım almamıştır. Kestane geleneksel yöntemlerle toplanmakta, yerel pazara sunulmakta veya yurt içi pazarda satılmaktadır. Kestane ticarileşmesi ve Bartın ilinde marka değeri olan bir ürün haline dönüştürülmesi, kurulacak modern bir tesis ile mümkün kılınacaktır. Modern bir işleme ve paketleme tesisi, uluslararası kalite standartlarına uygun ürünler üreterek, bölgenin ihracat gelirlerini artıracak ve hem üretici hem de tüketici açısından önemli faydalar sağlayarak, tarım ürünleri ihracatında rekabet gücünü yükselteceği, kırsal kalkınmayı destekleyeceği ve sürdürülebilir bir tarım ekonomisinin oluşmasına katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	540 Ton/yıl kestane şekeri, 810 Ton/yıl kestane püresi, 810 Ton/yıl kakaolu kestane kreması
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Bartın / Merkez, Ulus
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	1.250.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	33
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Kestane hammaddesi kullanan ve üretim zincirine dâhil olabilecek yatırımcılar, yerel yatırımcılar ve girişimciler, diğer yerli ve yabancı yatırımcılar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 2 – Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması Hedef 1.2: Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir.

9.25. Künye (1.25)

Proje adı	Alışveriş Merkezi Yatırımı
Proje konusu	Bartın'a hem turistik hem sosyoekonomik değeri olan bir alışveriş merkezinin kazandırılması
Proje özeti	Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi ölçütlerinden birisi olan AVM'ler eğlence ile alışverişin bulunduğu, perakende alışverişin keyifli hale geldiği ve boş zaman geçirme açısından da son derece uygun yeni sosyal yaşam alanları olma niteliklerini haizdir. Bartın ili ise Türkiye'de Alışveriş Merkezi bulunmayan nadir illerdendir. 25.000 m ² 'lik bir alanda gerçekleştirilecek olan yatırım ile Bartın'da ve civar il ve ilçeler için perakende, yeme içme ve eğlence sektöründe önemli bir açığın karşılanması, turizme katkı sağlanması ve yaklaşık 400 istihdamın ile kazandırılması planlanmaktadır.
Sektör	47 – Perakende Ticaret
Projenin amacı	Türkiye'de alışveriş merkezi bulunmayan nadir illerden bir olan Bartın'a 25.000 m ² 'lik bir alanda gerçekleştirilecek olan bir AVM yatırımının yapılması ve bu sayede ilin Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi kriterlerine ulaşarak gelişmişlik düzeyinin artırılması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Bartın ili Türkiye'de alışveriş merkezi bulunmayan nadir illerdendir. Amasra ve Ulus gibi markalaşan turizm değerleri olan Bartın ili, gerek Zonguldak'ın Çaycuma ilçesi ve Filyos Yatırım Havzasına yakınlığı, gerekse her yıl yaklaşık 18.000 öğrencinin öğrenim gördüğü Bartın Üniversitesinin varlığı ile alışveriş merkezleri için yeterli hareketlilik ve ziyaretçi potansiyeline sahiptir. İlin yeterince gelişmemiş olan girişimcilik potansiyeli ve yerel esnaf temsilcilerinin kâr marjlarının düşeceği endişesi ile olumsuz görüşlerini iletmesi sebebiyle bölge planı hazırlık dönemine kadar gerçekleştirilen AVM yatırımı girişimleri başarılı olamamıştır. Bu husus ilin önde gelen komisyon gündeminde kendine yer bulmakta ancak yatırım yeri ve devlet teşviki gibi unsurlar kullanılmadığı için zaten girişimcilik ruhu yeterince gelişmemiş olan bölgede önemli bir ilerleme sağlanamamaktadır. Ayrıca ile çekilecek bütün yatırımlar, yeni bir göç hareketliliğini de beraberinde getirdiği için alışveriş merkezi ihtiyacı yeni aileler açısından sürekli ve hissedilebilir derecede artmaktadır. Bu yönüyle alışveriş merkezi yatırımının ile kazandırılması halinde diğer yatırımlar için de önemli bir eksiklik giderilmiş, nitelikli elemanlar için kent daha cazip bir hüviyete kavuşmuş ve sosyokültürel kalkınma seviyesi yükseltilmiş olacağı değerlendirilmektedir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	25.000 m ²
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Bartın / Merkez
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	30.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	400
Proje uygulama süresi	24
Projenin hedef kitlesi	Bartın ve komşu il ve ilçelerin sakinleri, Bartın'a gelen turistler
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 12 - SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 2 – Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması Hedef 1.2: Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir.

9.26. Künye (1.26)

Proje adı	Bungalov Tipi Konaklama Tesisi
Proje konusu	Bartın Kamp ve Karavan Turizmine Uygun Bungalov Tipi Konaklama Tesisi
Proje özeti	Bartın'da kamp ve karavan turizmine uygun bir bungalov tipi konaklama tesisi kurulması planlanmaktadır. Proje, bölgeye gelen ziyaretçilere kaliteli konaklama olanakları sunarak turizm çeşitliliğini artırmayı ve bu sayede bölgenin ekonomik potansiyelini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda, projenin gerçekleştirilmesiyle bölgedeki konaklama sorunlarına çözüm getirilmesi ve yeni istihdam olanakları yaratılması hedeflenmektedir.
Sektör	55 - Konaklama
Projenin amacı	Bartın bölgesinin turizm potansiyelini değerlendirerek, ziyaretçilere kamp ve karavan turizmine uygun, modern ve konforlu konaklama seçenekleri sunmak ve bölgenin ekonomik kalkınmasına katkıda bulunmak.
Projenin bölge için önemi	Bartın ili, Amasra gibi tanınırlığı yüksek ve Ulus, Kurucuşile ve merkez ilçe gibi turizm potansiyeli barındıran ayrıca kamp karavan ve doğa turizmini uygun birçok turizm destinasyon merkezine sahip olmasına rağmen konaklama tesisi sayısı yetersiz olması nedeniyle bu potansiyeli ekonomik gelire dönüştürememektedir. Sıkışan turizm sezonlarında mevcut konaklama tesisleri tam doluluk oranında hizmet vermekte olup ile gelen ziyaretçilerin konaklama yeri bulamaması veya çok düşük standartlara sahip pansiyon tipi konaklama yapması ve ziyaretçi memnuniyetinin düşmesi ile sonuçlanmaktadır. Bu husus turizm sektöründeki rekabet ortamının oluşmamasına ve bu hususun doğal bir sonucu olarak turizmin 4 mevsime yayılmasında özel sektör temsilcilerinin harekete geçirilememesine neden olmaktadır. Bölgede konaklama, ağırlıklı olarak yerli ziyaretçiler tarafından gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte 2022 yılı verilerine göre bölgeye gelen turistlerin yüzde 4,9'u, geceleme yapan turistlerin ise yüzde 5,7'si yabancıdır. Bölgede turizm açısından daha fazla yerli ve yabancı turisti ağırlama potansiyeli bulunmakta olup bu potansiyelin değerlendirilmesi amacıyla daha fazla konaklama alanına ihtiyaç bulunmaktadır ve bu husus Ajans tarafından daha önce hazırlanan bölgesel ve ulusal ölçekli planlarda ve Turizm Master Planında yer almıştır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	15 Ünite
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları, özel sektör
Uygulama yeri	Bartın / Merkez, Amasra, Kurucuşile
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	800.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	17
Proje uygulama süresi	12
Projenin hedef kitlesi	Kamp ve karavan turizmi ile ilgilenen yerli ve yabancı turistler, TR 81 Bölgesi sakinleri
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.5: Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir

9.27. Künye (1.27)

Proje adı	Modern Seracılık
Proje konusu	Zonguldak'ta Modern Seracılık Yatırımı
Proje özeti	Zonguldak ili, bölgesel kalkınmayı hızlandıracak yenilikçi tarım teknolojileri ve sürdürülebilir üretim yöntemleri açısından önemli bir potansiyele sahiptir. 2017 yılında BAKKA tarafından hazırlanan ön fizibilite raporu, Zonguldak'ta yenilikçi tarım teknolojileri ile Sera Organize Sanayi Bölgesi (OSB) yatırımının hayata geçirilebileceğini göstermiştir. Bu raporda, yetiştirilecek ürün olarak ihracata yönelik salkım domates önerilmiş ve hedef pazar olarak Rusya, Ukrayna, Moldova ve Romanya gibi ülkeler belirlenmiştir. Bu doğrultuda, Çaycuma ilçesinde 52 hektarlık bir Sera OSB alanı belirlenmiş ve 2023 yılı itibarıyla altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. OSB'de tahsis süreçleri büyük ölçüde tamamlanmıştır. Yoğun talep nedeniyle, ikinci etap çalışmalarına da başlanmıştır. Yatırım, Sera İhtisas OSB içerisinde gerçekleşecektir. Aynı üretimin birden fazla serada gerçekleştirilmesiyle birlikte, istihdam, ihracat ve üretim verilerinde de pozitif yönde bir artış beklenmektedir. Proje kapsamında yatırımın 50 dekar yatırım alanında 40 dekarlık sera içerisinde gerçekleştirilmesi ile bölgede modern teknolojik yöntemlerle sürdürülebilir tarım uygulamalarına başlanmış olacaktır.
Sektör	01 - Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri
Projenin amacı	Modern teknolojik yöntemlerle kurulacak sera ile sürdürülebilir tarım uygulamalarına geçilmesi ve bölgede sektörel çeşitliliğin sağlanarak yeni istihdam alanlarının oluşturulması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Zonguldak'ta hayata geçirilen Sera Organize Sanayi Bölgesi yatırımı, ülkemizin tarım sektöründe önemli bir dönüm noktası olarak değerlendirilebilir. Bu yatırım, hem bölgesel kalkınmayı hızlandıracak hem de ülkemizin gıda güvenliğini güçlendirecektir. Yenilikçi tarım teknolojileriyle donatılan seralarda üretilecek salkım domates, çilek gibi ihraç ürünleri, ülkemize önemli bir döviz girdisi sağlayacak ve dış ticaret açığını azaltacaktır. Ayrıca, bu yatırım sayesinde tarım sektöründe istihdam artacak, kırsal kesimden göçün önüne geçilecek ve bölge ekonomisi canlandırılacaktır. Sera OSB yatırımı, sadece ekonomik değil, aynı zamanda sosyal ve çevresel açıdan da önemli faydalar sağlayacaktır. Sürdürülebilir üretim yöntemlerinin benimsenmesiyle doğal kaynakların korunması ve çevresel etkilerin minimize edilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, sera ortamında yapılan üretim, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı daha dirençli bir tarım sistemi oluşturulmasına katkı sağlayacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	1.400 ton/yıl
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Zonguldak / Çaycuma
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı	2.800.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	16
Proje uygulama süresi	12 Ay
Projenin hedef kitlesi	Tarımsal üretim yapmakta olan/yapmak isteyen yatırımcı/girişimci ve çiftçiler
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH – AÇLIĞA SON
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.6: Tarım ve alternatif kırsal ekonomik faaliyetler geliştirilecektir

9.28. Künye (1.28)

Proje adı	Zonguldak Su Ürünleri Entegre Tesisi
Proje konusu	Zonguldak ili Kdz. Ereğli-Alaplı bölgesinde deniz alabalığı yetiştiriciliği ve işleme tesisi kurulması.
Proje özeti	2022 yılında Zonguldak'ta yaklaşık 6.000 ton deniz balığı avlanmıştır ve buna ek olarak 1.400 ton deniz salyangozu hasadı yapılmıştır. Zonguldak'ta tatlı su balığı üretimi yapan sadece bir tesis bulunmaktadır. Yaklaşık 80 km'lik sahil şeridinde sahip olmasına rağmen, Zonguldak'ta su ürünleri yetiştiriciliği ve işlenmesi alanında yeterli yatırım olmadığı görülmektedir. 2020 yılında Ajansımız tarafından hazırlanan rapora göre, bölgenin bu sektörde önemli bir potansiyele sahip olduğu ve teknik olarak uygun yatırım alanlarının bulunduğu tespit edilmiştir. Raporda, özellikle deniz alabalığı yetiştiriciliği ön plana çıkmış olup devam eden saha çalışmalarında bölgede tahmin edilen toplam üretim kapasitesinin yaklaşık 25 bin ton olabileceği belirlenmiştir. Bölgenin su ürünleri yetiştiricilik alanı olarak ilan edilmesi için gerekli girişimler sürmekte olup Trabzon Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden teknik bir ekip gelerek saha incelemesi gerçekleştirmiştir. Yapılan inceleme sonrası tespit edilen yetiştiricilik alanları ve kapasitelerine ilişkin rapor Zonguldak Tarım ve Orman İl Müdürlüğü tarafından Tarım ve Orman Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne sunulmuştur. Bahse konu rapor doğrultusunda Bakanlık tarafından yetiştiricilik alanlarının kesinleştirilmesi beklenmektedir. Planlanan yatırım kapsamında, deniz ortamında kurulacak ağ kafes sistemlerinde mevcut alabalık tesislerinden temin edilen yavru alabalıklar büyütülerek, işleme veya depolama tesislerine sevk edilmeye hazır hale getirilecektir. Bölgeden elde edilecek balıkların katma değerini artırmak amacıyla ihracata yönelik işleme tesislerinin kurulması gerekmektedir. Ancak, yakın çevrede büyük ölçekli bir işleme tesisinin bulunmaması, bu alanda önemli bir eksiklik olarak değerlendirilmektedir. Zonguldak ilinin ekonomik yapısının çeşitlendirilmesi ve sektörel farklılaşmanın sağlanması, bölge için büyük önem taşımaktadır. Bu yatırımlar, bölgesel kalkınmaya katkı sunarak ekonomik ekosistemin canlanmasına ve yeni iş imkânlarının oluşmasına da zemin hazırlayacaktır.
Sektör	03 – Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği 10 – Gıda Ürünleri İmalatı
Projenin amacı	Deniz ortamında kurulan ağ kafes sistemleri ile deniz alabalığı üretimini artırmak, işlenmiş ürünlerin ihracatını desteklemek amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Zonguldak'ta 2022 yılında 6.000 ton deniz balığı avlanmış ve 1.400 ton deniz salyangozu hasat edilmiştir. Ancak 80 km'lik kıyı şeridine rağmen bölgede yetiştiricilik yapılmamakta ve il işleme ve paketlenme alanında yeterli değildir. Bu yatırım, bölgenin su ürünleri yetiştiricilik potansiyelini ortaya çıkararak ekonomik çeşitliliğe katkı sağlayacaktır. Proje ile bölgede yeni bir sektörün gelişimi başlatılacak, hem tedarikçi ekosistem hem de üretim zincirine yönelik alternatif sektörlerin bölgeye yönelmesine altyapı oluşturulacaktır. Yeni istihdam alanı, katma değerli ürün üretimi ve doğrudan ihracat potansiyeli yönüyle bölge ekonomisine pozitif katkılar sağlaması beklenmektedir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	Yetiştiricilik: 1.000 ton/yıl, İşleme: 200 ton/yıl
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Zonguldak / Ereğli, Alaplı
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı	3.500.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	72
Proje uygulama süresi	18 Ay
Projenin hedef kitlesi	Su ürünleri yetiştiricileri, balık işleme tesisleri, ihracatçılar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 2 – AÇLIĞI SONLANDIRMAK SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Düzenli sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir Hedef 1.4: Mavi büyüme odaklı sektörel gelişim desteklenecektir

9.29. Künye (1.29)

Proje adı	Deniz Salyangozu İşleme Tesisi
Proje konusu	Su Ürünleri İşleme Tesisi Kurulumu
Proje özeti	Deniz salyangozu, özellikle uzak doğu ve Avrupa pazarlarında yüksek talep görmektedir. Deniz salyangozunun işlenip ihraç edilmesi, Türkiye'nin su ürünleri ihracatına önemli katkılar sağlayabilecek potansiyele sahiptir. Bartın'da bahsi 2.500 ton/yıl deniz salyangozu işlemeye yönelik bir tesisin ve deniz balıkçılığı sektörünün ihtiyacı olan 5000 ton/yıl soğuk hava depolama hizmeti sağlayacak tesisin kurulmasını amaçlamaktadır. Bu bağlamda, deniz salyangozu işleme tesisi yatırımı, yerel ekonomiye, istihdama ve ülke ekonomisine katkı sağlayabilecek stratejik bir öneme sahiptir. Canlı, taze et, dondurulmuş, pişmiş, konserve ve turşu gibi formlarda pazarlanabilen salyangozun başlıca pazarı ise Asya ve Avrupa ülkeleridir. Bu proje kapsamında deniz salyangozu ihracatına yönelik olarak üretim, işleme ve paketleme tesisi kurulması planlanmaktadır. Tesisin sabit yatırım tutarı 2.591.970 ABD Doları olup yatırımın geri dönüş süresi 2,52 yıldır. Yatırım kapsamında ayrıca midye işlenmesi de alternatif olarak değerlendirilmektedir.
Sektör	10 - Gıda ürünlerinin imalatı
Projenin amacı	Projenin amacı bölgede sektörel çeşitlenmenin artması sağlanarak bağımlı ekonomik yapının dezavantajlarının ortadan kaldırılmasına, su ürünleri potansiyelinin daha iyi değerlendirilmesine, mevcutta var olup ekonomiye kazandırılmayan yeni bir ürünün bölge ekonomisine değer katmasına katkı sağlamak, soğuk hava deposu hizmetleri ile avlanan balığın katma değerini arttırmak ve artan üretim, istihdam ve ihracat rakamlarıyla yerel kalkınma ivmelenmesidir.
Projenin bölge için önemi	Bartın ilinde özellikle Amasra ve Kurucaşile'de deniz salyangozu avcılığı gerçekleştirilmekte olup, bu husus geçmişten gelen bir bölge kültürü olarak öne çıkmaktadır. Avlanan salyangozlar bölgede tesis olmadığı için limandan araçlarla farklı illere sevk edilmektedir. Farklı illerdeki tesislerde işlenen ürün büyük ölçüde Avrupa ülkelerine ihraç edilmektedir. Salyangozun av satış fiyatı ve işlenmiş halinin satış fiyatı arasında büyük fark bulunmaktadır. Hem bölgedeki av miktarı(yaklaşık 2 bin ton) hem de alış fiyatı ile satış fiyatındaki arasındaki fark birlikte değerlendirildiğinde ayrıca yüksek ihracat potansiyeli göz önünde bulundurulduğunda bölgede açılacak işleme tesisinin sürdürülebilir bir karlılıkla faaliyetini gerçekleştirebileceği değerlendirilmektedir. Nakliye masrafları da büyük ölçüde bertaraf edilmiş olacaktır. Diğer taraftan bölgede sektörel çeşitlenmenin artması sağlanarak bağımlı ekonomik yapının dezavantajlarının ortadan kaldırılmasına katkı sağlanacaktır. Artan üretim, istihdam ve ihracat rakamlarıyla yerel kalkınma ivmelenecektir. Yatırıma ilave olarak soğuk hava deposu vb. tesislerin de hayata geçebileceği değerlendirilmektedir. Bu takdirde, istihdam rakamları daha da artacaktır.
Yatırımın/tesisnin ölçeği (Kapasite)	2.500 ton/yıl deniz salyangozu işleme ve 5000 ton/yıl deniz ürünlerine yönelik soğuk hava depolama hizmeti
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Bartın / Amasra, Kurucaşile
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	2.500.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	160
Proje uygulama süresi	12 ay
Projenin hedef kitlesi	Deniz balıkçılığı (avcılık) yapan kişiler, balık restoranları ve yerel marketler
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 1 - YOKSULLUĞA SON SKH 2 – AÇLIĞA SON
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.4 Mavi Büyüme Odaklı Sektörel Gelişim Desteklenecektir.

9.30. Künye (1.30)

Proje adı	Bartın Otel Yatırımı
Proje konusu	4 Yıldız ve Üzeri Otel Yatırımı
Proje özeti	TR81 Bölgesi, Zonguldak, Karabük ve Bartın illerini kapsayan bir bölge olup, sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel zenginliklerle turizm potansiyeli yüksek bir alan olarak öne çıkmaktadır. Bölgenin gelişen turizmi olanakları, artan ziyaretçi talebini karşılayacak nitelikli konaklama tesislerine olan ihtiyacı artırmaktadır. Bu kapsamda 90 Oda/170 Yatak kapasiteli 4 yıldızlı bir otel kurulumu planlanmaktadır. Söz konusu yatırım yüksek standardı ve sunacak olduğu kaliteli hizmetlerle, bölgenin ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtılmasına, ilin ve bölgenin özellikle yaz sezonunda yaşamakta olduğu konaklama sorununun çözümüne katkı sağlayacaktır.
Sektör	55 - Konaklama
Projenin amacı	Proje ile Bartın ilinde turizm çeşitliliğinin sağlanması, konaklama sorununu çözümüne ve istihdamın artırılmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Bartın ili Amasra gibi tanınırılığı yüksek ve Ulus, Kurucaşile ve merkez ilçe gibi turizm potansiyeli barındıran birçok turizm destinasyon merkezine sahip olmasına rağmen konaklama tesisi sayısı yetersiz olması nedeniyle bu potansiyeli ekonomik gelire dönüştürememektedir. Sıkışan turizm sezonlarında mevcut konaklama tesisleri tam doluluk oranında hizmet vermekte olup ile gelen ziyaretçilerin konaklama yeri bulamaması veya çok düşük standartlara sahip pansiyon tipi konaklama yapması ve ziyaretçi memnuniyetinin düşmesi ile sonuçlanmaktadır. Bu husus turizm sektöründeki rekabet ortamının oluşmamasına ve bu hususun doğal bir sonucu olarak turizmin 4 mevsime yayılmasında özel sektör temsilcilerinin harekete geçirilememesine neden olmaktadır. Bölgede konaklama, ağırlıklı olarak yerli ziyaretçiler tarafından gerçekleştirilmektedir. Bölgede turizm açısından daha fazla yerli ve yabancı turisti ağırlama potansiyeli bulunmakta olup bu potansiyelin değerlendirilmesi amacıyla daha fazla konaklama alanına ihtiyaç bulunmaktadır ve bu husus Ajans tarafından daha önce hazırlanan bölgesel ve ulusal ölçekli planlarda ve Turizm Master Planında yer almıştır.
Yatırımın/tesisnin ölçeği (Kapasite)	90 Oda / 170 Yatak
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Bartın / Merkez, Amasra
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	3.500.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	39
Proje uygulama süresi	12 ay
Projenin hedef kitlesi	Yerli ve yabancı turistler, TR81 Bölgesi sakinleri
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması

9.31. Künye (1.31)

Proje adı	Ahşap Oyuncak ve Ev Eşyası/Hediyelik Eşya Üretim Tesisi
Proje konusu	Ahşap Oyuncak ve Ev Eşyası/Hediyelik Eşya Üretimi
Proje özeti	Karabük'ün yüzde 71'i ormanlarla kaplıdır. Karabük'te orman ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmalar Yenice bölgesinde yoğunlaşmaktadır. Bölgedeki firmaların en önemli rekabet avantajları, lojistik konumlarıdır. Coğrafi olarak, bölgenin çok yoğun orman alanına sahip olması ve bölgede bulunan 9 Orman İşletme Müdürlüğü sayesinde firmalar ham maddeye kolayca erişim sağlamaktadır. Bölgedeki işletmelerin tedarik zinciri; orman işletme şeflikleri, firmalar ve çoğu bölge dışında faaliyet gösteren inşaat, mobilya, demir-çelik ve taşımacılık sektörü işletmelerinden oluşmaktadır. Zengin orman kaynaklarına sahip bir bölge olup, bölgedeki ormanların kalitesi ile gerekli olan ağaç türlerinin (çam, kayın, meşe gibi) temini bakımından zengin bir yapıya sahip olması, Türkiye'nin batı ve doğu bölgeleri arasında stratejik bir konumda bulunması nedeniyle hem hammadde temini hem de ürünlerin pazara ulaştırılması açısından avantaj sağlaması ve gelişmiş ulaşım altyapısı (kara, demir yolu ve ulaşım hatları), ürünlerin dağıtımını kolaylaştırarak düşük maliyetlerde pazara açılma avantajları değerlendirilerek Karabük ilinde 1.500 m ² kapalı alan ve 4.000 m ² açık alanda yıllık 630.000 adet ahşap oyuncak imalatı yatırımı plânlanmaktadır.
Sektör	16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı
Projenin amacı	Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisinin stratejik amaçları arasında yer alan "Bölgelerin rekabet edebilirliklerinin artırılması" amacına uygun olarak ve Batı Karadeniz Bölge Planı (2024-2028) vizyonu "Sürdürülebilir kalkınmayı esas alan, yenilikçi yaklaşımlarla üreterek gelişen ve yaşam kalitesini yükseltmiş bir Batı Karadeniz" hedefi doğrultusunda katma değerli ürün üretilmesi, sektörel çeşitliliğin artırılması amaçlanmaktadır. Bu vizyon ve hedeflere hizmet edecek şekilde değerlendirildiğinde Karabük ilinde ahşap oyuncak ve ev eşyası/hediyelik eşya üretim potansiyeli kültürel ve turistik değer açısından önemli bir konumdadır. Zengin hammadde kaynakları, ulaşım avantajları, eğitimli iş gücü ve artan pazar talebi, bu sektörü geliştirmek için elverişli bir ortam sunmaktadır. Ayrıca, sürdürülebilir üretim anlayışı ve yenilikçi tasarımların, Karabük'ün bu alandaki rekabet gücünü artırabileceği değerlendirilmektedir. Bu potansiyelin gerçekleştirilmesi ile yerel ekonomiye ve istihdama katkı sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca bölgenin kültürel ve sanatsal değerlerini de yaygınlaştırmak, Karabük'te, çocuklar için güvenli, kaliteli, eğitici ve eğlendirici oyuncaklar üreterek piyasaya sunmak, aynı zamanda tasarım aşamasından son ürüne kadar yüksek kalite standartlarına uygun ürünler üretmek projenin diğer amaçları arasındadır.
Projenin bölge için önemi	Ahşap oyuncaklar ve ev eşyalarına yönelik artan ilgi, hem iç piyasada hem de uluslararası düzeyde talebi artırmaktadır. Özellikle doğal ve çevre dostu ürünlere olan eğilim, bu alandaki üretimi desteklemektedir. Turizm bölgesi olan yerlerde hediyelik eşya talebinin yüksek olması, ahşap ürünler için bir pazar oluşturmaktadır. Bununla birlikte; bölgedeki sektörel çeşitliliğin sağlanması, orman potansiyelinin değerlendirilmesi ve katma değerli üretimin artırılması bakımından orman ürünleri sektörünün de bölge ekonomisi içindeki payının artırılması önem arz etmektedir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	630.000 Adet/yıl
Proje yürütücüsü	Özel Sektör
Uygulama yeri	Karabük / Yenice, Eskipazar, Safranbolu
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	1.700.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	45 (Sürekli)
Proje uygulama süresi	12 ay
Projenin hedef kitlesi	TR81 Bölgesi, Türkiye ve yurt dışı pazarları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 1 – YOKSULLUĞA SON SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabacaktır.

9.32. Künye (1.32)

Proje adı	İş Sağlığı ve Güvenliği Ayakkabısı Üretim Tesisi
Proje konusu	İş Sağlığı ve Güvenliği Ayakkabısı Üretimi
Proje özeti	Proje ile bölgenin geçmişe dayanan sayacılık kültürü göz önünde bulundurulduğunda bölgesel anlamda ciddi kümelenme ve markalaşma potansiyeli bulunan ayakkabıcılık sektöründe ve bu hususun tamamlayıcı unsurları olan ayakkabı bağı, taban plastiği, günlük ayakkabıcılık vb. diğer yatırımların da bölgeye çekilmesi açısından iş sağlığı ve güvenliği ayakkabısı üretim tesisi kurulması planlanmaktadır.
Sektör	15 – Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı
Projenin amacı	Bartın'da gelenekselleşen ayakkabı ve saya üretimi, kendi markasını üretebilecek, komple ayakkabı yatırımı için başka sektörleri de içinde barındırabilecek ve emek yoğun sektör olduğu için yüksek istihdam üretebilecek sektör kollarındandır. Bu anlamda ilde özellikle iş sağlığı güvenliği konusunda kendi markasına sahip firmalar olduğu gibi uluslararası firmalara çalışan sektör temsilcileri de mevcuttur. Ürünün konusu itibarıyla özellikle ağır sanayi tesisleri için bir zorunluluk olması sebebiyle hem iç hem de dış pazarda alıcısı bulunduğundan satış ve pazarlama sorununun bulunmadığı değerlendirilmektedir. Proje ildeki ayakkabı ve sayacılık sektöründe kümelenme alanının oluşması ve istihdam unsurları açısından Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksinde yer alan önemli kriterleri bir araya getirmektedir.
Projenin bölge için önemi	Bartın ili yoğun orman alanları ve engebeli coğrafi yapısı nedeniyle özellikle imalat sanayinde kümelenmiş sanayi alanı üretmek konusunda sorunları olan bir ildir. Bu sorunu çözmek için başta Ajans olmak üzere ildeki kamu kurum ve kuruluşları çeşitli çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmaların bir sonucu olarak Ajans tarafından üretilen Ayakkabı ve Sayacılık Sanayi Sitesi raporuna göre Bartın'da ayakkabı ve sayacıların kümelenebileceği bir sanayi alanı üretilmiş, ilgili alanın altyapı çalışmaları başlatılmıştır. Bölgenin geçmişe dayanan sayacılık kültürü göz önünde bulundurulduğunda bölgesel anlamda ciddi kümelenme ve markalaşma potansiyeli bulunmakta ve bu hususun ayakkabı bağı, taban plastiği, günlük ayakkabıcılık vb. diğer yatırımların da bölgeye çekilmesi açısından öncelik seviyesini ve önemini artırmaktadır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	300 Bin çift/yıl
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Bartın / Merkez
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	3.500.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	98
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Filyos Vadisi Projesi kapsamında üretim zincirine dâhil olabilecek yatırımcılar, yerel yatırımcılar ve girişimciler, diğer yerli ve yabancı yatırımcılar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 2 – Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması

9.33. Künye (1.33)

Proje adı	Defne İşleme Tesisi
Proje konusu	Zonguldak İlinde Defne İşleme Tesisi Kurulması
Proje özeti	Proje ile TR81 Bölgesinde defnenin yöresel ürün olarak değerlendirilerek özgün ve katma değerli hale getirilmesi amacıyla Defne İşleme Tesisi kurulması hedeflenmektedir. Orman Genel Müdürlüğü'nün 2022-2026 Defne Eylem Planı verilerine göre, Zonguldak ili, defne üretimi ve envanter alanı açısından Türkiye'de lider konumda yer almaktadır. Zonguldak, 138.318 ton ile Türkiye genelinde en yüksek defne envanter miktarına sahip olup 47.785 hektar ile de defne üretim alanı açısından en geniş alana sahiptir. Defne, Zonguldak'ta en yüksek gelir getiren odun dışı orman ürünü olarak öne çıkmaktadır. Defneyi, kestane, kızılçık, ıhlamur ve fıstık çamı gibi diğer ürünler takip etmektedir. Sahil kesiminde doğuda Kurucasıle ilçesinden başlayıp batıda Akçakoca ilçesi sınırına kadar, iç kısımda ise Kumluca ve Kozcağız'a kadar yayılmaktadır. Zonguldak ilinde ise özellikle Alaplı ve Kilimli ilçelerinde yoğun olarak bulunmaktadır. Bölgede hâlihazırda 65 orman köyünde yaklaşık 1.500 hane, yılda yaklaşık 20 bin ton defne toplamaktadır. Defneyapraklarının toplanması, kırsal nüfus için önemli bir geçim kaynağı olup bu yaprakların kurutulması ve paketlenmesi için ilde çeşitli tesisler faaliyet göstermektedir. Ayrıca, tarım kooperatiflerinin bu alanda yatırım fikirleri ve girişimleri bulunmaktadır. Ayrıca, Zonguldak ili, orman örtüsü açısından zengin olup bu ormanlarda bol miktarda ıhlamur bitkisi bulunmaktadır. ıhlamur, Zonguldak'ta ekonomik değeri yüksek olan tıbbi ve aromatik bitkiler arasında öne çıkmaktadır. Zonguldak ili, sahip olduğu zengin orman varlıklarıyla, Tavşan Memesi gibi tıbbi ve aromatik bitkiler için uygun bir ekosisteme sahiptir. Üretilen türev ürünlerin çeşitliliği ve hem iç hem de dış pazarda talep görmesi, defne bitkisini değerli kılmaktadır. Defne işleme tesisinde defneyaprağı ile birlikte defne esansı, defne sabunu, defne yağı, defne aroması, defne yağı bazlı masaj yağları, defne kolonyası, defne tohumlarının yanı sıra ıhlamur ve türev ürünleri, orman sarmaşığı ve türev ürünleri ile tavşanmemesi ve türev ürünlerinin de üretilmesi planlanmaktadır. Zonguldak'ın defne üretimindeki potansiyelinin, bölgesel ve kırsal kalkınmayı destekleme potansiyeli taşıdığı değerlendirilmektedir. Defneyaprağı ve meyvelerinin yanı sıra, defneden elde edilen uçucu ve sabit yağlar ile defne yağı, sabun, kozmetik ürünler, esanslar ve kolonya gibi kozmetik, gıda ve ilaç sektörlerine yönelik yüksek katma değerli ürünler üretilenmektedir. Defne işleme tesislerinde sadece defne yaprağı değil, aynı zamanda meyveler, sebzeler, baharatlar, odun dışı orman ürünleri ve bazı tıbbi ve aromatik bitkiler de kurutma yöntemiyle üretilenmektedir. Defne işleme tesisinde sadece defne yaprağı değil, aynı zamanda kurutma yöntemi ile orman sarmaşığı yaprağı, ıhlamur tohumu, kurutulmuş ıhlamur yaprakları, tavşan memesi yaprağı, meyveler, sebzeler, baharatlar, odun dışı orman ürünleri ve bazı tıbbi ve aromatik bitkiler de üretilenmektedir.
Sektör	02 – Ormancılık
Projenin amacı	Batı Karadeniz orman varlığı ile öne çıkan bir bölge olup defne envanteri miktar ve alan bakımından Türkiye'de ilk sıradadır. Defne işleme tesisinin kurulmasıyla Zonguldak'ın mevcut defne üretim kapasitesinin daha verimli ve katma değerli bir şekilde değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Tesis sayesinde defne yağları, kozmetik ürünler ve gıda sektörü için ürünler üretilerek olup, bölge ekonomisine katkı sağlanacaktır.
Projenin bölge için önemi	TR81 Bölgesi defne üretimi açısından Türkiye'de lider bir konumdadır. Bu proje, defne üretim potansiyelini ekonomik katma değere dönüştürerek bölgesel kalkınmaya ve istihdama katkıda bulunacaktır. Ayrıca, tarım kooperatiflerinin bu alanda yapacağı yatırımlar da kırsal kalkınmayı destekleyecektir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	20 ton/gün kurutulmuş yaprak & 500 kg/yıl yağ
Proje yürütücüsü	Özel Sektör
Uygulama yeri	Zonguldak / Gökçebey, Alaplı, Ereğli
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	3.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	50
Proje uygulama süresi	18 Ay
Projenin hedef kitlesi	Defne üreticileri, tarım kooperatifleri, kozmetik ve gıda sanayi sektörü
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 12 – SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılacaktır Hedef 1.6: Tarım ve alternatif kırsal ekonomik faaliyetler geliştirilecektir

9.34. Künye (1.34)

Proje adı	Manda ve Ürünleri Entegre Üretim Tesisi
Proje konusu	500 Baş Manda Yetiştiriciliği, Yoğurt, Kaymak, Peynir ve Tereyağı Üretimi
Proje özeti	Bartın ilinde manda yetiştiriciliği hem bölgenin coğrafi ve iklim koşulları hem de geçmişe dayanan bir kültür olarak öne çıkmaktadır. Manda sütü, yoğurt, kaymak ve tereyağı gibi ikincil ürünlere olan talep, hem bölgesel hem de ulusal düzeyde oldukça yüksektir. Proje kapsamında 500 baş kapasiteli, içeriğinde manda besiciliğinin yanı sıra yoğurt, kaymak, peynir ve tereyağı imalatının da gerçekleştirileceği entegre bir üretim tesisi kurulması planlanmaktadır.
Sektör	10 – Gıda Ürünlerinin İmalatı
Projenin amacı	Projeyle Bartın'da geleneksel olarak yapılan manda yetiştiriciliği modern ve entegre bir yapıya kavuşturularak 500 baş manda yetiştiriciliği ve süt üretimi hedeflenmektedir. Manda sütü, yoğurt, kaymak, peynir ve tereyağı gibi nihai ürünlere dönüştürülerek tüketiciye sunulacak, bölge ekonomisine katma değer sağlanacaktır. Bölgenin iklim ve coğrafyasının manda yetiştiriciliği için uygun olması, Bartın ile birlikte Zonguldak'ın Çaycuma ilçesi bir arada değerlendirildiğinde önemli manda sayısına ulaşılması ve sütün kalitesi nedeniyle sektör markalaşmaya ve ülke pazarından pay almaya çok uygundur. Bütün bu özellikleriyle hem il hem de bölge için manda yetiştiriciliğinin daha yüksek katma değere ve ekonomik genişlemeye katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.
Projenin bölge için önemi	Bartın'da manda yetiştiriciliği, kırsal kesimde önemli bir geçim kaynağıdır. Manda sütü ve süt ürünleri, yerel pazarlarda satılmakta ve bölgenin gastronomi turizmine katkıda bulunmaktadır. Özellikle manda kaymağı ve manda yoğurdu, bölgeye özgü lezzetler olarak öne çıkmakta ve ziyaretçiler için turistik ürün potansiyeli taşımaktadır. Coğrafi koşullar ve geleneksel üretim yöntemleri, manda yetiştiriciliğinin devamlılığını desteklemekte, ancak modern yöntemler ve devlet destekleriyle bu alan daha da geliştirilebilir olarak görülmektedir. Bartın ili son yıllardaki devlet destekleriyle manda adet sayısını artırmakta olup 2013 yılında 1.500 olan manda sayısı 2022 yılında 4.600 adede ulaşmıştır. Mandadan üretilebilecek diğer yerel ürünlerin pazarlanması ve markalaşması da manda yetiştiriciliğinin sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır. Proje kapsamında manda yetiştiriciliğinin profesyonel üretim yöntemleri kullanılarak ve aynı zamanda manda sütünün işleme verimliliği artırılıp peynir, yoğurt, tereyağı ve kaymak gibi nihai tüketim ürünlerine çevrilmesi planlanmaktadır. Böylece bölgeye 16 kişiye istihdam sağlayabilecek büyük ölçekli entegre bir manda ürünleri sektörüne yönelik işletme çekilebilecek, manda yetiştiriciliğinin cazibesinin artırılmasının yanı sıra ilin, bölgenin ve ülkenin ekonomisine katkı sağlanması desteklenecektir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	500 Adet manda yetiştiriciliği 730 Ton/ yıl süt işleme 20 Ton/yıl peynir 80 Ton/yıl yoğurt 3 Ton/yıl tereyağı 3 Ton/yıl kaymak
Proje yürütücüsü	Özel sektör temsilcileri, birlikler, kooperatifler
Uygulama yeri	Bartın / Merkez, Ulus
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	4.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	16
Proje uygulama süresi	12 ay
Projenin hedef kitlesi	Yerel yatırımcılar, birlikler, kooperatifler ve girişimciler, diğer yerli ve yabancı yatırımcılar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 12 – SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılacaktır Hedef 1.6: Tarım ve alternatif kırsal ekonomik faaliyetler geliştirilecektir

9.35. Künye (1.35)

Proje adı	Sıcak Daldırma Galvaniz Tesisi Kurulumu
Proje konusu	Sıcak Daldırma Galvaniz Tesisi
Proje özeti	Proje kapsamında demir çelik ürünlerinin dayanıklılığını artırmak ve uluslararası ticaret sınıflarında tanımlanan parametrelere uygun hale getirmek amacıyla kullanılan yeni nesil galvanizleme tesisinin kurulması hedeflenmektedir. Galvaniz sıcak daldırma işlemi özellikle açık havada kullanılacak olan malzemelerin kaplanması için kullanılan basit ancak etkili bir yöntemdir. Daldırma havuzlarının büyüklüğü ve derinliği kaplama yapılan malzemelerin çeşitliliğini artırmaktadır. Projede belirlenen yatırım ile 15.000 m ² kapalı alanda yıllık 50.000 ton/yıl sıcak daldırma galvaniz üretim tesisi kurulması planlanmaktadır.
Sektör	25-Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)
Projenin amacı	Proje kapsamında demir çelik ürünlerinde sıcak daldırma galvaniz üretimi yapılması, bu sayede ürünün dayanıklılığı başta olmak üzere niteliğinin artırılması amaçlanmaktadır. Galvanizleme, çelik ürünlerinin erimiş çinko içine daldırmak suretiyle korozyona dirençli hale getirilmesinde etkili bir kaplama yöntemidir. Hammaddeye ulaşım açısından Karabük, ilde çinko üreten büyük ölçekli bir işletmenin mevcudiyeti nedeniyle ekonomik olarak avantajlı konumdadır. Yapılması planlanan yatırım sayesinde Karabük'teki demir-çelik sektörünün, galvanizleme gibi işlemlerle ürünlerinin kalitesini ve rekabet gücünü artırarak hem iç hem de dış piyasalarda güçlü bir konum elde etmesi amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Karabük, Türkiye'nin demir-çelik üretiminde önemli bir merkezdir ve bu sektörde galvanizlemenin önemi büyüktür. Galvanizleme, çeliğin dayanıklılığını artıran ve korozyona karşı koruyan bir işlem olmanın yanı sıra endüstriyel uygulamalarda geniş bir kullanım alanına sahiptir. Galvanizlenen malzemeler korozyon ve paslanmaya karşı uzun vadeli koruma sağlayarak özellikle dış mekânlarda kullanılan yapı ve inşaat malzemeleri için büyük bir avantaj sunmaktadır. Ayrıca altyapı projeleri için gerekli dayanıklı çelik ihtiyacı için tercih sebebidir. Karabük'te KARDEMİR'in ürettiği çelik ürünlerinin değerlendirilmesi için bir galvanizleme hattı kurulması iyi bir yatırım fırsatı olabileceği değerlendirilmektedir. Böylece uluslararası pazarda çeliğin nitelik kıyaslaması ve standartları kapsamında talep edilen gereksinimler karşılanabilecek ve Karabük için en temel sektör olan demir çelik sektörünün çok daha nitelikli ürünlerle uluslararası piyasadaki rekabet gücü artacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	50.000 ton/yıl
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Karabük / Eskipazar, Merkez
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	6.500.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	70 (Kalıcı)
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	TR81 Bölgesi, Türkiye, yerli ve yabancı firmalar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI SKH 12 – SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Düzenli sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir

9.36. Künye (1.36)

Proje adı	OSB, MDF ve Sunta Üretim Tesisi
Proje konusu	OSB, MDF ve Sunta İmalatı
Proje özeti	Karabük ilinde ormanlık alanlar, genellikle karaçam, kayın, meşe ve gürgen gibi çeşitlilik gösteren ağaç türlerine ev sahipliği yapmaktadır. Bu zengin orman kaynakları, biyolojik çeşitliliği korumanın yanı sıra, ekosistem dengesi ve yerel ekonomi açısından da önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye, orman ürünleri sektöründe hızla büyüyen bir pazar olup, MDF, sunta ve OSB üretiminde önemli bir yer kazanmıştır. Ülkemizde ve dünyada geniş bir kullanım alanına sahip MDF (Medium Density Fiberboard), mobilya yapımında, iç mekân tasarımında, kapı ve dekoratif panellerde; sunta genellikle daha ekonomik olması sebebiyle mobilya ve yer döşemeleri gibi çeşitli uygulamalarda; OSB (Oriented Strand Board) inşaat sektörü başta olmak üzere birçok alanda yapı malzemesi olarak kullanılmaktadır. 2023 verilerine göre, dünya genelinde OSB pazarının değeri yaklaşık 40-50 milyar Amerikan Doları arasında değişmektedir. OSB pazarının önümüzdeki yıllarda yıllık bileşik büyüme oranı (CAGR) yaklaşık %6-8 civarında beklenmektedir. 2023 itibarıyla MDF pazarının değeri yaklaşık 30-35 milyar USD olarak tahmin edilmektedir. MDF pazarında yıllık bileşik büyüme oranının %8-10 arasında olacağı öngörülmektedir. Sunta pazarının dünya genelindeki büyüklüğü yaklaşık 20-25 milyar USD dolaylarında olup sunta pazarındaki büyümenin önümüzdeki yıllarda %5-7 arasında olacağı beklenmektedir. Dünya genelinde; Amerika, Almanya, Çin, Kanada ve Avustralya bu pazara sahip ülkelerdir. Türkiye, özellikle iç pazardaki talebi destekleyerek, daima büyüyen bir sektör olarak kendini göstermektedir. Türkiye'de birçok organize sanayi bölgesinde OSB, sunta ve MDF üreten çeşitli tesis bulunmaktadır. Öne çıkan bölgeler arasında, Karabük, Bursa, İzmir, Sakarya ve Kayseri gibi iller bulunmaktadır. Yüzde 71'i ormanlarla kaplı olan Karabük ili, Türkiye'nin orman ürünleri sanayisi için önemli bir merkez haline gelmiştir. Karabük, zengin orman kaynaklarına sahip bir bölge olup, bölgedeki ormanların kalitesi ile, OSB, MDF ve sunta için gerekli olan ağaç türlerinin (çam, kayın, meşe gibi) temini bakımından zengin bir yapıya sahip olması, Türkiye'nin batı ve doğu bölgeleri arasında stratejik bir konumda bulunması nedeniyle hem hammadde temini hem de ürünlerin pazara ulaştırılması açısından avantaj sağlaması, gelişmiş ulaşım altyapısı (kara, demir yolu ve ulaşım hatları) ve ürünlerin dağıtımını kolaylaştırarak düşük maliyetlerde pazara açılma avantajları değerlendirilerek Karabük ilinde 8.000 m² kapalı alanda yıllık 25.000 m³/yıl OSB, MDF ve Sunta İmalatı imalatı yapılması plânlanmaktadır.
Sektör	16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı
Projenin amacı	Zengin orman kaynakları, gelişmiş sanayi altyapısı, ulaşım kolaylıkları ve nitelikli iş gücüne sahip olan bölgede; orman ürünleri endüstrisinin büyümesine, katma değerli ürünlerin üretilmesi ile istihdamın güçlenmesi, ihracat potansiyelinin artırılması, bölge ve ülke ekonomisine önemli katkılar sağlanması amaçlanmaktadır.

Projenin bölge için önemi	MDF ve sunta gibi ahşap bazı ürünler, ham maddelerin işlenerek yüksek katma değerli ürünlere dönüştürüldüğü sanayi dallarından biridir. Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisinin stratejik amaçları arasında yer alan “Bölgelerin rekabet edebilirliklerinin artırılması” amacına uygun olarak ve Batı Karadeniz Bölge Planı (2024-2028) vizyonu “Sürdürülebilir kalkınmayı esas alan, yenilikçi yaklaşımlarla üreterek gelişen ve yaşam kalitesini yükseltmiş bir Batı Karadeniz” doğrultusunda Karabük ekonomisine doğrudan katkıda bulunulması hedeflenmektedir. Projeye konu tesiste üretilen ürünler, Türkiye genelinde ve yurt dışı pazarlara satılarak Karabük’ün ticaret hacmini artıracaktır. Bölgedeki küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ’ler) için de dolaylı olarak tedarikçi veya iş ortağı olma fırsatı yaratarak MDF ve sunta üretimi gibi sanayi dalları, Karabük’ün ekonomik yapısını çeşitlendirerek şehrin sadece tek bir sektöre bağlı kalmasını engelleyecektir. Şehirde daha sürdürülebilir bir ekonomik büyüme yaratarak MDF ve sunta geniş ölçekli sanayi kuruluşları olarak birçok kişiye doğrudan istihdam olanağı sağlayacaktır. Bu durum, yerel hammadde kaynaklarının değerlendirilmesini sağlarken Karabük ekonomisine de Karabük ekonomisine de değer katacaktır. Modern MDF ve sunta üretim tesislerinde, atık malzemeler yeniden kullanılarak çevre dostu üretim yöntemleri benimsenebilmektedir. Karabük’teki bu tesisler, sürdürülebilir orman yönetimi ile ahşap atıklarını ve geri dönüştürülebilir malzemeleri kullanarak çevre üzerindeki olumsuz etkileri en aza indirilmesini de sağlayacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	25.000 m³/yıl
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Karabük / Merkez, Eskipazar, Yenice
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	3.700.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	25 Kişi
Proje uygulama süresi	12 ay
Projenin hedef kitlesi	TR81 Bölgesi, Türkiye ve yurt dışı pazarları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 1 – YOKSULLUĞA SON SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabacaktır.

9.37. Künye (1.37)

Proje adı	Nitelikli Bağlantı Elemanları Üretim Tesis
Proje konusu	Yeni Nesil Uzay, Havacılık, Savunma Sanayi ve Deniz Araçlarının Bileşenlerinin Montajında Kullanılmak Üzere Özel Geometriye ve Dayanıma Sahip Cıvata, Somun ve Bağlantı Elemanları Üretimi
Proje özeti	Özel geometriye ve dayanıklılığa sahip cıvata, somun ve bağlantı elemanları, hem Türkiye’de hem de dünyada büyük bir potansiyele sahiptir. Dünya genelinde, özel geometriye sahip bağlantı elemanları pazarı, her yıl yaklaşık %4-7 oranında büyüme göstermektedir. Bu büyüme, otomotiv ve inşaat sektörlerindeki talep ile bağlantılıdır. Motor ve şasi tasarımlarında hafif ve dayanıklı özel bağlantı elemanları kullanılmakta, bu da yakıt verimliliği ve performansı artırmaktadır. Havacılık alanında yüksek performans gereksinimlerini karşılamak için özel geometrilere sahip bağlantı elemanları kullanılmaktadır. Dünya genelinde Çin, Hindistan ve Güney Kore gibi ülkeler, hızla büyüyen endüstrileri ve artan otomotiv talepleri sayesinde önemli bir pazar potansiyeline sahiptir. Teknolojik yenilikler, üretim kapasitesi ve ihracat fırsatları doğrultusunda bu alandaki yatırımlar artarak devam etmektedir. Türkiye, gelişmiş sanayi yapısı ve stratejik konumu sayesinde, bu sektörde önemli bir oyuncu olma potansiyeline sahiptir. Bu ürünlerin sunumu, kalite standartları ve yenilikçi tasarım özellikleri ile desteklendiğinde, uluslararası alanda rekabet gücü artacaktır. İnşaat, otomotiv, havacılık, makine üretimi ve enerji sektörlerinde özel cıvata ve bağlantı elemanlarına yüksek talep bulunmaktadır. Özel geometriye sahip bağlantı elemanları, yeni malzemeler (yüksek dirençli alaşım ve kompozitler vb.) ve tasarım yaklaşımları ile güçlendirilmektedir. Bu sayede dayanıklılığı artmakta ve hafifliği sağlanmaktadır. Malzeme ve tasarım özellikleri, ağırlık ve dayanıklılık açısından kritik öneme sahiptir. Yenilenebilir enerji sistemlerinde, özellikle rüzgâr ve güneş enerjisi uygulamalarında özel bağlantı elemanları önem taşımaktadır. Karabük, güçlü demir-çelik sektörü ve özel geometriye sahip bağlantı elemanları üretiminde potansiyel barındıran bir şehir olarak öne çıkmaktadır. Hem yerel hem de uluslararası pazarlara yönelik ürünler sunma yeteneği, bölgenin sanayisini desteklemekte ve ekonomik büyümeye katkıda bulunmaktadır. Yerel üretim tesisleri, modern teknolojiler ve eğitim kurumları ile iş birlikleri, Karabük’ün bu alandaki rekabet gücünü artırmaktadır. Proje kapsamında yıllık olarak 3 milyon tona yakın çelik üretimi yapılan Karabük ilinde katma değerli üretime yönelik sektörel çeşitliliğin artırılmasına ilişkin yeni nesil uzay, havacılık, savunma sanayi ve denizaltı araçlarının bileşenlerinin montajında kullanılmak üzere özel geometriye ve dayanıma sahip cıvata, somun ve bağlantı elemanlarının imalatının yapılması plânlanmaktadır.
Sektör	28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

Projenin amacı	Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisinin stratejik amaçları arasında yer alan "Bölgelerin rekabet edebilirliklerinin artırılması", rekabetçilik boyutundaki illere yönelik geliştirilen mekânsal amaçları arasında ifade edilen "Sanayi nüvesi illerde sanayi altyapısı güçlendirilecek ve ekonomik çeşitlilik artırılabilecektir." amacına uygun olarak ve Batı Karadeniz Bölge Planı (2024-2028) vizyonu "Sürdürülebilir kalkınmayı esas alan, yenilikçi yaklaşımlarla üretarak gelişen ve yaşam kalitesini yükseltmiş bir Batı Karadeniz" amacıyla ilgililik bağı kurularak Karabük ilinde yüksek teknoloji ürünler imalatına yönelik cıvata, somun ve bağlantı elemanlarının imalatının yapılması amaçlanmaktadır. Böylelikle Karabük ve bölgeye 12.000 m ² kapalı alana sahip ve yıllık 2.500 Ton kapasiteli havacılık, uzay ve savunma sanayi ve deniz araçları gibi yüksek katma değerli araç ve ekipmanların üretilmesinde önem arz eden, "dayanım değeri/özellik ağırlık" oranı (spesifik dayanımı) yüksek, ısı yükleri ve korozyona karşı dirençli, bağlantı sonrası çalışma esnasında kendiliğinden sökülme ve korozyona karşı dirençli, bağlantı sonrası çalışma esnasında kendiliğinden sökülme ve dayanıma sahip, stratejik önemi ve katma değeri yüksek cıvata, somun ve bağlantı elemanlarının üretilmesine yönelik tesis kurulması sağlanacaktır.
Projenin bölge için önemi	Yatırım bölgesi, metal cıvata, somun, saplama, perçin vb. bağlantı elemanlarının üretimine yönelik kullanılan hammaddeye ulaşım açısından ülkemizdeki en büyük yerli tedarikçisinin ve bünyesinde "Demir-Çelik Enstitüsü Test ve Analiz Laboratuvarı" ve mühendislik alanında geniş öğretim üyesi kadrosuna sahip uluslararası düzeyde sıralaması iyi konumda üniversitenin bulunduğu il olması nedeniyle önemli avantaja sahip bir yatırım yeridir. Hammaddeye olan yakınlık, imalat süreçleri için ekonomik avantaj sağladığı gibi, üretilen ürünlerin yüksek teknoloji ürünlerinde kullanılacak olması sebebiyle hem bölge hem de ülke için kritik öneme sahiptir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	2.500 Ton/yıl
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Karabük / Merkez, Eskipazar
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	16.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	75
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	TR81 Bölgesi, Türkiye, yurt dışı firmalar
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI SKH 12 – SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması <i>Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir.</i>

9.38. Künye (1.38)

Proje adı	Basınçlı Kap Üretim Tesisi
Proje konusu	Bölgenin sanayi altyapısından ve kaynaklarından yararlanarak yüksek basınçlı kapların yerli üretimini gerçekleştirmek.
Proje özeti	Zonguldak'ta kurulması planlanan Basınçlı Kap Üretim Tesisi Projesi ile, enerji, madencilik, ve savunma sanayi gibi sektörlerle yönelik yüksek kaliteli basınçlı kapların üretimi hedeflenmektedir. ERDEMİR gibi büyük sanayi kuruluşları ve enerji sektöründe faaliyet gösteren TPAO ve TTK'nın ihtiyaç duyduğu ekipmanların yerli üretimi, ithalat bağımlılığını azaltarak bölgenin ekonomik kalkınmasına katkı sağlayacaktır. Proje ile bölgenin demir çelik üretiminde katma değerli ürünler üretilmesi sağlanarak sürdürülebilir üretim ve istihdam amaçlanmaktadır.
Sektör	25 – Fabrikasyon metal ürünleri imalatı
Projenin amacı	Projenin amacı, yüksek basınçlı kapların yerli üretimini sağlayarak Türkiye'nin ithalat bağımlılığını azaltmak, enerji ve savunma sanayilerine hizmet etmek ve yerel ekonomiyi canlandırmaktır. Ayrıca, çevresel sürdürülebilirlik sağlamak amacıyla lojistik maliyetleri azaltarak karbon ayak izini düşürmek de hedeflenmektedir.
Projenin bölge için önemi	Zonguldak ilinde ERDEMİR'in varlığı ve demir çelik sektöründe gelişen ekosistem, yatırımcılar açısından basınçlı kap üretimi için gerekli olan know-how ve kalifiye personele kolay erişim imkânı sunmaktadır. Ayrıca ERDEMİR ürün gamında yer alan N1028 yassı ürün ile basınçlı ürün üretimine yönelik yassı çelik sağlamakta olup nitelikli çelik üretme yeteneğine de sahiptir. Planlanan yatırım ile yüksek kapasite ve yüksek basınçta çalışan silindirlerin üretimi gerçekleştirilecektir. Ayrıca, Zonguldak ilinde Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) ve Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) gibi önemli kuruluşların varlığı basınçlı kap ve boruların yerli üretimi anlamında yatırım planlaması açısından önemlidir. Bölgedeki demir-çelik yan sanayi konusundaki tecrübe, basınçlı kap ve boru üretiminde ihtiyaç duyulan makineleri ve ekipmanları temin etme ve bakımında avantajlar sağlamaktadır. Bu durum da tedarik zincirinin güvenilirliğini artırmaktadır. Bunun yanı sıra yatırım ile sahip olunacak teknoloji savunma sanayinde savaş uçaklarının kanat altı ve gövde altı mühimmat gövdelerini de üretme yeteneğine sahip olacaktır. TTK'nın yaklaşık 1.4 milyar m ³ taş kömürü rezervini yönetmesi, TPAO'nun günlük 6 milyon m ³ doğalgaz üretimi, enerji üretimi ve enerji güvenliği açısından büyük önem taşımaktadır. Bu durum, TTK ve TPAO'nun basınçlı kap ve borular gibi ürünler için önemli bir müşteri olma potansiyelini artırmaktadır. Zonguldak'ın büyükşehirlerle yakın konumu, Filyos Limanı'nın sunduğu lojistik avantajlar ve demir yolu bağlantısı, yerel üreticilerin ulaşım ve dağıtım süreçlerini kolaylaştırarak rekabetçi bir avantaj sağlayabilecektir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	35.000 adet/yıl (Ortalama 220 lt. silindir kap baz alınmıştır.)
Proje yürütücüsü	Özel Sektör
Uygulama yeri	Zonguldak / Ereğli, Alaplı
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı	12.500.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	30
Proje uygulama süresi	18
Projenin hedef kitlesi	Enerji, madencilik, savunma sanayi ve üretim sektörlerinde faaliyet gösteren işletmeler
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI SKH 12 – SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1: Düzenli sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir

9.39. Künye (3.1)

Proje adı	Keltepe Orman Parkı
Proje konusu	Doğa Turizmi
Proje özeti	Proje ile Karabük'ün Yenice ilçesinde Keltepe Kayak Merkezi'ne yakın bir alan içerisinde yerel halkın ve doğa turistlerinin dinlenme, eğlenme ve spor ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Keltepe Orman Parkı oluşturulacaktır. Bu parkta, sosyal donatı alanları oluşturulacak, çevre, altyapı, peyzaj düzenlemeleri yapılacak ve üstyapılar inşa edilecektir.
Sektör	93 - Spor faaliyetleri, eğlence ve oyun faaliyetleri
Projenin amacı	Proje ile Karabük ilindeki zengin orman varlığı değerlendirilerek, turizmin 12 aya yayılması ve doğa turizminin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Yenice ilçesinin oransal olarak ülkede en fazla orman varlığına sahip olması, bölgeyi doğa içinde sürdürülebilir turizm yatırımlarında öne çıkarmaktadır. Ülkenin iklim değişikliğiyle mücadele vizyonu çerçevesinde doğa ve ekoturizm odaklı faaliyetlerin desteklenmesi ve vatandaşların farkındalıklarının artırılması bölgeye entegre ve bütünsel sosyal donatı alanlarının eklenmesiyle gerçekleştirilebilir. Keltepe Orman Parkı, bölgenin doğal potansiyelinin değerlendirilerek sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde rekreatif alanlar oluşturulmasına ve ekoturizmin gelişimine önemli bir katkı sağlayacaktır.
Projenin bölge için önemi	Karabük ilinde orman alanları, toplam yüz ölçümünün %72'sini oluşturmaktadır. Bu yönüyle il, ülke genelinde orman varlığı oranı en yüksek şehir olma özelliğine sahiptir. Söz konusu orman varlığının ilçeler bazında dağılımına bakıldığında ise yaklaşık %87'lik oranla Yenice ilçesi ülke genelinde oransal olarak en fazla orman varlığına sahip ilçe durumundadır. İlçe merkezinin coğrafi yapısı ve mevcut yapılaşma durumu nedeniyle kentsel peyzaj alanları sınırlıdır. Bunun yanında, ilçede orman içi konaklamalı ve günübirlik tesisler ile doğayı tanıma ve keşfetmeye yönelik alanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle iklim değişikliğiyle mücadele vizyonu çerçevesinde doğa ve ekoturizm odaklı eğitimler başta olmak üzere gerçekleştirilecek çeşitli faaliyetlere yönelik uygun altyapı imkanlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Günübirlik tesisler ve doğa sporlarına hizmet eden diğer projelere entegre edilmesi planlanan Keltepe Orman Parkı ile birlikte sistemli, bütünsel ve doğa merkezli ekoturizm faaliyet alanları kazandırılarak sürdürülebilir turizm desteklenecektir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	17,9 hektar alan
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları
Uygulama yeri	Karabük / Merkez
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	1.300.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	20 (sürekli)
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Karabük halkı ve Karabük'e gelen yerli ve yabancı turistler
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 11 – SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER VE TOPLULUKLAR
Bölge Planı ilişkisi	SÖ3 – Yaşanabilir Mekânlar ile Sürdürülebilir Çevrenin Oluşturulması Hedef 3.1: Kentsel ve kırsal mekânlar iyileştirilecek, hizmet kalitesi artırılabilecektir

9.40. Künye (3.2)

Proje adı	Fener Kentsel Rekreasyon, Kültür, Sanat ve Spor Alanı Projesi
Proje konusu	Kentsel Rekreasyon
Proje özeti	Proje ile Zonguldak Merkez ilçede yer alan, tarihi geçmişi ve doğal güzellikleriyle öne çıkan Fener bölgesinde yürüyüş, spor, sanat, kültür alanları ve seyir terasları ile rekreasyon çalışmaları yapılacaktır.
Sektör	93 - Spor faaliyetleri, eğlence ve oyun faaliyetleri
Projenin amacı	Proje ile, Zonguldak Yayla Mahallesi'nde (Fener) bulunan ve kentin önemli bir rekreasyon alanına sahip olan bölgenin, kentsel rekreasyon, kültür, sanat ve spor alanlarını, bölge halkı ve ziyaretçilerin daha aktif, sosyal ve sağlıklı bir yaşam sürmesine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmesi amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Proje, Zonguldak Merkez ilçesindeki tarihi ve doğal güzelliklere sahip Fener bölgesini canlandırmayı amaçlamaktadır. Şehir merkezine yürüme mesafesinde yer alan bölgeye yürüyüş, spor, sanat ve kültür alanları ile seyir terasları eklenerek rekreasyon imkânları genişletilecek ve kent sakinleri ile ziyaretçilerin sağlıklı, sosyal ve aktif bir yaşam tarzına erişimi sağlanarak hizmet kalitesi artırılabilecektir. Bu girişim, Fener'in önemli bir rekreasyon alanına dönüşmesini sağlayarak, bölge halkı ve ziyaretçilerin sosyal etkileşimini artıracak ve kentsel yaşam kalitesini yükseltecek önemli bir cazibe merkezi olacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (Kapasite)	300 dönüm
Proje yürütücüsü	Yerel yönetimler
Uygulama yeri	Zonguldak / Merkez
Toplam proje bütçesi/ Sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	4.300.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	80 (sürekli)
Proje uygulama süresi	36 ay
Projenin hedef kitlesi	Zonguldak halkı ve Zonguldak'ı ziyaret eden yerli ve yabancı turistler
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 11 – SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER VE TOPLULUKLAR
Bölge Planı ilişkisi	SÖ3 – Yaşanabilir Mekânlar ile Sürdürülebilir Çevrenin Oluşturulması Hedef 3.1: Kentsel ve kırsal mekânlar iyileştirilecek, hizmet kalitesi artırılabilecektir

9.41. Künye (3.3)

Proje adı	Afet, Arama Kurtarma Ekibi Güçlendirme Projesi
Proje konusu	Afet Sonrası Arama Kurtarma
Proje özeti	Proje ile ülke genelinde meydana gelen afetlerde önemli görevler alan Türkiye Taşkömürü Kurumu arama kurtarma ekiplerinin eğitimi sağlanacak ve kurumun etkin müdahalesini sağlamak amacıyla altyapı, teçhizat ve malzemeler temin edilecek, eğitim alanı ve binaları ile tatbikat (maden) ocağı tesis edilecek, mevcut eğitim binasının revizyonu ve altyapı iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.
Sektör	84 - Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik
Projenin amacı	Proje ile ulusal bazda meydana gelen sel, deprem, maden kazaları, göçük gibi afetlerde arama kurtarma çalışmalarında etkin bir şekilde yer alan Türkiye Taşkömürü Kurumu arama kurtarma ekibinin eğitim, altyapı ve müdahale imkânlarının artırılması amaçlanmaktadır. Afet, acil durum, deprem ve maden kazalarında görev yapan kurtarıcılarının eğitim, teçhizat ve ulaşım altyapısının güncel teknolojik imkânlar ile iyileştirilerek afetlere daha etkin ve verimli bir şekilde müdahale imkânı sağlanması, bunun yanında proje ile ekibin sürdürülebilir gelişimi sağlanarak kurum içinde ve dışında eğitim verebilme kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Proje Türkiye Taşkömürü Kurumu'na bağlı yaklaşık 2.000 arama kurtarma personelinin eğitim ve müdahale kapasitesini artırmayı ve eş zamanlı çalışabilmesini sağlamak için altyapı, teçhizat ve malzemelerin teminini hedeflemektedir. Başta maden kazaları olmak üzere afetlere hızlı müdahale için donanımlı kurtarma araçlarının alınmasını, ulusal düzeyde eğitim alanları ve tatbikat ocaklarının kurulmasını içermektedir. Bu sayede, bölgedeki personelin afet müdahale yetenekleri güçlendirilerek, acil durum müdahalelerinde etkinlik ve verimlilik artırılacak, aynı zamanda kurum içi ve dışında sürdürülebilir eğitim kapasitesi oluşturularak bölgenin ve ülkenin afetlerle mücadele kapasitesi güçlendirilecektir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (kapasite)	2.000 arama kurtarma personeline yönelik eğitim ve kurtarma teçhizatları Eğitim alanı 4.000 m ² , eğitim binası (kapalı alan) 2.000 m ²
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları
Uygulama yeri	Zonguldak / Merkez
Toplam proje bütçesi / sabit yatırım tutarı	3.000.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	-
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Proje kapsamında ulusal bazda arama kurtarma alanında çalışma yapan sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları ve kurum bünyesinde çalışan kurtarma personeli
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 11 – SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER VE TOPLULUKLAR SKH 13 – İKLİM EYLEMİ
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 3 – Yaşanabilir Mekânlar ile Sürdürülebilir Çevrenin Oluşturulması Hedef 3.4: Afetlerle mücadele ve iklim değişikliğine uyum kapasitesi geliştirilecektir

9.42. Künye (3.4)

Proje adı	Baklabostan Tabiat Parkı Doğa Evleri
Proje konusu	Turizm Tesis Kurulumu
Proje özeti	Proje ile Karabük ili Baklabostan Tabiat Parkı'na 15 adet bungalov doğa evi ve kır lokantası yapılması planlanmaktadır.
Sektör	55 - Oteller ve benzeri konaklama yerleri
Projenin amacı	Proje ile Karabük ilinde doğa turizminin harekete geçirilmesi, turizm çeşitliliğinin sağlanarak yeni turizm alanlarının oluşturulması, turizm çeşitliliğine katkı sağlayan işletme yapılarının çoğaltılarak istihdam artışına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Karabük ili, Başköy mevkiinde yer alan Baklabostan Tabiat Parkı, Tarım ve Orman Bakanlığının 18.09.2017 tarih ve 802 sayılı oluru ile tabiat parkı olarak tescil edilmiştir ve 37,39 hektarlık alana sahiptir. Türkiye'de oransal olarak en fazla orman alanına sahip olan Karabük'te, projeyle orman içi tesisler yapılarak turizm çeşitliliğini arttırmak ve konaklama alternatiflerini geliştirmek hedeflenmektedir. Projeyle ziyaretçilere alternatif doğa içi konaklama imkânı sunularak bölgenin turistik çekiciliği yükseltilecek, ziyaretçilerin doğayla daha fazla bütünleşmesine imkân sağlanacaktır. Böylece bölge halkına yeni istihdam olanakları yaratılarak yerel ekonominin canlandırılması, Karabük'ün doğal mirasının ekoturizm ile bütünleştirilerek sürdürülebilir turizm alternatiflerinin geliştirilmesi sağlanacaktır.
Yatırımın/tesisin ölçeği (kapasite)	6,26 hektar alanda 15 adet bungalov doğa evi
Proje yürütücüsü	İlgili kamu kurumları
Uygulama yeri	Karabük / Merkez
Toplam proje bütçesi / sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	500.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	9 (sürekli)
Proje uygulama süresi	24 ay
Projenin hedef kitlesi	Doğa ile iç içe tatil yapmak isteyen ayrıca huzurlu ve otantik bir konaklama deneyimi arayan yerli ve yabancı turistler ile Karabük'ün doğal güzelliklerini keşfetmek isteyen doğa tutkunları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 15 – KARASAL YAŞAM
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.5: Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabacaktır

9.43. Künye (3.5)

Proje adı	Akkaya Termal Otel Projesi
Proje konusu	Turizm Tesisi Kurulumu
Proje özeti	Proje ile Eskipazar ilçesinde bulunan Hadrianapolis Antik Kenti'ndeki kültürel değerlerin ziyarete açılmasıyla yurt içi ve yurt dışından gelen ziyaretçilerin konaklama yapabileceği ve termal kaynakların entegre edileceği 5 yıldızlı otel yapılması planlanmaktadır.
Sektör	55 - Konaklama
Projenin amacı	Proje ile Karabük ilinde turizm çeşitliliğinin sağlanması, termal kaynakların turizme entegre edilmesi ve istihdamın artırılmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.
Projenin bölge için önemi	Hadrianapolis Antik Kenti'nin zengin kültürel mirası ve Eskipazar ilçesinde atıl termal kaynakların bulunması, bölgeye bir termal otel kurulmasının temel nedenlerini oluşturmaktadır. Antik kentin ziyarete açılması ve termal kaynakların turizme kazandırılması, tarihi ve doğal güzelliklerin bir araya getirilmesiyle ziyaretçilere eşsiz bir deneyim sunacak ve bölgeye olan ilgiyi artıracaktır. Termal otel projesi, ilçede eksik olan konaklama imkânlarını geliştirerek turizmin canlanmasına katkı sağlayacak ve Eskipazar'ın ekonomik kalkınmasına önemli bir destek olacaktır. Bu sayede, hem yerel halkın refahı artacak hem de bölgenin kültürel ve doğal zenginlikleri daha geniş kitleler tarafından keşfedilecektir.
Yatırımın/tesisin ölçeği (kapasite)	114 oda ve 200 yatak kapasitesi
Proje yürütücüsü	Özel sektör
Uygulama yeri	Karabük / Eskipazar
Toplam proje bütçesi / sabit yatırım tutarı (2023 fiyatlarıyla)	4.200.000 ABD Doları
Projenin ilave istihdam öngörüsü	50 (sürekli)
Proje uygulama süresi	12 ay
Projenin hedef kitlesi	Türkiye, TR81 Bölgesi
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkisi	SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Bölge Planı ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.5: Kültür ve turizm geliştirilecek, turizm gelirleri artırılabilecektir

ÖRNEK PROGRAM
FİKRİ KÜNYELERİ

Güzelcehisar Lav Sütunları / Bartın

10. BÖLGE PLANI ÖRNEK PROGRAM FİKRİ KÜNYELERİ²

Tablo 38: Örnek Program Fikirleri

Ref. Kodu	Program/ Proje Adı	Türü	Bütçe (Milyon \$)	Uygulama Yılları	Uygulama Yeri
STRATEJİK ÖNCELİK 1 - SEKTÖREL GELİŞİM, DÖNÜŞÜM VE ÇEŞİTLENMENİN SAĞLANMASI					
1.1	Sanayi Altyapısı Güçlendirme Programı	Program	16,0	2025-2028	Batı Karadeniz Bölgesi
1.2	Teknolojik Gelişim ve Yenilik Ekosisteminin Güçlendirilmesi Programı	Program	4	2024-2026	Batı Karadeniz Bölgesi
STRATEJİK ÖNCELİK 2 - BEŞERİ VE SOSYAL SERMAYENİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE GİRİŞİMCİLİK KÜLTÜRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİYLE SOSYAL REFAHIN Artırılması					
2.1	Kırsal Girişimciliği, Kadın Girişimcileri ve Kooperatifleşmeyi Destekleme Programı	Program	4	2024-2026	Batı Karadeniz Bölgesi
2.2	Paya Dayalı Kitle Fonlama ile Girişimciliği Geliştirme Programı	Program	2	2024-2026	Batı Karadeniz Bölgesi
2.3	Siber Vatan Dijital Teknolojiler Kapasite Geliştirme ve Girişim Destekleme Programı	Program	3	2024-2026	Batı Karadeniz Bölgesi

10.1. Künye (1.1)

Programın adı	Sanayi Altyapısı Güçlendirme Programı
Programın konusu	Sanayi Altyapısı
Programın amacı	Program ile, TR81 Bölgesinde mevcut ve yeni sanayi alanlarını şehir dışına taşıyarak çevre kirliliğini azaltmak, sanayi altyapısını güçlendirmek ve yatırım ortamını geliştirmek amaçlanmaktadır.
Programın bölge için önemi	Bölgede genel olarak sanayi alanları dağınık halde ve şehir içinde bulunmaktadır. Program kapsamında kümelenmeye müsait sektörlerin bir araya gelmesi ve ortak üretim atölyelerinin oluşturulmasıyla, endüstriyel simbiyoz vb. imkânların oluşmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir. Program vasıtasıyla sanayi alanlarının şehir merkezi dışında toplanmasına, sanayi alanlarının atık yönetim sistemlerinin kurulmasına ve çevre kirliliğinin engellenmesi yoluyla kentsel yaşamın kalitesinin artmasına da katkı sağlanacaktır.
Programın önceliği	Batı Karadeniz Bölgesi'nde yeni sanayi alanlarının kurulması, sanayi üretiminin şehir dışına taşınması ve yatırım ortamının geliştirilmesi
Programın uygulama yeri	Batı Karadeniz Bölgesi (Zonguldak, Karabük, Bartın)
Program süresi	36 ay
Program yürütücüsü	Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı
Uygulayıcı kurum/ kuruluşlar	Ticaret ve Sanayi Odaları (İnşaatların gerçekleşme oranlarına göre, eksik kalan yatırımların eş finansmanı veya desteklenen yatırımlar haricindeki alanlar için kredi desteği alımı) Yerel Yönetimler (İnşaatların gerçekleşme oranlarına göre, eksik kalan yatırımların eş finansmanı veya desteklenen yatırımlar haricindeki alanlar için kredi desteği alımı) Kamu Kurum ve Kuruluşları, 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu Çerçevesinde Kurulmuş Mahalli İdare Birlikleri, Köylere Hizmet Götürme Birlikleri vb., Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, OSB Müdürlükleri, Küçük Sanayi Sitesi Yapı veya İşletme Kooperatifleri
Destek türü ve bileşenleri	Programın ana odağı; Sanayi Altyapısı Güçlendirme Programı kapsamında tamamlanacak sanayi sitelerindeki işliklerin işletmecilere satışı, satıştan gelecek ajans destek oranındaki tutarın bir sonraki benzer nitelikteki programda sanayi sitesi kurulumuna harcanması böylece sanayi altyapısına yönelik yatırımlarda devamlılığın sağlanmasıdır. Program 2 aşamadan oluşmaktadır: 1. Aşama: Sanayi Sitesi Kurulumu Destek Programı TR81 Bölgesinde iş ve yatırım ortamının geliştirilmesi önceliği ile yeni sanayi sitesi ve sanayi alanı yatırımlarının gerçekleştirilmesine yönelik bir alternatif destek programı yürütülecektir. Uygulayıcı kurum ve kuruluşlar eş finansman veya uygulama yeri sağlama gibi katkılar sunacaktır. 2. Aşama: Destek oranı tutarları doğrultusunda satıştan gelir elde edilmesi, elde edilen gelirin programın sürdürülebilirliğinde kullanılması TR81 Bölgesinde her bütçe yılı içerisinde bütçe imkânları doğrultusunda programın uygulanması hedeflenmektedir. İlk aşamadan sonra elde edilecek satış gelirleri doğrultusunda program aynı amaç ve öncelikler doğrultusunda TR81 Bölgesinde yeni sanayi alanlarının tesis edilmesi amacıyla uygulanmaya devam edilecektir.
Programın bütçesi	16.000.000 ABD Doları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla ilişkisi	SKH 8 - İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME SKH 9 - SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Programın Bölge Planı ile ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.1.: Planlı sanayi alanları oluşturulacak ve geliştirilecektir

² Bu program fikirleri bölge planı kapsamında yapılan sosyoekonomik analizler ve saha çalışmaları çerçevesinde ilgili paydaşlarla örnek olarak geliştirilmiş olup bölge planlarının hayata geçirilmesi için gereken bütün programları kapsamamaktadır. Ayrıca bu program, program konusunun tabi olduğu mevzuat çerçevesinde gerekli onayların alınması halinde uygulanabilecektir.

10.2. Künye (1.2)

Programın adı	Teknolojik Gelişim ve Yenilik Ekosisteminin Güçlendirilmesi Programı
Programın konusu	Teknoloji ve Yenilik
Programın amacı	Gelişmiş ve rekabetçi bir bölgenin, farklılaşma yaratabiliyor olması yeni fikir ve ürün geliştirebiliyor olması ile yakından ilgilidir. Bugünün ağır rekabet koşullarında ayakta kalabilmek ve büyüebilmek için, firmaların ürünlerini, hizmetlerini, iş yapış yöntemlerini, yapılanmalarını sürekli olarak değiştirmeleri, farklılaştırmaları ve yenilemeleri gerekmektedir. Sürekli yenilik geliştirme maratonu olarak adlandırılacak bu süreçte belirli bir strateji dâhilinde iş birliğinde hareket edilebilmesi için yeterli nitelikte fiziki, teknolojik altyapı ve gelişim kapasitesi ile sürdürülebilir yönetim modelinin var olması büyük önem taşımaktadır. Program ile Batı Karadeniz Bölgesi'nin mevcut AR-GE ve yenilik geliştirme yeteneğinin değerlendirilmesiyle başlanacak süreçte öncelikle AR-GE ve yenilik ekosisteminde yer alan aktörlerin fiziki altyapılarının güçlendirilmesi ve etkin yönetim modeli ile yenilik geliştirme kapasitesinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.
Programın bölge için önemi	TR81 Batı Karadeniz Bölgesi'nin AR-GE ve yenilik göstergeleri açısından birçok göstergede TR8 bölgesinde TR83 Bölgesi ve Bolu ile Düzce illerinin ardından üçüncü sırada geldiği ve genellikle TR82 Bölgesinden daha iyi bir performans sergilediği görülmektedir. TR81 Bölgesinde AR-GE ve yeniliği destekleyici altyapının gelişmesi için farklı tüzel kişilikler ve fiziki altyapı oluşturulması konusunda önemli adımlar atılmasına karşın üniversite ve özel sektör tarafından geliştirilen araştırma projeleri ve çıktılarında önemli bir ilerleme görülmemektedir. Bunun yanında yapılan analiz çalışmaları sonucu ortaya çıkan veriler, kamu tarafından özel sektöre sağlanan AR-GE ve inovasyon destekleri konusunda çatı kuruluşlara ve firmalara düzenli olarak bilgilendirme ve kapasite geliştirme faaliyetlerinin yürütülmesi ve proje yazımına destek olunması, AR-GE ve dönüşüm süreçlerinde danışmanlık ve mentörlük sürecinin uygulanması gerektiğini göstermektedir. Teknolojik Gelişim ve Yenilik Ekosisteminin Güçlendirilmesi Programı ile bölgede aktörler arasında iş birliği ve izleme mekanizmasının oluşturularak teknolojik yenilik konusunda farkındalık faaliyetleri, dijital teknolojiler alanında nitelikli insan kaynağının geliştirilmesi konusunda projeler geliştirilmesi ve teknoloji odaklı iş fikirlerinin girişime dönüşebildiği, yatırımcıların ve diğer paydaşların ortak hedeflerde bulunduğu bir ekosistemin oluşturulması hedeflenmektedir.
Programın öncelikleri	Öncelik 1: AR-GE ve yenilik ara yüzü kurum ve merkezlerin güçlendirilmesi Öncelik 2: Yenilik ekosisteminde kurumsal yapılanmanın tamamlanması ve kapasitenin geliştirilmesi Öncelik 3: Bölgedeki işletmelerin inovasyon yönetimi süreçlerinin kurumsallaştırılması Öncelik 4: Dijital sektörlerde insan kaynağının geliştirilmesi ve teknoloji odaklı girişimlerin desteklenmesi
Programın uygulama yeri	Batı Karadeniz Bölgesi
Program süresi	24 ay
Program yürütücüsü	Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı
Uygulayıcı kurum/kuruluşlar	Bölge Üniversiteleri; Ajans iş birliğinde Batı Karadeniz Bölgesindeki işletmelerin teknoloji düzeyi ve dijital olgunluk seviyesinin ölçülmesi ve platform üyesi olarak bölgeye özgü yenilik göstergelerinin oluşturulmasından sorumlu olacaktır. TGB'ler; Bölgenin yenilik ekosisteminin planlı ve sistematik bir şekilde gelişimi için oluşturulacak Teknolojik Gelişim platformunun doğal üyesi olarak bölgenin teknolojik odak alanlarının belirlenmesine yardımcı olacaktır. TSO'lar; Batı Karadeniz Bölgesinde faaliyet gösteren işletmeler bünyesinde AR-GE merkezlerinin sayılarının artırılması ve işletmelerde AR-GE birimleri kurulmasının teşvik edilmesi süreçlerinde aktif rol üstlenecek ve merkezlerin kurulum ve inşaa uygulama süreçlerinde ulusal ve uluslararası fon kaynaklarına projeler hazırlanmasından sorumlu olacaktır. KOSGEB; Bölgedeki KOBİ'lerin etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek, ihracattaki paylarını artırmak, araştırma-geliştirme, yenilik ve iş birliği faaliyetlerini desteklemek ve girişimcilik kültürünü geliştirme süreçlerinde platform üyesi olarak aktif rol üstlenecektir. İŞKUR; Kamu istihdam kurumu olarak İŞKUR, girişimciliğe ve KOBİ'lere yönelik politikalarında yeniliği destekleyebilmektedir. Yeniliğin en önemli girdilerinden AR-GE personelinin istihdam süreçleri desteklenebilecektir.

Destek türü ve bileşenleri	Öncelikle Batı Karadeniz Bölgesi'nin mevcut AR-GE ve yenilik geliştirme yeteneğini ölçümleyebilmek amacıyla analiz çalışması gerçekleştirilecektir. Potansiyel yararlanıcılar, destek sağlanabilecek ve sonuç gösterilerine ulaşılacak projeler ve kullanılacak fon kaynakları bu analiz çalışması sonuçlarına göre belirlenecektir. Bu çerçevede Alternatif Destek Programı uygulanacaktır. Destek Programı ile AR-GE ve yenilik ekosisteminde yer alan aktörlerin mevcut yapıları ulusal iş birlikleri çerçevesinde ortak kullanıma uygun teknolojik araştırma ve geliştirmeyi hızlandıracak ekipman ve donanımlar açısından güçlendirilecek ve etkin yönetim modeli ile yenilik geliştirme kapasitesini geliştirecek projeler desteklenecektir. Uygulanacak programın öncelikleri aşağıda gösterilmektedir. - AR-GE ve Yenilik Arayüzü Kurum ve Merkezlerin Güçlendirilmesi - Üniversitelerde ve Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde araştırma ve teknoloji geliştirmeye yönelik fiziki altyapıların oluşturulması ve mevcut altyapı ve donanımın güçlendirilmesi - AR-GE merkezlerinin sayılarının artırılması ve işletmelerde AR-GE birimleri kurulmasının teşvik edilmesi - Yenilik Ekosistemi Kurumsal Yapılanmanın Tamamlanması ve Kapasitenin Geliştirilmesi - Kamu, özel kesim, üniversite ve sivil toplum kuruluşlarından müteşekkil Teknolojik Gelişim Platformunun kurulması - Bölgeye özel AR-GE ve yenilik gösterge setinin oluşturulması ve izleme mekanizmasının kurgulanması - Bölge İşletmelerinin İnovasyon Yönetimi Süreçlerinin Kurumsallaştırılması - İmalat sanayiinde dijital dönüşüm uygulamaları konusunda farkındalığın artırılması ve danışmanlık programları ile projelerin yaygınlaştırılması - Batı Karadeniz Bölgesi'ndeki işletmelerin teknoloji düzeyi ve dijital olgunluk seviyesini, AR-GE, tasarım ve yenilik kapasitesinin artırılması - Dijital Sektörlerde İnsan Kaynağının Geliştirilmesi ve Teknoloji Odaklı Girişimlerin Desteklenmesi - Yazılım, Yapay Zekâ, Blockchain, Oyun Geliştirme, Kriptoloji konularında eğitim programlarının tasarlanması - AR-GE, yenilik, girişimcilik ve sınai mülkiyet hakları konularında eğitim programlarının oluşturulması - Teknoloji odaklı girişimlerin artırılması amacıyla hızlandırıcı programların tasarlanması - Dijital sektörlerde AR-GE ve yenilik destek programlarının tasarlanması ve uygulanması
Programın bütçesi (2023 fiyatlarıyla)	4.000.000 ABD Doları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla ilişkisi	SKH 9 – SANAYİ YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI
Programın Bölge Planı ile ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılacaktır

10.3. Künye (2.1)

Programın adı	Kırsal Girişimciliği, Kadın Girişimcileri ve Kooperatifleşmeyi Destekleme Programı
Programın konusu	Girişimcilik
Programın amacı	Program ile kadın girişimciliğinin, kırsal girişimciliğin ve kooperatif/birlik altyapısının güçlendirilmesi ile bölgede girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.
Programın bölge için önemi	TR81 Batı Karadeniz Bölgesinin en önemli sorunlarından biri girişimcilik kültürünün yetersiz olmasıdır. Bunun temel nedeni ise bölgenin bağımlı sektörel yapıya sahip olması olarak gözlenmektedir. Girişimci Bilgi Sistemi verilerine göre 2010 yılında bölgede 31.541 olan girişimlerin sayısı 2021 yılında 23.656 değerine gerilemiştir ve Batı Karadeniz Bölgesindeki toplam girişim sayısının ülke genelindeki toplam girişim sayısına oranının %1 civarında olduğu tespit edilmiştir. TÜİK 2022 verilerine göre Türkiye genelinde ne istihdam ne eğitimde olan kadın oranı (15-24 yaş) %36,2'dir (2 milyon 118 bin kişi) ve bu yaş grubunda kadınlarda bölgedeki işsizlik oranı, 26 Düzey 2 Bölgesi arasında en yüksek ikinci orandır. Büyük sermayelerin bulunmadığı bölgelerde eğitimde ve istihdamda yer almayan kadınların sosyal ekonomi yoluyla hayata katılımlarını artırmak önemlidir. Bu noktadan hareketle bölgede özellikle kadın kooperatiflerinin örgütlenme ve işletme becerilerindeki eksiklikler gibi iç güçlüklerin yanı sıra kadın kooperatiflerinin yeterince anlaşılabilmesi ve finansal yetersizliklerin aşılması konularında da çalışmalar yapılması gerektiği anlaşılmaktadır. Bu program ile kırsal ve kadın girişimciliği ile kooperatifleşmenin desteklenerek girişimcilik kültürünün geliştirilmesi ve kadınların sosyoekonomik hayata entegrasyonunun sağlanması hedeflenmektedir.
Programın öncelikleri	Öncelik 1: Kırsal girişimlerin geliştirilmesi Öncelik 2: Kadın girişimcilerin geliştirilmesi Öncelik 3: Kooperatifleşmenin geliştirilmesi
Programın uygulama yeri	Zonguldak, Karabük, Bartın
Program süresi	18 ay
Program yürütücüsü	Program Yönetim Komisyonu (Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) koordinasyonunda 3 ilde Tarım ve Orman İl Müdürlükleri, Ticaret İl Müdürlükleri ve KOSGEB İl Müdürlükleri)
Uygulayıcı kurum/kuruluşlar	Program kapsamında proje uygulayıcıları (hedef grubu) Batı Karadeniz Bölgesi'nde yerleşik kırsal girişimciler, kadın girişimciler ile kooperatif ve birliklerdir. Destek verecek kurum ve kuruluşlar ise Batı Karadeniz Bölgesi'nde BAKKA koordinasyonunda Ticaret İl Müdürlükleri, Tarım ve Orman İl Müdürlükleri ve KOSGEB İl Müdürlükleri temsilcilerinden oluşan il bazlı komisyonlardır.

Destek türü ve bileşenleri	- Program Bileşenleri: Kırsalda tarımsal ve yöresel ürünlere yönelik girişimcilik ve kooperatifleşmenin, kadın girişimciliğinin ve kadın kooperatiflerinin kurumsallaşmasının desteklenmesi, üretim altyapılarının güçlendirilmesi, katma değerli ürün üretimine geçişlerinin desteklenmesi ile özellikle dijital satış ve pazarlama kabiliyetlerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetleri desteklenecektir. - Uygulayacak Kurum-Kuruluş: İlgili paydaşlarla kurulacak Program Yönetim Komisyonu (Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) koordinasyonunda 3 ilde Tarım ve Orman İl Müdürlükleri, Ticaret İl Müdürlükleri ve KOSGEB İl Müdürlükleri) - Destek Verecek Kurumlar: BAKKA koordinasyonunda kurulacak il bazlı komisyonda yer alan kurumların ve komisyonun görevleri ve iş süreçleri aşağıda tanımlanmaktadır: - Komisyon için il müdürlüklerinde üst düzey temsil için görevlendirme oluru Valilikler nezdinde alınacak, komisyonun sürekliliği sağlanacaktır. - Komisyon asgari 3 ayda bir düzenli toplantılar yaparak programın hedef grubuna yönelik saha çalışmalarında tespit ettiği ihtiyaçları komisyonun gündemine taşıyacak ve potansiyel yararlanıcı önerisini iletecektir. - Komisyonunda gündeme alınabilecek ihtiyaçlar ve komisyon üyelerinde karşılanabilecek destekler aşağıda tanımlanmaktadır: - Kuruluş ve kurumsallaşma sürecinde yönlendirme ihtiyacı: Kırsal girişimcilik ve tarım-hayvancılık alanındaki kooperatif/birlikler için Tarım ve Orman İl Müdürlüğünce; Kadın girişimciler ile kooperatif ve birlikler içinse Ticaret İl Müdürlüğünce bilgilendirme ve yönlendirme yapılacaktır. - Eğitim ihtiyacı: Üretim süreçlerine yönelik mesleki eğitimler, e-ticaret araçları ve dijital satış ve pazarlama yetkinliklerinin gelişime yönelik eğitimler BAKKA'nın teknik destek programlarına yönlendirilecektir. - Mentor-danışman ihtiyacı: Kuruluş-girişim mentorluğu, tasarım-ürün geliştirme ve fikri mülkiyet hakları danışmanlığı, e-ticaret ve ihracat danışmanlığı, fiyat belirleme, tedarik zinciri, muhasebe-finance, pazar ve rakip analizi alanlarında danışmanlık talepleri KOSGEB ve BAKKA destek mekanizmaları ile SOP faaliyetleri aracılığıyla desteklenecektir. - Makine-Ekipman ihtiyacı: Üretim ve satışa yönelik makine-equipman ihtiyaçları KOSGEB, BAKKA (MDP, SOGEP, BAKAP) KOOP-DES ve Tarım ve Orman Bakanlığı desteklerine yönlendirilecektir. - Yapım işi ve tadilat ihtiyacı: Üretim atölyeleri, soğuk hava depoları, kurutma üniteleri ve satış alanları için BAKKA (MDP, SOGEP, BAKAP) KOOP-DES ve Tarım ve Orman Bakanlığı desteklerine yönlendirilecektir. - Fuar katılımı ve tanıtım ihtiyacı: Logo, ürün tasarımı, internet sitesi, broşür gibi basılı ve dijital tanıtım araçlarının hazırlanması ve güncellenmesi ile ilgili fuar katılımları için KOSGEB, BAKKA (MDP, SOGEP, BAKAP) desteklerine yönlendirilecektir. Komisyonda üyelerce önerilen potansiyel yararlanıcı ve ihtiyacı tanımlayan ön başvuru dosyası görüşülecek, ihtiyacın hangi araçla giderilebileceği istişare edilecektir. İlgili destek aracını sunabilecek kurul, değerlendirme komitesine kurul üyelerini davet edecek, ulusal düzeyde değerlendirme süreçleri için başvuru dosyasına komisyon görüşü eklenecektir.
Programın bütçesi (2023 fiyatlarıyla)	4.000.000 ABD Doları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla ilişkisi	SKH 5 – TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Programın Bölge Planı ile ilişkisi	SÖ 2 – Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması Hedef 2.2: Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir Hedef 2.3: Özel politika gerektiren gruplara yönelik sosyal içerme sağlanacaktır Hedef 2.4: Sosyal sermaye yapıları güçlendirilecektir

10.4. Künye (2.2)

Programın adı	Paya Dayalı Kitle Fonlama ile Girişimciliği Geliştirme Programı
Programın konusu	Girişimciliğin Finansmanı
Programın amacı	Program ile bölgede girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi, özellikle kadın ve genç girişimcilerin teknoloji odaklı girişimleri ile sosyal girişimlerinin yatırımcılara sunulması ile ticarileşmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.
Programın bölge için önemi	TR81 Batı Karadeniz Bölgesinin en önemli sorunlarından biri girişimcilik kültürünün yetersiz olmasıdır. Girişimci Bilgi Sistemi verilerine göre 2010 yılında bölgede 31.541 olan girişimlerin sayısı 2021 yılında 23.656 değerine gerilemiştir. Batı Karadeniz Bölgesindeki toplam girişim sayısının ülke genelindeki toplam girişim sayısına oranının %1 civarında olduğu tespit edilmiştir. Bölgede girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesinin sağlanması için girişimci sayısını artırılmasıyla birlikte girişimlerin alternatif fon kaynaklarına erişiminin sağlanması da oldukça önemlidir. Program ile bölgedeki girişimlerin alternatif fon kaynakları için hazırlanması ve kaynaklardan yararlanabilmelerinin sağlanması hedeflenmektedir.
Programın öncelikleri	Öncelik 1: Teknoloji odaklı girişimlerin geliştirilmesi Öncelik 2: Sosyal girişimlerin geliştirilmesi Puan Avantajı, Hedef Grup: Genç girişimciler ve kadın girişimciler değerlendirmede puan avantajı kazanacaktır.
Programın uygulama yeri	Zonguldak, Karabük, Bartın
Program süresi	18 ay
Program yürütücüsü	Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarıdır.
Uygulayıcı kurum/kuruluşlar	Program kapsamında proje uygulayıcıları (hedef grubu) Batı Karadeniz Bölgesi'nde yerleşik veya bölgeye göç ederek yatırım yapacak genç ve kadın girişimcilerdir. Destek verecek kurum ve kuruluşlar ise Avrupa Yönderlik ve Koçluk Derneği (EMCC) Akredite Mentorluk Sertifikasına sahip mentorler ve BAKKA Mentorluk Kariyerim Eğitim Serisini başarıyla bitiren mentorler, Batı Karadeniz Bölgesi Teknoparkları, Teknoloji Transfer Ofisleri ve Sermaye Piyasaları Kurulu tarafından kitle fonlaması platformu lisansı almış bir kitle fonlama platformudur.

Destek türü ve bileşenleri	Programın ana odağı SPK lisanslı Girişim Sermayesi Fonları ile yapılacak protokoller uyarınca yatırımların paya dayalı kitle fonlama yatırım turuna hazırlanması ve Ajans ile protokol imzalanan girişim sermayesi fonunun nakdi desteği ile hedeflenen yatırıma ulaşmasına aracılık edilmesidir. Alınan başvurular arasında henüz yatırım turuna çıkmaya hazır olmayan başvurular için program iki aşamalı uygulanabilecektir. Program 2 aşamadan oluşmaktadır. 1. Aşama: Girişimci Geliştirme Teknik Destek Programı a. Program Bileşenleri: Teknik destek programında 2 hizmet desteklenebilecektir. 2 hizmetin de talep edilmesi halinde sunulan teknik destek projesinde belirtilmesi beklenmektedir. i. İlki yeni kurulan girişimlere yönelik girişim mentorlu desteğidir. ii. İkincisi girişimcilerin ticarileştirmeyi hedefledikleri ürünlerin teknik özelliklerini belgelendirebilecekleri test-prototip maliyetlerinin ve ürün doğrulama giderlerinin karşılanmasıdır. b. Uygulayacak Kurum-Kuruluş: Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı ve değerlendirme komisyonunda görev almak üzere bölgedeki TGB ve TTO temsilcileri c. Destek Verecek Kurumlar: Avrupa Yönderlik ve Koçluk Derneği (EMCC) Akredite Mentorluk Sertifikasına sahip mentorler ve BAKKA Mentorluk Kariyerim Eğitim Serisini başarıyla bitiren mentorlar 2. Aşama: Paya Dayalı Kitle Fonlama Desteği a. Program Bileşenleri: Teknik destek programını başarıyla tamamlayan girişimlerin ticarileşmek ve/veya ölçeklenmek için ihtiyaç duydukları finansmanın bir kısmını Paya Dayalı Kitle Fonlama sistemi ile temin etmelerine imkân sağlamak üzere girişimcilere; SPK tarafından yetkilendirilerek listeye alınmış bir kitle fonlama platformu üzerinden, paylarının bir kısmını yatırımcılara arz edebilmeleri için destek verilecektir. b. Uygulayacak Kurum-Kuruluş: Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı, Girişim Sermayesi Yatırım Fonları c. Destek Verecek Kurumlar: Batı Karadeniz Bölgesi Teknoparkları (2), Teknoloji Transfer Ofisleri (3), Sermaye Piyasaları Kurulu tarafından kitle fonlaması platformu lisansı almış bir kitle fonlama platformu
Programın bütçesi (2023 fiyatlarıyla)	2.000.000 ABD Doları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla ilişkisi	SKH 4 – NİTELİKLİ EĞİTİM SKH 8 – İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME
Programın Bölge Planı ile ilişkisi	SÖ 2 – Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması Hedef 2.2: Girişimcilik ekosistemi geliştirilecektir

10.5. Künye (2.3)

Programın adı	Siber Vatan Dijital Teknolojiler Kapasite Geliştirme ve Girişim Destekleme Programı
Programın konusu	Siber Güvenlik Teknolojileri
Programın amacı	Teknolojinin giderek daha fazla dijitalleşmesi beraberinde güvenlik konusunun önemini de artırmaktadır. Son yıllarda yapılan iş gücü araştırmalarına göre siber güvenlik alanında önemli sayıda insan kaynağına ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Siber Vatan Dijital Teknolojiler Kapasite Geliştirme ve Girişim Destekleme Programı kapsamında geliştirilecek çok taraflı iş birlikleri çerçevesinde ülkemizin siber güvenlik uzmanı ihtiyacını karşılayacak şekilde üniversitede öğrenim gören öğrencilerin farkındalıklarını artırmak ve potansiyel yetenekleri tespit ederek eğitim ve yetenek geliştirme faaliyetleri uygulanarak dijital ve siber güvenlik teknolojileri alanında kariyer planlamalarını teşvik etmek ve desteklenmesi planlanmaktadır. Teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler dijital teknolojiyi bu süreçte stratejik ve kritik faktör haline getirmiştir. Yapay zekâ ve robotik teknolojilerinin gelişimi ve kullanımı üretkenliği artırabilmekte, yeni ürünler oluşturarak yeni işler yaratılmasına ve sonuç olarak ekonomik gelişime yol açabilmektedir. Batı Karadeniz Bölgesi'nde bu şekilde bir ekonomik gelişim sağlayabilmek için sanayi, tarım ve hizmet sektörlerindeki mevcut iş süreçlerinin, dijital teknolojiler ve bilişim sektöründen yararlanan iş süreçleriyle dönüştürülmesi kısaca dijital dönüşümün sağlanması amaçlanmaktadır.
Programın bölge için önemi	Batı Karadeniz Bölgesinde 15-24 yaş grubu işsizlik oranıyla özel bir müdahale alanı olarak göze çarpmaktadır. Bu yaş grubunda bölgedeki işsizlik oranı 26 Düzey 2 Bölgesi arasında en yüksek orana sahiptir. Son yıllarda yapılan iş gücü araştırmalarına göre siber güvenlik alanında önemli sayıda insan kaynağına ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Batı Karadeniz Bölgesi'nde Siber Vatan Programı kapsamında siber güvenlik odaklı kapasite geliştirme ve girişim oluşturma çalışmaları son yıllarda meyvelerini vermeye başlamış ve ulusal düzeye de taşınmıştır. BAKKA, Savunma Sanayii Başkanlığı ve bölge üniversiteleri arasında imzalanan protokol kapsamında üniversite kampüsleri içinde Siber Vatan Yetkinlik Merkezleri ile faaliyetler için kurumsal yapı tamamlanmış olacaktır. Siber Vatan Dijital Teknolojiler Kapasite Geliştirme ve Girişim Destekleme Programı ile bölge yazılım, siber güvenlik, yapay zekâ, blockchain, nesnelin interneti, robotik sistemler, grafik tasarım ve oyun geliştirme alanlarında kapasite geliştirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve buradan oluşacak yetenek havuzu vasıtasıyla özel sektör yatırımlarının bölgeye çekilmesi ve bölgenin genç nüfus istihdam oranının iyileştirilmesi hedeflenmektedir.
Programın öncelikleri	Öncelik 1: Farkındalık ve kapasite geliştirme faaliyetlerinin sürdürülebilir hale getirilmesi Öncelik 2: Ulusal iş birlikler çerçevesinde hızlandırıcı programların uygulanması Öncelik 3: Dijital teknolojiler odaklı girişim ve yatırım destekleme programı tasarlanması ve uygulanması
Programın uygulama yeri	Zonguldak, Karabük, Bartın
Program süresi	24 ay
Program yürütücüsü	Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı

Uygulayıcı kurum/ kuruluşlar	Bölge Üniversiteleri; hâlihazırda üniversitede öğrenim gören öğrenciler arasından siber güvenlik, yapay zekâ, blok zincir, kriptoloji alanında yetenekli öğrencilerin tespit edilerek teknik eğitim ve uygulamalar için müfredat oluşturulması, program kapsamında öğrencilerin eğitimleri için uygun sınıf ortamının tahsis edilmesi, eğitimlerin sağlıklı yürütülmesine yönelik yeterli altyapının sağlanması, Ajans iş birliğinde bir ürün ve/veya hizmet geliştirilmesini teşvik edecek yarışma ve organizasyonların gerçekleştirilmesi ve program kapsamında yurt dışı ve yurt içi yarışmalara katılım durumunda öğrenci ve görevli personel için gerekli kolaylıkların sağlanması süreçlerinden sorumlu olacaktır. TGB'ler; Bölgemizde bulunan teknoloji geliştirme bölgeleri ile iş birliğinde girişim geliştirme programı uygulanarak girişim adaylarının teknoloji tabanlı, yenilikçi iş fikirleri üretmelerini ve bu iş fikirlerini ürüne/hizmete dönüştürüp pazara sunmalarını sağlayacak kuluçka programının uygulanmasından sorumlu olacaktır. KOSGEB; uygulanacak programlara entegre girişimcilik eğitimlerinin uygulanmasından ve girişim adaylarına yönelik işletme kuruluş desteği, makine, teçhizat, ofis donanım ve yazılım desteği ve işletme giderleri desteklerinin sağlanmasından sorumlu olacaktır.
Destek türü ve bileşenleri	Ajans koordinasyonunda üniversiteler, TGB'ler ve KOSGEB il müdürlükleri ile iş birliği protokolü çerçevesinde uygulanacak programın alt bileşenleri olarak Ajansın mevcut destek mekanizmaları da değerlendirilebilecektir. Türkiye Siber Güvenlik Kümelenmesi aracılığıyla ilgili iş birliğini sağlayacak olan Savunma Sanayii Başkanlığı, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Karabük Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi arasındaki iş birliği ile kurulacak olan Siber Vatan Yetkinlik Merkezlerinde uygulanacak programlar ve çalışmalar ile bölgede dijital teknolojiler sektörüne katkıda bulunulacaktır. Geliştirilecek farkındalık, eğitim ve kapasite geliştirme modüllerine sahip teknik destek programı ile; -Yazılım, siber güvenlik, yapay zekâ, block chain, kriptoloji ve oyun geliştirme alanlarında farkındalık oluşturma ve bilinçlendirme ile yetenek tarama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi, -Yetkinlik Merkezleri bünyesinde dijital teknolojiler alanında eğitim, mentorluk programlarının geliştirilmesi, -Dijital teknolojiler ulusal ve uluslararası iş birliklerinin geliştirilmesi ve özel sektör yatırımlarının bölgeye çekilmesi sağlanacaktır.
Programın bütçesi (2023 fiyatlarıyla)	3.000.000 ABD Doları
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla ilişkisi	SKH 9 - SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI SKH 17 - AMAÇLAR İÇİN ORTAKLIKLAR
Programın Bölge Planı ile ilişkisi	SÖ 1 – Sektörel Gelişim, Dönüşüm ve Çeşitlenmenin Sağlanması Hedef 1.2: Mal ve hizmet üretiminde yenilikçilik teşvik edilerek sektörlerin rekabet gücü artırılabilecektir SÖ 2 – Beşeri ve Sosyal Sermayenin Güçlendirilmesi ve Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesiyle Sosyal Refahın Artırılması Hedef 2.1: Piyasanın ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde iş gücünün bilgi, beceri ve kapasitesi yükseltilecektir

[illegible]

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (Ajans Merkezi)

Güney Mahallesi Zonguldak Yolu Caddesi No: 36 67600 Kozlu/ZONGULDAK

T. +90 372 257 74 70 - F. +90 372 257 74 72

“Kalkınma Ajansı Yayınları Bedelsizdir, Satılmaz”

 TCBAKKA

 Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı

 tc.bakka

 Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı

www.bakka.gov.tr

